

OTP BANKA SRBIJA A.D. NOVI SAD

**Pojedinačni finansijski izveštaji i
Izveštaj nezavisnog revizora**

31. decembar 2023. godine

SADRŽAJ	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1-3
Pojedinačni finansijski izveštaji:	
Pojedinačni bilans uspeha	4
Pojedinačni izveštaj o ostalom rezultatu	5
Pojedinačni bilans stanja	6
Pojedinačni izveštaj o tokovima gotovine	7
Pojedinačni izveštaj o promenama na kapitalu	8
Napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje	9 - 154
Godišnji izveštaj o poslovanju Banke	

Building a better
working world

Ernst & Young d.o.o. Beograd
Vladimira Popovića 8a
11070 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 2095 800
Fax: +381 11 2095 891
ey.com/sr_rs

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA OTP BANKE SRBIJA A.D. NOVI SAD

Mišljenje

Izvršili smo reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja **OTP banke Srbija a.d. Novi Sad** (u daljem tekstu: „Banka“), koji obuhvataju bilans stanja na dan **31. decembar 2023. godine**, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled materijalnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz pojedinačne finansijske izveštaje.

Po našem mišljenju, priloženi pojedinačni finansijski izveštaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2023. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Standardima Revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u našem izveštaju nezavisnog revizora u sekciji o odgovornostima revizora za reviziju finansijskih izveštaja. Nezavisni smo od Banke u skladu sa Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom.

Verujemo da su revizorski dokazi koje smo dobili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše mišljenje.

Ostale informacije sadržane u godišnjem izveštaju o poslovanju Banke

Ostale informacije se odnose na informacije sadržane u godišnjem izveštaju o poslovanju, ali ne uključuje finansijske izveštaje i izveštaj revizora o njima. Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu ostalih informacija u skladu sa propisima Republike Srbije.

Naše mišljenje o finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije. U vezi sa revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i time razmotrimo da li su ostale informacije usklađene u svim materijalno značajnim aspektima sa finansijskim izveštajima sa našim saznanjima stečenim u toku revizije ili se na drugi način čine materijalno pogrešnim. Pored toga, izvršili smo procenu da li su ostale informacije pripremljene, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, posebno da li su ostale informacije u formalnom smislu u skladu sa zahtevima i postupcima za pripremu ostalih informacija Zakona o računovodstvu Republike Srbije u kontekstu materijalnosti, odnosno da li bi neko nepoštovanje ovih zahteva bi moglo uticati na prosuđivanja doneta na osnovu ovih ostalih informacija.

**Building a better
working world**

Ostale informacije sadržane u godišnjem izveštaju o poslovanju Banke (nastavak)

Na osnovu sprovedenih procedura, u meri u kojoj smo u mogućnosti da ih ocenimo, izveštavamo da:

1. ostale informacije koje opisuju činjenice koje su takođe prikazane u finansijskim izveštajima su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa finansijskim izveštajima; i
2. ostale informacije su pripremljene u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu Republike Srbije.

Pored toga, naša odgovornost je da, na osnovu saznanja i razumevanja Banke stečenih u reviziji, izvestimo da li ostale informacije sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Na osnovu postupaka koje smo izvršili u vezi sa dobijenim ostalim informacijama, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne iskaze.

Odgovornost rukovodstva i Odbora za reviziju za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevarne radnje ili greške.

U sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Odbor za reviziju je odgovoran za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Banke.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevarne radnje ili greške; i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled prevarne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

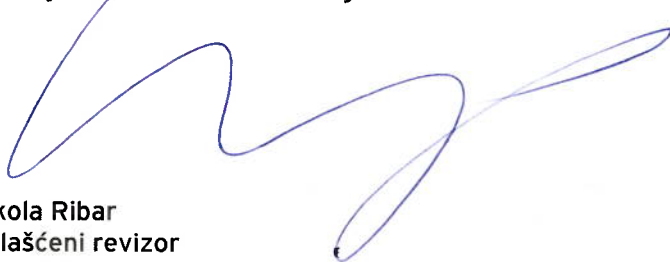
Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja (nastavak)

Kao deo revizije u skladu sa Standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled prevarne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizorskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevarne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što prevarna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Banke.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da entitet prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Mi komuniciramo s Odborom za reviziju Banke u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizorskim nalazima, uključujući i nalaze u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

U Beogradu, 15. marta 2024. godine

Nikola Ribar
Ovlašćeni revizor
Ernst & Young d.o.o. Beograd

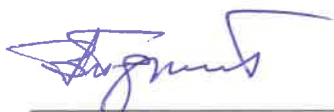

POJEDINAČNI BILANS USPEHA

RSD 000	Napomene	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Prihodi od kamata	4	47,607,781	27,175,122
Rashodi kamata	4	(17,933,841)	(6,037,982)
Neto prihod po osnovu kamata		29,673,940	21,137,140
Prihodi od naknada i provizija	5	12,456,610	11,735,442
Rashodi naknada i provizija	5	(3,408,819)	(3,464,537)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		9,047,791	8,270,905
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	6	368,249	483,020
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	7	687	(3,526)
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	8	4,548	3,342
Neto rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	9	(141,655)	(254,052)
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	10	(3,811,604)	(4,174,554)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	11	30,718	406,162
Ostali poslovni prihodi	12	815,761	706,682
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD		35,988,435	26,575,119
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	13	(6,711,095)	(5,726,934)
Troškovi amortizacije	14	(1,545,985)	(1,475,602)
Ostali prihodi	15	718,899	689,840
Ostali rashodi	16	(9,062,459)	(7,556,607)
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		19,387,795	12,505,816
Porez na dobitak	17	(2,649,735)	(1,452,570)
Dobitak/(gubitak) po osnovu odloženih poreza	17	7,710	(191,557)
DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA		16,745,770	10,861,689
REZULTAT PERIODA – DOBITAK		16,745,770	10,861,689

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Ovi pojedinačni finansijski izveštaji su usvojeni od strane Izvršnog odbora OTP banke Srbija a.d. Novi Sad na dan 15. mart 2024. godine.

 Vladimír Pejčić
 Direktor Direkcije računovodstva

 Branimir Spasić
 Član Izvršnog odbora

 Predrag Mihajlović
 Predsednik Izvršnog odbora

POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

RSD 000	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
DOBITAK PERIODA	16,745,770	10,861,689
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
Aktuarski dobiti / (gubici)	(1,061)	41,735
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
Pozitivni / (negativni) efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	513,541	(1,838,846)
Pozitivni efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	1,251	3,151
Dobitak / (gubitak) po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	(99,041)	276,356
Ukupan pozitivan / (negativan) ostali rezultat perioda	414,690	(1,517,604)
UKUPAN POZITIVAN REZULTAT PERIODA	17,160,460	9,344,085

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

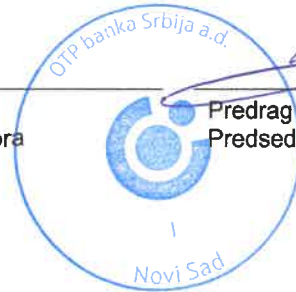

Ovi pojedinačni finansijski izveštaji su usvojeni od strane Izvršnog odbora OTP banke Srbija a.d. Novi Sad na dan 15. mart 2024. godine.

Vladimir Pejčić
Direktor Direkcije računovodstva

Branimir Spasić
Član Izvršnog odbora

Predrag Mihajlović
Predsednik Izvršnog odbora

POJEDINAČNI BILANS STANJA

RSD 000	Napomene	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	18	162,713,299	140,512,381
Založena finansijska sredstva	19	939,080	445,087
Potraživanja po osnovu derivata	20	1,378,396	448,484
Hartije od vrednosti	21	33,709,664	41,472,668
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22	72,797,144	11,214,878
Kredit i potraživanja od komitenata	23	537,269,621	532,490,294
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	24	173,096	149,650
Investicije u zavisna društva	25	755,514	755,514
Nematerijalna imovina	26	1,451,938	1,254,606
Nekretnine, postrojenja i oprema	27	12,018,055	11,507,553
Investicione nekretnine	28	231,234	370,153
Odložena poreska sredstva	29	-	57,199
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	30	4,955	6,248
Ostala sredstva	31	5,243,439	3,327,230
UKUPNO AKTIVA		828,685,435	744,011,945
PASIVA			
Obaveze po osnovu derivata	33	439,131	398,327
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	34	143,418,111	170,000,624
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	35	545,682,973	448,758,309
Subordinirane obaveze	36	20,630,110	14,748,628
Rezervisanja	37	3,535,247	3,772,895
Tekuće poreske obaveze	29	1,206,239	1,042,563
Odložene poreske obaveze	29	34,133	-
Ostale obaveze	38	5,991,045	4,932,613
UKUPNO OBAVEZE		720,936,989	643,653,959
Akcijski kapital	39	59,395,644	59,395,644
Dobitak	39	16,745,770	10,861,689
Rezerve	39	31,607,032	30,100,653
UKUPNO KAPITAL		107,748,446	100,357,986
UKUPNO PASIVA		828,685,435	744,011,945

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Ovi pojedinačni finansijski izveštaji su usvojeni od strane Izvršnog odbora OTP banke Srbija a.d. Novi Sad na dan 15. mart 2024. godine.

 Vladimir Pejčić
 Direktor Direkcije računovodstva

 Branimir Spasić
 Član Izvršnog odbora

 Predrag Mihajlović
 Predsednik Izvršnog odbora

POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

RSD 000	2023	2022
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	59,057,579	39,649,268
Prilivi od kamata	45,785,036	26,750,886
Prilivi od naknada	11,884,302	11,276,813
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	799,222	1,206,617
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	589,019	414,952
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(35,684,587)	(22,693,470)
Odlivi po osnovu kamata	(15,540,215)	(4,405,497)
Odlivi po osnovu naknada	(3,780,024)	(3,683,387)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(6,378,902)	(5,970,094)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret rashoda	(2,074,292)	(1,509,402)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(7,911,154)	(7,125,090)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza	23,372,992	16,955,798
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	53,186,121	78,648,704
Smanjenje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	7,532,690	9,873,862
Povećanje depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	45,653,431	68,774,842
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(57,696,979)	(91,092,188)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(57,696,979)	(91,092,188)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	18,862,134	4,512,314
Plaćen porez na dobit	(2,486,059)	(219,029)
Isplaćene dividende	(9,770,000)	-
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	6,606,075	4,293,285
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	22,251	313,845
Prilivi od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	7,954	299,792
Prilivi od prodaje investicionih nekretnina	14,297	14,053
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(1,490,666)	(911,317)
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(1,467,220)	(911,317)
Odlivi za kupovinu investicija u zavisna i pridružena društva i zajedničke poduhvate	(23,446)	-
Neto (odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja	(1,468,415)	(597,472)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	49,373,174	20,647,238
Prilivi po osnovu subordiniranih obaveza	5,859,290	-
Prilivi po osnovu uzetih kredita	43,513,884	20,647,238
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(18,098,698)	(20,618,595)
Odlivi po osnovu uzetih kredita	(17,612,684)	(20,102,424)
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	(486,014)	(516,171)
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	31,274,476	28,643
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	161,639,125	139,259,055
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(125,226,989)	(135,534,599)
NETO POVEĆANJE GOTOVINE	36,412,136	3,724,456
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA POČETKU GODINE	32,298,953	28,456,195
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	507,592	757,531
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE	(489,894)	(639,229)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA KRAJU GODINE	68,728,787	32,298,953

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Ovi pojedinačni finansijski izveštaji su usvojeni od strane Izvršnog odbora OTP banke Srbija a.d. Novi Sad na dan 15. mart 2024. godine.

Vladimir Pejčić
Direktor Direkcije računovodstva

Branimir Spasić
Član Izvršnog odbora

Predrag Mihajlović
Predsednik Izvršnog odbora

POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

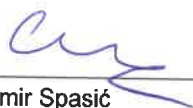
RSD 000	Akcijski i ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	Revalorizacione rezerve	Dobitak	Gubitak	Ukupno kapital i rezerve
Početno stanje na dan 01. januar 2022. godine	56,830,752	2,564,892	26,396,554	916,864	5,756,661	(1,451,822)	91,013,901
Ukupan negativan ostali rezultat perioda	-	-	-	(1,517,604)	-	-	(1,517,604)
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	10,861,689	-	10,861,689
Raspodela dobiti, odnosno pokriće gubitka – smanjenje	-	-	4,304,839	-	(5,756,661)	1,451,822	-
Stanje na dan 31. decembar 2022. godine	56,830,752	2,564,892	30,701,393	(600,740)	10,861,689	-	100,357,986
Početno stanje na dan 01. januar 2023. godine	56,830,752	2,564,892	30,701,393	(600,740)	10,861,689	-	100,357,986
Ukupan pozitivan ostali rezultat perioda	-	-	-	414,690	-	-	414,690
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	16,745,770	-	16,745,770
Raspodela dobiti - povećanje	-	-	1,091,689	-	-	-	1,091,689
Raspodela dobiti, odnosno pokriće gubitka – smanjenje	-	-	-	-	(1,091,689)	-	(1,091,689)
Isplata dividendi	-	-	-	-	(9,770,000)	-	(9,770,000)
Stanje na dan 31. decembar 2023. godine	56,830,752	2,564,892	31,793,082	(186,050)	16,745,770	-	107,748,446

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

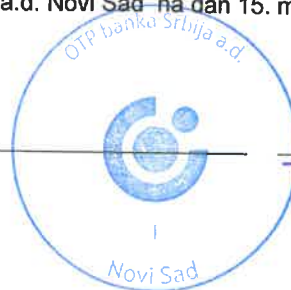
Ovi pojedinačni finansijski izveštaji su usvojeni od strane Izvršnog odbora OTP banke Srbija a.d. Novi Sad na dan 15. mart 2024. godine.

Vladimir Pejčić
Direktor Direkcije računovodstva

Branimir Spasić
Član Izvršnog odbora

Predrag Mihajlović
Predsednik Izvršnog odbora

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE**

OTP banka Srbije a.d. Novi Sad (u daljem tekstu „Banka“) je novi naziv za Vojvođansku banku a.d. Novi Sad koja je 29. aprila 2021. godine promenila ime. OTP banka Srbija a.d. Novi Sad (u daljem tekstu „Banka“) pravni je sledbenik OTP banke Srbije a.d. Beograd.

Vojvođanska banka a.d. Novi Sad je pravni sledbenik i OTP Banke Srbije a.d. Novi Sad. Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD 41337/2019 od 25. aprila 2019. godine promenjeno je ime OTP Banka Srbija a.d. Novi Sad u Vojvođanska banka a.d. Novi Sad.

OTP banka a.d. Beograd je osnovana 14. decembra 1990. godine i upisana u Registar kod Privrednog suda 14. februara 1991. godine. Osnivač banke je Societe Generale S.A. Pariz. Dana 24. septembra 2019. godine OTP Bank Nyrt Budimpešta je postala 100% vlasnik Banke i od 25. septembra 2019. godine Banka je članica OTP Grupe. Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD 98932/2019 od 25. septembra 2019. godine Banka je u registru privrednih subjekata promenila naziv u OTP banka a.d. Beograd. Pre toga naziv banke je bio Societe Generale Banka Srbija a.d. Beograd.

Na sednici Skupštine Banke održanoj dana 26. januara 2021. godine doneta je Odluka o pripajanju OTP banka a.d. Beograd Vojvođanskoj banci a.d. Novi Sad. Rešenjem broj BD 36878/2021 od 29. aprila 2021. godine upisana je statusna promena pripajanja privrednog društva Vojvođanska banka a.d. Novi Sad, kao društva sticaoca i OTP banke a.d. Beograd kao društva prenosioca koje je brisano iz Registra privrednih društava usled statusne promene.

OTP Banka Srbija a.d. Novi Sad je pravni sledbenik Kulske banke a.d. Novi Sad. Kulska banka a.d. Novi Sad registrovana je kao akcionarsko društvo kod Privrednog suda u Somboru Rešenjem br. Fi 488/95 od 17.05.1995. godine. Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD 32735/2007 od 18. maja 2007. godine promenjeno je ime Kulske banke a.d. Novi Sad u OTP Banka Srbija a.d. Novi Sad i istovremeno upisana statusna promena spajanja uz pripajanje Zepter banke a.d. Beograd i Niške banke a.d. Niš privrednom društvu Kulska banka a.d. Novi Sad kao društvu sticaocu, usled koje statusne promene su društva Zepter banka a.d. Beograd i Niška banka a.d. Niš brisana iz registra.

Na sednici Skupštine Banke održanoj dana 28. januara 2019. godine doneta je Odluka o pripajanju Vojvođanske banke a.d. Novi Sad OTP Banci a.d. Novi Sad. Rešenjem broj BD 41344/2019 od 25. aprila 2019. godine upisana je statusna promena pripajanja privrednog društva OTP Banka Srbija a.d. Novi Sad, kao društva sticaoca i Vojvođanske banke a.d. Novi Sad kao društva prenosioca koje je brisano iz Registra privrednih društava usled statusne promene. Statusna promena pripajanja je sprovedena 26. aprila 2019. godine upisom pripajanja u registar privrednih društava.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje poslova platnog prometa, kreditnih i depozitnih poslova i drugih poslova u skladu sa zakonom. Sedište Banke je u Novom Sadu na adresi Trg Slobode br. 5.

Banka je član OTP grupe. OTP Banka plc Budimpešta je 100% vlasnik akcija u akcijskom kapitalu Banke.

Na dan 31.12.2023. godine Banka se sastojala od Centrale u Novom Sadu na adresi Trg slobode 5, Trg slobode 7, Bulevar oslobođenja 80, Bulevar oslobođenja 82 i Beogradu na adresi Bulevar Mihajla Pupina 111, Bulevar Zorana Đinđića 48 v, Bulevar Zorana Đinđića 50 a/b, 1 Region za poslove sa privredom Beograd, 1 Region za poslove sa stanovništvom Beograd i 5 regiona za poslovanje sa stanovništvom i privredom, 19 filijala i 154 ekspoziture.(2022: centrala u Novom Sadu i Beogradu, 19 filijala i 155 ekspozitura).

Banka na dan 31.12.2023. godine ima 2,720 zaposlenih dok je sa 31. decembrom 2022. godine broj zaposlenih bio 2,692.

Poreski identifikacioni broj Banke je 100584604.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD****2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju pojedinačnih finansijskih izveštaja**

Pojedinačni finansijski izveštaji Banke (u daljem tekstu "finansijski izveštaji") za 2023. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI").

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik RS" br. 93/2020).

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje. Banka posebno sastavlja i prikazuje konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Priloženi finansijski izveštaji su pojedinačni u smislu da uključuju nekonsolidovane pozicije potraživanja, obaveza, rezultate poslovanja, promene na kapitalu i tokove gotovine Banke bez uključivanja zavisnih pravnih lica.

Banka na dan 31. decembar 2023. godine poseduje 100% učešća u privrednom društvu OTP Nekretnine (ex. OTP Investments) d.o.o. Novi Sad, 100% učešća u privrednom društvu OTP Factoring d.o.o., Novi Sad, 60% učešća u privrednom društvu OTP Lizing d.o.o., Beograd, 100% učešća u privrednom društvu OTP Leasing Srbija d.o.o Beograd (napomena 25), 49% u privrednom društvu OTP Osiguranje a.d Društvo za životno osiguranje Beograd i 25% učešća u privrednom društvu OTP Invest a.d. Beograd (napomena 24) koji su privredni subjekti u finansijskom sektoru.

Pojedinačni finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

Pojedinačni finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Pojedinačni finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem periodu obelodanjeni su u napomeni 2.2., a objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu postali efektivni, obelodanjeni su u napomeni 2.3.

Banka je u sastavljanju ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja primenjivala Računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)****2.2. Izmene i dopune MSFI čije su stupanje na snagu i primena obavezni u tekućoj godini**

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sledećih izmenjenih MSFI koji su usvojeni od strane Banke od 1. januara 2023. godine:

- **MSFI 17: Ugovori o osiguranju**

Standard je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine. Ovo je sveobuhvatni novi računovodstveni standard za ugovore o osiguranju, pokriva priznavanje i vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanja. MSFI 17 se primenjuje na sve vrste izdatih ugovora o osiguranju, kao i na određene garancije i finansijske instrumente sa ugovorima o diskrecionom učešću. Banka ne izdaje ugovore u okviru MSFI 17, stoga njegova primena nema uticaj na finansijski rezultat Banke, finansijski položaj ili tokove gotovine. Posledično, ovaj standard nije imao uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja i MSFI Izveštaj iz prakse 2: Obelodanjivanje računovodstvenih politika (Dopune)**

Dopune su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine. Dopune daju smernice o primeni koncepta procene materijalnosti na obelodanjivanje računovodstvenih politika. Posebno, izmene MRS 1 zamenjuju zahtev za obelodanjivanjem „značajnih“ računovodstvenih politika sa zahtevom za obelodanjivanjem „materijalnih“ računovodstvenih politika. Takođe, uputstva i ilustrativni primeri su dodati u Izveštaj iz prakse kako bi pomogli u primeni koncepta materijalnosti prilikom donošenja procena o obelodanjivanju računovodstvenih politika. Dopune ovog standarda nisu imale značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procenama i greške: Definicija računovodstvenih procena (Dopune)**

Dopune su na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine i primenjuju se na promene u računovodstvenim politikama i promene računovodstvenih procena koje se dešavaju na ili nakon početka tog perioda. Izmenama se uvodi nova definicija računovodstvenih procena, definisanih kao novčani iznosi u finansijskim izveštajima koji su predmet nesigurnosti pri odmeravanju, ako nisu rezultat ispravke greške iz prethodnog perioda. Takođe, dopunama se pojašnjava šta su promene u računovodstvenim procenama i kako se one razlikuju od promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka. Dopune ovog standarda nisu imale značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MRS 12 Porez na dobit: Odloženi porezi koji nastaju u vezi sa sredstvima i obavezama koje proističu iz jedne transakcije (Dopune)**

Dopune su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine. Dopune sužavaju obim i daju dalju pojašnjenja u vezi sa izuzetkom za početno priznavanje prema MRS 12 i preciziraju kako kompanije treba da obračunavaju odloženi porez u vezi sa imovinom i obavezama koje proističu iz jedne transakcije, kao što su lizing i obaveze vraćanja u prvobitno stanje. Izmene i dopune pojašnjavaju da kada su plaćanja kojima se izmiruje obaveza odbitna za poreske svrhe, stvar je prosuđivanja, uzimajući u obzir važeći poreski okvir, da li se takvi odbici mogu za poreske svrhe pripisati obavezi ili povezanoj komponenti imovine. Prema izmenama, izuzetak od početnog priznavanja se ne primenjuje na transakcije koje pri početnom priznavanju dovode do jednakih oporezivih i odbitnih privremenih razlika. Primenjuje se samo ako priznavanje lizing sredstva i obaveze zakupa (ili obaveze za vraćanje imovine u prvobitno, uključujući sa tom obavezom povezano sredstvo) dovede do oporezivih i odbitnih privremenih razlika koje nisu jednake. Dopune ovog standarda nisu imale značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.2 Izmene i dopune MSFI čije su stupanje na snagu i primena obavezni u tekućoj godini (nastavak)

- **MRS 12 Porez na dobit: Međunarodna poreska reforma – Pravila za drugi stub (Dopune)**

Dopune stupaju na snagu odmah po objavljivanju, ali određeni zahtevi za obelodanjivanje stupaju na snagu kasnije. Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) objavila je pravila za drugi stub u decembru 2021. kako bi osigurala da velike multinacionalne kompanije podležu minimalnoj poreskoj stopi od 15%. Dana 23. maja 2023. godine, IASB je izdao Međunarodnu poresku reformu- pravila za drugi stub – izmene i dopune MRS 12. Dopune uvode obavezni privremeni izuzetak u računovodstvu odloženih poreza koji proizilaze iz jurisdikcione primene pravila za drugi stub i zahteva za obelodanjivanje za pogođene entitete o potencijalnoj izloženosti porezu na dobit iz drugog stuba. Izmene zahtevaju, za periode u kojima je regulativa drugog stuba (suštinski) usvojena, ali još nije na snazi, obelodanjivanje poznatih ili razumno procenljivih informacija koje pomažu korisnicima finansijskih izveštaja da razumeju izloženost entiteta koja proističe iz poreza na dobit iz drugog stuba. Da bi se uskladio sa ovim zahtevima, od entiteta se traži da obelodani kvalitativne i kvantitativne informacije o svojoj izloženosti porezu na dobit iz drugog stuba na kraju izveštajnog perioda. Obelodanjivanje tekućih poreskih rashoda koji se odnose na porez na dobit iz drugog stuba i obelodanjivanja u vezi sa periodima pre nego što zakon stupi na snagu su potrebni za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, ali nisu potrebni za bilo koji periodični izveštaj u godini koja se završava 31. decembra 2023. ili ranije.

Globalna regulativa o minimalnom porezu je usvojena, ili suštinski usvojena, u određenim jurisdikcijama OTP Grupe, uglavnom u državama članicama EU. Regulativa će biti na snazi za finansijsku godinu Grupe koja počinje 1. januara 2024. i uvodi minimalnu stopu efektivnog oporezivanja od 15%.

OTP Grupa je u delokrugu donete ili suštinski usvojene regulative uključujući i njene konstitutivne subjekte sa prebivalištem u Srbiji, među kojima je i OTP banka Srbija a.d. Novi Sad za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2024. godine.

Iz računovodstvene perspektive, nejasno je da li globalna minimalna pravila stvaraju dodatne privremene razlike, da li treba ponovo meriti odložene poreze za globalna minimalna poreska pravila i koju poresku stopu koristiti za merenje odloženih poreza. Kao odgovor na ovu neizvesnost, MRS 12 'Porez na dobit' je izmenjen kako bi se uveo obavezan privremeni izuzetak od zahteva MRS 12. U okviru obaveznog privremenog izuzetka, kompanija ne priznaje niti obelodanjuje informacije o odloženim poreskim sredstvima i obavezama koje se odnose na globalna minimalna poreska pravila. Grupa je primenila privremeni izuzetak za godinu koja se završila 31. decembra 2023.

Srbija nije usvojila globalna minimalna poreska pravila. Međutim, pošto je krajnji matični entitet OTP Grupe rezident u Mađarskoj, Grupa, uključujući njene konstitutivne subjekte rezidentne u Srbiji, spadaju u delokrug globalnog zakona o minimalnom porezu koji je usvojen u Mađarskoj, koji je na snazi za finansijsku godinu Grupe koja počinje 1. januara 2024.

OTP Bank Plc. kao krajnji matični entitet OTP Grupe, biće konstitutivni entitet Grupe za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2024., uključujući i konstitutivne subjekte rezidentne u Srbiji. Ako konačni globalni obračun minimalnog poreza rezultira globalnom minimalnom efektivnom poreskom stopom nižom od 15% u odnosu na finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2024. za konstitutivne subjekte rezidentne u Srbiji, poresku obavezu će obračunati i platiti OTP bank Plc. u Mađarskoj mađarskim poreskim organima.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.3. Standardi koji su izdati, ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

- **MRS 1 Presentacija finansijskih izveštaja: Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obaveza (Dopune)**

Izmene i dopune su na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine, uz dozvoljenu raniju primenu, i obavezu da se primenjuju retrospektivno u skladu sa MRS 8. Cilj izmena je da razjasni principe u MRS 1 za klasifikaciju obaveza na kratkoročne i dugoročne. Izmene su pojašnjeno značenje prava na odlaganje izmirenja obaveza, uslov da ovo pravo postoji na kraju izveštajnog perioda, da namera menadžmenta ne utiče na klasifikaciju na kratkoročne i dugoročne obaveze, da opcije druge ugovorne strane koje bi mogle da dovedu do izmirenja obaveza prenosom sopstvenih instrumenata kapitala entiteta ne utiču na klasifikaciju na kratkoročnu i dugoročnu obavezu. Takođe, izmene i dopune preciziraju da samo kovenante sa kojima entitet mora biti usklađen na ili pre datuma izveštavanja mogu uticati na klasifikaciju obaveze. Dodatna obelodanjivanja su takođe potrebna za dugoročne obaveze koje proizilaze iz kreditnih aranžmana koji su predmet usaglašenosti sa kovenantama u roku od dvanaest meseci nakon datuma izveštavanja. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MSFI 16 Lizing: Obaveze po osnovu u transakciji prodaje i povratnog lizinga (Dopune)**

Izmene su na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Izmene i dopune imaju za cilj da poboljšaju zahteve koje prodavac-zakupac koristi u odmeravanju obaveze za lizing koja proizilazi iz transakcije prodaje i povratnog zakupa u MSFI 16, dok se ne menja računovodstveni tretman zakupa koji nije u vezi sa transakcijama prodaje i povratnog lizinga. Konkretno, prodavac-zakupac određuje „lizing plaćanja” ili „revidirana lizing plaćanja” na takav način da prodavac-zakupac ne priznaje bilo kakav iznos dobitka ili gubitka koji se odnosi na pravo korišćenja koje zadržava. Primena ovih zahteva ne sprečava prodavca-zakupca da prizna, u bilansu uspeha, bilo kakav dobitak ili gubitak u vezi sa delimičnim ili potpunim raskidom zakupa. Prodavac-zakupac primenjuje izmenu retrospektivno u skladu sa MRS 8 na transakcije prodaje i povratnog zakupa koje su sklopljene nakon datuma početne primene, što je početak godišnjeg izveštajnog perioda u kojem je entitet prvi put primenio MSFI 16. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MRS 7 Izveštaj o tokovima gotovine i MSFI 7 Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja – Finansijski aranžmani sa dobavljačima (Dopune)**

Izmene su na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Izmene dopunjuju zahteve koji su već u MSFI i zahtevaju od entiteta da obelodani odredbe i uslove finansijskih aranžmana sa dobavljačima. Pored toga, od entiteta se zahteva da na početku i na kraju izveštajnog perioda obelodane knjigovodstvene iznose finansijskih obaveza po osnovu finansijskih aranžmana sa dobavljačima i stavke u kojima su te obaveze prikazane, kao i knjigovodstvene iznose finansijskih obaveza i stavki za koje su finansijeri već izmirili odgovarajuće obaveze prema dobavljačima. Entiteti takođe treba da obelodane vrstu i efekat bezgotovinskih promena u knjigovodstvenim vrednostima finansijskih obaveza po osnovu finansijskih aranžmana sa dobavljačima koje sprečavaju da knjigovodstveni iznosi finansijskih obaveza budu uporedivi. Nadalje, izmene zahtevaju od entiteta da na početku i na kraju izveštajnog perioda obelodani raspon datuma dospeća za finansijske obaveze koje duguju finansijerima i za uporedive obaveze prema dobavljačima koje nisu deo tih aranžmana. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)****2.3 Standardi koji su izdati, ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)****• MRS 21 Efekti promena deviznih kurseva: Nedostatak razmenljivosti (Dopune)**

Izmene su na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2025. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Izmene i dopune preciziraju kako entitet treba da proceni da li je valuta razmenljiva i kako treba da odredi spot kurs kada zamena nije moguća. Smatra se da je valuta zamenljiva u drugu valutu kada je entitet u mogućnosti da dobije drugu valutu u administrativno razumnom vremenskom okviru, putem tržišta ili mehanizma razmene u kojem bi transakcija razmene stvorila izvršna prava i obaveze. Ako valuta nije zamenljiva u drugu valutu, od entiteta se traži da proceni spot kurs na dan vrednovanja. Cilj entiteta u proceni spot kursa je da odrazi kurs po kojem bi se odvijala uredna transakcija razmene na datum vrednovanja između učesnika na tržištu pod preovlađujućim ekonomskim uslovima. Izmjenama se napominje da entitet može da koristi dostupni kurs bez prilagođavanja ili druge tehnike procene. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

• Dopuna MSFI 10 - Konsolidovani finansijski izveštaji i MRS 28 - Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja: Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva

Izmene ukazuju na poznato neslaganje zahteva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih društava i zajedničkih ulaganja. Glavna posledica izmena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira poslovanje (bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne). Delimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja ne predstavlja biznis, čak i kada je ova aktiva deo zavisnog društva. U decembru 2015. godine Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primene ovog standarda na neodređeno vreme čekajući ishod istraživanja vezano za primenu metoda učešća. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)****2.4. Uporedni podaci**

Računovodstvene politike i procene koje se tiču priznavanja i vrednovanja sredstava i obaveza, korišćene prilikom sastavljanja ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju pojedinačnih godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2022.godinu.

2.5. Korišćenje procenivanja

Sastavljanje pojedinačnih finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza na dan sastavljanja pojedinačnih finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda, primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane i za buduće periode.

Ukoliko se putem provera utvrdi da je došlo do promene u procenjenoj vrednosti, utvrđeni efekti se priznaju u pojedinačnim finansijskim izveštajima u periodu kada je do promene došlo.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)****2.6. Načelo stalnosti poslovanja**

Pojedinačni finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u dolednoj budućnosti.

2.7. Izjava o usklađenosti

Pojedinačni finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja u smislu Zakona o bankama i podzakonskih akata Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

2.8. Ključne računovodstvene procene i pretpostavke

Sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja pojedinačnih finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne efekte na knjigovodstvene vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

i. Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Procena gubitaka od umanjenja vrednosti portfolija Banke izloženog kreditnom riziku predstavlja najznačajniji izvor neizvesnosti procena.

Banka priznaje rezervisanja za očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti, ili za dužnička finansijska sredstva koja se evidentiraju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, kao i za preuzete kreditne obaveze i izdate garancije. Knjigovodstvena vrednost finansijskih instrumenata koji se mere po amortizovanoj vrednosti, umanjuje se za iznos rezervisanja za očekivane kreditne gubitke. Pretpostavke i procene koje Banka koristi kao input u modelu vrednovanja očekivanih kreditnih gubitaka, kao i ocena o značajnom povećanju kreditnog rizika, obelodanjene su u Napomeni 43.4. Kreditni rizik.

ii. Umanjenje vrednosti nemonetarnih sredstava

Rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativni iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti. Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

iii. Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora (napomena 3.14).

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)****2.8. Ključne računovodstvene procene i pretpostavke (nastavak)****iv. Rezervisanja po osnovu sudskih sporova**

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija. Banka na kvartalnom nivou preispituje procenjena rezervisanja.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

v. Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka, očekivanog budućeg rezultata i visine budućih oporezivih dobitaka (napomena 29).

vi. Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene.

Pretpostavke aktuarskog obračuna su obelodanjene u napomeni 37 uz pojedinačne finansijske izveštaje.

vii. Fer vrednost finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama. Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem određenih tehnika procene koji podrazumevaju određeni stepen rasuđivanja u proceni fer vrednosti. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

Modeli vrednovanja se primarno koriste za vrednovanje derivata na slobodnom berzanskom tržištu i državnih obveznica i dužničkih hartija od vrednosti kojima se ne trguje na aktivnom tržištu. Ovi modeli uzimaju u obzir i uticaj na kreditni rizik, ako je materijalan. Svi modeli vrednovanja su potvrđeni pre nego što su korišćeni kao osnova za finansijsko izveštavanje i periodično pregledani nakon toga od strane kvalifikovanog kadra, nezavisno od oblasti koja je dovela do kreiranja modela

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)****2.8. Ključne računovodstvene procene i pretpostavke (nastavak)****vii. Fer vrednost finansijskih instrumenata (nastavak)**

Gde god je moguće, Banka upoređuje vrednovanje koje proizilazi iz modela sa kotiranim cenama sličnih finansijskih instrumenata i sa stvarnim vrednostima u slučaju realizacije, da bi potvrdila i kalibrirala njene modele. Raznovrsni faktori su ugrađeni u modele Banke, uključujući stvarne i procenjene tržišne vrednosti i stope, kao i vreme i promene, dubinu tržišta i likvidnost i promene u kreditnom riziku finansijskih obaveza.

Banka primenjuje modele dosledno iz perioda u period, obezbeđujući uporedivost i kontinuitet vrednovanja kroz vreme, ali procena fer vrednosti nerazdvojno uključuje i značajan nivo prosuđivanja. Stoga, menadžment ustanovljava prilagođavanje vrednovanja da pokrije rizike povezane sa procenom parametara koji se ne mogu primetiti i pretpostavki u okviru samih modela.

Iako je u nekim slučajevima potreban značajan nivo prosuđivanja za određivanje fer vrednosti, menadžment veruje da su fer vrednosti koje prikazuju finansijsku poziciju i promene fer vrednosti prikazane u bilansu uspeha obazrive i odražavaju stvarne uslove privrede, bazirane na izvršenim kontrolama i procedurama za zaštitu.

Metode, pretpostavke i tehnike procene koje se koriste za utvrđivanje fer vrednosti detaljno su obrazložene u napomeni 45.

viii. Uticaj klimatskih rizika na računovodstvene procene i prosuđivanja

Banka je, kao i njeni klijenti, izložena određenom stepenu rizika koji proističu iz klimatskih promena, kako fizičkim rizicima tako i riziku tranzicije ka „neto-nuli“ odnosno dekarbonizovanoj ekonomiji.

Za većinu klimatskih fizičkih rizika procenjeno je da bi mogli biti manifestovani tokom perioda koji je uglavnom duži nego što je ugovoreno dospeće pretežnog portfolija Banke.

Sledeće stavke koje su predmet računovodstvenih procena i prosuđivanja mogu biti pod uticajem fizičkih i tranzicionih rizika:

Očekivani kreditni gubici – klijent Banke može biti značajno izložen klimatskim rizicima bilo direktno, kroz smanjenu profitabilnost kompanija ili devaluaciju imovine, bilo indirektno kroz neusklađenost sa zakonskim zahtevima ili povišenim reputacionim rizikom usled negativnog uticaja na životnu sredinu. Ovakvi rizici mogu dovesti do pogoršanja kreditne sposobnosti klijenta što bi posledično rezultiralo povećanju očekivanih kreditnih gubitaka.

Utvrđivanje fer vrednosti - Banka trenutno nema u portfoliju finansijske izloženosti koje se evidentiraju po fer vrednosti, a koje su izložene riziku klimatskih promena. Ukoliko bi takve izloženosti postojale, njihova fer vrednost bi uključila varijablu klimatskih promena.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**3. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**

Banka konzistentno primenjuje usvojene računovodstvene politike u svim periodima prezentovanim u pojedinačnim finansijskim izveštajima. Materijalne računovodstvene politike primenjene u sastavljanju pojedinačnih finansijskih izveštaja su navedene u nastavku.

3.1. Priznavanje prihoda i rashoda**i. Prihodi i rashodi od kamata**

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

Prihodi i rashodi od kamata se priznaju u bilansu uspeha koristeći metod efektivne kamatne stope, koja predstavlja stopu koja precizno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta, na:

- bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva (amortizovana vrednost pre umanjenja za očekivane kreditne gubitke) ili
- amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

Prihodi od kamata uključuju kamate na kredite i druga potraživanja od klijenata, kupone od dužničkih hartija od vrednosti kao i diskont i premije na trezorske zapise. Naknade po osnovu odobrenih kredita, kao deo efektivne kamatne stope, priznaju se u bilansu uspeha kao prihod od kamata tj. kao deo efektivnog prinosa od kredita u srazmeri sa proteklom vremenom korišćenja kredita.

Efektivna kamatna stopa se izračunava uzimajući u obzir transakcione troškove i sve popuste i premije za nabavku finansijskog sredstva kao i naknade i troškove koji su sastavni deo efektivne kamatne stope.

Kod obezvređenih finansijskih sredstava (nivo 3) priznaju se očekivani kreditni gubici tokom životnog veka finansijskog sredstva a kamata se priznaje metodom efektivne kamatne stope na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

U slučaju modifikacije finansijskog instrumenta sa efektom na bilans uspeha dolazi do izmene efektivne kamatne stope. Nakon proknjižene modifikacije sam efekat modifikacije uključuje se u efektivnu kamatnu stopu u preostalom životnom veku finansijskog instrumenta.

U slučaju POCI kredita (kupljena ili odobrena kreditno obezvređena sredstva), obračunava se efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik, korišćenjem procenjenih budućih novčanih tokova koji uključuju očekivane kreditne gubitke. Rashodi od kamata priznaju se na finansijske obaveze koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**3. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.1. Priznavanje prihoda i rashoda (nastavak)****ii. Prihodi i rashodi od naknada i provizija**

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali su pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga (platni promet, izdavanje garancija i drugih jemstava, akreditiva, kupoprodaja deviza i ostale bankarske usluge) po principu fakturisane realizacije u momentu pružanja usluge.

Prihodi od naknada po garancijama, jemstvima i akreditivima se odlažu i priznaju kao prihod u srazmeri sa proteklom vremenom na koji su odobreni garancije, jemstva i akreditivi.

Prihode od naknada koje su deo efektivne kamatne stope, Banka priznaje kao prihode od kamata.

iii. Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata uključuje sve dobitke i gubitke nastale usled promene fer vrednosti derivata.

iv. Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika uključuje sve gubitke i dobitke po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika.

v. Prihod od dividendi

Prihodi od dividendi po osnovu učešća u kapitalu drugih pravnih lica, priznaju se u momentu kada je utvrđeno pravo Banke da primi isplatu dividende i računovodstveno se evidentiraju u bilansu uspeha.

3.2. Preračun stranih valuta

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunavaju se u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja. Dobici i gubici nastali po osnovu preračuna potraživanja i obaveza evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspeha.

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u dinare po kursu na dan transakcije. Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja u stranoj valuti evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspeha kao neto prihod ili rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja.

3.3. Finansijski instrumenti**i. Priznavanje i početno vrednovanje**

Finansijski instrument je svaki ugovor na osnovu koga nastaje finansijsko sredstvo jednog entiteta i finansijska obaveza ili instrument kapitala drugog entiteta.

Finansijska sredstva ili obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti uključujući sve troškove transakcija (osim za finansijska sredstva i finansijske obaveze koje se vrednuju kroz bilans uspeha) koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili obaveze.

Banka vrši početno priznavanje finansijskih instrumenata na datum poravnanja.

Banka priznaje finansijsko sredstvo ili finansijsku obavezu u bilansu stanja od momenta kada postane strana ugovornih odredbi finansijskog instrumenta.

Kako bi se utvrdila klasifikacija i vrednovanje, sva finansijska sredstva, izuzev derivata i instrumenata kapitala, Banka analizira kroz kombinaciju poslovnog modela upravljanja finansijskim sredstvom sa jedne, i karakteristikama ugovorenih novčanih tokova sa druge strane.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

3. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.3 Finansijski instrumenti (nastavak)

ii. Klasifikacija

U skladu sa MSFI 9 potrebno je napraviti razliku između finansijskih sredstava koja imaju visoku promenljivost novčanog toka ili koja se drže radi prodaje od finansijskih sredstava koja imaju nominalnu vrednost i koja se drže radi naplate ugovorenih tokova gotovine, a ne radi prodaje ili poravnanja sa trećom stranom.

Klasifikacija finansijskih sredstava izvršena je na tri kategorije polazeći od: (1) načina na koji Banka upravlja finansijskim sredstvima i (2) karakteristika ugovorenog novčanog toka datog finansijskog sredstva, i to na:

- finansijska sredstva koja se naknadno mere po amortizovanoj vrednosti (poslovni model Banke je prikupljanje novčanih tokova i novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na nenaplaćeni iznos glavnice)
- finansijska sredstva koja se naknadno mere po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVTOCI) - poslovni model Banke je prikupljanje novčanih tokova i prodaja i novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na nenaplaćeni iznos glavnice.
- finansijska sredstva koja se naknadno mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL) - svi ostali instrumenti, poslovni model Banke je da prikuplja novčane tokove kroz trgovanje instrumentima;

MSFI 9 zahteva da sva priznata finansijska imovina bude naknadno merena po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti (kroz račun dobiti ili gubitka ili kroz ostalu sveobuhvatnu dobit), zavisno od njene klasifikacije i poslovnog modela subjekta za upravljanje finansijskom imovinom i karakteristika ugovorenih novčanih tokova.

Banka klasifikuje sve finansijske obaveze kao naknadno vrednovane po amortizovanoj vrednosti osim:

- finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha
- finansijskih obaveza koje nastaju kada transfer finansijske imovine ne zadovoljava uslove za prestanak priznavanja ili kada se primenjuje pristup kontinuiranog angažovanja
- ugovore o finansijskim garancijama itd.

Banka može, pri inicijalnom priznavanju, neopozivo da opredeli finansijsku obavezu da se vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha kada to za rezultat ima više značajne informacije jer ili:

- eliminiše ili značajno umanjuje nedoslednost u vrednovanju ili priznavanju (nekada se definiše kao „računovodstvena neusaglašenost“) koja bi u suprotnom proistekla iz vrednovanja imovine ili obaveza ili priznavanje dobitaka i gubitaka na njih po različitim osnovima; ili
- se grupom finansijskih obaveza ili finansijske imovine i finansijskih obaveza upravlja i njihov učinak procenjuje na bazi fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanim upravljanjem rizicima ili investicionom strategijom, i informacija o grupi je dostupna interno na toj osnovi ključnom upravljačkom timu Banke.

iii. Purchased or Originated Credit Impaired Assets (“POCI”) – Kupljena ili odobrena kreditno obezvređena sredstva

U skladu sa MSFI 9 u primeni je još jedan poslovni model u vrednovanju finansijskih sredstava. To su kupljena ili odobrena kreditno obezvređena sredstva, tzv. POCI. Ovo su finansijska sredstva obezvređena pri inicijalnom priznavanju. Finansijsko sredstvo može biti klasifikovano kao POCI ako je:

1. kreditno obezvređeno u momentu odobrenja,
2. pretrpelo značajnu modifikaciju kao kreditno obezvređeno koja je rezultirala prestankom priznavanja,
3. kupljeno kao kreditno obezvređeno.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**3. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.3 Finansijski instrumenti (nastavak)****iv. Reklasifikacija finansijskih sredstava**

Banka reklasifikuje finansijsku imovinu samo kada menja svoj poslovni model. Ukoliko Banka promeni poslovni model za upravljanje finansijskim sredstvima, primeniće reklasifikaciju unapred počev od datuma reklasifikacije. Banka neće menjati već priznate dobitke, gubitke (uključujući i dobitke i gubitke od obezvređenja) ili kamatu.

Banka ne reklasifikuje finansijske obaveze.

U toku 2023. godine Banka nije vršila reklasifikaciju finansijskih sredstava.

v. Prebijanje

Sredstva i obaveze se ne prebijaju osim kada je prebijanje potrebno ili dozvoljeno odredbama pojedinih MRS/MSFI. Prihodi i rashodi se izveštavaju odvojeno, tj. nije dozvoljeno prebijanje.

Banka primenjuje sledeće izuzetke od navedenih pravila:

- Prikazivanje sredstava umanjениh za ispravku vrednosti ne smatra se prebijanjem;
- Finansijska sredstva i finansijske obaveze se mogu međusobno prebijati, i prikazivati u neto iznosu u bilansu stanja samo kada postoji zakonsko pravo prebijanja priznatih iznosa i kada Banka ili namerava da izvrši poravnanje u neto iznosu, ili da istovremeno realizuje sredstvo i izmiri obavezu;
- Prebijanje prihoda i rashoda koji odražavaju suštinu poslovne promene ili događaja (npr. pozitivne i negativne kursne razlike ili dobiti i gubici koji proističu iz finansijskih instrumenata koji se drže u nameri da se sa njima trguje). Međutim, o tim приходima i rashodima se izveštava odvojeno ako se zbog njihovog obima, prirode i učestalosti zahteva odvojeno obelodanjivanje.

vi. Prestanak priznavanja**Finansijska sredstva**

Banka prestaje da priznaje finansijsko sredstvo ako ugovorena prava na tokove gotovine od finansijskog sredstva prestanu da važe ili kada Banka prenese finansijsko sredstvo transakcijom kojom prenosi u značajnoj meri sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskim sredstvom ili kojom niti prenosi niti zadržava u značajnoj meri sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskim sredstvom i ne zadržava kontrolu nad finansijskim sredstvom. Svako pravo po prenetom finansijskom sredstvu stvoreno ili zadržano od strane Banke se priznaje kao posebno sredstvo ili obaveza u bilansu stanja.

U skladu sa MSFI 9 postoje dodatni kriterijumi koji dovode do prestanka priznavanja finansijskih sredstava. Finansijsko sredstvo prestaje da se priznaje otpisom potraživanja.

Otpis potraživanja se vrši samo kada se iscrpe svi raspoloživi izvori naplate (npr. završen stečajni postupak, završen je izvršni postupak, realizovani su svi raspoloživi kolaterali, urađena je provera lične imovine klijenata ili jemaca i utvrđeno da ne poseduju imovinu na teritoriji Republike Srbije), odnosno kad klijent ne može više da plaća obaveze ili prihod od kolaterala neće biti dovoljan za otplatu celokupne izloženosti.

Otpis potraživanja je moguć i u slučaju, odnosno u skladu sa potpisanim Sporazumima o izmirenju duga sa klijentom/jemcem/založnim dužnikom, ukoliko se ustanovi da potraživanje po uslovima Sporazuma obezbeđuje bolju naplatu nego u slučaju prodaje eventualne imovine. U takvim slučajevima, može da se ugovori otpis preostalog potraživanja koje preostane nakon izmirenja obaveza po Sporazumu.

Otpis nenaplativih potraživanja vrši se na osnovu odluka Suda, ili nadležnog organa Banke u skladu sa Pravilnikom o nivoima odlučivanja, kada nema realne mogućnosti za naplatu i kada su svi instrumenti obezbeđenja naplate kredita aktivirani, ili u slučaju izvršenja obaveza po Sporazumu.

Banka direktno umanjuje bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ako nema razumnih očekivanja u pogledu naplate i povrata novčanih tokova u celosti ili delimično. Otpis predstavlja događaj koji dovodi do prestanka priznavanja.

Internim aktima Banke se bliže definišu kriterijumi i uslovi za otpis potraživanja, u skladu sa zakonskom regulativom u Republici Srbiji, postojećom praksom u Banci i bankarskom sektoru kao i sa pravilima OTP Grupe. U skladu sa zakonskim propisima važećim u Republici Srbiji, Banka sprovodi i parcijalni otpis u skladu sa pravilima OTP Grupe. Internim aktom bliže su definisani postupci parcijalnog otpisa.

U postupku otpisa kredita i potraživanja pravnih i fizičkih lica, propisani su preduslovi i kriterijumi za sprovođenje otpisa i to:

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**3. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.3 Finansijski instrumenti (nastavak)****vi. Prestanak priznavanja (nastavak)****Finansijska sredstva (nastavak)**

- računovodstveni otpis i prenos u vanbilansnu evidenciju,
- parcijalni otpis
- definitivan otpis

Računovodstveni otpis podrazumeva otpis i prenos nenaplaćenih potraživanja u vanbilansnu evidenciju Banke odnosno prestanak priznavanja problematičnih plasmana ili dela plasmana u bilansu (računovodstveni otpis). Prenosom u vanbilansnu evidenciju nastavljaju se postupci naplate kredita i potraživanja sa punom pažnjom. U svim slučajevima otpisa definiše se i poreski tretman otpisa, ukoliko prethodno nije razmatran.

Prema Odluci Narodne banke Srbije o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke (Službeni glasnik RS br. 77/2017), Banka je dužna da izvrši računovodstveni otpis bilansne aktive niskog stepena naplativosti.

Pod bilansnom aktivom podrazumeva se problematičan kredit koji ima značenje utvrđeno u odluci kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

Banka je dužna da izvrši računovodstveni otpis problematičnog kredita, u slučaju kada je obračunati iznos obezvređenja tog kredita koji je Banka evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti, što znači da se računovodstveni otpis sprovodi ukoliko je formirana ispravka vrednosti u visini 100% bilansne izloženosti kredita i potraživanja.

Parcijalni/delimičan otpis podrazumeva otpis dela potraživanja za koji je formirana ispravka vrednosti i za koju se ne očekuje naplata niti iz ugovorenog novčanog toka dužnika, niti naplatom kolaterala, odnosno sredstva obezbeđenja kredita. Maksimalno očekivani iznos po osnovu prodaje kolaterala bi se uz nepromenjenu neto izloženost nakon delimičnog otpisa i prenosa u vanbilans nastavio voditi u bilansnoj evidenciji Banke do konačne prodaje kolaterala.

Definitivan otpis predstavlja isknjižavanje iz poslovnih knjiga Banke, u slučaju da su iscrpljena sva sredstva naplate te se potraživanje ni na koji način ne može naplatiti, odnosno potraživanja se smatraju nenaplativim.

Takođe, do prestanka priznavanja finansijskog sredstva dolazi ukoliko su se desile naknadne izmene ugovorenih uslova finansijskog sredstva, a koje dovode do značajnih modifikacija novčanih tokova finansijskog sredstva. Razlika između fer vrednosti novog finansijskog sredstva i knjigovodstvene vrednosti starog se priznaje kroz bilans uspeha kao dobitak ili gubitak od prestanka priznavanja.

Finansijske obaveze

Banka prestaje da priznaje finansijsku obavezu kada je ugovorna obaveza ispunjena, otkazana ili istekla.

U skladu sa MSFI 9 Banka takođe prestaje da priznaje finansijsku obavezu kada su ugovoreni uslovi modifikovani, a novčani tokovi modifikovane obaveze značajno izmenjeni. U tom slučaju, nova finansijska obaveza se bazira na izmenjenim uslovima i priznaje se po fer vrednosti. Razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijske obaveze i nove finansijske obaveze sa izmenjenim uslovima se priznaje kroz bilans uspeha.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**3. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.3 Finansijski instrumenti (nastavak)****vii. Modifikacija ugovorenih tokova gotovine**

Kada je u mogućnosti, Banka radije modifikuje ugovorene uslove nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate, kao i nove uslove kreditiranja. Rukovodstvo kontinuirano kontroliše modifikovane finansijske instrumente kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja.

Kada se modifikacija ne smatra suštinskom u smislu da vodi prestanku priznavanja, dobitak ili gubitak koji nastaje iz modifikacije se računa kao razlika između sadašnje vrednosti novih ugovorenih tokova gotovine (na osnovu modifikovanih uslova) diskontovan originalnom efektivnom kamatnom stopom kredita i bruto knjigovodstvene vrednosti i priznaje se u bilansu uspeha. Banka kontinuirano procenjuje efekte modifikacija na nivou kreditne partije i njihov uticaj na finansijski položaj Banke.

Kada se modifikacija smatra suštinskom dolazi do prestanka priznavanja finansijskog instrumenta. Najčešći slučaj je restrukturiranje usled promene valute, kada se inicijalno ugovorena prava na novčane tokove smatraju isteklim, a novo sredstvo se priznaje po fer vrednosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**3. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.3 Finansijski instrumenti (nastavak)****viii. Obezvredjenje finansijskih sredstava**

Zahtevi MSFI 9 za ispravkom vrednosti se baziraju na modelu očekivanih kreditnih gubitaka (Expected credit Loss – "ECL"). Ovaj model ispravki vrednosti prepoznaje troškove obezvređenja pre nego što su oni realizovani. Vodeći pristup ECL modela je da odrazi opšti obrazac pogoršanja ili poboljšanja u kreditnom kvalitetu finansijskog instrumenta.

Na svaki izveštajni datum Banka meri ispravke vrednosti finansijskih instrumenata u iznosu jednakom očekivanom obezvređenju tokom veka trajanja ukoliko je kreditni rizik tog finansijskog instrumenta značajno porastao od inicijalnog priznavanja.

Ukoliko, na izveštajni datum, kreditni rizik nije značajno porastao u odnosu na inicijalno priznavanje, Banka meri ispravku vrednosti tog finansijskog instrumenta u iznosu jednakom 12-o mesečnom očekivanom kreditnom gubitku. Banka priznaje u bilansu uspeha, kao dobitak ili gubitak od obezvređenja, iznos očekivanih kreditnih gubitaka (ili ukidanja) koja su potrebna da bi se korigovala ispravka vrednosti na izveštajni dan na iznos koji je potrebno da bude priznat u skladu sa MSFI 9.

Na svaki izveštajni datum Banka vrši procenu da li je kreditni rizik finansijskog instrumenta značajno porastao od inicijalnog priznavanja. Prilikom procene Banka koristi izmene u riziku nastanka statusa neizmirenja obaveza tokom očekivanog veka trajanja finansijskog instrumenta. Kako bi izvršila tu procenu, Banka poredi nivo rizika nastanka statusa neizmirenja obaveza na izveštajni dan sa nivoom tog rizika na dan inicijalnog priznavanja i razmatra osnovane i podržive informacije koje su raspoložive bez dodatnih troškova ili napora.

Na osnovu navedene procene, MSFI 9 zahteva klasifikaciju finansijske imovine u tri nivoa:

- nivo 1 - neproblematična sredstva bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja,
- nivo 2 - neproblematična sredstva sa značajnim povećanjem kreditnog rizika od početnog priznavanja, ali ne i kreditno obezvređena,
- nivo 3 - problematična, kreditno obezvređena sredstva.

Detaljniji kriterijumi za klasifikaciju finansijske imovine u nivoe obelodanjeni su u Napomeni 43.4. Kreditni rizik.

Iznos ECL koji je priznat kao ispravka vrednosti ili obezvređenje se odmerava u zavisnosti od nivoa kreditnog pogoršanja u odnosu na inicijalno priznavanje. U okviru opšteg pristupa postoje dve opcije za odmeravanje:

- 12-o mesečni ECL (Nivo 1), koji se primenjuje na sve stavke dok nema značajnog pogoršanja kreditnog rizika; i
- ECL tokom veka trajanja („LT ECL“) za nivoe 2 i 3, koji se primenjuje kada je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika bilo na individualnoj ili kolektivnoj osnovi.

Banka može pretpostaviti da kreditni rizik finansijskog instrumenta nije značajno porastao od inicijalnog priznavanja ako je na datum izveštavanja određeno da finansijsko sredstvo ima nizak kreditni rizik. Do ovoga može doći ako finansijsko sredstvo ima nizak rizik nastanka statusa neizmirenja obaveza, zajmoprimac ima kapacitet da ispuni svoje ugovorene obaveze gotovinskih tokova u bliskoj budućnosti a negativne promene u ekonomskim i poslovnim uslovima na duži rok mogu, ali ne moraju nužno, smanjiti sposobnost zajmoprimca da ispuni svoje ugovorene obaveze gotovinskih tokova.

Prilikom izračunavanja očekivanog gubitka kao nepristrasne neutralne procene niza mogućih rezultata, u procenu je neophodno uključiti dostupne informacije koje se odnose na budućnost. Ovo obuhvata opšte informacije poput makroekonomskog okruženja, kao i informacije o budućnosti pojedinačnih finansijskih sredstava. Metodologija opštih informacija koje se odnose na budućnost, tj. makroekonomskih očekivanja i scenarija treba da bude dosledna širom cele Grupe.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**3. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.4. Krediti i potraživanja od banaka, finansijskih organizacija i komitenata**

Pozicija krediti i potraživanja obuhvata:

- Kredite i potraživanja koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Inicijalno priznavanje ovakvih kredita i potraživanja je po fer vrednosti uvećano za direktne transakcione troškove, dok se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope i
- Kredite i potraživanja koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, u skladu sa poslovnim modelom ili karakteristikama novčanih tokova

Na dan 31. decembar 2023. godine Banka nema u kreditnom portfoliju kredite i potraživanja koji ispunjavaju kriterijume vrednovanja po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3.5. Hartije od vrednosti**i. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat - FVOCI****Dužnički instrumenti**

Finansijska sredstva uključena u kategoriju FVOCI se inicijalno i naknadno vrednuju po fer vrednosti. Promene fer vrednosti knjiže se kroz ostali rezultat, priznavanje očekivanih gubitaka zbog umanjenja vrednosti ("impairment gains and losses") knjiži se odobravanjem ostalog rezultata i zaduživanjem bilansa uspeha. Prihodi od kamata, prihodi i rashodi od kursnih razlika priznaju se u bilansu uspeha. U slučaju prestanka priznavanja pre roka dospeća, kumulirani dobici ili gubici se reklasifikuju iz kapitala i mogu proizvesti efekte koji će se reflektovati u bilansu uspeha.

Vlasnički instrumenti

Svi vlasnički instrumenti u okviru delokruga MSFI 9 treba da se mere po fer vrednosti u bilansu stanja, pri čemu se promene fer vrednosti priznaju kroz bilans uspeha, osim kod onih ulaganja u kapital za koje je Banka odabrala opciju da prikazuje promenu vrednosti kroz ostali rezultat. Od navedenog nisu izuzeti nekotirani instrumenti kapitala.

Promene fer vrednosti ulaganja u vlasnički instrument koji se inicijalno klasifikuje kao FVOCI prikazuju se u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata. Iznosi priznati u ostalom sveobuhvatnom rezultatu ne mogu se naknadno prenositi na račun dobitka ili gubitka. Kumulativni dobitak ili gubitak se iskazuje u okviru kapitala. Dividende na takva ulaganja priznaju se u računu dobiti ili gubitka.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

3. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Hartije od vrednosti (nastavak)

i. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat - FVOCI

Vlasnički instrumenti (nastavak)

Prema MRS 32 kamate, dividende, gubici i dobici koji se odnose na neki finansijski instrument ili neku njegovu komponentu klasifikovanu kao finansijsku obavezu, priznaju se u bilansu uspeha kao rashod ili prihod. Raspodele imaoocima vlasničkog instrumenta kapitala priznaju se od strane Banke direktno na teret kapitala. Troškovi transakcija nastali pri kapitalnoj transakciji računovodstveno se obuhvataju kao odbitak od kapitala.

ii. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL)

Finansijska sredstva se klasifikuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha ako ne ispunjavaju kriterijume FVOCI ili amortizovane vrednosti, odnosno finansijska imovina će biti vrednovana po fer vrednosti kroz bilans uspeha ukoliko nije vrednovana po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ostali rezultat.

Za dužničke i vlasničke hartije od vrednosti koje se vrednuju kao FVTPL, dobici i gubici od usklađivanja sa tržišnom vrednošću se priznaju kroz bilans uspeha i nisu predmet obezvređenja.

3.6. Finansijski derivati

Banka koristi finansijske instrumente kao što su valutni *forvard* ugovori i valutni *svop*, kao i *kamatni svop (IRS)* i kamatnu opciju sa CAP-om u cilju zaštite od rizika i u svrhe trgovanja, odnosno vode se u bilansu stanja po fer vrednosti. Banka je odabrala da računovodstveno obuhvata ove transakcije na osnovu datuma njihovog ugovaranja (trgovanja).

Prilikom sklapanja terminkih ugovora Banka evidentira transakcije iz ugovora u trenutku njihovog nastanka uz priznavanje finansijskih sredstva i finansijskih obaveza po osnovu *forvard* transakcije koja će biti realizovana u narednom periodu. Banka vrši vrednovanje nerealizovanih *forvard* transakcija terminkih ugovora na teret, odnosno u korist vremenskih razgraničenja i bilansa uspeha na dan bilansa.

Banka je pretežno koristila valutne *svopove* radi kratkoročnog balansiranja svoje devizne pozicije i obezbeđivanja potrebne valutne strukture na računima u inostranstvu (*svopovi* iz bankarske knjige), kao i za potrebe trgovanja (*svopovi* iz knjige trgovanja). Kamatni *svopovi*, kamatna opcija i valutni *forvardi* su zaključivani na zahtev klijenata.

Na dan bilansa Banka u svom portfelju ima *derivate* raspoređene u bankarsku knjigu i knjigu trgovanja. Finansijske *derivate* Banka inicijalno priznaje po ugovorenoj (nabavnoj) vrednosti u vanbilansnim evidencijama, pri čemu svako svođenje na fer vrednost na dan bilansa evidentira kroz bilans stanja i bilans uspeha. *Derivati* namenjeni trgovanju obuhvataju valutne *svopove*, kamatne *svopove* i valutne *forvard* transakcije (napomena 40).

3.7. Primljeni krediti i depoziti

Izdati finansijski instrumenti i ostale finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti bez troškova transakcije. Naknadno vrednovanje vrši se po amortizovanoj vrednosti (sem ako nisu vrednovana po fer vrednosti kroz bilans uspeha) i bilo koja razlika između neto prihoda i naplativog iznosa priznaje se u bilansu uspeha tokom perioda korišćenja pozajmice po metodu efektivne kamatne stope.

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze, se inicijalno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**3. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.7. Primljeni krediti i depoziti (nastavak)**

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po kreditima se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

3.8. Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.9. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se gotovina u dinarima i stranoj valuti, sredstva na tekućim računima kod Narodne banke Srbije uključujući i obaveznu dinarsku i deviznu rezervu.

Ovu poziciju čine i zlato i ostali plemeniti metali, koji se početno vrednuju po nabavnoj vrednosti, a naknadno po tržišnoj vrednosti. Utvrđivanje tržišne vrednosti vrši se na bazi kotirane cene plemenitih metala na svetskom tržištu. Povećanje tržišne vrednosti priznaje se kao prihod, a smanjenje kao rashod u bilansu uspeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti u Izveštaju o tokovima gotovine obuhvataju gotovinu u blagajni, sredstva na tekućim računima kod Narodne banke Srbije, zlato i ostale plemenite metale, kao i sredstva na deviznim računima Banke (Napomena 47).

3.10. Repo poslovi

Repo poslovi su poslovi prodaje hartija do vrednosti za koje je ugovorom utvrđeno da će se ponovo kupiti na tačno određeni dan u budućnosti.

Primljena gotovina po tom osnovu, uključujući razgraničenu kamatu, priznaje se u bilansu stanja. Razlika između prodajne cene i cene ponovne kupovine tretira se kao rashod po osnovu kamate korišćenjem efektivne kamatne stope i razgraničava se tokom trajanja ugovora.

3.11. Investicije u zavisna društva

Investicije u zavisna društva se u pojedinačnim finansijskim izveštajima Banke evidentiraju po nabavnoj vrednosti, a naknadno odmeravanje se vrši po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti. Banka priznaje prihode po osnovu investicija samo ako su zavisna društva izvršila distribuciju rezultata, odnosno ako su zavisna društva donela odluku o raspodeli dobiti. Ovi prihodi se evidentiraju u bilansu uspeha.

Zavisna pravna lica predstavljaju ona pravna lica u kojima izveštajno pravno lice ima udeo u vlasništvu iznad 50% ili više od polovine prava glasa ili pravo upravljanja finansijskom, odnosno poslovnom politikom zavisnog preduzeća.

3.12. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna imovina je nemonetarno sredstvo bez fizičke suštine od kog se očekuje priliv budućih ekonomskih koristi za Banku. Osnovni uslovi da bi sredstvo bilo identifikovano kao nematerijalno ulaganje su:

- mogućnost identifikacije;
- postojanje kontrole; i
- postojanje budućih ekonomskih koristi.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**3. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.12. Nematerijalna ulaganja (nastavak)**

Ukoliko stavka ne ispunjava sve uslove navedene u definiciji nematerijalne imovine, izdaci njenog sticanja ili internog generisanja se priznaju kao rashod kada nastanu.

Nematerijalna ulaganja obuhvataju licence, softvere i slična prava, kao i ostala nematerijalna ulaganja.

Nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu obezvređenja sredstava (Napomena 26).

Nematerijalna ulaganja za period duži od jedne godine se priznaju kao nematerijalna ulaganja u bilansu stanja, dok se nematerijalna ulaganja za period kraći od godinu dana iskazuju kao trošak tekućeg perioda.

Nabavna vrednost kupljene nematerijalne imovine sastoji se od:

- nabavne cene, uključujući uvozne carine i poreze; i
- bilo kakvih direktno pripisivih troškova (troškovi primanja zaposlenih nastali direktno u procesu dovođenja imovine u radno stanje; profesionalne naknade i troškovi testiranja pravilnog funkcionisanja imovine).

Izdaci vezani za održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Primeri rashoda koji ne ispunjavaju definiciju nematerijalnih ulaganja su:

- troškovi obuke;
- troškovi pokretanja i popravke;
- troškovi reorganizacije;
- interno generisani brendovi; i
- troškovi kontrolisanja i reklamiranja.

Testiranje nematerijalne imovine na obezvređenje se vrši poređenjem iznosa sredstava koji se može nadoknaditi s knjigovodstvenom vrednošću sredstava i to kad god postoji indikacija da se nematerijalna imovina može umanjiti.

Test obezvređenja za nematerijalna ulaganja (sa ograničenim i sa neograničenim vekom trajanja) zahteva od Banke da proceni nadoknadivu vrednost ulaganja koja je veća od njegove fer vrednosti umanjene za troškove prodaje i njegove upotrebne vrednosti.

Ulaganje nije obezvređeno ako je jedna od te dve vrednosti veća od njegove nadoknadive vrednosti. MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine" meri gubitak od obezvređenja na osnovu pretpostavki da će Banka izabrati da nadoknadi knjigovodstvenu vrednost na način koji donosi najviše koristi. Ukoliko je nadoknadiva vrednost ulaganja manja od njegove knjigovodstvene vrednosti, knjigovodstvena vrednost ulaganja se smanjuje do njegove nadoknadive vrednosti. Ovo smanjenje predstavlja gubitak po osnovu obezvređenja, koji se odmah priznaje u bilansu uspeha.

Ukoliko nije moguće proceniti nadoknadivu vrednost pojedinačnog ulaganja, Banka utvrđuje nadoknadivu vrednost jedinice koja generiše gotovinu kojoj ulaganje pripada. U slučaju novog nematerijalnog ulaganja, koje je priznato u toku izveštajnog perioda, test obezvređenja se mora odraditi na kraju tog perioda.

Gubitak od umanjenja vrednosti nekog sredstva priznat u prethodnim godinama se ukida samo ako je došlo do promene procena koje su korišćene pri utvrđivanju nadoknadivog iznosa tog sredstva, nakon što je gubitak od umanjenja vrednosti priznat poslednji put. To povećanje predstavlja ukidanje gubitka od umanjenja vrednosti i odmah se priznaje u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

3. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Nekretnine, postrojenja i oprema („osnovna sredstva“)

Nekretnine, postrojenja i oprema se najvećim delom sastoje od građevinskih objekata, opreme i ulaganja u tuđa osnovna sredstva.

Osnovna sredstva se iskazuju po nabavnoj vrednosti (istorijskom trošku) umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti po osnovu amortizacije, kao i po osnovu gubitaka usled obezvređenja. Vrednovanje nakon početnog priznavanja vrši se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke zbog umanjjenja vrednosti.

Troškovi nastali nakon sticanja sredstva, koje je klasifikovano kao nekretnina i oprema, se kapitalizuju samo onda kada je verovatno da će Banka imati buduće ekonomske koristi od sredstva koje su veće od onih koje su prvobitno procenjene, u suprotnom oni se priznaju onda kada nastanu.

Ispitivanje obezvređenja nekretnina se vrši u cilju utvrđivanja da li postoje indikacije koje ukazuju na to da postoji gubitak po osnovu obezvređenja (umanjenja vrednosti) nekretnina. Ukoliko indikacije postoje mora da se izvrši test obezvređenja za sredstva, izračunavanjem njegove nadoknadiive vrednosti i poređenjem te vrednosti sa njegovom knjigovodstvenom vrednošću. Kada je sredstvo delimično obezvređeno tako da još uvek ima neku vrednost za Banku, vrši se test obezvređenja upoređivanjem nadoknadiive vrednosti sredstva sa njegovom knjigovodstvenom vrednošću. Nadoknadiiva vrednost predstavlja upotrebnu vrednost sredstva ili njegovu fer vrednost umenjenu za troškove prodaje u zavisnosti koja je veća. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike na teret rashoda saglasno MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine”.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nematerijalnog ulaganja, nekretnina i opreme priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih prihoda ili ostalih rashoda.

3.14. Amortizacija nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava

Nematerijalna imovina sa konačnim korisnim vekom trajanja se amortizuju proporcionalnom metodom u roku koji nije duži od 12 godina.

Amortizacija sredstva počinje onda kada ono postane raspoloživo za korišćenje i prestaje onda kada sredstvo prestane da se priznaje.

Amortizacija se ravnomerno obračunava deljenjem neotpisane vrednosti na preostali korisni vek osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja, sa ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja. Banka se kod nekretnina opredelila za primenu rezidualne vrednosti i procenjeni vek trajanja od 50 godina do 100 godina. Rezidualna (preostala) vrednost nekog sredstva je procenjeni iznos koji bi pravno lice primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova prodaje, pod pretpostavkom da je sredstvo već na kraju svog korisnog veka, i u stanju koje se očekuje na kraju njegovog korisnog veka. Banka od 01. januara 2018 godine primenjuje rezidualnu vrednost na nekretnine u iznosu od 25% sadašnje vrednosti. Rezidualna vrednost predstavlja procenat od sadašnje vrednosti zgrada a razlika između sadašnje vrednosti i rezidualne vrednosti predstavlja osnovicu za obračun amortizacije. Banka od 31.12.2020 godine primenjuje rezidualnu vrednost za određene kategorije IT opreme i to 10% za računare, štampače, monitore, skenerne, projektore i slično, odnosno 5% za servere, ATM-ove, rutere, svičeve i slično.

Za nekretnine i pojedine kategorije IT opreme za koje se primenjuje rezidualna vrednost kod svake nove nabavke osnovicu za obračun amortizacije predstavlja nabavna vrednost ulaganja umanjena za rezidualnu vrednost.

- Zemljište	Neograničeno
- Zgrade	Do 100 godina
- Adaptacija iznajmljenog poslovnog prostora	U skladu sa ugovorom o zakupu
- Nameštaj i relevantna oprema	Ne prelazi 12 godina
- Motorna vozila	Ne prelazi 10 godina
- Hardver i ostala oprema	Ne prelazi 10 godina

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**3. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.15. Investicione nekretnine**

Banka poseduje nekretnine kao investicije u cilju ostvarenja prihoda po osnovu zakupnina i porasta vrednosti nekretnina na tržištu.

Nakon prvobitnog evidentiranja, investicione nekretnine se vrednuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualno akumulirano obezvređenje (Napomena 28).

Amortizacija investicionih nekretnina se od 1. januara 2018. godine ravnomerno obračunava na njihovu sadašnju vrednost na dan 1. januara 2018. godine umanjenu za rezidual (rezidual iznosi 25% od nabavne vrednosti) primenom godišnje stope od 2%. Razlika između sadašnje vrednosti i reziduala predstavlja osnovicu za obračun amortizacije.

Investicione nekretnine se procenjuju za obezvređenje u cilju utvrđivanja da li postoje indikacije koje ukazuju na to da postoji gubitak po osnovu obezvređenja (umanjenja vrednosti) nekretnina.

Banka je tokom 2022 godine izvršila reklasifikaciju pojedinih nekretnina koje izdaje u zakup sa nekretnina u vlasništvu na investicione nekretnine uzimajući u obzir kvadraturu koja je predmet davanja u zakup u odnosu na ukupnu kvadraturu nekretnine. Tokom 2023 godine delovi objekata Centrala reklasifikovani su sa konta investicionih nekretnina na nekretnine u vlasništvu (konto 341).

3.16. Stalna sredstva namenjena prodaji

U skladu sa MSFI 5 Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, Banka klasifikuje stalnu imovinu kao imovinu koja se drži radi prodaje ako se njena knjigovodstvena vrednost može povratiti prevashodno prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Imovina klasifikovana kao imovina namenjena prodaji mora biti dostupna za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju i njena prodaja mora biti verovatna.

Prilikom reklasifikacije dela aktive u stalno sredstvo namenjeno prodaji sredstva se vrednuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti ili fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje. Ako je knjigovodstvena vrednost niža nastavlja se vrednovanje po knjigovodstvenoj vrednosti, a ako je fer vrednost niža iskazuje se rashod perioda koji predstavlja obezvređenje imovine. Da bi se izvršila reklasifikacija iz kategorije investicione nekretnine u stalna sredstva namenjena prodaji nije dovoljna samo odluka o prodaji nego i kapitalni izdatak prevođenja tog sredstva u sredstvo namenjeno prodaji.

Kada stalno sredstvo prestane da se klasifikuje kao sredstvo koje se drži radi prodaje, vrednuje se po nižem od sledećih iznosa:

- njegove knjigovodstvene vrednosti pre nego što je sredstvo klasifikovano kao sredstvo koje se drži radi prodaje, korigovane za amortizaciju koja bi bila priznata da sredstvo nije bilo klasifikovano kao sredstvo koje se drži radi prodaje; i
- njegove nadoknadne vrednosti na dan kada je naknadno odlučeno da se ne prodaje.

Nadoknada vrednost je veći iznos od sledeća dva: fer vrednost umanjena za troškove prodaje i upotrebna vrednost, gde je upotrebna vrednost sadašnja vrednost procenjenih budućih tokova gotovine za koje se očekuje da će nastati iz stalne upotrebe sredstva i njegovog otuđenja na kraju njegovog korisnog veka trajanja.

Nekretnine evidentirane na klasi namenjene prodaji vode se po sadašnjoj vrednosti. Prilikom reklasifikacije sa stalnih sredstava namenjenih prodaji neophodno je izračunati iznos amortizacije za period koji sredstvo nije amortizovano i proknjižiti obračunatu amortizaciju.

Amortizacija stalnih sredstva namenjenih prodaji se ne vrši.

3.17. Materijalne vrednosti primljene po osnovu naplate potraživanja i koja se drže radi dalje prodaje

Materijalne vrednosti primljene po osnovu naplate potraživanja klasifikuju se kao imovina koja se drži radi prodaje i prezentovana je u okviru pozicije Ostala sredstva. Imovina namenjena prodaji odmerava se po nižoj od sledeće dve vrednosti: nabavnoj vrednosti ili po neto ostvarivoj vrednosti u skladu sa MRS 2 Zalihe.

Ukoliko nekretnina stečena naplatom potraživanja nije prodana u periodu od 5 (pet) godina od datuma sticanja, Banka knjiži 90% obezvređenja bez obzira na procenu eksternog procenitelja.

Ukoliko se ostala imovina, sem nekretnina, stečena naplatom potraživanja ne proda u periodu od 3 (tri) godine od sticanja, banka evidentira 100% obezvređenje za ovu imovinu.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**3. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.18. Finansijski i operativni lizing**

Ugovor, ili deo ugovora, predstavlja lizing ako se ugovorom prenosi pravo na kontrolu upotrebe identifikovanog sredstva u određenom periodu u zamenu za naknadu. Kontrola je prenetna kada kupac ima pravo i da upravlja korišćenjem identifikovanog sredstva i da ostvari ekonomsku korist tog sredstva.

Lizing sa aspekta zakupca

Banka kao zakupac analizira Ugovore o zakupu i utvrđuje da li ispunjavaju zahteve standarda MSFI 16. Banka utvrđuje da li postoji identifikovano sredstvo, da li ima pravo da u značajnoj meri pribavi sve ekonomske koristi od korišćenja u toku perioda lizinga, da li ima pravo da odredi na koji način i koju svrhu se sredstvo koristi tokom perioda korišćenja, da li ima pravo da upotrebljava sredstvo kroz čitav period zakupa. Na osnovu analize svakog ugovora, Banka sagledava da li ispunjava uslove iz standarda za priznavanje imovine s pravom korišćenja kao i obaveze po osnovu lizinga u Bilansu stanja.

Sredstva sa pravom korišćenja se inicijalno mere po nabavnoj vrednosti od prvog dana trajanja ugovora o zakupu.

Trošak imovine sa pravom korišćenja obuhvata:

- početnu procenu obaveza po osnovu lizinga,
- sve isplate zakupnine plaćene na datum početka ili ranije, umanjene za bilo koji podsticaj za zakup,
- početne troškove koje je sam zakupac imao kao rezultat zaključenja ugovora o zakupu,
- procene troškova koje će zakupac imati kao rezultat obaveze demontaže i uklanjanja osnovnog sredstva ili izvršenja renoviranja/restauracije.

Obaveza po osnovu lizinga se meri po sadašnjoj vrednosti svih plaćanja koja su vezana za zakup a nisu izvršena do dana inicijalnog priznavanja. Sva plaćanja se diskontuju po kamatnoj stopi koja je sadržana u zakupu, ako je stopu lako utvrditi. U slučajevima kada stopu nije moguće utvrditi, zakupac primenjuje inkrementalnu stopu zaduženja.

Na dan inicijalnog priznavanja, plaćanja po osnovu lizinga sadržana u merenju obaveza po osnovu lizinga obuhvataju sledeće vrste plaćanja za pravo korišćenja osnovnog sredstva za vreme trajanja lizinga:

- fiksna plaćanja po osnovu zakupa umanjena za podsticaje za lizing,
- varijabilna plaćanja lizinga koja zavise od tržišnih indeksa,
- iznose za koje se očekuje da će ih platiti zakupac po osnovu garancija za preostalu vrednost,
- cena izvršenja opcije kupovine, ako je razumno sigurno da će se ta opcija ostvariti, i
- plaćanje ugovorne kazne za raskid ugovora o zakupu, ako period zakupa odražava činjenicu da je zakupac koristio opciju prestanka zakupa.

Po osnovu ugovora o zakupu, pored priznavanja imovine s pravom korišćenja i lizing obaveze u bilansu stanja Banke, po osnovu ugovora o lizingu u poslovnim knjigama se evidentiraju sledeće vrste rashoda:

- Troškovi amortizacije,
- Troškovi kamate po osnovu lizing obaveze,
- Troškovi promene varijabilnih plaćanja,
- Kursne razlike.

Banka kao zakupac ne primenjuje opšta pravila za priznavanje zakupa u skladu sa MSFI 16 u slučaju:

- Kratkoročnog zakupa,
- Zakupa čiji je predmet imovina male vrednosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**3. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.18. Finansijski i operativni lizing (nastavak)****Lizing sa aspekta zakupca (nastavak)**

Kratkoročni lizing predstavlja ugovor sa zakupodavcem koji je zaključen na period od 12 meseci ili kraće. U ovom slučaju, Banka sva plaćanja po osnovu ugovora o zakupu priznaje kao trošak zakupa u Bilansu uspeha pravolinijski tj. srazmerno periodu trajanja ugovora.

Ugovor koji sadrži opciju otkupa nema karakter kratkoročnog zakupa, nezavisno od roka na koji je ugovor zaključen.

Procena da li je vrednost konkretnog predmeta zakupa mala vrši se na apsolutnoj osnovi i po vrednosti pojedinačnog novog sredstva. Osnov za malu vrednost Banka uzima iznos od 5,000 USD pojedinačne vrednosti novog sredstva. Ovakva plaćanja po osnovu lizinga priznaju se kao trošak korišćenjem pravolinijske metode tokom trajanja zakupa.

Na dan prve primene, Banka je priznala obaveze po osnovu lizinga koje se odnose na lizinge, a koje su ranije klasifikovane kao "operativni lizing" u skladu sa MRS 17 Lizing. Ova obaveza predstavlja sadašnju vrednosti budućih lizing plaćanja na dan početka primene MSFI 16. Plaćanja po osnovu lizinga su diskontovana korišćenjem diskontne kamatne stope.

Lizing sa aspekta zakupodavca

Zakupodavac klasifikuje lizing kao finansijski ili operativni na osnovu pažljive procene suštine ugovora na početku ugovora o lizingu.

Zakup se klasifikuje kao finansijski zakup ako se njim prenose suštinski svi rizici i koristi povezani sa vlasništvom nad predmetnom imovinom. Zakup se klasifikuje kao operativni zakup ako se njim ne prenose suštinski rizici i koristi povezani s vlasništvom nad datom imovinom.

Zakupodavac plaćanja po osnovu operativnog zakupa priznaje kao prihod pravolinijski tokom perioda trajanja zakupa.

Zakupodavac troškove nastale kod ostvarivanja prihoda od zakupa, kao što su troškovi amortizacije i troškovi poreza na imovinu, priznaje kao rashod.

Politika amortizacije u odnosu na imovinu koja je predmet operativnog zakupa, a koja se amortizuje je u skladu sa redovnom politikom amortizacije zakupodavca za sličnu vrstu imovine a u skladu sa MRS 16 i MRS 38.

Zakupodavac imovinu koja je predmet operativnog zakupa u svojim finansijskim izveštajima prikazuje prema vrsti imovine.

3.19. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju kada Banka ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa koji predstavljaju ekonomske koristi radi izmirenja obaveze i kada može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Radi održavanja najbolje moguće procene, rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama (napomena 40), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**3. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.20. Kapital**

Kapital Banke obuhvata akcijski kapital, emisionu premiju, rezerve i akumuliran rezultat kao i rezultat tekućeg perioda.

Akcijnski kapital Banke obrazovan je iz uloženi sredstava osnivača Banke u novčanom obliku. Za uložena sredstva u kapital akcionari dobijaju odgovarajući broj hartija od vrednosti ili potvrde u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala (Sl. glasnik RS broj - 129/2021). Akcionari ne mogu povlačiti sredstva uložena u kapital Banke. Banka koristi kapital za obavljanje bankarskih poslova i za pokriće rizika iz poslovanja.

Struktura i promene na kapitalu dati su u napomeni 39.

3.21. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditive, akcepte menica i druge poslove jemstva. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

Finansijske garancije su prikazane u okviru potencijalnih obaveza u vanbilansnoj evidenciji (napomena 40)

3.22. Beneficije zaposlenih

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, kao i u slučaju obračuna jubilarnih nagrada utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene.

3.23. Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica kojima Banka upravlja uz naknadu nisu uključena u bilans stanja Banke već su prikazana su u okviru vanbilansne evidencije (napomena 40).

3.24. Porezi i doprinosi**i. Tekući porez na dobitak**

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018,86/2019, 153/2020 i 118/2021) i relevantnim podzakonskim aktima.

Porez na dobitak obračunava se primenom stope od 15% (važi i za 2023. i za 2022 godinu) na poresku osnovicu koja je prikazana u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Prilikom utvrđivanja poreske osnovice polazi se od rezultata u bilansu uspeha, koji se potom koriguje u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije. Mesečni akontacioni iznos poreza plaća se svakog meseca, a korekcija akontaciono plaćenog poreza vrši se na kraju godine, odnosno po dostavljanju poreskog bilansa poreskim organima i poreske prijave za akontaciono-konačno utvrđivanje poreza na dobit pravnog lica.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**3. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.24. Porezi i doprinosi (nastavak)****i. Tekući porez na dobitak (nastavak)**

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici utvrđeni u poreskom bilansu u tekućem obračunskom periodu mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

ii. Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od finansijskog rezultata uključuju: porez na imovinu, porez na dodatnu vrednost, poreze i doprinose na zarade, kao i druge poreze i dažbine u skladu sa republičkim, lokalnim i poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi se iskazuju u bilansu uspeha u okviru operativnih troškova i troškova zarada i naknada zarada. PDV se može iskazati i u okviru određenih pozicija bilansa stanja, ukoliko se odnosi na nabavke koje, prema odredbama Međunarodnih računovodstvenih standarda, ne predstavljaju trošak, već određene pozicije u bilansu stanja.

iii. Odloženi porezi

Odloženi porez se obračunava i evidentira na privremene razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih iznosa iskazanih u finansijskim izveštajima Banke, a u skladu sa MRS 12 Porez na dobit.

Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike na dan bilansa stanja između poreske osnovice sredstava i obaveza, i njihovih iznosa iskazanih za svrhe finansijskog izveštavanja, što će rezultirati oporezivim iznosima u budućim periodima.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobit nadoknadivi u budućim periodima i koji se odnose na: odbitne privremene razlike, neiskorišćene poreske gubitke prenete u naredni period i neiskorišćeni poreski kredit prenet u naredni period.

Odloženo oporezivanje sredstava i obaveza meri se po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primenjivati u periodu kada se sredstvo bude realizovalo ili obaveza bude izmirena, na osnovu poreskih stopa koje su usvojene ili se očekuje da budu usvojene do dana bilansa. Odložena poreska sredstva i obaveze merena su po stopi od 15%.

Banka je u 2023. godini priznala odložena poreska sredstva i obaveze po osnovu: rezervisanja za otpremnine i jubilarnih nagrada obračunatih u skladu sa MRS 19 Primanja zaposlenih, po osnovu aktuarskih dobitaka, po osnovu neplaćenih javnih prihoda, po osnovu rezervisanja za sudske sporove, po osnovu revalorizacije hartija od vrednosti, po osnovu razlike između neto knjigovodstvene i poreske vrednosti osnovnih sredstava i po osnovu rezervisanja za troškove restrukturiranja.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda.

Odloženi porez na dobitak koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno u korist kapitala.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Prihodi kamata od gotovine i sredstava kod centralne banke	2,335,886	485,095
Prihodi kamata po osnovu kamatnog svop-a	437,612	43,296
Prihodi od kamata po osnovu akceptiranja, avaliranja i izvršenih plaćanja po garancijama	17,172	4,683
Prihodi od kamata po osnovu depozita	66,035	25,240
Prihodi od kamata po osnovu državnih obveznica	1,215,518	1,391,495
Prihodi od kamata po osnovu faktoringa	987,280	377,946
Prihodi od kamata po osnovu forfetinga	90,859	52,477
Prihodi od kamata po osnovu kartica	244,668	261,344
Prihodi od kamata po osnovu korporativnih obveznica	185,489	199,057
Prihodi od kamata po osnovu kredita	39,683,581	24,217,373
Prihodi od kamata po osnovu ostalih plasmana	2,017	3,381
Prihodi od kamata po potraživanjima po kreditima po repo transakcijama	222,236	34,918
Prihodi od kamata po potraživanjima po kreditima po repo transakcijama sa centralnom bankom	1,964,548	24,222
Prihodi od kamata po potraživanjima po plasmanima koji se odobravaju i dospevaju u roku od jednog dana (overnight)	154,170	54,306
Ostalo	710	289
Ukupno prihodi po osnovu kamata	47,607,781	27,175,122
Rashodi kamata od depozita	(12,800,805)	(4,645,248)
Rashodi kamata od kredita	(2,896)	(13,614)
Rashodi kamata po osnovu kamatnog svop-a	(437,612)	(43,296)
Rashodi kamata po osnovu lizinga	(28,524)	(28,241)
Rashodi kamata po osnovu primljenih kredita	(3,671,050)	(787,141)
Rashodi kamata po osnovu repo transakcija	-	(6,477)
Rashodi kamata po osnovu subordiniranih obaveza	(992,954)	(513,965)
Ukupno rashodi po osnovu kamata	(17,933,841)	(6,037,982)
Neto prihod po osnovu kamata	29,673,940	21,137,140

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

5. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Prihodi od naknada i provizija		
Po tekućim računima	2,122,303	1,998,283
Po kartičnim transakcijama	2,962,600	2,512,500
Platni promet	4,598,601	4,079,630
Elektronsko bankarstvo	266,051	305,689
Garancije i jemstva	776,688	542,072
Kreditni poslovi	55,015	78,092
Naknada po osnovu spot transakcija	432,625	697,530
Factoring poslovi	67,175	55,303
Zastupanje u osiguranju	207,874	163,575
Kreditni biro	59,175	63,185
Finansijski derivati-opcije	-	366,684
Menjački poslovi	610,484	579,598
Kastodi i brokerski poslovi	106,184	99,887
Ostale provizije i naknade	175,805	180,410
Pisma o namerama	4,584	4,511
Namenski depoziti	11,446	8,493
Ukupno prihodi	12,456,610	11,735,442
Rashodi od naknada i provizija		
Platni promet	(547,368)	(538,612)
Kartične transakcije	(2,300,509)	(1,799,708)
Garancije i jemstva	(81,252)	(96,783)
Zastupanje u osiguranju	(4,284)	(8,226)
Naknada po osnovu spot transakcija	(335,072)	(561,910)
Kreditni biro	(94,508)	(86,712)
Rashodi naknade u posredovanju	(10,285)	(43,976)
Finansijski derivati-opcije	-	(284,244)
Menjački poslovi	(1,550)	(7,058)
Kastodi i brokerski poslovi	(11,288)	(8,606)
Primljeni krediti	-	(1,235)
Factoring poslovi	(6,340)	(6,045)
Ostale provizije i naknade	(16,363)	(21,422)
Ukupno rashodi	(3,408,819)	(3,464,537)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	9,047,791	8,270,905

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

6. NETO DOBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Prihodi po osnovu promene vrednosti derivata	3,924,965	7,029,547
Rashodi po osnovu promene vrednosti derivata	(3,556,687)	(6,538,251)
Prihodi od promene vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	650
Rashodi po osnovu promene vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(29)	(8,926)
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	368,249	483,020

7. NETO DOBITAK / (GUBITAK) PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	-	(6,164)
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	687	2,638
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	-	(3,526)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	687	-

8. NETO DOBITAK PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Prihodi od promene vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika - Promena cena na malo	509	-
Prihodi od promene vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika - Prihodi od promene vrednosti zlata i ostalih plemenitih metala	4,039	3,342
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	4,548	3,342

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

9. NETO (RASHOD) OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Pozitivne kursne razlike		
Obračunate kursne razlike	5,191,005	8,580,498
Po osnovu ugovorene valutne klauzule	327,077	663,954
Ukupno pozitivne kursne razlike	5,518,082	9,244,452
Negativne kursne razlike		
Obračunate kursne razlike	(4,908,807)	(8,091,650)
Po osnovu ugovorene valutne klauzule	(750,930)	(1,406,854)
Ukupno negativne kursne razlike	(5,659,737)	(9,498,504)
Neto prihodi/(rashodi) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	(141,655)	(254,052)

10. NETO PRIHOD/(RASHOD) PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija - gotovina i sredstva kod centralne banke	(2,988)	(46,497)
Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija - krediti	(15,928,662)	(16,959,438)
Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija - ostala sredstva	(556,124)	(401,633)
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije	(2,937,314)	(2,853,145)
Rashodi po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(51,727)	(134,904)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(12,902)	(56,011)
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	(2,668,739)	-
Ukupno rashodi	(22,158,456)	(20,451,628)
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	-	588,698
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija - gotovine i sredstva kod centralne banke	93,677	53,760
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija - krediti	13,884,979	12,657,907
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija - ostala sredstva	266,571	190,902
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	3,219,306	2,052,078
Prihodi od ukidanja umanjenja vrednosti finansijskih sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	198,271	86,498
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	684,048	647,231
Ukupno prihodi	18,346,852	16,277,074
Neto prihod/(rashod) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(3,811,604)	(4,174,554)

Banka u skladu sa svojom Računovodstvenom politikom obračunava efekte modifikacije ugovorenih novčanih tokova kredita, upoređujući neto sadašnju vrednost budućih novčanih tokova sa bruto knjigovodstvenom vrednošću (Napomena 3.3 (vii)). Efekte od modifikacije ugovorenih novčanih tokova, Banka priznaje u bilansu uspeha, ukoliko su materijalno značajni. Banka je sa 31.12.2023.godine obračunala i proknjižila gubitak po osnovu modifikacije sredstava u iznosu od 2,668,739 hiljada dinara usled privremenih mera koje se odnose na ograničenje kamatnih stopa na stambene kredite fizičkim licima. Efekat je proknjižen na teret bilansa uspeha uz odobrenje konta odstupanja od bruto knjigovodstvene vrednosti kredita.

Iznos dobitka od modifikacije koji je Banka obračunala na dan 31.12.2022. godine, kao posledicu promene sadašnje vrednosti partija kredita kod kojih je došlo do izmene inicijalno ugovorenih uslova kredita, iznosi 588,698 hiljada dinara. Efekat je proknjižen u korist bilansa uspeha uz zaduženje konta odstupanja od bruto knjigovodstvene vrednosti kredita.

Uvećanje prihoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava u 2023. godini je uslovljeno prvenstveno smanjenjem očekivanih kreditnih gubitaka usled povoljnijih makroekonomskih projekcija u odnosu na projekcije korišćene u 2022 godini, a pod uticajem smanjenih inflatornih pritisaka, uz relativno nepromenjen kvalitet portfolija.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

11. NETO DOBITAK / (GUBITAK) PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Neto dobitci po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	30,840	406,253
Dobici po osnovu prodaje potraživanja	22,519	406,253
Dobici po osnovu prestanka priznavanja - UPPR	8,321	-
Neto gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(122)	(91)
Gubici po osnovu prodaje potraživanja	(122)	(91)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	30,718	406,162

12. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Ostali prihodi operativnog poslovanja	156,432	222,094
Prihod od zakupnina	70,310	69,636
Prihodi od dividendi i učešća	589,019	414,952
Ukupno ostali poslovni prihodi	815,761	706,682

13. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Troškovi zarada	(4,662,353)	(4,143,718)
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	(475,099)	(433,940)
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	(1,046,372)	(946,469)
Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	-	(2,519)
Ostali lični rashodi	(320,665)	(216,868)
Rashodi rezervisanja za penzije i drugih rezervisanja za zaposlene	(206,606)	-
Prihodi od ukidanja rezervisanja za penzije i drugih rezervisanja za zaposlene	-	16,580
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(6,711,095)	(5,726,934)

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Troškovi amortizacije - osnovna sredstva	(735,359)	(655,994)
Troškovi amortizacije - investicione nekretnine	(4,899)	(2,837)
Troškovi amortizacije osnovnih sredstava uzetih u lizing	(397,055)	(450,390)
Troškovi amortizacije- nematerijalna ulaganja	(408,672)	(366,381)
Ukupno troškovi amortizacije	(1,545,985)	(1,475,602)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

15. OSTALI PRIHODI

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja	321,167	30,891
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	36,936	121,959
Prihodi od smanjenja obaveza	59	3,736
Viškovi	10,114	8,141
Prihodi iz poslovanja sa platnim karticama	80,491	159,205
Prihodi od povećanja vrednosti po osnovu performansi kredita	92,192	181,388
Ostali prihodi	177,940	184,520
Ukupno ostali poslovni prihodi	718,899	689,840

16. OSTALI RASHODI

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Troškovi materijala	(613,526)	(528,337)
Troškovi proizvodnih usluga	(2,210,581)	(1,924,047)
Troškovi zakupa po osnovu kratkoročnih ugovora (napomena 27)	(14,054)	(14,272)
Nematerijalni troškovi	(3,553,242)	(3,397,225)
Troškovi poreza	(303,721)	(311,596)
Troškovi doprinosa	(958,681)	(890,900)
Ostali troškovi	(82,530)	(97,224)
Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze	(1,085,161)	(221,925)
Rashodi ostalih rezervisanja - investicije u kapital zavisnih društava	(67,313)	-
Gubici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	(38)	(4,502)
Gubici po osnovu rashodovanja i otpisa osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	(193)	(36)
Manjkovi i štete	(5,184)	(1,896)
Ostali rashodi	(131,045)	(118,271)
Rashodi od promene vrednosti osnovnih sredstava	(37,190)	(46,376)
Ukupno ostali rashodi	(9,062,459)	(7,556,607)

Nematerijalne troškove sa 31.12.2023. u najvećoj meri čine troškovi osiguranja depozita kod agencije za osiguranje depozita 1,121,367 hiljada dinara, troškovi osiguranja života korisnika gotovinskih kredita 670,686 hiljada dinara, troškovi advokatskih usluga 244,080 hiljada dinara kao i troškovi održavanja softvera-Microsoft 239,730 hiljada dinara.

Uporedni podaci za 31.12.2022. godinu, iznosili su troškovi osiguranja depozita kod agencije za osiguranje depozita 1,081,591 hiljada dinara, troškovi osiguranja života korisnika gotovinskih kredita 619,240 hiljada dinara, troškovi advokatskih usluga 160,436 hiljada dinara kao i troškovi održavanja softvera-Microsoft 149,757 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

17. POREZ NA DOBITAK

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Porez na dobitak	(2,649,735)	(1,452,570)
Gubitak po osnovu odloženih poreza	(51,665)	(192,442)
Dobitak po osnovu odloženih poreza	59,375	885
Ukupno porez na dobitak	(2,642,025)	(1,644,127)

Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobit iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	19,387,795	12,505,816
Porez na dobit po stopi od 15%	(2,908,169)	(1,875,872)
Poreski efekat usklađivanja rashoda u Poreskom bilansu	(48,323)	92,657
Poreski efekat korekcija po osnovu transfernih cena	(42)	(1,012)
Poreski efekat usklađivanja prihoda u Poreskom bilansu	308,476	274,059
Poreski efekat usklađivanja prve primene MSFI 9	-	66,672
Efekat privremenih razlika - odloženi porezi -poreska amortizacija i revalorizacija	(11,348)	(4,035)
Efekat privremenih razlika - odloženi porezi rezervisanja za sudske sporove	9,425	(82,801)
Efekat privremenih razlika - odloženi porezi rezervisanja za penzije	(12,499)	(39,359)
Efekat privremenih razlika - odloženi porezi - MSFI 9	-	(57,328)
Efekti privremenih razlika - odloženi porezi ostalo	22,132	(8,034)
Poreski efekat kapitalnih dobitaka	(1,677)	(9,074)
Ukupan poreski prihod/(rashod)	(2,642,025)	(1,644,127)

Poreski prihod/(rashod)

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	19,387,795	12,505,816
(Prihodi)/rashodi koji nisu poreski priznati-privremene razlike	245,044	(1,165,695)
(Prihodi)/rashodi koji nisu poreski priznati- stalne razlike	(1,979,119)	(1,716,813)
Oporezivi (gubitak)/dobitak	17,653,720	9,623,307
Kapitalni dobici	11,183	99,959
Kapitalni gubici	-	(39,467)
Poreska osnovica	17,664,903	9,683,799
Poreska stopa	15%	15%
Obračunati porez na dobit	(2,649,735)	(1,452,570)
Tekući poreski rashod	(2,649,735)	(1,452,570)
Efekti promena odloženih poreskih sredstva i obaveza na bilans uspeha	7,710	(191,557)
Ukupni poreski prihod/(rashod)	(2,642,025)	(1,644,127)
Neto dobitak/(gubitak)	16,745,770	10,861,689

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
U dinarima		
Žiro račun	46,565,339	10,848,986
Gotovina u blagajni u dinarima	12,330,706	10,256,232
Depoziti viškova likvidnih sredstava u dinarima	53,189,582	67,846,052
Ukupno u dinarima	112,085,627	88,951,270
U stranoj valuti		
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	5,530,665	6,165,628
Ostala novčana sredstva u stranoj valuti	26,299	87,797
Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti	45,018,136	45,349,918
minus: ispravka vrednosti	(9,004)	(99,770)
Ukupno u stranoj valuti	50,566,096	51,503,573
Zlato i ostali plemeniti metali	61,576	57,538
Ukupno gotovina i sredstva kod centralne banke	162,713,299	140,512,381

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije (»Službeni glasnik« RS broj 76/2018 i 77/2023) koja propisuje da banke obračunavaju obaveznu rezervu po stopi od 7% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana, odnosno po stopi od 2% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana. Dinarsku osnovicu za obračun obavezne rezerve čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza u toku prethodnog kalendarskog meseca, osim dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom i to:

- neindeksirane obaveze po dinarskim depozitima, kreditima, hartijama od vrednosti i drugim dinarskim obavezama prema domaćim pravnim licima i stanovništvu;
- neindeksirane obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i drugim dinarskim obavezama prema inostranstvu.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)**

Deo devizne obavezne rezerve je konvertovan u dinarsku obaveznu rezervu po stopama 46% za obaveznu deviznu rezervu do dve godine i 38% za obaveznu deviznu rezervu preko dve godine.

Obračunata dinarska obavezna rezerva čiji nivo se morao održavati na stanju žiro računa u periodu od 18. decembra 2023. godine do 17. januara 2024. godine iznosila je 55,983,085 hiljada dinara, od čega je obračunata dinarska obavezna rezerva 19,542,462 hiljada dinara, a dinarska protivvrednost dela obračunate obavezne rezerve u evrima koja se izdvaja u dinarima 36,440,623 hiljade dinara. Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve na svom žiro-računu. Obračunata dinarska obavezna rezerva izdvaja se u dinarima na žiro račun Banke. Na dan 31. decembra 2023. godine Banka je bila usaglašena sa propisima Narodne banke Srbije u pogledu obračuna i izdvajanja dinarske obavezne rezerve.

Obavezna devizna rezerva predstavlja minimalnu rezervu u stranoj valuti izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije (»Službeni glasnik RS broj 76/2018 i 77/2023) koja propisuje da banke obračunavaju deviznu obaveznu rezervu po stopi od:

- 23% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana, a, izuzetno, po stopi od 100% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana;
- 16% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana, a, izuzetno, po stopi od 100% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana.

Deviznu osnovicu za obračun obavezne rezerve čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje deviznih obaveza u toku prethodnog kalendarskog meseca i prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom u prethodnom kalendarskom mesecu, i to:

- obaveze po depozitima, kreditima, hartijama od vrednosti i druge devizne obaveze prema inostranstvu;
- obaveze po depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti i druge devizne obaveze prema domaćim pravnim licima i ostale obaveze;
- devizna štednja položena kod banaka;
- indeksirane obaveze po dinarskim depozitima, kreditima, hartijama od vrednosti, druge dinarske obaveze, kao i indeksirani dinarski depoziti primljeni po poslovima koje banka obavlja u ime i za račun trećih lica a koji prelaze iznose plasmana koje je banka dala iz tih depozita.

Obaveznu rezervu obračunatu na deviznu osnovicu banka izdvaja na devizni račun Narodne banke Srbije. Banka je bila usaglašena sa propisima Narodne banke Srbije u pogledu obračuna i izdvajanja devizne obavezne rezerve tokom godine. Obračunata devizna obavezna rezerva u periodu od 18. decembra 2023. godine do 17. januara 2024. godine iznosila je 381,438 hiljade evra

Kratkoročni viškovi likvidnih sredstava u dinarima su u periodu 01.01.2023. – 31.12.2023. godine bili deponovani kod Narodne banke Srbije na period od 1-5 dana, po kamatnoj stopi od 4.00% do 5.25%, gde je dnevni prosek iznosio 51,589,839 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

19. ZALOŽENA FINANSIJSKA SREDSTVA

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
u stranoj valuti		
Finansijska imovina za obezbeđenje obaveza	939,080	445,087
Ukupno založena finansijska sredstva	939,080	445,087

Na dan 31. decembar 2023. godine finansijska imovina za obezbeđenje obaveza obuhvata iznos od 939,080 hiljada dinara (31. decembar 2022. godine: 445,087 hiljada dinara).

Iznos od 367,272 hiljada dinara odnosi se na položene depozite kao kolaterale od strane Banke kao člana VISA International Service Association. Depozit je položen na neodređen rok, uz varijabilnu kamatnu stopu koja iznosi 1M USD LIBOR - 0.05%. Kamata se obračunava na mesečnom nivou. Iznos od 571,808 hiljada dinara odnosi se na depozit položen kao kolateral kod OTP Banke Mađarska za REPO i poslove sa derivatnim finansijskim instrumentima, kamatna stopa je varijabilna i vezana je za EUROSTR, kamata se obračunava i plaća mesečno.

20. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Potraživanja po osnovu derivata - Forvard	8,959	7,090
Potraživanja po osnovu derivata - SVOP	1,369,437	441,394
Ukupno potraživanja po osnovu derivata	1,378,396	448,484

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

21. HARTIJE OD VREDNOSTI

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	1,717	2,259
Državni zapisi i obveznice javnog sektora	394	1
HOV ostalih finansijskih organizacija	-	906
HOV drugih preduzeća	1,323	1,352
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat - vlasničke	34,005	32,779
Akcije javnih preduzeća	4,822	9,800
Akcije javnog sektora	38	38
Akcije stranih lica	20,004	18,778
Akcije drugih preduzeća	9,141	4,163
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat - dužničke	33,673,942	41,437,630
Državni zapisi i obveznice javnog sektora	31,990,819	37,413,798
Državni zapisi i obveznice javnih preduzeća	1,176,586	3,528,832
Državni zapisi i obveznice drugih preduzeća	506,537	495,000
Ukupna bruto izloženost po osnovu HOV	33,709,664	41,472,668

Obezvređenje dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat evidentirano je na kapitalu u iznosu od 173,450 hiljada dinara na dan 31. decembar 2023. (na dan 31. decembar 2022.: 319,994 hiljada dinara).

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Kreditni po repo transakcijama u dinarima	60,046,320	-
Kreditni po transakcionim računima	70,403	2,659
Kreditni za likvidnost i obrtna sredstva u dinarima	2,240,578	1,650,714
Investicioni krediti	12,085	16,982
Ostali krediti u dinarima	2,544	1,220
Ostali plasmani	5	-
Stanje u RSD na dan	62,371,935	1,671,575
Devizni računi	4,219,609	4,912,784
Kreditni po repo transakcijama u stranoj valuti	6,067,760	4,505,733
Ostali krediti u stranoj valuti	368,221	382,962
Namenski depoziti u stranoj valuti dati u skladu s propisima	4,687	4,693
Ostali namenski depoziti u stranoj valuti	1,548	-
Ostali plasmani u stranoj valuti	1,667	1,669
Potraživanja po osnovu faktoringa s pravom regresa u stranoj valuti	148,453	207,772
Stanje u stranoj valuti na dan	10,811,945	10,015,613
Ispravka vrednosti (Napomena 32)	(386,736)	(472,310)
Ukupno stanje na dan	72,797,144	11,214,878

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

23. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

23.1. Krediti i potraživanja od komitenata – podela po proizvodima

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Kreditni po transakcionim računima	5,566,276	3,961,820
Potrošački krediti	4,191,819	3,168,538
Kreditni za likvidnost i obrtna sredstva u dinarima	134,485,773	129,722,512
Investicioni krediti	107,881,091	96,850,586
Stambeni krediti	128,098,194	129,350,416
Gotovinski krediti	129,787,304	126,351,922
Ostali krediti u dinarima	4,206,359	23,955,264
Potraživanja po osnovu kupljenih plasmana - forfeting	1,732,456	1,677,967
Potraživanja po osnovu faktoringa bez prava regresa i obrnutog faktoringa	12,972,990	12,426,429
Potraživanja po osnovu faktoringa s pravom regresa	2,367,985	2,250,968
Plasmani po osnovu akceptiranja, avaliranja i izvršenih plaćanja po garancijama	145,381	198,893
Ostali plasmani	10,741	10,644
Kamata i naknada po depozitima i vanbilansnim stavkama	-	8,992
Stanje u RSD na dan	531,446,369	529,934,951
Kreditni za plaćanje uvoza robe i usluga iz inostranstva u stranoj valuti	20,262,463	15,909,356
Ostali krediti u stranoj valuti	5,672,272	6,709,026
Plasmani po osnovu akceptiranja, avaliranja i izvršenih plaćanja po garancijama u stranoj valuti	-	134,772
Potraživanja po osnovu faktoringa bez prava regresa i obrnutog faktoringa u stranoj valuti	519,608	-
Potraživanja po osnovu faktoringa s pravom regresa u stranoj valuti	51,303	20,461
Ostali plasmani u stranoj valuti	4,794	5,592
Kamata i naknada po depozitima i vanbilansnim stavkama u stranoj valuti	-	211
Stanje u stranoj valuti na dan	26,510,440	22,779,418
Ispravka vrednosti (Napomena 32)	(20,687,188)	(20,224,075)
Ukupno stanje na dan	537,269,621	532,490,294

Kreditni preduzećima su uglavnom odobravani za: finansiranje dnevne likvidnosti (minusi po tekućem računu), nabavku obrtnih sredstava, faktoring poslove, kao i za finansiranje investicija. Kamata na kredite koji su odobreni u 2023. godini obračunava se po kamatnoj stopi u visini jednogomesečnog, tromesečnog ili šestomesečnog Euribor-a uvećanih u proseku za 3.31% godišnje za srednja preduzeća i velika preduzeća za indeksirane kredite / kredite u stranoj valuti, odnosno za dinarske kredite u visini jednogomesečnog ili tromesečnog Belibor-a uvećanih u proseku za 2.81% godišnje za srednja preduzeća i velika preduzeća.

Tokom 2023. godine stanovništvu su odobravani dugoročni kreditni za kupovinu stambenog prostora sa rokom otplate od 5 do 30 godina. Kamatne stope su se kretale u rasponu od tromesečnog Euribora uvećanog za 1.85% do tromesečnog Euribor-a uvećanog za 3.89%. Fiksna kamatna stopa kretala se od 2.55% do 7.45%. Narodna banka Srbije je u septembru 2023. godine donela odluku o ograničavanju kamatnih stopa na stambene kredite. U skladu sa ovom odlukom, u periodu od oktobra 2023, odobravani su kreditni sa fiksnom kamatnom stopom od 5.03%, odnosno sa varijabilnom kamatnom stopom od 1.1% iznad Euribora.

Tokom 2023. godine stanovništvu su odobravani dinarski i indeksirani gotovinski kreditni i kreditni za refinansiranje sa rokom otplate od 6 do 71 meseca. Kamatne stope za dinarske gotovinske kredite i kredite za refinansiranje sa fiksnom kamatnom stopom su se kretale u rasponu od 7.65% do 18.15%, dok su se kamatne stope na indeksiranim kreditima kretale od 4.05% do 4.95%. Kamatne stope za dinarske gotovinske i kredite za refinansiranje sa varijabilnom kamatnom stopom su se kretale u rasponu od tromesečnog Belibor-a uvećanog za 3.25% do tromesečnog Belibor-a uvećanog za 8.95%.

U 2023. godini odobravani su kreditni malim privrednim subjektima, preduzetnicima i registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima. Prosečna kamatna stopa za kredite koji su namenjeni finansiranju obrtnog kapitala iznosila je 8.28% za mala preduzeća, odnosno 4.35% za registrovana poljoprivredna gazdinstva. Investicioni kreditni za mala preduzeća su se odobravali uz prosečnu kamatnu stopu od 7.11%, dok je kamatna stopa za registrovana poljoprivredna gazdinstva bila 8.73%. Primetan je rast kamatnih stopa, na dinarske ali i na kredite u stranoj valuti u odnosu na prethodnu godinu, uglavnom zbog rasta referentnih kamatnih stopa.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

23. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

23.1 Krediti i potraživanja od komitenata – podela po proizvodima

U cilju očuvanja stabilnosti finansijskog sistema a radi zaštite dužnika – korisnika stambenih kredita Narodna banka Srbije donela je 11.9.2023 godine, Odluku o privremenim merama za banke koja se odnosi na stambene kredite fizičkim licima a koja je obavljena u "Sl. glasniku RS" br. 78/2023 (u daljem tekstu: Odluka).

Na osnovu Odluke banka je dužna da primeni privremeni zastoj na rast ugovorene promenljive nominalne kamatne stope na stambeni kredit koji je sa ovom kamatnom stopom odobren dužniku do dana stupanja na snagu ove odluke, odnosno da umanju ovu kamatnu stopu kod tih kredita. Nominalna kamatna stopa na prethodne navedene stambene kredite ne može biti viša od 4.08%. Izuzetno ukoliko je stambeni kredit odobren dužniku u periodu od 31.7.2022 do dana stupanja na snagu ove odluke, nominalna kamatna stopa ne može biti viša od nominalne kamatne stope iz plana otplate koji je dužniku dostavljen pri zaključenju ugovora o kreditu (prvi plan otplate). Kod stambenih kredita sa promenljivom kamatnom stopom koje banka odobrava u periodu primene ove odluke, banka je dužna da fiksni deo nominalne kamatne stope utvrdi u procentu koji nije viši od 1.1% u tom periodu, a nakon tog perioda u procentu koji je utvrđen u ugovoru o kreditu. Kod stambenih kredita sa fiksnom kamatnom stopom koje banka odobrava u periodu primene ove odluke, banka je dužna da ugovori da nominalna kamatna stopa ne bude viša od 5.03%. Odluka se primenjuje do 31.12.2024 godine.

Kao dodatnu meru podrške poljoprivredi, kojom se predviđa da dužnici, koji usled otežanih uslova poljoprivredne proizvodnje nisu u mogućnosti da izmiruju obaveze prema Banci, Narodna banka Srbije donela je 06.10.2022. godine, Odluku o privremenim merama za banke u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u portfoliju poljoprivrednih kredita u uslovima otežane poljoprivredne proizvodnje a koja je 07.10.2022. godine objavljena u "Sl. glasniku RS" br. 111/2022 (u daljem tekstu: Odluka).

Odlukom je predviđena mogućnost da dužnici koji usled otežanih uslova poljoprivredne proizvodnje nisu u mogućnosti da izmiruju obaveze prema banci, odnosno koji imaju poteškoće u izmirivanju tih obaveza, imaju mogućnost da podnesu banci zahtev za odobravanje olakšice u vidu reprograma.

U skladu sa Odlukom, Banka nudi dužnicima reprogram kredita koji podrazumeva promenu uslova pojedinačnog kredita, tako da se dužniku omogući grejs period u otplati svih njegovih obaveza prema banci po tom kreditu u trajanju od šest do dvanaest meseci (u zavisnosti od toga za koji period se dužnik opredeli prilikom podnošenja zahteva Banci), u toku kojeg banka ne naplaćuje potraživanja po osnovu glavnice, pri čemu naplaćuje ugovorenu kamatu, a rok otplate tog kredita produžava se tako da iznos anuiteta (periodične obaveze koje bi se plaćale po isteku grejs perioda) utvrđen u momentu odobravanja reprograma ne bude veći u odnosu na taj iznos u periodu pre primene reprograma.

Na dan 30.jun 2023. godine, Banka je realizovala zahteve klijenata u vrednosti od 979,969 hiljada dinara.

23.2. Krediti i potraživanja od komitenata – podela po sektorima

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Javna preduzeća	58,893,291	57,556,119
Privredna društva	202,261,475	202,541,361
Preduzetnici	5,577,402	5,779,926
Javni sektor	14,288,490	12,304,352
Stanovništvo	254,570,473	251,804,558
Strana lica	192,320	801,453
Poljoprivredni proizvođači	668,180	936,958
Drugi komitenti	817,990	765,567
Ukupno stanje na dan	537,269,621	532,490,294

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

24. INVESTICIJE U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

<i>RSD 000</i>	<i>% učešća</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
OTP Osiguranje a.d. Beograd	49%	149,650	149,650
OTP Invest a.d. Beograd	25%	23,446	-
Ukupno investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate		173,096	149,650

OTP Osiguranje a.d., Beograd je dana 14. oktobra 2015. godine izvršilo povećanje osnovnog kapitala iz neto imovine i to pretvaranjem rezervi u osnovni kapital. Povećanje osnovnog kapitala izvršeno je povećanjem nominalne vrednosti postojećih akcija, za iznos RSD 351 po svakoj postojećoj akciji, čime je vrednost svake akcije povećana sa RSD 1,000 koliko je iznosila pre povećanja osnovnog kapitala, na RSD 1,351 koliko iznosi posle povećanja osnovnog kapitala društva. Navedena promena registrovana je u Agenciji za Privredne Registre Republike Srbije rešenjem broj BD 86518/2015 od 14. oktobra 2015. godine. Nakon navedene promene Banka poseduje isti procenat učešća u društvu.

Banka je vlasnik 149,650 akcija čija je ukupna vrednost na dan. 31. decembar 2023. Godine 202,177 hiljada dinara.

Banka je dana 11.07.2023 kupila 25% akcija OTP INVESTA društva za upravljanje UCITS fondom ad Beograd, nejavnog akcionarskog društva. Registrovani akcijski kapital Društva iznosi RSD 177,032,000 koji je podeljen na 177,032 obične akcije sa nominalnom vrednošću od 1,000 RSD po akciji. Učešće u kapitalu Društva iznosi RSD 23,446 hiljade i iskazano je po nabavnoj vrednosti.

25. INVESTICIJE U ZAVISNA DRUŠTVA

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Investicije u kapital zavisnih društava	788,229	788,229
Ispravka vrednosti	(32,715)	(32,715)
Ukupno investicije u zavisna društva	755,514	755,514

Na dan 31. decembar 2023. godine investicije u zavisna društva (bruto) se odnose na:

	<i>RSD 000</i>	<i>Udeo u vlasništvu</i>
OTP Lizing d.o.o., Beograd	270,348	60%
OTP Leasing Srbija d.o.o., Beograd	314,098	100%
OTP Factoring Serbia d.o.o., Novi Sad	-	100%
OTP Nekretnine doo Novi Sad	203,783	100%
Ukupno investicije u zavisna društva	788,229	

Rešenjem broj BD 45169/2019 od 16. maja 2019. godine Banka je stekla 100% vlasništva u privrednom društvu OTP Factoring Srbija d.o.o. Novi Sad u iznosu od 1 dinar.

Rešenjem broj BD 91170/2019 od 19. septembra 2019. godine Banke je izvršila prodaju 40% vlasništva u privrednom društvu OTP Lizing d.o.o. Beograd u iznosu od 180,232 hiljada dinara.

Sticanjem OTP banke Srbija A. D. Beograd, banka je stekla 100% vlasništva privrednog društva OTP Leasing Srbija d.o.o Beograd. Učešće u kapitalu privrednog društva iznosi 314,098 hiljada dinara i iskazano je po nabavnoj vrednosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

26. NEMATERIJALNA IMOVINA

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Licence	263,528	261,798
Softver	4,728,536	4,113,452
Ostala nematerijalna imovina	328,953	494,980
Ukupno nematerijalna imovina	5,321,017	4,870,230
Ispravka vrednosti ostale nematerijalne imovine	(181,907)	(318,032)
Ispravka vrednosti nematerijalne imovine	(3,687,172)	(3,297,592)
Sadašnja vrednost, stanje na dan	1,451,938	1,254,606

Ostala nematerijalna imovina se odnosi na bazu klijenata (customer data base) koja je utvrđena 1. decembra 2017. godine u poslovnoj kombinaciji preuzimanja, odnosno sticanja Vojvodanske banke a.d. Novi Sad od strane OTP Grupe u skladu sa MSFI 3. Baza klijenata (customer data base) se amortizuje na period od 11 godina.

27. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Zemljište	452,983	452,991
Građevinski objekti	10,051,363	9,743,445
Oprema	5,730,111	5,092,131
Oprema u pripremi	277,591	169,066
Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	650,583	703,649
Lizing	2,653,840	2,524,266
Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	19,816,471	18,685,548
Ispravka vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	(6,559,550)	(6,092,950)
Ispravka vrednosti lizing	(1,238,866)	(1,085,045)
Sadašnja vrednost, stanje na dan	12,018,055	11,507,553

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

27. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

27.1. Promene na nekretninama, postrojenjima i opremi i nematerijalnoj imovini

<i>RSD 000</i>	Zemljište, građevinski objekti i ulaganja u tuđa osnovna sredstva	Oprema i ostala sredstva	Lizing	Investicije u toku	Nematerijalna imovina (Napomena 26)	Ukupno
Nabavna vrednost						
Stanje 1. januara 2023.	10,900,086	5,092,131	2,524,266	169,066	4,870,230	23,555,779
Povećanja	171,382	55,363	407,185	934,349	729,571	2,297,850
Reklasifikacija na opremu i ostala sredstva	-	306	(306)	-	-	-
Reklasifikacija na građevinske objekte	167,618	-	-	-	-	167,618
Prenos iz investicija u toku	13,254	812,570	-	(825,824)	-	-
Prenos iz investicija u toku na nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	(112,757)	(112,757)
Prodaja	(8)	(8,891)	-	-	-	(8,899)
Otuđivanje i rashodovanje(otpis)	(97,402)	(221,369)	(277,305)	-	(166,027)	(762,103)
Stanje 31. decembar 2023.	11,154,930	5,730,110	2,653,840	277,591	5,321,017	25,137,488
Ispravka vrednosti osnovnih sredstava						
Stanje 1. januara 2023.	2,467,590	3,625,361	1,085,045	-	3,615,624	10,793,620
Amortizacija (Napomena 14)	195,305	540,053	397,055	-	408,673	1,541,086
Obezvredjenje	17,585	-	-	-	10,810	28,395
Reklasifikacija na građevinske objekte	40,496	-	-	-	-	40,496
Reklasifikacija na opremu i ostala sredstva	-	306	(306)	-	-	-
Prodaja	-	(8,854)	-	-	-	(8,854)
Otuđivanje i rashodovanje	(97,117)	(221,175)	(242,928)	-	(166,028)	(727,248)
Stanje 31. decembar 2023.	2,623,859	3,935,691	1,238,866	-	3,869,079	11,667,495
Neotpisana vrednost, stanje na dan 31. decembar 2023.	8,531,071	1,794,419	1,414,974	277,591	1,451,938	13,469,993
Nabavna vrednost						
Stanje 1. januara 2022.	11,257,250	4,840,173	3,198,566	339,681	4,452,808	24,088,478
Povećanja	104,648	11,003	564,860	486,799	569,407	1,736,717
Reklasifikacija na građevinske objekte	69,748	-	-	-	-	69,748
Prenos iz investicija u toku	186,595	470,819	-	(657,414)	-	-
Prenos iz investicija u toku na nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	(151,985)	(151,985)
Reklasifikacija sa građevinskih objekata	(301,545)	-	-	-	-	(301,545)
Prodaja	(260,813)	(153,330)	-	-	-	(414,143)
Otuđivanje i rashodovanje(otpis)	(155,797)	(76,534)	(1,239,160)	-	-	(1,471,491)
Stanje 31. decembar 2022.	10,900,086	5,092,131	2,524,266	169,066	4,870,230	23,555,779
Ispravka vrednosti osnovnih sredstava						
Stanje 1. januara 2022.	2,476,714	3,365,614	1,464,162	-	3,238,563	10,545,053
Amortizacija (Napomena 14)	172,897	483,097	450,390	-	366,381	1,472,765
Obezvredjenje	32,186	-	-	-	10,680	42,866
Reklasifikacija na građevinske objekte	36,265	-	-	-	-	36,265
Prodaja	(89,275)	(146,855)	-	-	-	(236,130)
Reklasifikacija sa građevinskih objekata	(20,643)	-	-	-	-	(20,643)
Otuđivanje i rashodovanje	(140,554)	(76,495)	(829,507)	-	-	(1,046,556)
Stanje 31. decembar 2022.	2,467,590	3,625,361	1,085,045	-	3,615,624	10,793,620
Neotpisana vrednost, stanje na dan 31. decembar 2022.	8,432,496	1,466,770	1,439,221	169,066	1,254,606	12,762,159

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

27. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

27.1. Promene na nekretninama, postrojenjima i opremi i nematerijalnoj imovini (nastavak)

Usled nepotpunih katastarskih knjiga, na dan 31. decembra 2023. godine, Banka za građevinske objekte neotpisane vrednosti 321,233 hiljada dinara nema izvode iz zemljišnih knjiga (31. decembar 2022. godine: 328,709 hiljade dinara). Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

1) Imovina s pravom korišćenja priznata u Bilansu stanja:

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Nekretnine	1,304,509	1,357,537
Oprema	110,465	81,684
Ukupno lizing imovina	1,414,974	1,439,221

2) Efekti priznati u Bilansu uspeha za period:

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Trošak amortizacije	397,055	450,389
Trošak kamate (Napomena 4)	28,524	28,241
Trošak zakupa po osnovu kratkoročnih ugovora (Napomena 16)	14,054	14,272
Prihod po osnovu podzakupa imovine sa pravom korišćenja	2,549	2,437

3) Preuzete obaveze po osnovu finansijskog/operativnog lizinga:

Buduća plaćanja po osnovu finansijskog lizinga u slučajevima kada se Banka javlja kao zakupac u skladu sa MSFI 16 su prikazana u narednoj tabeli:

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
U periodu od jedne godine	418,850	390,019
- glavnica	392,136	366,686
- kamata	26,714	23,333
U periodu od dve godine	377,251	340,378
- glavnica	358,099	322,773
- kamata	19,152	17,605
U periodu od tri godine	308,037	295,578
- glavnica	295,669	283,253
- kamata	12,368	12,325
U periodu od četiri godine	176,820	224,614
- glavnica	169,846	216,928
- kamata	6,974	7,686
U periodu od pet godina	127,292	123,859
- glavnica	123,985	119,337
- kamata	3,307	4,522
U periodu dužem od pet godina	115,623	165,431
- glavnica	112,304	160,171
- kamata	3,319	5,260
Ukupno obaveza po osnovu finansijskog lizinga	1,523,873	1,539,879

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

27. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

27.1. Promene na nekretninama, postrojenjima i opremi i nematerijalnoj imovini (nastavak):

4) Lizing sa aspekta zakupodovca

Operativni lizing u kome se Banka javlja kao zakupodavac odnosi se na izdavanje investicionih nekretnina u vlasništvu Banke zakupcima sa period izdavanja od 1 do 40 godina.

Buduća potraživanja po osnovu operativnog lizinga:

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
U periodu od jedne godine	51,654,861	52,488,791
U periodu od dve godine	27,078,187	44,943,307
U periodu od tri godine	14,707,964	26,570,174
U periodu od četiri godine	12,588,522	14,430,277
U periodu od pet godina	11,856,812	12,484,866
U periodu dužem od pet godina	19,249,136	25,106,272
Ukupno obaveza po osnovu operativnog lizinga	137,135,482	176,023,686

Banka plaćanja po osnovu operativnog zakupa priznaje kao prihod pravolinijski tokom perioda trajanja zakupa. Ukupan prihod Banke po osnovu operativnog zakupa iznosi 70,310 hiljada dinara na dan 31. decembar 2023. godine odnosno 69,636 hiljada dinara na dan 31. decembar 2022. godine (Napomena 12).

5) Promene na imovini s pravom korišćenja priznata u Bilansu stanja:

<i>RSD 000</i>	01. januar 2023. - 31. decembar 2023.			01. januar 2022. - 31. decembar 2022.		
	Građevinski objekti	Oprema	Ukupno	Građevinski objekti	Oprema	Ukupno
Nabavna vrednost osnovnih sredstava						
Početno stanje	2,422,874	101,392	2,524,266	3,035,616	162,950	3,198,566
Povećanje	350,715	56,470	407,185	493,228	71,632	564,860
Reklasifikacija na građevinske objekte	9,019	(9,019)	-	-	-	-
Reklasifikacija na opremu i ostala sredstva	-	(306)	(306)	-	-	-
Otuđivanje i rashodovanje	(266,884)	(10,421)	(277,305)	(1,105,970)	(133,190)	(1,239,160)
Krajnje stanje	2,515,724	138,116	2,653,840	2,422,874	101,392	2,524,266
Ispravka vrednosti osnovnih sredstava						
Početno stanje	1,065,337	19,708	1,085,045	1,338,589	125,573	1,464,162
Amortizacija	377,136	19,919	397,055	423,334	27,056	450,390
Reklasifikacija na građevinske objekte	1,250	(1,250)	-	-	-	-
Reklasifikacija na opremu i ostala sredstva	-	(306)	(306)	-	-	-
Otuđivanje i rashodovanje	(232,508)	(10,420)	(242,928)	(696,586)	(132,921)	(829,507)
Krajnje stanje	1,211,215	27,651	1,238,866	1,065,337	19,708	1,085,045
Neotpisana vrednost, Neto	1,304,509	110,465	1,414,974	1,357,537	81,684	1,439,221

Banka prikazuje sledeće vrste sredstava sa pravom korišćenja u bilansu stanja:

- Poslovna zgrada
- Filijala
- Prostor za bankomat
- Prostor za reklamu
- Prostor za parking
- Putnička vozila

Prosečan vek trajanja lizinga (upotrebljiv vek trajanja predstavljenog sredstva sa pravom korišćenja, posmatran od 1. januara 2019. godine):

- Poslovna zgrada ~ 2 godine
- Filijala ~ 4 godina
- Prostor za bankomat ~ 2.5 godine
- Prostor za reklamu ~ 4.8 godine

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

28. INVESTICIONE NEKRETNINE

<i>RSD 000</i>	Investicione nekretnine
Nabavna vrednost	
Stanje 01. januar 2023.	426,656
Reklasifikacija na građevinske objekte	(167,618)
Prodaja	(7,582)
Stanje 31. decembra 2023.	251,456
Ispravka vrednosti	
Stanje 01. januar 2023.	56,503
Amortizacija (Napomena 14)	4,899
Prodaja	(684)
Reklasifikacija sa Investicione nekretnine	(40,496)
Stanje 31. decembra 2023.	20,222
Neotpisana vrednost, stanje na dan 31. decembra 2023.	231,234
<i>RSD 000</i>	Investicione nekretnine
Nabavna vrednost	
Stanje 01. januar 2022.	190,840
Reklasifikacija na Investicione nekretnine	316,645
Prodaja	(11,081)
Reklasifikacija sa Investicione nekretnine	(69,748)
Stanje 31. decembar 2022.	426,656
Ispravka vrednosti	
Stanje 01. januar 2022.	71,572
Reklasifikacija na Investicione nekretnine	20,136
Amortizacija (Napomena 14)	2,837
Prodaja	(710)
Reklasifikacija sa Investicione nekretnine	(37,332)
Stanje 31. decembar 2022.	56,503
Neotpisana vrednost, stanje na dan 31. decembar 2022.	370,153

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

29. TEKUĆA I ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Komponente poreskih sredstava (obaveza)		
RSD 000	31.12.2023.	31.12.2022.
Tekuće poreske obaveze	(1,206,239)	(1,042,563)
Odložena poreska sredstva / (obaveze)	(34,133)	57,199
Stanje na dan:	(1,240,372)	(985,364)
Komponente odloženih poreskih sredstava i obaveza		
RSD 000	31.12.2023.	31.12.2022.
Odložene poreske obaveze po osnovu razlike između neto knjigovodstvene vrednosti osnovnih sredstava i neto poreske vrednosti osnovnih sredstava	(331,709)	(320,362)
Odložena poreska sredstva po osnovu neplaćenih javnih prihoda i neisplaćenih primanja zaposlenih	3,580	3,429
Odložena poreska sredstva po osnovu obračunatih a neisplaćenih otpremnina	33,388	30,661
Odložena poreska sredstva po osnovu dugoročnih restrukturiranja	9,667	51,629
Odložena poreska sredstva po osnovu dugoročnih rezervisanja restrukturiranja mreže ekspozitura	2,395	3,448
Odložena poreska sredstva po osnovu rezervisanja za sudske sporove	183,334	173,909
Odložena poreska sredstva po osnovu jubilarnih nagrada	27,789	-
Odložena poreska sredstva po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	25	25
Odložena poreska sredstva po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	77,351	176,364
Odložene poreske obaveze po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	(529)	(341)
Odložene poreske obaveze-Dužničke HOV-ispravka vrednosti	(26,017)	(47,999)
Odložene poreske obaveze po osnovu aktuarskih dobitaka	(13,407)	(13,564)
Stanje na dan:	(34,133)	57,199

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

29. TEKUĆA I ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE (nastavak)

RSD 000	2023				2022			
	Odložena poreska sredstva	Odložene poreske obaveze	Bilans uspeha	Efekat na kapitalu	Odložena poreska sredstva	Odložene poreske obaveze	Bilans uspeha	Efekat na kapitalu
Odložene poreske obaveze po osnovu razlike između neto knjigovodstvene vrednosti osnovnih sredstava i neto poreske vrednosti osnovnih sredstava	-	(331,709)	(11,348)	-	-	(320,362)	(4,034)	-
Odložena poreska sredstva po osnovu neplaćenih javnih prihoda i neisplaćenih primanja zaposlenih	3,580	-	150	-	3,429	-	(774)	-
Odložena poreska sredstva po osnovu obračunatih a neisplaćenih otpremnina	33,388	-	2,727	-	30,661	-	(9,382)	-
Odložena poreska sredstva po osnovu dugoročnih restrukturiranja	9,667	-	(41,962)	-	51,629	-	(24,342)	-
Odložena poreska sredstva po osnovu dugoročnih rezervisanja restrukturiranja mreže ekspozitura	2,395	-	(1,052)	-	3,448	-	(5,635)	-
Odložena poreska sredstva po osnovu rezervisanja za sudske sporove	183,334	-	9,425	-	173,909	-	(82,801)	-
Odložena poreska sredstva po osnovu jubilarnih nagrada	27,789	-	27,789	-	-	-	-	-
Odložena poreska sredstva po osnovu prve primene MSFI 9	-	-	-	-	-	-	(57,328)	-
Odložena poreska sredstva po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	25	-	-	-	25	-	-	(132)
Odložena poreska sredstva po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	77,351	-	-	(99,013)	176,364	-	-	176,364
Odložene poreske obaveze po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	-	(529)	-	(187)	-	(341)	-	(341)
Odložene poreske obaveze po osnovu revalorizacije trezorskih zapisa i trezorskih obveznica	-	(26,017)	21,981	-	-	(47,999)	(7,261)	106,725
Odložene poreske obaveze po osnovu aktuarskih dobitaka	-	(13,407)	-	159	-	(13,564)	-	(6,260)
	337,529	(371,662)	7,710	(99,041)	439,465	(382,266)	(191,557)	276,356

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

30. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Stalna sredstva namenjena prodaji	4,955	6,248
Stalna sredstva namenjena prodaji	4,955	6,248

Poziciju stalnih sredstava namenjenih prodaji čine:

Objekat	Površina	Vrednost
Poslovni prostor, Knjaževačka bb. Niš	15.16m ²	987
Zemljište Poljna Trstenik parcela 4051	66.82 ara	1,151
Šid Kneza Miloša	150 m ²	2,733
Sutomore, Save Kovačevića br. 9	21.5m ²	84
UKUPNO 31.12.2023.		4,955
Poslovni prostor, Knjaževačka bb. Niš	15.16m ²	987
Zemljište Poljna Trstenik parcela 4051	66.82 ara	2,444
Šid Kneza Miloša	150 m ²	2,733
Sutomore, Save Kovačevića br. 9	21.5m ²	84
UKUPNO 31.12.2022.		6,248

Imovina koja je klasifikovana kao stalna sredstva namenjena prodaji dostupna je za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

31. OSTALA SREDSTVA

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
U dinarima		
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po osnovu ostalih sredstava u dinarima	585,109	604,384
Potraživanja po osnovu prodaje u dinarima	10,719	11,098
Potraživanja za obračunatu kamatu po osnovu ostalih sredstava	3	10
Ukupno potraživanja za naknade, prodaje i ostala sredstva	595,831	615,492
Ispravka vrednosti	(185,031)	(195,777)
Neto vrednost naknada, prodaje i ostalih sredstava	410,800	419,715
Potraživanja po osnovu datih avansa dobavljačima	123,930	98,572
Dati avansi za osnovna sredstva	13,199	51,067
Potraživanja od zaposlenih u dinarima	4,561	3,115
Potraživanja po osnovu pretplaćenih poreza i doprinosa	1,234	2,279
Ostala potraživanja iz poslovanja	895,514	768,009
Prolazni i privremeni računi	(15,485)	(50,897)
Potraživanja u obračunu	3,583,892	1,778,031
Ukupno ostala potraživanja i dati avansi	4,606,845	2,650,176
Ispravka vrednosti	(396,556)	(370,203)
Neto vrednost ostalih potraživanja i datih avansa	4,210,289	2,279,973
Zalihe	582	740
Materijalne vrednosti primljene po osnovu naplate potraživanja	72,651	81,012
Inventar u upotrebi	2,937	2,666
Ukupno zalihe	76,170	84,418
Ispravka vrednosti	(61,672)	(56,908)
Neto vrednost zaliha	14,498	27,510
U stranoj valuti		
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po osnovu ostalih sredstava u stranoj valuti - Sektor javnih preduzeća - po transakcijama sa našim karticama	1,373	1,314
Ukupno druga potraživanja	1,373	1,314
Ispravka vrednosti	(19)	(544)
Neto druga potraživanja	1,354	770
Potraživanja po osnovu avansa datih dobavljačima u stranoj valuti	7,830	6,982
Dati avansi u stranoj valuti	5,292	5,446
Potraživanja od zaposlenih u stranoj valuti	26,086	26,805
Ostala potraživanja iz poslovanja u stranoj valuti	61,151	114,906
Prolazni i privremeni računi u stranoj valuti	(45,038)	(44,777)
Potraživanja u obračunu u stranoj valuti	211,316	162,950
Ukupno ostala potraživanja i dati avansi	266,637	272,312
Ispravka vrednosti	(43,330)	(43,795)
Neto vrednost ostalih potraživanja i datih avansa	223,307	228,517
Razgraničeni ostali troškovi u dinarima	154,293	152,257
Ostala aktivna vremenska razgraničenja u dinarima	121,248	86,683
Razgraničeni rashodi kamata u stranoj valuti	113	113
Razgraničeni ostali troškovi u stranoj valuti	107,706	131,692
Ukupno razgraničena potraživanja	383,360	370,745
Ispravka vrednosti	(169)	-
Neto razgraničena potraživanja	383,191	370,745
Ukupno ostala sredstva	5,243,439	3,327,230

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

31. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Potraživanja u obračunu u najvećoj meri odnose se na potraživanja u obračunu po osnovu kartičnog poslovanja u iznosu od 3,692,785 hiljada dinara (31. decembra 2022. godine: 1,680,573 hiljada dinara).

Razgraničeni ostali troškovi u dinarima u najvećoj meri odnose se na razgraničene troškove operativnog poslovanja u iznosu od 107,706 hiljada dinara, razgraničene rashode premija osiguranja u iznosu od 40,611 hiljada dinara, IT usluge 37,334 hiljada dinara i razgraničeni rashodi PDV-a i poreza po odbitku 32,030 hiljada dinara (31. decembra 2022. godine: razgraničene rashode premija osiguranja u iznosu od 61,466 hiljada dinara, IT usluge 27,257 hiljada dinara i razgraničeni rashodi PDV-a i poreza po odbitku 37,196 hiljada dinara).

Promene na materijalnim vrednostima primljenim po osnovu naplate potraživanja

<i>Vrste sredstava stečenih naplatom potraživanja</i>	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Ostala sredstva	Ukupno
Bruto vrednost na početku perioda	102,114	13,838	2,897	118,849
Ispravka vrednosti na početku perioda	(89,143)	(39)	(2,897)	(92,079)
Stečena u toku perioda	-	-	-	-
Prodana u toku perioda	(5,018)	(334)	-	(5,352)
Reklasifikovana u toku perioda	-	-	-	-
Otuđivanje i rashodovanje (otpis)	-	-	-	-
Ispravka vrednosti u toku godine	-	-	-	-
Obezvređenje	(7,501)	-	-	(7,501)
Bruto vrednost na kraju perioda	97,096	13,504	2,897	113,497
Neto vrednost na dan 31.12.2023.	452	13,465	-	13,917

<i>Vrste sredstava stečenih naplatom potraživanja</i>	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Ostala sredstva	Ukupno
Bruto vrednost na početku perioda	137,757	13,840	5,796	157,393
Ispravka vrednosti na početku perioda	(85,633)	(41)	(5,796)	(91,470)
Stečena u toku perioda	2,070	-	-	2,070
Prodana u toku perioda	(854)	(2)	-	(856)
Reklasifikovana u toku perioda	-	-	(2,899)	(2,899)
Otuđivanje i rashodovanje (otpis)	(36,859)	-	-	(36,859)
Ispravka vrednosti u toku godine	(3,510)	-	-	(3,510)
Obezvređenje	-	2	2,899	2,901
Bruto vrednost na kraju perioda	102,114	13,838	2,897	118,849
Neto vrednost na dan 31.12.2022.	12,971	13,799	-	26,770

Usled nepotpunih katastarskih knjiga, na dan 31.decembar 2023. godine, Banka za sredstva stečena naplatom potraživanja neto vrednosti 1,090 hiljada dinara nema izvode iz zemljišnih knjiga. Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

32. ISPRAVKA VREDNOSTI PO BILANSNIM POZICIJAMA

RSD 000	31.12.2023.	31.12.2022.
Ispravka vrednosti		
Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 18)	9,004	99,770
Hartije od vrednosti - dužničke (Napomena 39)	173,450	319,994
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija (Napomena 22)	386,736	472,310
Kredita i potraživanja od komitenata (Napomena 23)	20,687,188	20,224,075
Ostala sredstva (Napomena 31)	625,105	610,319
Ukupno na dan	21,881,483	21,726,468

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

32. ISPRAVKA VREDNOSTI PO BILANSNIM POZICIJAMA (nastavak)

Promene na ispravkama vrednosti na 31. decembar 2023. godinu i 31. decembar 2022. godinu:

RSD 000	Akumulirana ispravka vrednosti na početku godine	Ispravke vrednosti priznate u toku godine	Ukidanje ispravki vrednosti u toku godine	Otpisi, ustupanje potraživanja, ostalo	Kursne razlike	Akumulirana ispravka vrednosti na kraju perioda
Na dan 31. decembar 2023.						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	99,770	2,988	93,677	-	(77)	9,004
Hartije od vrednosti - dužničke	319,994	51,727	198,271		-	173,450
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	472,310	236,474	306,751	-	(15,297)	386,736
Kredit i potraživanja od komitenata	20,224,075	15,692,188	13,578,228	1,640,206	(10,641)	20,687,188
Ostala potraživanja	610,319	556,124	266,571	274,498	(269)	625,105
Ukupno	21,726,468	16,539,501	14,443,498	1,914,704	(26,284)	21,881,483

RSD 000	Akumulirana ispravka vrednosti na početku godine	Ispravke vrednosti priznate u toku godine	Ukidanje ispravki vrednosti u toku godine	Otpisi, ustupanje potraživanja, ostalo	Kursne razlike	Akumulirana ispravka vrednosti na kraju perioda
Na dan 31. decembar 2022.						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	107,276	46,497	53,760		(243)	99,770
Hartije od vrednosti - dužničke	271,588	134,904	86,498			319,994
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	436,895	633,815	590,534	32,892	25,026	472,310
Kredit i potraživanja od komitenata	18,535,268	16,325,623	12,067,373	2,580,507	11,064	20,224,075
Ostala potraživanja	417,832	401,633	190,902	18,487	243	610,319
Ukupno	19,768,859	17,542,472	12,989,067	2,631,886	36,090	21,726,468

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

33. OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Obaveze po osnovu derivata - Forvard	5,620	2,131
Obaveze po osnovu derivata - SVOP	433,511	396,196
Ukupno obaveze po osnovu derivata	439,131	398,327

34. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
U dinarima		
Transakcioni depoziti	3,546,999	2,505,315
Namenski depoziti	6,553,989	1,950,503
Ostali depoziti	14,147,346	7,792,079
Primljeni krediti	4,452,860	2,297,555
Ostale finansijske obaveze	2,370,021	835,768
Depoziti i ostale obaveze u dinarima	31,071,215	15,381,220
U stranoj valuti		
Transakcioni depoziti u stranoj valuti	3,819,827	1,745,965
Namenski depoziti u stranoj valuti	371,090	448,255
Ostali depoziti u stranoj valuti	12,240,552	80,494,518
Primljeni krediti u stranoj valuti	95,674,504	71,784,594
Ostale finansijske obaveze u stranoj valuti	240,923	146,072
Depoziti i ostale obaveze u stranoj valuti	112,346,896	154,619,404
Ukupno depoziti i obaveze, stanje na dan	143,418,111	170,000,624

Ostale depozite u dinarima u ukupnom iznosu od 14,147,346 hiljada dinara čine kratkoročni dinarski depoziti drugih finansijskih organizacija sa rokovima dospeća do godinu dana, uz kamatnu stopu od 5,96% do 6.30% na godišnjem nivou.

Na dan 31. decembra 2023. godine, ostale depozite u stranoj valuti u iznosu od 12,240,552 hiljade dinara čine najvećim delom depoziti primljeni od matične banke u iznosu od 5,272,816 hiljada dinara (45,000 hiljada evra), uzeti na period do tri meseca po stopama u rasponu od 4.98% do 5.03%.

Na dan 31. decembar 2023. godine Banka je imala obaveze po osnovu primljenih dugoročnih kredita u stranoj valuti u iznosu od 95,674,504 hiljada dinara, najvećim delom od matične banke i OTP Financing Malta 79,678,116 hiljada dinara sa varijabilnom kamatnom stopom (vezan za 3M EURIBOR i 6M EURIBOR).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

35. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

35.1. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima – podela po proizvodu

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
U dinarima		
Transakcioni depoziti	191,216,722	124,077,888
Štedni depoziti	17,062,610	7,717,881
Depoziti po osnovu datih kredita	395,017	630,375
Namenski depoziti	4,490,544	3,106,437
Ostali depoziti	61,261,302	68,726,728
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight)	5,082,453	2,883,325
Ostale finansijske obaveze	2,946,911	1,902,306
Depoziti i ostale obaveze u dinarima	282,455,559	209,044,940
U stranoj valuti		
Transakcioni depoziti u stranoj valuti	133,903,888	123,286,878
Štedni depoziti u stranoj valuti	103,303,437	95,136,704
Depoziti po osnovu datih kredita u stranoj valuti	2,766,490	2,741,719
Namenski depoziti u stranoj valuti	2,711,687	3,007,774
Ostali depoziti u stranoj valuti	18,130,526	11,087,493
Ostale finansijske obaveze u stranoj valuti	2,411,386	4,452,801
Depoziti i ostale obaveze u stranoj valuti	263,227,414	239,713,369
Ukupno depoziti i obaveze, stanje na dan	545,682,973	448,758,309

35.2. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima – podela po sektorima

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Javna preduzeća	33,962,150	8,314,333
Privredna društva	217,134,006	179,330,861
Preduzetnici	13,552,538	11,233,525
Javni sektor	10,953,842	10,687,512
Stanovništvo	229,487,807	204,198,375
Strana lica	13,862,586	12,438,581
Poljoprivredni proizvođači	4,953,516	4,866,927
Drugi komitenti	21,776,528	17,688,195
Ukupno depoziti i obaveze, stanje na dan	545,682,973	448,758,309

35.3. Primljeni krediti

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Početno stanje	74,082,149	73,552,431
Stavke novčanih tokova	25,901,200	544,814
Povlačenje u toku godine-prilivi	43,513,884	20,647,238
Otplate u toku godine-odlivi	(17,612,684)	(20,102,424)
Nenovčane stavke	144,015	(15,096)
Razgraničena kamata	295,253	165,330
Kursne razlike	(98,848)	(155,486)
Razgraničeni troškovi	(52,390)	(24,940)
Krajnje stanje	100,127,364	74,082,149

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

36. SUBORDINIRANE OBAVEZE

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Subordinirane obaveze u stranoj valuti	20,505,398	14,665,300
Razgraničene obaveze po osnovu kamata na subordinirane obaveze u stranoj valuti	124,712	83,328
Ukupno subordinirane obaveze	20,630,110	14,748,628

Subordinirane obaveze u stranoj vrednosti u iznosu od 20,630,110 hiljada dinara na dan 31. decembra 2023. godine. (31. decembra 2022. godine: 14,748,628 hiljade dinara) odnose se na obaveze po osnovu subordiniranih kredita prema matičnoj banci i OTP Financing Malta Company LTD, od čega iznos od 20,505,398 hiljada dinara iznose subordinirani krediti, dok 124,712 hiljade čine razgraničenu kamatu.

Dana 18. decembra 2020. godine zaključen je ugovor o subordiniranom kreditu sa OTP Financing Malta Company, u nominalnom iznosu od EUR 10,000 hiljada koji je povučen 31. decembra 2020. godine sa dospećem 18. decembar 2030. godine i kamatnom stopom 3M EURIBOR+3.25%. Stanje po ovom kreditu na dan 31. decembra 2023. godine je 1,171,737 hiljada. Dana 12. marta 2021. godine zaključen je ugovor o subordiniranom kreditu sa OTP Financing Malta Company, u nominalnom iznosu od EUR 15,000 hiljada sa dospećem 12. mart 2031. godine i kamatnom stopom 3M EURIBOR+3.41%. Stanje na dan 31. decembar 2023. godine iznosi od 1,757,605 hiljada dinara.

Dana 30. aprila 2021. kada je došlo do pripajanja sa OTP bankom Srbija a.d. Beograd, Banka je postala pravni sledbenik dodatna 3 subordinirana kredita ugovorena sa sledećim uslovima:

- EUR 25,000 hiljada sa dospećem 23. decembar 2027. godine i kamatnom stopom 6M EURIBOR+3.12%. Stanje na dan 31. decembra 2023. godine iznosi od 2,929,343 hiljada dinara 28.04.2023 ročnost ovog kredita prolongirana je do 23. decembra 2032.
- EUR 25,000 hiljada dinara sa dospećem 31. oktobar 2028. godine i kamatnom stopom 6M EURIBOR+4.17%. Stanje na dan 31. decembar 2023. godine iznosi od 2,929,343 hiljada dinara.
- EUR 30,000 hiljada sa inicijalnim dospećem 30. decembar 2024 je prolongiran do 30. april 2032. godine i kamatnom stopom 6M EURIBOR+3.09%. Stanje na dan 31 decembra 2023. godine iznosi od 3,515,211 hiljada dinara.

Dana 20. decembra 2021. godine zaključen je ugovor o subordiniranom kreditu sa OTP Financing Malta Company, u nominalnom iznosu od EUR 20,000 hiljada sa dospećem 19. decembra 2031. godine i kamatnom stopom 3M EURIBOR+3.13%. Stanje na dan 31. decembar 2023. godine iznosi od 2,343,474 hiljada dinara.

Dana 15. decembra 2023. godine zaključen je ugovor o subordiniranom kreditu sa matičnom bankom, u nominalnom iznosu od EUR 50,000 hiljada sa dospećem 15. decembra 2033. godine i kamatnom stopom 3M EURIBOR+5.69%. Stanje na dan 31. decembar 2023. godine iznosi od 5,858,685 hiljada dinara

Iznos u kom se podređene obaveze uključuju u obračun dopunskog kapitala banke tokom poslednjih pet godina pre roka njihovog dospeća, dobija se tako što se količnik njihove nominalne vrednosti na prvi dan poslednjeg petogodišnjeg perioda pre dospeća i broja kalendarskih dana u tom periodu, pomnoži sa brojem preostalih kalendarskih dana dospeća subordiniranih obaveza, na dan obračuna kapitala.

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Početno stanje	14,748,628	14,724,802
Stavke novčanih tokova	5,859,290	-
Povlačenje u toku godine-prilivi	5,859,290	-
Nenovčane stavke	22,192	23,826
Razgraničena kamata	41,621	56,480
Kursne razlike	(19,429)	(32,654)
Krajnje stanje	20,630,110	14,748,628

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

37. REZERVISANJA

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Rezervisanja za sudske sporove	1,222,224	1,159,391
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	1,757,446	2,041,916
Rezervisanja za penzije i jubilarne nagrade	407,849	204,409
Ostala rezervisanja u dinarima	147,728	367,179
Rezervisanja, stanje na dan	3,535,247	3,772,895

Promene na rezervisanjima prikazane su u sledećoj tabeli:

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Rezervisanja za sudske sporove		
Stanje na dan 1. januara	1,159,391	1,711,396
Rezervisanja u toku godine	1,085,161	221,925
Ukidanje rezervisanja	(140,652)	(30,890)
Korišćenje rezervisanja – isplata	(881,676)	(743,040)
Stanje na dan	1,222,224	1,159,391
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi		
Stanje na dan 1. januara	2,041,916	1,241,857
Rezervisanja u toku godine (Napomena 10)	2,937,314	2,853,145
Ukidanje rezervisanja (Napomena 10)	(3,219,306)	(2,052,078)
Kursne razlike	(2,478)	(1,008)
Stanje na dan	1,757,446	2,041,916
Rezervisanja za penzije i jubilarne nagrade		
Stanje na dan 1. januara	204,409	266,953
Aktuarski (dobitak) / gubitak	1,061	(41,735)
Rezervisanja u toku godine	206,606	-
Ukidanje rezervisanja	-	(16,580)
Ukidanje rezervisanja po osnovu isplata	(4,225)	(4,229)
Kursne razlike	(2)	-
Stanje na dan	407,849	204,409
Ostala rezervisanja		
Stanje na dan 1. januara	367,179	567,026
Isplate	(106,249)	(199,847)
Ukidanje rezervisanja	(180,515)	-
Rezervisanja u toku godine	67,313	-
Stanje na dan	147,728	367,179

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**37. REZERVISANJA (nastavak)**

Na dan 31. decembar 2023. godine iznos rezervisanja za odlazak u penziju je 222,588 i jubilarne nagrade zaposlenima 185,261 hiljada dinara, dok na dan 31. decembra 2022. godine iznosi rezervisanja za odlazak u penziju 204,409 hiljada dinara.

Prilikom obračuna rezervisanja za odlazak u penziju i jubilarnih nagrada u 2023. godini Banka je koristila sledeće pretpostavke:

- (1) Korišćena je diskontna stopa u visini 6.25% godišnje, za obračun otpremnina koja je određena tržišnim prinosima kvalitetnih korporativnih obveznica, odnosno dugoročnih državnih obveznica. Kao pomoćne stope korišćene su kamatna stopa NBS i stopa prinosa na srednjoročne hartije od vrednosti. Diskontovana stopa za obračun jubilarnih nagrada iznosi 3.3% s obzirom da se rezervisanja obračunavaju i vezana su za evro valutu.
- (2) Procena godišnje stope povećanja zarade projektovana je na nivou 8% godišnje za obračun otpremnina a za obračun jubilarnih nagrada je 4% s obzirom da se ova vrsta rezervisanja obračunavaju i vezana su za evro valutu.
- (3) Procena godišnje stope fluktuacije zaposlenih projektovana je po stopi od 9%
- (4) Procenu broja zaposlenih koji će dočekati penziju u Banci, prema članu Zakona i penzijskom i invalidskom osiguranju.
- (5) Period diskontovanja jednak je broju godina neophodnim za odlazak u penziju. U obzir se uzimaju dva kriterijuma - starosni i stažni, kraći period od ova dva se uzima kao broj godina diskontovanja.
- (6) Prosečna republička zarada za septembar 2023. godine iznosi 117,472 dinara.

Ostala rezervisanja za restrukturiranje u iznosu od 80,413 hiljada dinara su formirana u skladu sa MRS 37 u skladu sa Planom reorganizacije i restrukturiranja poslovne mreže, kao deo postupka integracije banaka dok je rezervisanje u iznosu od 67,313 hiljada dinara formirano na bazi potencijalnih rashoda modifikacije stambenih kredita za promenljivom kamatnom stopom koji su obuhvaćeni Odlukom o privremenim merama za banke (Napomena 23.1).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

38. OSTALE OBAVEZE

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
U dinarima		
Obaveze po osnovu naknada i provizija na ostale obaveze	8,132	6,634
Obaveze prema dobavljačima	259,479	84,237
Obaveze po osnovu primljenih avansa	97,807	55,925
Obaveze po osnovu lizinga	948,690	898,851
Obaveze po primljenim sredstvima po poslovima u ime i za račun komitenta	3,249	4,200
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	621,190	467,356
Obaveze u obračunu	476,690	570,438
Ukupno ostale obaveze	2,415,237	2,087,641
Obaveze za neto zarade	4,652	6
Obaveze za poreze na zarade i naknade zarada	529	-
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada	112	-
Ostale obaveze prema zaposlenima	6,166	6,362
Ukupno obaveze prema zaposlenima	11,459	6,368
Obaveze za porez na dodatu vrednost	52,636	27,343
Obaveze za druge poreze i doprinose	16,110	16,095
Ukupno obaveze za poreze	68,746	43,438
Ukupno obaveze po osnovu zarada, poreza i doprinosa	80,205	49,806
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode u dinarima	2,027,682	1,569,336
Razgraničeni prihodi kamata u dinarima	138,669	96,557
Razgraničeni ostali prihodi u dinarima	405,104	340,042
Ostala pasivna vremenska razgraničenja u dinarima	1,887	611
Ukupno pasivna vremenska razgraničenja	2,573,342	2,006,546
U stranoj valuti		
Obaveze po osnovu naknada i provizija na ostale obaveze u stranoj valuti	31,171	22,895
Obaveze prema dobavljačima u stranoj valuti	108,883	15,553
Obaveze po osnovu primljenih avansa u stranoj valuti	17,506	15,298
Obaveze po osnovu lizinga u stranoj valuti	503,350	570,297
Obaveze za sredstva primljena po poslovima u ime i za račun komitenata u stranoj valuti	8,450	2,589
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa u stranoj valuti	20,361	23,254
Obaveze u obračunu u stranoj valuti	15,396	5,435
Prolazni i privremeni računi u stranoj valuti	6	6
Ukupno ostale obaveze	705,123	655,327
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode u stranoj valuti	205,547	132,230
Razgraničeni ostali prihodi u stranoj valuti	391	-
Ostala pasivna vremenska razgraničenja u stranoj valuti	11,200	1,063
Ukupno pasivna vremenska razgraničenja	217,138	133,293
Ukupne ostale obaveze	5,991,045	4,932,613

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

39. KAPITAL

Kapital Banke se sastoji od: akcijskog kapitala, rezervi, i akumulirane dobiti..

Akcijski kapital Banke čine obične (redovne) akcije.

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
AKCIJSKI KAPITAL		
Obične akcije	56,830,752	56,830,752
Ukupno	56,830,752	56,830,752
Emisiona premija	2,564,892	2,564,892
Ukupno akcijski kapital	59,395,644	59,395,644
REZERVE		
Rezerve iz dobiti	31,793,083	30,701,394
Ukupno rezerve	31,793,083	30,701,394
Nerealizovani dobiti po osnovu promene fer vrednosti dužničkih instrumenata	(515,674)	(1,175,760)
Obezvređenja dužničkih instrumenata	173,450	319,994
Nerealizovani gubici po osnovu odloženih poreza dužničkih instrumenata	77,351	176,364
Aktuarski dobiti po osnovu planova definisanih primanja	75,971	76,873
Ukupno nerealizovani dobiti	(188,902)	(602,529)
Nerealizovani gubici po osnovu po osnovu promene vrednosti vlasničkih instrumenata	3,354	2,104
Nerealizovani dobiti po osnovu odloženih poreza vlasničkih instrumenata	(503)	(316)
Ukupno nerealizovani gubici	2,851	1,788
Ukupno nerealizovani (dobiti) / gubici	(186,051)	(600,741)
AKUMULIRANA DOBIT		
Dobitak tekuće godine	16,745,770	10,861,689
Ukupno akumulirana dobit	16,745,770	10,861,689
Učešće bez prava kontrole		
UKUPNO KAPITAL	107,748,446	100,357,986

Na dan 31. decembar 2023. godine Banka je imala 1,147,169 komada običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti 49,540 dinara, što ukupno čini osnovni kapital Banke u iznosu od 56,830,752,260 dinara.

Odlukom Skupštine banke od 30.marta 2023 godine, ostvarena dobit iz 2022, u iznosu od 10,861,688,978 dinara, raspoređena je u neraspoređenu dobit.

Neraspoređena dobit iz 2022. godine koju je ostvarila Banka alocirana je odlukom Skupštine Banke od 31.maja 2023. godine na isplatu dividendi akcionarima Banke u iznosu od 9,770,000,000 dinara, a ostatak odlukom Skupštine Banke od 31.oktobra 2023. godine u Ostale rezerve u iznosu od 1,091,688,978 dinara.

Vlasnici običnih akcija imaju pravo na isplatu dividende prema odluci Skupštine Banke o raspodeli rezultata poslovanja i pravo glasa u Skupštini Banke, a u skladu sa zakonom i Statutom. OTP Banka Plc. Budimpešta je 100% vlasnik akcija Banke na dan 31. decembra 2023. godine.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

39. KAPITAL (nastavak)

39.1 Struktura akcionara

31. decembar 2023.			
Obične akcije u RSD 000			
Akcionar	Knjigovodstvena vrednost	Broj akcija	% učešća
OTP Banka Plc Budapest, Hungary	56,830,752	1,147,169	100
Ukupno obične akcije	56,830,752	1,147,169	100

31. decembar 2022.			
Obične akcije u RSD 000			
Akcionar	Knjigovodstvena vrednost	Broj akcija	% učešća
OTP Banka Plc Budapest, Hungary	56,830,752	1,147,169	100
Ukupno obične akcije	56,830,752	1,147,169	100

39.2 Analiza ostalog rezultata nakon oporezivanja

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Aktuarski dobiti (gubici) po osnovu definisanih primanja	(1,061)	41,735
Neto promena fer vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	1,251	3,151
Neto promena fer vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	660,085	(2,158,840)
Obezvređenje dužničkih hartija od vrednosti	(146,544)	319,994
Dobitak (gubitak) po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	(99,041)	276,356
Ostali ukupan rezultat nakon oporezivanja	414,690	(1,517,604)

40. VANBILANSNE STAVKE I DRUGE POTENCIJALNE OBAVEZE

40.1. Vanbilansne pozicije

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Poslovi u ime i za račun trećih lica (a)	6,668,424	6,627,827
Garancije, ostale preuzete neopozive obaveze, jamstva za obaveze i finansijska imovina za obezbeđenje obaveza (b)	92,499,952	86,861,184
Derivati (c)	70,111,057	51,178,311
Druge vanbilansne pozicije (d)	479,870,502	371,678,668
Stanje na dan 31. decembra	649,149,935	516,345,990

a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica	6,668,424	6,627,827
Stanje na dan 31. decembra	6,668,424	6,627,827

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

40. VANBILANSNE STAVKE I DRUGE POTENCIJALNE OBAVEZE (nastavak)

40.1. Vanbilansne pozicije (nastavak)

- b) Garancije, ostale preuzete neopozive obaveze, jemstva za obaveze i finansijska imovina za obezbeđenje obaveza

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
u dinarima		
Akcepti i avali menica	1,704	1,704
Činidbene garancije	40,390,327	34,361,486
Plative garancije	23,218,046	25,223,585
Preuzete neopozive obaveze	4,015,270	4,827,737
Stanje na dan 31. decembra u dinarima	67,625,347	64,414,512
u stranoj valuti		
Činidbene garancije	2,452,336	2,142,148
Finansijska imovina za obezbeđenje obaveza	939,080	445,087
Jemstva za obaveze	11,257,918	13,394,109
Nostro akreditivi	267,189	1,233,832
Plative garancije	9,958,082	5,114,174
Preuzete neopozive obaveze	-	117,322
Stanje na dan 31. decembra u stranoj valuti	24,874,605	22,446,672
Ukupno garancije, ostale preuzete neopozive obaveze, jemstva za obaveze i finansijska imovina za obezbeđenje obaveza	92,499,952	86,861,184

- b).1.) Pregled neopozivih obaveza po proizvodima

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Okvirne linije po tekućim računima pravnih lica	21,627	-
Okvirne linije po tekućim računima građana	2,388,606	1,975,029
Okvirne linije građana po karticama	176,203	251,835
Okvirne linije po kratkoročnim kreditima, garancijama	15,561	-
Okvirne linije po dugoročnim kreditima, garancijama	153,324	2,120,293
Pisma o namerama	1,259,949	597,903
Ukupno preuzete neopozive obaveze, stanje na dan	4,015,270	4,945,060

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

40. VANBILANSNE STAVKE I DRUGE POTENCIJALNE OBAVEZE (nastavak)

40.1. Vanbilansne pozicije (nastavak)

c) Derivati

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Forvard	830,610	684,393
Kamatni svop	15,642,300	18,492,447
Valutni svop	53,638,147	32,001,471
Stanje na dan 31. decembra	70,111,057	51,178,311

Valutni svopovi podrazumevaju istovremenu kupovinu i prodaju dve valute u dva različita perioda vremena. Banka ugovora valutne svopove u rokovima do jedne i preko jedne godine.

Terminska prodaja deviza podrazumeva kupovinu ili prodaju jedne valute za drugu valutu koja se izvršava na određeni datum u budućnosti, pri čemu se terminski devizni kurs određuje na dan zaključenja ugovora. Banka ugovora valutne forvarde u rokovima do jedne godine.

Kamatni svop predstavlja istovremenu kupovinu i prodaju budućih kamatnih stopa (novčanih tokova) po osnovu određenog iznosa glavnice, odnosno predstavlja razmenu fiksne i promenljive kamatne stope.

Na dan 31. decembar 2023. godine Banka je imala ugovorene valutne svop transakcije sa matičnom bankom. Takođe, Banka je imala zaključene kamatne svopove sa matičnom bankom i klijentima.

d) Druge vanbilansne pozicije

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
Evidenciona kamata	1,907,527	2,385,070
Kastodi poslovi	1,068,156	681,388
Obveznice deponovane štednje	5,000,181	5,015,685
Okvirne kreditne linije od drugih banaka	8,061,551	3,519,672
Otpisana finansijska sredstva	20,640,596	22,366,175
Pokriveni nostro akreditivi	14,349	4,128
Preuzete opozive obaveze	142,204,580	96,284,068
Primljena sredstva obezbeđenja	157,101,305	167,047,730
Primljene garancije i druga jemstva	69,853,290	60,967,735
Repo transakcije-Dugoročne obveznice	7,894,869	5,964,964
Repo transakcije-Blagajnički zapisi bankarskog sektora	60,000,000	-
Spot transakcije	5,973,493	7,272,230
Uplate NKOSK	140,672	160,936
Ostalo	9,933	8,887
Stanje na dan 31. decembra	479,870,502	371,678,668

Za potencijalne obaveze iskazane u vanbilansnoj aktivi, Banka je procenila i formirala rezervu na teret rashoda u iznosu od 1,757,446 hiljada dinara (2022. godine: 2,041,916 hiljada dinara), koja je iskazana kao rezervisanje za gubitke po vanbilansnoj aktivi u bilansu Banke (Napomena 37)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**40. VANBILANSNE STAVKE I DRUGE POTENCIJALNE OBAVEZE (nastavak)****40.2. Sudski sporovi**

Na dan 31. decembar 2023. godine, Banka se javlja kao tužena strana u 47,528 sudskih sporova. (31. decembar 2022. godine: 55,489 sudskih sporova).

Ukupna vrednost sporova, koji za slučaj da Banka izgubi spor i bude obavezna na plaćanje nekog novčanog iznosa (na ime naknade štete, duga i slično), a koji ne obuhvata sporove u kojima nema novčanog zahteva tužioca prema Banci, iznosi 8,309,828 hiljade dinara (31. decembar 2022. godine: 8,192,329 hiljade dinara). Navedeni iznos ne uključuje kamate i naknade.

Kao što je obelodanjeno u napomeni 37 uz finansijske izveštaje, na dan. 31. decembar 2023. godine Banka je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od 1,222,224 hiljada dinara (31. decembar 2022. godine: 1,159,391 hiljada dinara).

Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

40.3. Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima.

Rukovodstvo Banke smatra da eventualna različita tumačenja neće imati materijalno značajnih posledica po finansijske izveštaje Banke.

41. IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

U toku 2023. i 2022. godine Banka nije imala reklasifikacije usled korigovanja koje se odnose na komponente ostalog ukupnog rezultata.

42. ODNOSI SA POVEZANIM STRANAMA

Odnosi sa povezanim stranama se javljaju u formi uloga osnivača, plasmanima i depozitima, pružanju ili primanju usluga iz operativnog poslovanja zavisnim i povezanim preduzećima u kojima Banka ima značajno učešće kapitala ili gde je Banka u odnosima sa matičnom bankom ili entitetom koji je povezano lice sa matičnom bankom. Transakcije sa povezanim stranama se obavljaju po tržišnim uslovima.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
42. ODNOSI SA POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

Ukupna potraživanja i obaveze prema zavisnim i povezanim stranama na dan 31. decembar 2023.godine su sledeći:

31. decembar 2023.																		
RSD 000	OTP Investments	OTP Factoring	OTP Bank LTD Budapest	DSK Bank Plc	R.E.Four	MOL Serbia	JSC OTP Banka Russia	OTP FINANCING MALTA COMPANY LIMITED	OTP Lizing	OTP Leasing Srbija d.o.o.	OTP Osiguranje ADO BEOGRAD	Pevec	OTP BANKA d.d. Split	Crnogorska komercijalna banka ad Podgorica	SKB banka d.d. Ljubljana	Nova KBM d.d.	OTP INVEST AD BEOGRAD	OTP SERVICES DOO BEOGRAD
Potraživanja																		
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	1,174,714	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	8,258,148	-	-	-	23,879	-	-	2,229,742	-	-	268	-	-	6,824	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	149,650	-	-	-	-	-	23,446	-
Investicije u zavisna društva	171,068	-	-	-	-	-	-	-	270,348	314,098	-	-	-	-	-	-	-	-
Nematerijalna imovina	-	-	17,063	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	28	1	(13,275)	-	178	755	(8,015)	-	22	3,219	94,505	-	9	293	12	-	45	451
Ukupno potraživanja	171,096	1	9,436,650	-	178	755	15,864	-	270,370	2,547,059	244,155	-	277	293	12	6,824	23,491	451
Obaveze																		
Obaveze po osnovu derivata	-	-	241,348	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	133,966	86,608	27,640,879	68	-	-	58,806,021	117,753	1,261,716	634,646	-	503	391	5,705	-	-	10,188	-
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	-	-	-	-	130,951	2,194,230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	289,988
Subordinirane obaveze	-	-	8,806,517	-	-	-	11,823,593	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rezervisanja	-	-	1,445	-	74	-	-	-	23,565	293	-	12	301	-	-	-	-	1,483
Ostale obaveze	4	-	64,771	106	38,326	1,903	-	-	2	13,345	46,315	-	57	488	-	7	25	100,848
Ukupno obaveze	133,970	86,608	36,754,960	174	169,351	2,196,133	-	70,629,614	117,755	1,298,626	681,254	-	572	1,180	5,705	7	10,213	392,319
Kapital																		
Akcijski kapital	-	-	59,395,644	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno kapital	-	-	59,395,644	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno obaveze i kapital	133,970	86,608	96,150,604	174	169,351	2,196,133	-	70,629,614	117,755	1,298,626	681,254	-	572	1,180	5,705	7	10,213	392,319
Ukupno neto	37,126	(86,607)	(86,713,954)	(174)	(169,173)	(2,195,378)	15,864	(70,629,614)	152,615	1,248,433	(437,099)	-	(295)	(887)	(5,693)	6,817	13,278	(391,868)
Date garancije i druga jemstva	-	-	492,130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,725	334,297	-	-	-	-
Garancije i druga jemstva data u stranoj valuti	-	-	471,038	-	-	-	-	-	6,444,554	-	-	2,461	-	-	-	-	-	-
Jemstva za obaveze u stranoj valuti	-	-	11,257,918	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina za obezbeđenje obaveza	-	-	571,808	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostali derivati po ugovorenoj vrednosti	-	-	56,966,978	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu sporazuma o repupovini - Repo transakcije	-	-	7,894,869	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Druga vanbilansna aktiva - treasury transakcije (spot, T+1)	-	-	1,096,761	189,577	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Druga vanbilansna aktiva - primljene garancije i druga jemstva	-	-	963,168	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15,186	334,297	-	-	-	-
Druga vanbilansna aktiva - Preuzete opozive obaveze	-	-	-	-	10,000	-	-	-	696,099	292,934	-	-	-	-	-	-	-	200,000
Druga vanbilansna aktiva - ostalo	-	-	2,355	-	-	-	155	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-
Obaveze za izdate garancije i druga jemstva	-	-	-	-	-	(1,219,122)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Obaveze za izdate garancije i druga jemstva u stranoj valuti	-	-	(553,060)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vanbilansne pozicije	-	-	79,163,965	189,577	10,000	(1,219,122)	155	-	-	7,140,653	292,934	-	30,372	668,594	15	-	-	200,000

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
42. ODNOSI SA POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

Ukupna potraživanja i obaveze prema zavisnim i povezanim stranama na dan 31. decembar 2022. godine su sledeći:

31. decembar 2022.															
RSD 000	OTP Investments	OTP Factoring	OTP Bank LTD Budapest	DSK Bank Plc	R.E.Four	MOL Serbia	JSC OTP Banka Russia	OTP FINANCING MALTA COMPANY LIMITED	OTP Lizing	OTP Leasing Srbija d.o.o.	OTP Osiguranje ADO BEOGRAD	Pevec	OTP BANKA d.d. Split	Crnogorska komercijalna banka ad Podgorica	SKB banka d.d. Ljubljana
Potraživanja															
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	382,382	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	5,569,954	-	-	-	821	-	-	1,628,352	-	-	376	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	149,650	-	-	-	-
Investicije u zavisna društva	171,068	-	-	-	-	-	-	-	270,348	314,098	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	29	2	(26,314)	-	82	767	-	-	31	3,291	92,172	1	9	-	6
Ukupno potraživanja	171,097	2	5,926,022	-	82	767	821	-	270,379	1,945,741	241,822	1	385	-	6
Obaveze															
Obaveze po osnovu derivata	-	-	55,616	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	137,769	81,605	41,528,458	41,521,649	-	-	-	52,917,991	260,173	1,255,481	587,432	-	61,281	404	5,045
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	-	-	-	-	94,815	4,730,988	-	-	-	-	-	793,701	-	-	-
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-	-	14,748,628	-	-	-	-	-	-	-
Rezervisanja	-	-	1,678	-	71	4,155	-	-	-	23,169	1,973	-	-	971	187
Ostale obaveze	4	-	46,727	-	35,786	1,014	-	-	3	2,000	35,323	-	30	-	58
Ukupno obaveze	137,773	81,605	41,632,479	41,521,649	130,672	4,736,157	-	67,666,619	260,176	1,280,650	624,728	793,701	61,311	1,375	5,290
Kapital															
Akcijski kapital	-	-	59,395,644	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno kapital	-	-	59,395,644	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno obaveze i kapital	137,773	81,605	101,028,123	41,521,649	130,672	4,736,157	-	67,666,619	260,176	1,280,650	624,728	793,701	61,311	1,375	5,290
Ukupno neto	33,324	(81,603)	(95,102,101)	(41,521,649)	(130,590)	(4,735,390)	821	(67,666,619)	10,203	665,091	(382,906)	(793,700)	(60,926)	(1,375)	(5,284)
Date garancije i druga jemstva	-	-	190,648	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	117,322	74,962
Garancije i druga jemstva data u stranoj valuti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,173,224	-	-	-	44,583	-
Jemstva za obaveze u stranoj valuti	-	-	13,394,109	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina za obezbedjenje obaveza	-	-	82,126	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostali derivati po ugovorenoj vrednosti	-	-	40,149,911	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu sporazuma o repupovini - Repo transakcije	-	-	5,964,964	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Druga vanbilansna aktiva - treasury transakcije (spot, T+1)	-	-	1,709,480	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Druga vanbilansna aktiva - primljene garancije i druga jemstva	-	-	190,649	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	161,905	74,962
Druga vanbilansna aktiva - Preuzete opozive obaveze	-	-	-	-	10,000	586,612	-	-	-	1,291,602	346,101	-	-	-	-
Druga vanbilansna aktiva - ostalo	-	-	3,363	-	-	-	60	-	-	-	-	-	-	-	7
Obaveze za izdate garancije i druga jemstva	-	-	-	-	-	(1,125,529)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Obaveze za izdate garancije i druga jemstva u stranoj valuti	-	-	(91,512)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(12,391)
Vanbilansne pozicije	-	-	61,593,738	-	10,000	(538,917)	60	-	-	2,464,826	346,101	-	-	323,810	137,540

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
42. ODNOSI SA POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

Ostvareni prihodi i rashodi iz transakcija sa povezanim stranama u obračunskom periodu 1. januar - 31. decembar 2023. godine bili su sledeći:

31. decembar 2023.																			
<i>RSD 000</i>	OTP Investments	OTP Factoring	OTP Bank LTD Budapest	DSK Bank Plc	R.E. Four	MOL Serbia	JSC OTP Banka Russia	OTP FINANCING MALTA COMPANY LIMITED	OTP Lizing	OTP Leasing Srbija d.o.o.	OTP Osiguranje ADO BEOGRAD	Pevec	OTP BANKA d.d. Split	Crnogorska komercijalna banka ad Podgorica	SKB banka d.d. Ljubljana	Nova KBM d.d.	OTP Bank JSC Ukraine	OTP INVEST AD BEOGRAD	OTP SERVICES DOO BEOGRAD
Prihodi																			
Prihodi od kamata	-	-	652,339	-	50		21	-	-	105,103	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prihodi od naknada i provizija	34	24	385,370	38,341	216	90,161	4	-	1,999	38,927	166,810	101	199	2,167	879	369	11	108	3,044
Prihodi od promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	3,611,473	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prihodi od kursnih razlika i ugovorene valutne klauzule	189	-	1,191,952	63,037	296	900	3,269	133,586	280	1,377	851	-	-	2	6	2	-	-	476
Prihod po osnovu umanjnja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	141,314	-	94	4,970	1,993	-	-	114,402	3,349	-	34	674	187	6	-	20	-
Ostali poslovni prihodi	253	-	3,796	-	677	-	-	-	63,347	478,852	160,144	-	-	293	-	-	-	-	3,196
Ostali prihodi	-	-	6,519	-	-	104	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno prihodi	476	24	5,992,763	101,378	1,333	96,135	5,287	133,586	65,626	738,661	331,154	101	233	3,136	1,072	377	11	128	6,716
Rashodi																			
Rashodi kamata	(1,456)	-	(1,858,122)	(1,008,983)	(3,230)	(197,431)	-	(3,343,829)	(6,141)	(66,073)	(9,713)	(18,788)	-	-	-	-	-	-	(1,329)
Rashodi od naknada i provizija	-	-	(392,924)	(32,623)	-	(1,583)	(11)	-	-	-	(4,284)	-	(134)	-	-	(72)	-	-	-
Rashodi od promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	(3,514,397)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rashodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	(68)	-	(1,349,839)	(19,579)	(345)	(283)	(44,726)	(47,968)	(106)	(4,117)	(334)	-	(1)	-	(2)	(9)	-	(2)	(329)
Rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	(95,227)	-	(97)	(837)	(2,474)	-	-	(106,811)	(1,671)	-	(44)	(5)	-	(16)	-	-	(1,483)
Ostali rashodi	-	-	(201,046)	-	(7,004)	(22,214)	-	-	-	-	(73,944)	-	(21)	-	-	(10)	-	-	(5,292)
Ukupno rashodi	(1,524)	-	(7,411,555)	(1,061,185)	(10,676)	(222,348)	(47,211)	(3,391,797)	(6,247)	(177,001)	(89,946)	(18,788)	(200)	(5)	(2)	(107)	-	(2)	(8,433)
Ukupno neto	(1,048)	24	(1,418,792)	(959,807)	(9,343)	(126,213)	(41,924)	(3,258,211)	59,379	561,660	241,208	(18,687)	33	3,131	1,070	270	11	126	(1,717)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
42. ODNOSI SA POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

Ostvareni prihodi i rashodi iz transakcija sa povezanim stranama u obračunskom periodu 1. januara - 31. decembar 2022. godine bili su sledeći:

31. decembar 2022.																		
RSD 000	OTP Investments	OTP Factoring	OTP Bank LTD Budapest	DSK Bank Plc	R.E. Four	MOL Serbia	JSC OTP Banka Russia	OTP FINANCING MALTA COMPANY LIMITED	OTP Lizing	OTP Leasing Srbija d.o.o.	OTP Osiguranje ADO BEOGRAD	Pevec	OTP BANKA d.d. Split	Crnogorska komercijalna banka ad Podgorica	OTP Bank Romania SA	SKB banka d.d. Ljubljana	Banka OTP Albania SHA	OTP Bank JSC Ukraine
Prihodi																		
Prihodi od kamata	-	-	110,836	-	49	-	26	-	-	30,125	-	-	-	-	-	-	-	-
Prihodi od naknada i provizija	36	23	918,869	12,742	167	83,646	155	-	6,151	38,879	125,117	78	201	2,594	3,105	1,608	98	19
Prihodi od promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	6,831,758	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prihodi od kursnih razlika i ugovorene valutne klauzule	330	-	3,595,823	158,579	414	250	39,392	270,094	669	6,311	1,868	-	147	11	-	12	-	-
Prihod po osnovu umanjena obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	253,015	-	17	224	14,254	-	-	161,653	21,110	-	164	1,288	-	30	106	-
Ostali poslovni prihodi	254	-	-	-	678	-	-	-	30,592	403,733	77,737	-	-	-	-	-	-	-
Ostali prihodi	-	-	9,911	-	49	-	-	-	-	494	398	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno prihodi	620	23	11,720,212	171,321	1,374	84,120	53,827	270,094	37,412	641,195	226,230	78	512	3,893	3,105	1,650	204	19
Rashodi																		
Rashodi kamata	(557)	-	(458,185)	(452,577)	(2,226)	(92,634)	-	(1,114,781)	(3,743)	(28,628)	(3,326)	(11,082)	-	-	-	-	-	-
Rashodi od naknada i provizija	-	-	(578,566)	(9,517)	-	(507)	(8)	-	-	-	(8,226)	-	(265)	-	(2,717)	-	-	-
Rashodi od promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	(6,044,152)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rashodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	(114)	-	(3,069,357)	(67,459)	(221)	(330)	(22,112)	(115,197)	(295)	(7,313)	(852)	-	(205)	(3)	-	(5)	-	-
Rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	(303,290)	-	(19)	(4,380)	(10,207)	-	-	(118,126)	(2,395)	-	(164)	(1,027)	-	(67)	-	-
Ostali rashodi	-	-	(175,259)	-	(7,991)	(20,357)	(9)	(1)	-	-	(72,238)	(109)	(21)	-	-	-	-	-
Ukupno rashodi	(671)	-	(10,628,809)	(529,553)	(10,457)	(118,208)	(32,336)	(1,229,979)	(4,038)	(154,067)	(87,037)	(11,191)	(655)	(1,030)	(2,717)	(72)	-	-
Ukupno neto	(51)	23	1,091,403	(358,232)	(9,083)	(34,088)	21,491	(959,885)	33,374	487,128	139,193	(11,113)	(143)	2,863	388	1,578	204	19

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

42. ODNOSI SA POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

U toku 2023. godine, na članove Izvršnog i Upravnog odbora odnose se sledeća izdvajanja:

<i>RSD 000</i>	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Bruto zarada članova Izvršnog odbora	186,437	148,722
Neto zarada članova Izvršnog odbora	159,852	127,816
Bruto naknada članova Upravnog odbora i Odbora za reviziju	22,504	15,782
Neto naknada članova Upravnog odbora i Odbora za reviziju	14,585	9,532

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE 31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Opšta načela upravljanja rizicima

Strategija upravljanja rizicima usklađena je sa poslovnom strategijom Banke i, time, fokusirana na maksimiziranje vrednosti za akcionara i razvoj najuspešnije univerzalne banke u Srbiji.

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima, integrisan u sve poslovne aktivnosti, koji obezbeđuje da Bančin rizični profil bude uvek u skladu sa definisanom sklonošću ka rizicima i toleranciji ka rizicima. Bančin sistem upravljanja rizicima je sveobuhvatan i pouzdan jer obezbeđuje da Banka upravlja svim materijalno značajnim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svojih poslovnih aktivnosti. Bančin sistem upravljanja rizicima je integrisan u sve poslovne aktivnosti imajući u vidu da se sve poslovne odluke kojima se preuzimaju određeni rizici donose uzimajući u obzir prethodnu procenu rizika.

Banka obezbeđuje transparentne i oprezne procese upravljanja rizicima, kao i jasne i uređene definicije procesa, nadležnosti i odgovornosti koje obezbeđuju adekvatan sistem internih kontrola. Bančine aktivnosti merenja, praćenja i kontrole rizika imaju jasno definisane odgovornosti i u dovoljnoj meri su nezavisne od aktivnosti preuzimanja rizika. Bančin sistem internih kontrola je uspostavljen na način da obezbedi jasnu podelu dužnosti, na način da spreči konflikt interesa u vezi sa aktivnostima preuzimanja, odobravanja, praćenja i kontrole rizika.

Banka koristi sistem i alate za merenje rizika (uključujući i odgovarajuća aplikativna rešenja i sisteme izveštavanja rukovodstva) koji su usmereni na budućnost, kako bi se procenili očekivani i neočekivani gubici u normalnim i stresnim okolnostima poslovanja, za sve vrste rizika.

Sklonost ka rizicima, kao i tolerancija ka rizicima definisani su za svaku materijalno značajnu vrstu rizika setom kvantitativnih indikatora i njihovih graničnih vrednosti (limita), kao i kvalitativnim izjavama. Definisana sklonost i tolerancija ka rizicima revidiraju na godišnjoj osnovi i usklađuju sa poslovnom politikom Banke. Definisani limiti kojima se određuje sklonost Banke ka rizicima čine sastavni deo međusobno usklađenog i sveobuhvatnog sistema limita, koji uključuje i operativne limite za sve materijalno značajne vrste rizika.

Upravljački i organizacioni okvir

Upravni odbor Banke odgovoran je za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i za nadzor nad tim sistemom. U tom smislu, Upravni odbor usvaja strategije i politike za identifikovanje, merenje, praćenje i kontrolu rizika, utvrđuje unutrašnju organizaciju Banke koja obezbeđuje podelu dužnosti, nadležnosti i odgovornosti zaposlenih na način kojim se sprečava sukob interesa i preduzima druge aktivnosti u vezi sa definisanjem ciljeva i principa upravljanja rizicima.

Efikasnosti nadzora nad sistemom upravljanja rizicima doprinosi Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju), formiran od strane Upravnog odbora, koji na mesečnoj osnovi analizira i nadzire primenu i adekvatno sprovođenje usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola, a takođe i analizira i usvaja predloge tih strategija i politika koji se Upravnom odboru podnose na usvajanje.

Izvršni odbor Banke organizuje i nadzire svakodnevno poslovanje Banke i odgovoran je za primenu i efikasno funkcionisanje sistema unutrašnjih kontrola Banke. Izvršni odbor Banke sprovodi strategije i politike upravljanja rizicima usvajanjem procedura i drugih internih akata kojima se na detaljniji način uređuju procesi i postupci identifikovanja, merenja, praćenja i kontrole rizika i obezbeđivanjem njihove primene i izveštava Upravni odbor u vezi s tim aktivnostima. Izvršni odbor analizira sistem upravljanja rizicima i najmanje tromesečno izveštava Upravni odbor o nivou izloženosti rizicima i upravljaju rizicima.

U sprovođenju svojih dužnosti i odgovornosti, Upravni i Izvršni odbor Banke imaju zakonom propisane odbore, kao i odbore ustanovljene odlukom Upravnog odbora, a koji pružaju podršku radu tog odbora ili Izvršnog odbora, i to:

- Odbori koji za svoj rad odgovaraju Upravnom odboru:
  - Odbor za reviziju
  - Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO),
  - Kreditni odbor.
- Odbori koji za svoj rad odgovaraju Izvršnom odboru:
  - Odbor za praćenje kreditnih rizika privrede,
  - Odbor za problematične plasmane (Workout odbor),
  - Odbor za upravljanje operativnim rizicima i
  - Odbor za praćenje kreditnih rizika stanovništva.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****Upravljački i organizacioni okvir (nastavak)**

Bančina organizaciona struktura upravljanja rizicima obezbeđuje postojanje jasnih linija odgovornosti, efikasnu podelu dužnosti i sprečavanje konflikta interesa na svim nivoima, do nivoa Izvršnog odbora.

Bančin model upravljanja (eng.governance model) uključuje tri linije odbrane, i to:

- organizacione jedinice koje preuzimaju rizike (poslovne linije) – prva linija – odgovorne za procenu i ublažavanje rizika za dati nivo prinosa;
- funkcije upravljanja rizicima i kontrole usklađenosti poslovanja – druga linija – identifikuju, prate, kontrolišu, kvantifikuju rizike, obezbeđuju adekvatne alate i metodologije, izveštavaju organe upravljanja i predlažu korektivne mere;
- Unutrašnja revizija Banke – obezbeđuje nezavisnu kontrolnu ulogu.

Banka izvršava funkciju upravljanja rizicima kroz posebne organizacione jedinice, koje su nezavisne od organizacionih jedinica – poslovnih linija i operativnih organizacionih jedinica, kako u smislu organizacione podele, tako i u smislu interesa (motiva), i koje:

- sprovode nezavisne aktivnosti upravljanja rizicima usklađene sa karakteristikama pravnog i poslovnog okruženja, i istovremeno
- predstavljaju deo jedinstvenog i doslednog okvira za upravljanje rizicima pod kontrolom Matične Banke i
- obezbeđuju usklađenost sa regulatornim i supervizorskim zahtevima u svakom momentu, kako važećim u Republici Srbiji, tako i važećim za OTP Grupu.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.1. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nemogućnosti banke da ispunjava svoje dospele obaveze.

Problem likvidnosti se izražava kao nedostatak likvidne aktive za izmirenje svih dospelih obaveza i pokriće neočekivanih odliva depozita i drugih obaveza, zbog nemogućnosti pribavljanja ili teškoća u pribavljanju likvidnih sredstava prodajom likvidne aktive (tržišni rizik likvidnosti), odnosno nemogućnosti ili teškoća u pribavljanju novih ili obnavljanju postojećih izvora finansiranja po razumnoj tržišnoj ceni (rizik likvidnosti izvora finansiranja).

Upravljanje rizikom likvidnosti se naslanja na oprezno i savesno obavljanje bankarske delatnosti. Upravljanje likvidnošću predstavlja kontinuiran proces sagledavanja potreba za likvidnošću u različitim scenarijima poslovanja, kao i planiranje u vanrednim okolnostima. To je proces obezbeđenja i održavanja zadovoljavajućeg nivoa likvidnih sredstava na osnovu analize i sagledavanja tražnje za likvidnošću, kao i promena u bilansnoj i vanbilansnoj strukturi Banke. Radi sprovođenja navedenih aktivnosti najveća pažnja se usmerava na analizu usklađenosti priliva i odliva po svim valutama, stabilnosti depozita i ostalih izvora finansiranja Banke, kao i na kontinuiranu analizu uslova na finansijskom tržištu što utiče na sposobnost Banke da pribavi likvidna sredstva ili proda delove likvidne aktive na tržištu pod povoljnim uslovima.

Banka je domen kontrole i upravljanja rizikom likvidnosti uredila setom internih akata koji su usklađeni sa aktima Narodne banke Srbije koji regulišu upravljanje likvidnošću, sa drugim politikama i relevantnim aktima Banke, kao i sa standardima Matične banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva proces identifikacije, merenja, ublažavanja i praćenja rizika likvidnosti na kontinuiranoj osnovi. Usvojene politike i procedure osiguravaju adekvatno upravljanje sredstvima, koje uz praćenje novčanih tokova i postavljenih limita na dnevnom i mesečnom nivou, treba da obezbede minimiziranje rizika likvidnosti. Izloženost riziku likvidnosti Banka prati na nivou eksterno i interno propisanih limita.

Pokazatelji likvidnosti su se tokom 2023. i 2022. kretali u okvirima propisanim od strane Narodne banke Srbije (pokazatelj likvidnosti, uži pokazatelj likvidnosti i pokazatelj pokrića likvidnom aktivom) kao i u skladu sa definisanim internim limitima.

	Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom	Uži pokazatelj likvidnosti	Pokazatelj likvidnosti
Na dan 05.05.2021*	-	1.48	1.63
Na dan 30.04.2021	136.37%	-	-
Na dan 31.12.2020**	129.98%	1.59	1.72
Na dan 31.12.2021	133.64%	1.62	1.79
Na dan 31.12.2022	143.82%	1.87	2.05
Na dan 31.12.2023	139.12%	1.74	2.44

* prvi Pokazatelj likvidnosti poslat NBS

** zbir pojedinačnih Pokazatelja likvidnosti bez međusobnih obaveza i potraživanja

Osim limita za pokazatelje likvidnosti Banka ima definisane i limite za gep likvidnosti i tokom 2023. bila je u skladu sa navedenim limitima.

Banka održava zalihe likvidnosti na definisanim nivoima tako što investira u portfolio visoko likvidnih hartija od vrednosti (hartije koje je emitovala Republika Srbija, denominovane u dinarima i evrima) i sredstava koja mogu lako da se konvertuju u gotovinu u slučaju nepredvidivih i negativnih oscilacija u novčanim tokovima Banke. Banka takođe održava zahtevani nivo obavezne dinarske i devizne rezerve, u skladu sa propisima Narodne banke Srbije.

Banka za svoje finansiranje koristi i likvidna sredstva matične banke i drugih članica OTP grupe.

Usvojene politike, procedure i druga akta osiguravaju adekvatno upravljanje sredstvima i planiranje adekvatnog nivoa likvidnosti. Pored pokazatelja likvidnosti koje je propisala Narodna banka Srbije, Banka koristi sledeće metode za merenje izloženosti riziku likvidnosti:

- nivo primarne i operativne likvidnosti (likvidna sredstva do mesec dana i do tri meseca se porede sa ciljanim vrednostima, koja pokrivaju obaveze koje dospevaju u posmatranom periodu, potrebe poslovnog sektora, kao i bafer za pretpostavljeni depozitni šok, u slučaju stresa)
- sastavljanje izveštaja o gepu likvidnosti na mesečnom nivou za sve materijalno značajne valute
- redovno sprovođenje stres testova
- testiranje Plana finansiranja u situacijama krize likvidnosti
- praćenje koncentracije svojih izvora sredstava

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.1. Rizik likvidnosti (nastavak)

Ukupna ročna neusklađenost preostalih rokova dospeća sredstava i obaveza na dan 31. decembar 2023. godine je sledeća:

<i>RSD 000</i>	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Dospelo	Bez ugovorenog roka dospeća	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	76,240,474	4,139,727	23,797,621	58,047,356	185,244	-	302,877	162,713,299
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-	939,080	939,080
Potraživanja po osnovu derivata	991,715	17,384	2,513	-	-	-	366,784	1,378,396
Hartije od vrednosti	4,182,936	2,580,128	1,206,577	22,195,772	3,509,060	-	35,191	33,709,664
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	64,272,521	155,522	2,291,673	6,074,458	-	-	2,970	72,797,144
Kredit i potraživanja od komitenata	18,150,914	37,783,417	122,519,232	236,585,176	121,101,982	-	1,128,900	537,269,621
Ostala sredstva	4,324,434	1,586	-	-	-	268,579	107,621	4,702,220
Ukupna aktiva	168,162,994	44,677,764	149,817,616	322,902,762	124,796,286	268,579	2,883,423	813,509,424
Obaveze po osnovu derivata	59,818	10,975	1,555	-	-	-	366,783	439,131
Depoziti i ostale obaveze prema banka, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	6,900,869	4,521,720	46,109,538	82,493,008	2,864,118	-	528,858	143,418,111
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	370,736,362	30,222,477	78,506,380	64,416,482	18,769	-	1,782,503	545,682,973
Subordinirane obaveze	-	-	48,560	2,971,763	17,609,787	-	-	20,630,110
Ostale obaveze	568,121	251,586	1,140,392	934,472	102,205	30,699	57,774	3,085,249
Ukupna pasiva	378,265,170	35,006,758	125,806,425	150,815,725	20,594,879	30,699	2,735,918	713,255,574
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2023.	(210,102,176)	9,671,006	24,011,191	172,087,037	104,201,407	237,880	147,505	100,253,850
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2022.	(210,393,105)	(16,665,777)	20,642,997	184,585,977	108,521,661	304,785	5,738,341	92,734,879

Struktura dospeća sredstava i obaveza na dan 31. decembar 2023 godine ukazuje na postojanje ročne neusklađenosti preostalog perioda dospeća sredstava i obaveza do jednog meseca, pre svega zbog ročne strukture depozita, odnosno značajnog učešća depozita po viđenju i kratkoročnih oročenih depozita u ukupnim depozitima banaka i komitenata. Međutim, na osnovu istorijskih podataka i prethodnog iskustva, značajan procenat depozita po viđenju se može smatrati dugoročnim i stabilnim izvorom finansiranja, s obzirom na ostvarene promete, odnosno povlačenja. Takođe, značajan procenat oročenih depozita bude automatski reoročen po dospeću. U isto vreme, Banka raspolaže sa visoko likvidnim instrumentima, HoV koje u svakom momentu može založiti kod Narodne banke Srbije.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.1. Rizik likvidnosti (nastavak)

Ukupna ročna neusklađenost preostalih rokova dospeća sredstava i obaveza na dan 31. decembar 2022. godine je sledeća:

<i>RSD 000</i>	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Dospelo	Bez ugovorenog roka dospeća	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	140,512,381	-	-	-	-	-	-	140,512,381
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-	445,087	445,087
Potraživanja po osnovu derivata	51,746	11,993	7,322	3,656	-	-	373,767	448,484
Hartije od vrednosti	5,611,748	215,180	8,439,212	23,530,789	3,641,262	-	34,477	41,472,668
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5,361,282	4,661,735	1,165,068	1,605	-	-	25,188	11,214,878
Kredit i potraživanja od komitenata	18,169,036	39,498,891	123,835,221	223,806,406	119,710,470	-	7,470,270	532,490,294
Ostala sredstva	1,787,821	1,980	-	-	-	327,554	661,160	2,778,515
Ukupna aktiva	171,494,014	44,389,779	133,446,823	247,342,456	123,351,732	327,554	9,009,949	729,362,307
Obaveze po osnovu derivata	19,102	-	2,986	2,471	-	-	373,768	398,327
Depoziti i ostale obaveze prema banka, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	13,124,720	26,736,245	73,308,971	54,372,825	2,364,588	-	93,275	170,000,624
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	368,114,918	34,211,215	39,165,754	4,510,682	596,715	-	2,159,025	448,758,309
Subordinirane obaveze	-	11,106	72,222	2,933,060	11,732,240	-	-	14,748,628
Ostale obaveze	628,379	96,990	253,893	937,441	136,528	22,769	645,540	2,721,540
Ukupna pasiva	381,887,119	61,055,556	112,803,826	62,756,479	14,830,071	22,769	3,271,608	636,627,428
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2022.	(210,393,105)	(16,665,777)	20,642,997	184,585,977	108,521,661	304,785	5,738,341	92,734,879
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2021.	(232,953,639)	6,435,017	22,625,100	190,288,061	94,160,489	245,637	584,579	81,385,244

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.1. Rizik likvidnosti (nastavak)

Ukupna nediskontovana ročna neusklađenost preostalih rokova dospeća sredstava i obaveza na dan 31. decembar 2023. godine je sledeća:

<i>RSD 000</i>	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Dospelo	Bez ugovorenog roka dospeća	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	76,240,474	4,139,727	23,797,621	58,047,356	185,244	-	302,877	162,713,299
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-	939,080	939,080
Potraživanja po osnovu derivata	991,715	17,384	2,513	-	-	-	366,784	1,378,396
Hartije od vrednosti	4,182,936	2,580,128	1,206,577	22,195,772	3,509,060	-	35,191	33,709,664
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	64,272,521	155,522	2,291,673	6,074,458	-	-	2,970	72,797,144
Kredit i potraživanja od komitenata	21,760,935	44,872,721	152,198,359	328,282,046	173,324,535	-	1,128,900	721,567,496
Ostala sredstva	4,439,955	1,739	11,438	6,842	-	118	783,346	5,243,438
Ukupna aktiva	171,888,536	51,767,221	179,508,181	414,606,474	177,018,839	118	3,559,148	998,348,517
Obaveze po osnovu derivata	59,818	10,975	1,555	-	-	-	366,783	439,131
Depoziti i ostale obaveze prema banka, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	6,961,301	4,682,362	48,790,121	82,500,779	3,149,534	-	528,857	146,612,954
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	371,412,457	30,791,245	82,145,449	64,812,309	18,769	-	1,782,502	550,962,731
Subordinirane obaveze	58,266	1,349,813	19,105,439	2,971,763	22,325,181	-	-	45,810,462
Ostale obaveze	1,028,436	297,712	2,976,664	1,254,640	151,765	3,680	278,148	5,991,045
Ukupna pasiva	379,520,278	37,132,107	153,019,228	151,539,491	25,645,249	3,680	2,956,290	749,816,323
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2023.	(207,631,742)	14,635,114	26,488,953	263,066,983	151,373,590	(3,562)	602,858	248,532,194
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2022.	(207,989,825)	(12,258,272)	38,061,746	228,128,660	142,468,760	304,785	5,738,341	194,454,195

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.1. Rizik likvidnosti (nastavak)

Ukupna nediskontovana ročna neusklađenost preostalih rokova dospeća sredstava i obaveza na dan 31. decembar 2022. godine je sledeća:

<i>RSD 000</i>	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Dospelo	Bez ugovorenog roka dospeća	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	140,512,381	-	-	-	-	-	-	140,512,381
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-	445,087	445,087
Potraživanja po osnovu derivata	51,746	11,993	7,322	3,656	-	-	373,767	448,484
Hartije od vrednosti	5,611,748	215,180	8,439,212	23,530,789	3,641,262	-	34,477	41,472,668
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5,361,282	4,661,735	1,165,068	1,605	-	-	25,188	11,214,878
Kredit i potraživanja od komitenata	21,032,098	45,044,925	145,749,068	274,926,501	155,744,586	-	7,470,270	649,967,448
Ostala sredstva	1,787,821	1,980	-	-	-	327,554	661,160	2,778,515
Ukupna aktiva	174,357,076	49,935,813	155,360,670	298,462,551	159,385,848	327,554	9,009,949	846,839,461
Obaveze po osnovu derivata	19,102	-	2,986	2,471	-	-	373,768	398,327
Depoziti i ostale obaveze prema banka, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	13,179,324	27,271,542	75,500,403	58,466,361	2,430,620	-	93,275	176,941,525
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	368,520,096	34,744,294	40,710,445	4,693,231	598,661	-	2,159,025	451,425,752
Subordinirane obaveze	-	81,259	831,197	6,234,387	13,751,279	-	-	20,898,122
Ostale obaveze	628,379	96,990	253,893	937,441	136,528	22,769	645,540	2,721,540
Ukupna pasiva	382,346,901	62,194,085	117,298,924	70,333,891	16,917,088	22,769	3,271,608	652,385,266
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2022.	(207,989,825)	(12,258,272)	38,061,746	228,128,660	142,468,760	304,785	5,738,341	194,454,195
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2021.	(231,393,224)	9,400,129	34,274,493	219,706,461	110,994,940	245,637	584,579	143,813,015

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.1. Rizik likvidnosti (nastavak)

Ukupna ročna neusklađenost preostalih rokova dospeća za vanbilansne stavke na dan 31. decembar 2023. godine je sledeća:

31. decembar 2023.								
<i>RSD 000</i>	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Dospelo	Bez ugovorenog roka dospeća	Total
Date garancije i druga jemstva	2,023,141	8,916,625	31,317,317	27,912,913	5,708,068	142,432	11,257,917	87,278,413
Izdati akreditivi	38,317	20,317	208,555	-	-	-	-	267,189
Ukupno date garancije i druga jemstva	2,395,463	13,116,190	23,732,411	26,452,921	2,367,096	12,848	13,394,109	81,471,038
Preuzete obaveze za nepovučene kredite i plasmane u dinarima, koje banka ne može otkazati bez uslova i bez najave	109,222	656,105	2,507,721	234,826	265,765	241,631	-	4,015,270
Ostale preuzete neopozive obaveze u dinarima	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno preuzete neopozive obaveze	109,222	656,105	2,507,721	234,826	265,765	241,631	-	4,015,270
Preuzete opozive obaveze za nepovučene plasmane	973,358	3,011,235	17,382,054	35,638,223	11,645,508	3,624,449	69,929,752	142,204,579
Ukupno preuzete buduće obaveze	3,478,043	16,783,530	43,622,186	62,325,970	14,278,369	3,878,928	83,323,861	227,690,887
31. decembar 2023.								
<i>RSD 000</i>	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Dospelo	Bez ugovorenog roka dospeća	Total
Derivati namenjeni trgovanju po ugovorenoj vrednosti - FORWARD	-	658,642	171,968	-	-	-	-	830,610
Derivati namenjeni trgovanju po ugovorenoj vrednosti - SVOP	-	53,638,147	222,371	4,278,429	11,141,500	-	-	69,280,447

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.1. Rizik likvidnosti (nastavak)

Ukupna ročna neusklađenost preostalih rokova dospeća za vanbilanse stavke na dan 31. decembar 2022. godine je sledeća:

31. decembar 2022.								
<i>RSD 000</i>	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Dospelo	Bez ugovorenog roka dospeća	Total
Date garancije i druga jemstva	2,338,861	13,091,739	23,107,114	25,925,439	2,367,096	12,848	13,394,109	80,237,206
Izdati akreditivi	56,602	24,451	625,297	527,482	-	-	-	1,233,832
Ukupno date garancije i druga jemstva	2,395,463	13,116,190	23,732,411	26,452,921	2,367,096	12,848	13,394,109	81,471,038
Preuzete obaveze za nepovučene kredite i plasmane u dinarima, koje banka ne može otkazati bez uslova i bez najave	96,391	290,150	1,851,410	105,049	1,752,944	251,213	-	4,347,157
Ostale preuzete neopozive obaveze u dinarima	-	-	-	-	-	-	597,902	597,902
Ukupno preuzete neopozive obaveze	96,391	290,150	1,851,410	105,049	1,752,944	251,213	597,902	4,945,059
Preuzete opozive obaveze za nepovučene plasmane	723,976	2,180,666	7,473,588	28,270,258	10,140,669	3,208,034	44,286,878	96,284,069
Ukupno preuzete buduće obaveze	3,215,830	15,587,006	33,057,409	54,828,228	14,260,709	3,472,095	58,278,889	182,700,166
31. decembar 2022.								
<i>RSD 000</i>	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Dospelo	Bez ugovorenog roka dospeća	Total
Derivati namenjeni trgovanju po ugovorenoj vrednosti - FORWARD	-	-	519,162	165,231	-	-	-	684,393
Derivati namenjeni trgovanju po ugovorenoj vrednosti - SVOP	-	31,297,271	1,380,982	5,561,654	12,254,011	-	-	50,493,918

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**43.1. Rizik likvidnosti (nastavak)****Stres test likvidnosti**

Banka, pored upravljanja likvidnošću u redovnim uslovima poslovanja, radi i redovne stres testove kako bi identifikovala i merila svoju izloženost riziku likvidnosti u vanrednim uslovima, analizirajući moguće uticaje na novčane tokove.

Stres testiranjem se upoređuju raspoloživa likvidna sredstva, sa pretpostavljenim odlivom depozita klijenata (depozitni šok), odlivom po osnovu međubankarskih depozita, garancija i neopozivih kreditnih linija. Raspoloživa likvidna sredstva obuhvataju višak/manjak sredstava preko obavezne rezerve, stanje gotovine i deviznih računa, kratkoročne plasmane Narodnoj banci Srbije i drugim bankama, kao i stanje rezervi likvidnosti plasiranih u državne hartije od vrednosti ili druge hartije od vrednosti koje mogu biti založene kod Narodne banke Srbije. Pored toga, sagledava se i mogućnost pribavljanja sredstava na međubankarskom tržištu i raspoloživa sredstva koja Banka može povući od matične banke.

43.2 Rizik od promene kamatnih stopa

Kamatni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnih kretanja tržišnih kamatnih stopa. Osnovne vrste kamatnog rizika su: rizik vremenske neusklađenosti dospeća (za stavke aktive i pasive vezane za fiksnu kamatnu stopu) i ponovnog određivanja cena (za stavke vezane za promenljivu kamatnu stopu), rizik krive prinosa, bazni rizik i rizik opcionalnosti.

Banka je svoju sklonost i toleranciju ka ovom riziku definisala kroz svoju Strategiju upravljanja rizicima.

Proces upravljanja rizikom promene kamatnih stopa vrši se kroz praćenje, identifikovanje, merenje i ublažavanje uticaja koji nepovoljno kretanje kamatnih stopa može imati na finansijski rezultat i kapital Banke.

Prihvatljiv nivo izloženosti kamatnom riziku definisan je visinom limita koje Banka utvrđuje na temelju Bančine mogućnosti i želje da preuzme rizik. Utvrđeni limiti se redovno sagledavaju sa stanovišta adekvatnosti i uzimajući u obzir sklonosti Banke ka ovom rizikom.

Osnovni princip upravljanja kamatnim rizikom koji proističe iz bankarske knjige jeste princip usklađivanja sredstava i obaveza prema vrsti kamatne stope (fiksna kamatna stopa ili varijabilna) i prema dospećima ili datumima ponovnog određivanja kamatne stope. Nadležni odbori Banke se redovno izveštavaju o odnosu kamatno osetljive aktive i pasive, kao i o usklađenosti kamatnog rizika sa propisanim internim limitima.

U cilju merenja izloženosti riziku kamatnih stopa, Banka koristi gep analizu (analiza raskoraka). Veličina raskoraka (gep-a) za određeni vremenski interval daje indikaciju izloženosti Banke prema riziku novog određivanja cene (eng. *Repricing price*).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.2. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2023. godine:

<i>RSD 000</i>	0 - 30 d	30-90 d	90-180 d	180-360 d	1-2 g	preko 2g	Nekamat.	UKUPNO
Gotovina i sredstva kod centralne banke	99,741,638	-	-	-	-	-	62,971,661	162,713,299
Založena finansijska sredstva	939,080	-	-	-	-	-	-	939,080
Potraživanja po osnovu derivata	991,715	17,384	2,513	-	-	-	366,784	1,378,396
Hartije od vrednosti	3,688,431	4,000,569	-	1,164,951	6,870,413	17,949,578	35,722	33,709,664
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	66,659,730	2,376	1,907	3,022	6,051,169	-	78,940	72,797,144
Kredit i potraživanja od komitenata	167,066,490	152,619,526	28,585,406	96,632,659	32,961,023	54,292,716	5,111,801	537,269,621
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	-	5,243,439	5,243,439
UKUPNO AKTIVA	339,087,084	156,639,855	28,589,826	97,800,632	45,882,605	72,242,294	73,808,347	814,050,643
Obaveze po osnovu derivata	59,818	10,975	1,555	-	-	-	366,783	439,131
Depoziti i ostale obaveze prema banka, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24,011,823	88,549,804	8,289,907	17,889,975	529,043	70,304	4,077,255	143,418,111
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	102,473,691	87,196,814	63,643,320	164,134,932	56,900,468	54,556,676	16,777,072	545,682,973
Subordinirane obaveze	-	11,131,502	9,373,896	-	-	-	124,712	20,630,110
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	-	5,991,045	5,991,045
UKUPNO PASIVA	126,545,332	186,889,095	81,308,678	182,024,907	57,429,511	54,626,980	27,336,867	716,161,370
GAP 31. decembar 2023.	212,541,752	(30,249,240)	(52,718,852)	(84,224,275)	(11,546,906)	17,615,314	46,471,480	97,889,273
KUMULATIVNI GAP 31. decembar 2023.	212,541,752	182,292,512	129,573,660	45,349,385	33,802,479	51,417,793	-	-
GAP 31. decembar 2022.	232,615,473	(19,278,811)	(97,825,712)	(51,784,005)	(22,804,075)	3,703,243	48,108,766	92,734,879
KUMULATIVNI GAP 31. decembar 2022.	232,615,473	213,336,662	115,510,950	63,726,945	40,922,870	44,626,113	-	-

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.2. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2022. godine:

<i>RSD 000</i>	0 - 30 d	30-90 d	90-180 d	180-360 d	1-2 g	preko 2g	Nekamat.	UKUPNO
Gotovina i sredstva kod centralne banke	78,756,784	-	-	-	-	-	61,755,597	140,512,381
Založena finansijska sredstva	445,087	-	-	-	-	-	-	445,087
Potraživanja po osnovu derivata	51,746	11,993	2,681	4,641	3,656	-	373,767	448,484
Hartije od vrednosti	5,106,545	4,023,832	505,089	7,917,913	7,037,445	16,846,808	35,036	41,472,668
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	6,741,782	4,459,639	-	-	-	-	13,457	11,214,878
Kredit i potraživanja od komitenata	260,602,804	176,928,302	24,826,933	14,382,000	16,545,868	32,533,520	6,670,867	532,490,294
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	-	2,778,515	2,778,515
UKUPNO AKTIVA	351,704,748	185,423,766	25,334,703	22,304,554	23,586,969	49,380,328	71,627,239	729,362,307
Obaveze po osnovu derivata	19,102	-	2,100	887	2,471	-	373,767	398,327
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	19,088,761	82,993,155	42,586,759	20,882,435	140,787	170,393	4,138,334	170,000,624
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	99,981,412	116,429,914	71,185,764	53,205,237	46,247,786	45,506,692	16,201,504	448,758,309
Subordinirane obaveze	-	5,279,508	9,385,792	-	-	-	83,328	14,748,628
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	-	2,721,540	2,721,540
UKUPNO PASIVA	119,089,275	204,702,577	123,160,415	74,088,559	46,391,044	45,677,085	23,518,473	636,627,428
GAP 31. decembar 2022.	232,615,473	(19,278,811)	(97,825,712)	(51,784,005)	(22,804,075)	3,703,243	48,108,766	92,734,879
KUMULATIVNI GAP 31. decembar 2022.	232,615,473	213,336,662	115,510,950	63,726,945	40,922,870	44,626,113	-	-
GAP 31. decembar 2021.	(38,086,223)	74,574,653	(31,815,853)	(35,234,623)	28,110,148	37,365,222	46,471,920	81,385,244
KUMULATIVNI GAP 31. decembar 2021.	(38,086,223)	36,488,430	4,672,577	(30,562,046)	(2,451,898)	34,913,324	-	-

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.2. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Prihvatljiv nivo kamatnog rizika je definisan limitom najveće moguće osetljivosti neto kamatnog prihoda i ekonomske vrednosti kapitala Banke na promenu tržišnih kamatnih stopa. Banka ispituje nekoliko scenarija koja obuhvataju paralelno pomeranje krive prinosa, kao i scenarije promene nagiba krive prinosa (eng. Yield curve risk). Merenje osetljivosti na promene kamatnih stopa se radi za svaku od značajnih valuta.

Scenario analiza

Banka sprovodi prilikom redovnog stres testiranja sledećih 6 stresnih scenarija kretanja kamatnih stopa u odnosu na krivu:

Scenario 1 i 2: Paralelni šok na gore i paralelni šok na dole (+/- 200 bps za strane valute; +/- 250 bps za dinare)

Scenario 3 i 4: Promena oblika krive prinosa (Steeper - kratkoročne stope naniže, a dugoročne naviše; Flattener - kratkoročne naviše, a dugoročne stope naniže)

Scenario 5 i 6: Šok kratkoročne stope (kratkoročne stope naviše; kratkoročne stope naniže)

	Strane valute	Dinari
Paralelni šok	200	250
Kratkoročni	250	300
Dugoročni	150	200

Scenario analiza	promena KS	Neto ponderisana pozicija u RSD	Neto ponderisana pozicija EUR	Neto ponderisana pozicija USD	Neto ponderisana pozicija ostalo	Neto ponderisana pozicija ukupno
Scenario 1	paralelni šok na gore (+200 za strane valute; +250 za RSD)	(951,009)	250,177	135,566	155,330	(680,472)
Scenario 2	paralelni šok na dole (-200 za strane valute; -250 za RSD)	1,252,132	(62,027)	(142,275)	(161,708)	260,057
Scenario 3	strma kriva prinosa (kratkoročne stope naniže, a dugoročne naviše)	(1,251,312)	(850,367)	(51,371)	(65,820)	(2,218,870)
Scenario 4	izravnavajuća kriva prinosa (kratkoročne stope naviše, a dugoročne naniže)	982,429	905,277	77,572	95,734	1,030,506
Scenario 5	Kratkoročne stope naviše	380,406	823,224	119,260	142,150	732,520
Scenario 6	Kratkoročne stope naniže	(394,196)	(853,364)	(123,931)	(147,859)	(1,519,351)
MIN		(1,251,312)	(853,364)	(142,275)	(161,708)	(2,218,870)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.3. Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Tržišni rizici obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti i po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti, kao i robni rizik. U svom širem smislu tržišni rizik obuhvata i rizik promene kamatnih stopa u bankarskoj knjizi.

Sistem kontrole tržišnih rizika se ostvaruje kroz podelu i nezavisnost funkcija preuzimanja rizika (front office) od njihovog praćenja i upravljanja (Sektor za upravljanje rizicima) kao i aktivnosti podrške (Back office).

Banka je tokom cele godine bila izložena deviznom riziku.

U 2023. godini, Banka je imala i sticala pozicije u knjizi trgovanja i shodno tome bila izložena kamatnom, kao i cenovnom riziku po osnovu dužničkih hartija od vrednosti. Portfolio knjige trgovanja se sastojao od pozicija u derivatima. U skladu sa normativima Matične banke, Banci nije dozvoljeno da ulaže u robe ili derivate koji se baziraju na robi.

Tokom 2023. godine, izloženost tržišnim rizicima bila je u okviru definisanih limita i u skladu sa sklonostima za preuzimanje rizika.

43.3.1. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik od nastajanja negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke prouzrokovan promenom kursa stranih valuta u odnosu na dinar.

Izloženost deviznom riziku u određenoj valuti predstavlja potencijalne promene u vrednosti potraživanja i obaveza Banke u određenoj valuti koje se mogu pripisati promenama kursa za posmatranu valutu. Devizni rizik Banke u određenoj valuti se meri razlikom između ukupnog iznosa potraživanja i ukupnog iznosa obaveza denominiranih u toj valuti (devizna otvorena pozicija). Upravljanje i kontrola izloženosti deviznom riziku bila je u skladu sa sklonosti ka deviznom riziku, definisanom Strategijom upravljanja rizicima i Politikom za upravljanje tržišnim rizicima.

Pokazatelj deviznog rizika je odnos između ukupne otvorene neto pozicije i kapitala Banke.

31.12.2023.						
RSD 000	EUR	CHF	USD	Ostalo	RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	48,623,830	1,302,303	386,654	253,308	112,147,204	162,713,299
Založena finansijska sredstva	571,808	-	367,272	-	-	939,080
Potraživanja po osnovu derivata	366,784	-	-	-	1,011,612	1,378,396
Hartije od vrednosti	2,259,753	-	-	-	31,449,911	33,709,664
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	9,713,657	157,966	2,354,753	437,777	60,132,991	72,797,144
Kredit i potraživanja od komitenata	359,503,507	110,158	227,668	-	177,428,288	537,269,621
Ostala sredstva	242,540	(827)	(3,911)	(8,353)	4,472,771	4,702,220
UKUPNA AKTIVA (I)	421,281,879	1,569,600	3,332,436	682,732	386,642,777	813,509,424
Obaveze po osnovu derivata	366,783	-	-	-	72,348	439,131
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	112,200,747	5,291	129,896	10,966	31,071,211	143,418,111
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	240,914,305	8,797,922	12,174,867	1,557,948	282,237,931	545,682,973
Subordinirane obaveze	20,630,110	-	-	-	-	20,630,110
Ostale obaveze	1,502,317	1	86,930	1,522	1,494,479	3,085,249
UKUPNA PASIVA (II)	375,614,262	8,803,214	12,391,693	1,570,436	314,875,969	713,255,574
BILANSNI GEP (I) - (II)	45,667,617	(7,233,614)	(9,059,257)	(887,704)	71,766,808	100,253,850
Netiran VANBILANS	(44,305,389)	7,233,718	9,000,286	888,006	27,257,861	74,482
OTVORENA DUGA POZICIJA na 31. decembar 2023.	1,362,228	104	-	2,570	99,024,669	100,389,571
OTVORENA KRATKA POZICIJA na 31. decembar 2023.	-	-	58,971	2,268	-	61,239
NETO OTVORENA POZICIJA na 31. decembar 2023.	1,362,228	104	58,971	4,838	99,024,669	100,450,810
NETO OTVORENA POZICIJA na 31. decembar 2022.	392,282	14,580	24,952	12,652	93,211,302	93,655,768

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.3 Tržišni rizici (nastavak)
43.3.1. Devizni rizik (nastavak)

31.12.2022.						
RSD 000	EUR	CHF	USD	Ostalo	RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	49,290,209	1,227,446	648,432	337,485	89,008,809	140,512,381
Založena finansijska sredstva	82,126	-	362,961	-	-	445,087
Potraživanja po osnovu derivata	373,768	-	-	-	74,716	448,484
Hartije od vrednosti	2,348,905	-	-	-	39,123,763	41,472,668
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	7,085,809	550,634	2,704,088	847,040	27,307	11,214,878
Kredit i potraživanja od komitenata	358,431,093	122,525	220,575	2	173,716,099	532,490,294
Ostala sredstva	243,614	(464)	(2,017)	(7,450)	2,544,832	2,778,515
UKUPNA AKTIVA (I)	417,855,524	1,900,141	3,934,039	1,177,077	304,495,526	729,362,307
Obaveze po osnovu derivata	373,768	-	-	-	24,559	398,327
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	153,937,700	4,258	666,983	10,470	15,381,213	170,000,624
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	215,631,063	8,655,172	12,215,815	3,503,811	208,752,448	448,758,309
Subordinirane obaveze	14,748,628	-	-	-	-	14,748,628
Ostale obaveze	1,450,424	1	13,585	7,039	1,250,491	2,721,540
UKUPNA PASIVA (II)	386,141,583	8,659,431	12,896,383	3,521,320	225,408,711	636,627,428
BILANSNI GEP (I) - (II)	31,713,941	(6,759,290)	(8,962,344)	(2,344,243)	79,086,815	92,734,879
Netiran VANBILANS	(32,106,223)	6,773,870	8,937,392	2,346,738	14,124,490	76,266
OTVORENA DUGA POZICIJA na 31. decembar 2022.	-	14,580	-	7,574	93,211,302	93,233,456
OTVORENA KRATKA POZICIJA na 31. decembar 2022.	392,282	-	24,952	5,078	-	422,312
NETO OTVORENA POZICIJA na 31. decembar 2022.	392,282	14,580	24,952	12,652	93,211,302	93,655,768
NETO OTVORENA POZICIJA na 31. decembar 2021.	645,785	7,095	22,846	16,899	80,801,580	81,494,205

Upravljanje deviznim rizikom Banka vrši tako da je uvek u okviru limita postavljenim od strane Narodne banke Srbije i interno postavljenih limita koji se redovno sagledavaju sa stanovišta adekvatnosti i revidiraju najmanje jednom godišnje.

Glavni indikator izloženosti je pokazatelj deviznog rizika, izračunat kao odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu) i regulatornog kapitala Banke. Maksimalni pokazatelj deviznog rizika (20%) određen je Odlukom o adekvatnosti kapitala propisanom o strane Narodne banke Srbije a Banka je definisala interni limit za pomenuti pokazatelj ispod regulatorno određenog.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.3 Tržišni rizici (nastavak)

43.3.1. Devizni rizik (nastavak)

Pokazatelj deviznog rizika je na dan 31. decembar 2023. godine iznosio 0.40%.

	2023	2022
Pokazatelj deviznog rizika	0.40%	2.10%

Limiti deviznog rizika se utvrđuju na onom nivou pri kom Banka neće imati značajne gubitke zbog kretanja kursa stranih valuta u odnosu na dinar. Banka je uspostavila sistem merenja deviznog rizika uspostavljanjem različitih limita na neto otvorenu deviznu poziciju, uključujući i FX VaR i Očekivani gubitak (eng. Expected shortfall) .

FX VaR je mera potencijalnog maksimalnog gubitka (rizika) pri definisanom nivou poverenja distribucije prihoda i rashoda, za unapred definisani period držanja. Banka primenjuje i 1-dnevni FX VaR (za potrebe dnevnog upravljanja deviznim rizikom) i 10-dnevni FX VaR (za potrebe ICAAP procesa).

Tokom 2023. godine izloženost deviznom riziku je bila značajno ispod nivoa koji propisuje regulator, a konstantno je bila i ispod interno definisanih limita otvorene pozicije, deviznog rizika i FX VaR-a.

U skladu sa Odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke, Banka obračunava i kapitalni zahtev za devizni rizik.

Izveštavanje o deviznom riziku obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja i sprovodi se dnevno.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.3 Tržišni rizici (nastavak)
43.3.1 Devizni rizik (nastavak)
Analiza osetljivosti

U analizi osetljivosti prezentovanoj u sledećoj tabeli, procenjeni su efekti rasta srednjeg kursa za 3%, 5% i 10% na visinu otvorenih pozicija za svaku stranu valutu i na neto otvorenu poziciju, a zatim i izolovani efekat novo dobijenih neto otvorenih pozicija na finansijski rezultat, kapital Banke i pokazatelj deviznog rizika.

RSD 000	31.12.2023.			Stres +3%		Stres +5%		Stres +10%	
	Srednji	Otvorena pozicija	Otvorena pozicija (u RSD)	Otvorena pozicija	Neto uticaj na rezultat	Otvorena pozicija	Neto uticaj na rezultat	Otvorena pozicija	Neto uticaj na rezultat
CHF	125.53	0.83	103.89	107.01	3.12	109.08	5.19	114.28	10.39
EUR	117.17	(11,625.72)	(1,362,228.06)	(1,403,094.91)	(40,866.84)	(1,430,339.47)	(68,111.40)	(1,498,450.87)	(136,222.81)
USD	105.87	557.03	58,971.08	60,740.22	1,769.13	61,919.64	2,948.55	64,868.19	5,897.11
GBP	135.06	(8.37)	(1,131.00)	(1,164.93)	(33.93)	(1,187.55)	(56.55)	(1,244.10)	(113.10)
AUD	72.41	1.20	87.00	89.61	2.61	91.35	4.35	95.70	8.70
CAD	80.01	(1.47)	(118.00)	(121.54)	(3.54)	(123.90)	(5.90)	(129.80)	(11.80)
SEK	10.60	(85.50)	(906.00)	(933.18)	(27.18)	(951.30)	(45.30)	(996.60)	(90.60)
NOK	10.38	39.41	409.00	421.27	12.27	429.45	20.45	449.90	40.90
RUB	1.18	881.50	1,037.00	1,068.11	31.11	1,088.85	51.85	1,140.70	103.70
DKK	15.72	(7.19)	(113.00)	(116.39)	(3.39)	(118.65)	(5.65)	(124.30)	(11.30)
JPY	0.75	876.11	656.00	675.68	19.68	688.80	32.80	721.60	65.60
HUF	0.31	1,244.97	381.00	392.43	11.43	400.05	19.05	419.10	38.10
Neto otvorena pozicija	-	-	(1,364,496)	(1,405,431)	-	(1,432,721)	-	(1,500,946)	-
Zlato	-	-	54,842	56,487	-	57,584	-	60,326	-
Neto uticaj na finansijski rezultat	-	-	-	-	(39,086)	-	(65,143)	-	(130,285)
Kapital	-	-	103,897,031	-	103,857,945	-	103,831,888	-	103,766,746
Pokazatelj deviznog rizika	-	-	1.37%	-	1.41%	-	1.44%	-	1.50%
Kapitalni zahtev za devizni rizik	-	-	113,547	116,953	-	119,224	-	124,902	-

Na osnovu analize prezentovane u prethodnoj tabeli, zaključuje se da i nakon deprecijacije dinara u odnosu na druge valute pokazatelj deviznog rizika ostaje ispod regulatornog limita od 20%.

43.3.2. Cenovni rizik

Pod cenovnim rizicima podrazumevaju se rizici negativnog efekta na finansijski rezultat ili kapital Banke usled promene cena dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti.

Kapitalni zahtev za cenovni rizik jednak je zbiru kapitalnog zahteva za opšti i specifični cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti i kapitalnog zahteva za opšti i specifični cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti i izračunava se za poslovne aktivnosti koje proizilaze iz knjige trgovanja.

Derivati i obveznice klasifikovane kao finansijski instrumenti namenjeni trgovini evidentiraju se u bilansu stanja po fer vrednosti.

Na dan 31. decembra 2023, Banka je imala i stekla pozicije u knjizi trgovanja i shodno tome bila izložena cenovnom riziku po osnovu dužničkih hartija od vrednosti. Portfolio knjige trgovanja se sastojao od pozicija u derivatima. Banka je proces upravljanja knjigom trgovanja definisala Politikom knjige trgovanja. Shodno tome, Banka je tokom godine izračunavala opšti i specifični cenovni rizik za dužničke hartije od vrednosti u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. U širem smislu, kreditni rizik obuhvata i: rizik druge ugovorne strane (koji proističe iz neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije), rizik izmirenja/ispоруke (koji proističe iz neizmirenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke), kreditno devizni rizik (koji proističe iz izloženosti dužnika deviznom riziku i uticaju promena u deviznom kursu na dužnikovu finansijsku poziciju i kreditnu sposobnost), kreditni rizik indukovani kamatnom stopom (koji proističe iz izloženosti dužnika kamatnom riziku i uticaju promena u kamatnim stopama na dužnikovu finansijsku poziciju i kreditnu sposobnost), rezidualni rizik (koji nastaje usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Banka izložena), kao i rizik koncentracije kredita (koji proističe iz izloženosti istom ili sličnom izvoru rizika ili istom ili sličnoj vrsti rizika).

Strategija upravljanja rizicima Banke zahteva preuzimanje kreditnih rizika na odmeren način, tako da se podrži realizacija ciljeva rasta u skladu sa poslovnim strategijom, ali da se ne ugrozi kapital tokom ciklusa privredne aktivnosti. Banka ne preuzima kreditni rizik koji bi za posledicu imao kršenje pravnih i supervizorskih zahteva.

Setom internih akata koji čine kreditnu politiku Banke detaljno se definiše proces upravljanja kreditnim rizikom koji uključuje organizovanje procesa upravljanja kreditnim rizikom, identifikovanje i merenje, ublažavanje i monitoring. Ova interna akta definišu i sistem interne kontrole procesa upravljanja kreditnim rizikom, kao i set limita putem kojih se obezbeđuje praćenje i kontrola nivoa izloženosti kreditnom riziku. Kreditna politika se usvaja na godišnjem nivou i predstavlja okvir za upravljanje kreditnim rizikom kao sastavnim delom jedinstvenog sistema upravljanja rizicima.

Banka upravlja kreditnim rizikom na nivou pojedinačnih plasmana i na nivou celokupnog kreditnog portfolia. Da bi upravljala kreditnim rizikom, Banka je utvrdila kreditni proces koji uključuje proces odobravanja izloženosti i proces upravljanja kreditnim rizikom.

Proces odobravanja izloženosti čine sledeći koraci: prihvatanje zahteva (uključuje i identifikaciju klijenta i povezanih lica, segmentaciju klijenata), procena rizika (uključuje i određivanje rejtinga, procenu kolaterala), odobravanje izloženosti, zaključenje ugovora i realizacija plasmana.

Banka vrši procenu kreditnog rizika koja je zasnovana na kvantitativnim i kvalitativnim kriterijumima koji uzimaju u obzir karakteristike određenog dužnika i plasmana i omogućavaju jasno rangiranje dužnika u odgovarajuće rizične kategorije prema stepenu naplativosti. Svrha ocenjivanja klijenta je da se omogući strukturalna procena rizika kreditne sposobnosti i solventnosti klijenta.

Banka koristi interno razvijene rejting modele, čiji je osnovni cilj da procene očekivanu verovatnoću ulaska u status neizmirenja obaveza dužnika, a na osnovu unapred određene statističke metodologije ili metodologije zasnovane na ekspertskoj proceni. Klijenti se mogu klasifikovati u 9+1 rejting kategoriju na osnovu primene rejting modela. Nivo rizika povezan sa određenom rejting kategorijom i odnos Banke prema finansiranju je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Nivo rizika</i>	<i>Kategorija rejtinga klijenta</i>	<i>Tretman od strane banke</i>
Nizak rizik	1 – 2 – 3	Kredibilan
Srednji rizik	4 – 5	Kredibilan
Visok rizik	6 – 7	Kredibilan
Posebno visok rizik	8 – 9	Nekredibilan /visokorizičan
Status neizmirenja obaveza	10	Nekredibilan

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Donja i gornja granica svake rejting kategorije, kao i očekivani PD su prikazani u tabeli u nastavku.

<i>Rejting kategorija</i>	<i>Očekivan PD</i>	<i>Donja granica</i>	<i>Gornja granica</i>
1	0.04%	0.00%	0.27%
2	0.38%	0.27%	0.54%
3	0.71%	0.54%	0.93%
4	1.20%	0.93%	1.56%
5	2.02%	1.56%	2.62%
6	3.38%	2.62%	4.36%
7	5.93%	4.36%	8.07%
8	12.63%	8.07%	19.78%
9	44.47%	19.78%	100.00%

Pravilnikom o oceni sredstava obezbeđenja je utvrđeno koji su tipovi kolaterala prihvatljivi, kako se kolaterali procenjuju i pod kojim uslovima se prihvataju. Svi kolaterali imaju prihvaćenu vrednost koju Banka priznaje za ublažavanje rizika i ona se može razlikovati od tržišne vrednosti zavisno od nivoa rizika povezanih sa datim kolateralom.

Proces odobravanja plasmana je detaljno opisan u pravilnicima za kreditiranje klijenata u privredi, malim i srednjim preduzećima i stanovništvu. To je zajednički proces poslovnih sektora (Sektor za poslove sa privredom i Sektor za poslove sa stanovništvom) i Sektora za upravljanje rizicima, u skladu sa principom podele aktivnosti preuzimanja rizika od aktivnosti upravljanja rizicima. Sektor za upravljanje rizicima je nadležan za određivanje limita klijenta, nezavisnu procenu rizika i odlučivanje o prihvatanju rizika kroz odobravanje plasmana i/ili definisanje kreditnih kriterijuma za odobravanje određenih vrsta proizvoda. Nadležnosti za odobravanje izloženosti, u zavisnosti od segmenta klijenta i iznosa izloženosti, regulisani su Pravilnikom o nivoima odlučivanja. Pravilnikom o nivoima odlučivanja utvrđuju se nadležnosti i iznosi do kojih ovlašćena lica ili pojedini organi Banke mogu odlučivati o plasmanima Banke, o izmeni ugovorenih uslova, o odstupanju od standardnih uslova poslovanja, o naplati, prodaji, otpisu ili pripisu potraživanja, o plasiranju sredstava Banke i zaduživanju Banke i o ostalim pitanjima o kojima se odlučuje u okviru poslovanja Banke.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****43.4. Kreditni rizik (nastavak)**

Nakon realizacije plasmana započinje proces monitoringa. Monitoring uključuje niz aktivnosti preko kojih Banka stalno prati preuzete rizike, kao i ekonomske aktivnosti klijenta, imovinu, finansijsko stanje, solventnost, spremnost klijenta da ispuni svoje obaveze, promene u pravnom statusu klijenta, stanje i vrednost kolaterala, sve do zatvaranja ili raskida ugovora o plasmanu. U slučaju pojave signala upozorenja vezano za redovnost otplate plasmana ili u slučaju ugroženosti naplate potraživanja, zahteva se intenzivno praćenje ili nova strategija postupanja, kako bi se identifikovani rizici ublažili.

Monitoring plasmana klijentima privrede se prevashodno obavlja u skladu sa monitoring zadacima definisanim za svakog klijenta/plasman. Sistem ranog upozoravanja je sastavni deo procesa monitoringa i signali koji predstavljaju rano upozoravanje se identifikuju kroz realizaciju monitoring zadataka. Na osnovu rezultata izvršenih monitoring zadataka, kao i drugih izvora podataka sa tržišta ili kontakta sa klijentom, vrši se analiza promene nivoa rizičnosti klijenata/plasmana. Sistem monitoringa plasmana klijentima privrede takođe uključuje i pojedinačnu analizu klijenata koji obavlja Odbor za praćenje kreditnih rizika privrede, koji na mesečnoj osnovi analizira značajnije izloženosti u aktivnom portfoliju Banke.

Za razliku od monitoringa koji se obavlja na nivou klijenta u segmentu privrede, u segmentu stanovništva i klijenata malog biznisa monitoring se sprovodi na nivou portfolija, kao sastavni deo redovnih, mesečnih aktivnosti Odbora za praćenje kreditnih rizika stanovništva.

Organi upravljanja Bankom (Izvršni odbor, Odbor za reviziju i Upravni odbor) se na kvartalnoj osnovi izveštavaju o nivou i strukturi kreditnog rizika Banke, kao i glavnim aktivnostima u oblasti upravljanja rizicima.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Metodologija obračuna ispravke vrednosti i rezervisanja

Razvrstavanje po nivoima

U skladu sa zahtevima Međunarodnog standarda finansijskog izveštavanja 9 - Finansijski instrumenti (MSFI 9), OTP banka Srbija a.d. Novi Sad raspoređuje finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti i po fer vrednosti kroz izveštaj o ukupnom rezultatu u tri nivoa:

- nivo 1 - neproblematična sredstva bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja,
- nivo 2 - neproblematična sredstva sa značajnim povećanjem kreditnog rizika od početnog priznavanja, ali ne i kreditno obezvređena,
- nivo 3 - problematična, kreditno obezvređena sredstva.

Pod finansijskim sredstvima, saglasno Politici rezervisanja finansijskih sredstava, smatraju se krediti, finansijska potraživanja (npr. menice, lizing), izloženosti prema državama i drugim ugovornim stranama, kao i korporativne dužničke hartije od vrednosti koje se drže radi prikupljanja ugovorenih tokova gotovine i dužničke hartije od vrednosti koje se drže radi prikupljanja ugovorenih tokova gotovine ili prodaje (FVOCI). U nastavku ovog dela napomena, podaci o iznosima finansijskih sredstava i obezvređenja daju se samo za potraživanja koje se smatraju finansijskim sredstvima. Ostala potraživanja obezvređuju se primenom pojednostavljenog pristupa, a prema pravilu potpunog obezvređivanja u slučaju kašnjenja preko 90 dana. Ostala potraživanja nisu predmet ove napomene.

Neproblematična (nivo 1) sredstva uključuju sva finansijska sredstva u slučaju kojih događaji i uslovi za razvrstavanje u nivo 2 ili 3 ne postoje na datum vrednovanja.

Finansijsko sredstvo pokazuje značajno povećanje kreditnog rizika (nivo 2) u slučaju postojanja bilo kojih od sledećih okidača (eng. trigger-a) na datum izveštavanja, pri čemu istovremeno nisu ispunjeni uslovi za razvrstavanje u Nivo 3 – problematična sredstva:

- a) kašnjenje u izmirenju dospelih obaveza preko 30 dana (gde su dani kašnjenja zasnovani na brojaču dana kašnjenja usklađenim sa zahtevima propisanim Uputstvom za utvrđivanje statusa neizmirenja obaveza Narodne banke Srbije),
- b) klasifikovano je kao neproblematično restrukturirano,
- c) na osnovu pojedinačne odluke, valuta plasmana je pretrpela značajan „šok“ od momenta isplate kredita i ne postoji zaštita od promene kursa valute (eng. hedging) u vezi sa tim,
- d) rejting transakcije /klijenta premašuje unapred definisanu vrednost ili pada pod određeni opseg, ili se pogoršava u unapred definisanom stepenu u poređenju sa istorijskom vrednošću. U slučaju da rejting kategorija za određivanje raspodele u nivoe nije dostupna, primenjuje se sledeće pravilo za određivanje nivoa 2: ako su dani kašnjenja veći od 10 dana u zadnjih 6 meseci, onda plasman mora biti svrstan u nivo 2. Rejting kao indikator za nivo 2 koristi se 6 meseci nakon odobravanja plasmana,
- e) u slučaju stambenih kredita za stanovništvo, LTV rasio premašuje unapred definisanu stopu (trenutno 125%), ili se pogoršava za određeni stepen u poređenju sa istorijskom vrednošću,
- f) status neizmirenja obaveza (default) po drugom kreditu klijenta stanovništva, ukoliko ne postoje uslovi za primenu uzajamnog statusa neizmirenja (cross-default indikatora),
- g) klasifikacija klijenta u Watch list 2 (tokom procesa monitoringa plasmana utvrđena je klasifikacija izloženosti koja ukazuje na značajno povećanje kreditnog rizika na osnovu EWS (indikatora ranog upozorenja) ili subjektivne ocene),
- h) u slučaju da postoji značajna promena u makroekonomskom okruženju koja rezultira u značajnom povećanju kreditnog rizika, Banka ima pravo da sredstva/delove portfolija koji su pogođeni promenom prebaci u nivo 2.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****43.4. Kreditni rizik (nastavak)****Metodologija obračuna ispravke vrednosti i rezervisanja (nastavak)**

Klijent ili finansijsko sredstvo je problematično i raspoređuje se u nivo 3 kada je nastupio status neizmirenja obaveza (default). Definicija statusa neizmirenja obaveza je usaglašena sa pravilima koji se primenjuju na nivou OTP Grupe i propisima Narodne banke Srbije.

Banka priznaje rezervisanja za očekivane kreditne gubitke po finansijskom sredstvu na svaki datum izveštavanja, odnosno mesečno. Rezervisanja za gubitke po finansijskom sredstvu se priznaju u iznosu jednakom 12-mesečnom očekivanom kreditnom gubitku ili jednakom očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka finansijskog sredstva, i to:

- za nivo 1: u iznosu jednakom očekivanom kreditnom gubitku u toku 12 meseci,
- nivo 2: u iznosu jednakom kreditnom gubitku očekivanom tokom veka trajanja izloženosti,
- nivo 3: u iznosu jednakom očekivanom kreditnom gubitku tokom veka trajanja izloženosti.

Kod očekivanih kreditnih gubitaka tokom veka trajanja finansijskog sredstva, Banka procenjuje rizik nastanka statusa neizmirenja obaveza na finansijskom sredstvu tokom njegovog očekivanog veka trajanja. 12-mesečni očekivani kreditni gubici predstavljaju deo kreditnih gubitaka koji se očekuju tokom veka trajanja, odnosno predstavljaju negativne očekivane novčane tokove u toku veka trajanja koji nastaju ako dođe do nastupanja statusa neizmirenja obaveza u periodu od 12 meseci od datuma izveštavanja (ili kraćem periodu ako je očekivani vek finansijskog sredstva kraći od 12 meseci).

Banka meri očekivane kreditne gubitke finansijskog sredstva na način koji odražava:

- objektivian iznos ponderisan verovatnoćom, koji se određuje procenom niza mogućih ishoda,
- vremensku vrednost novca i
- razumne informacije koje je moguće dokumentovati, a koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora na datum izveštavanja, o prošlim događajima, trenutnim uslovima i prognozama budućih ekonomskih uslova.

Procena očekivanih kreditnih gubitaka sprovodi se na individualnoj osnovi ili na portfolio nivou, odnosno na grupnoj osnovi.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****43.4. Kreditni rizik (nastavak)****Metodologija obračuna ispravke vrednosti i rezervisanja (nastavak)****Na individualnoj osnovi:**

Individualno se procenjuju finansijska sredstva koja ne pripadaju segmentu stanovništva, iznad su praga materijalne značajnosti (14 miliona RSD na nivou bruto izloženosti klijenta/grupe povezanih lica) i raspoređena su u nivo 3 (uključujući i kupljena ili odobrena obezvređena finansijska sredstva koja ispunjavaju te uslove).

Obračun, kao i svi relevantni faktori za obračun (amortizovana vrednost, originalni i trenutna EKS, ugovoreni i očekivani novčani tokovi (iz poslovanja i/ili kolaterala) za pojedinačne periode čitavog veka trajanja, druge bitne informacije) i kriterijumi za iste (uključujući faktore na kojima se zasniva razvrstavanje u nivo 3) moraju biti dokumentovani pojedinačno, tj. po finansijskom sredstvu.

Očekivani kreditni gubici, odnosno ispravka vrednosti finansijskog sredstva jednaka je razlici između vrednosti finansijskog sredstva (bruto knjigovodstvene vrednosti) na dan procene i sadašnje vrednosti očekivanih novčanih tokova finansijskog sredstva diskontovanih do datuma procene originalnom efektivnom kamatnom stopom finansijskog sredstva (EKS) (obračunata pri početnom priznavanju ili, u slučaju promenljive stope, preračunata na osnovu poslednje promene kamatne stope).

Procena očekivanih budućih novčanih tokova kod klijenata koji su predmet individualne procene usmeren je ka budućnosti i sadrži efekte mogućih promene makroekonomskih izgleda.

Za procenu očekivanog novčanog toka klijenata na individualnoj osnovi koriste se najmanje dva scenarija. Jedan od scenarija, po pravilu, predviđa da će ostvareni novčani tokovi biti značajno različiti od ugovornih novčanih tokova. Svakom scenariju se dodeljuje verovatnoća ostvarenja. Za obračun ispravke vrednosti finansijskog sredstva koristi se sadašnja vrednost očekivanih novčanih tokova izračunata kao prosek očekivanih novčanih tokova pojedinačnih scenarija ponderisan verovatnoćom njihovog ostvarenja.

Na kolektivnoj osnovi:

Sledeća finansijska sredstva su predmet grupne procene:

- potraživanja stanovništva, bez obzira na iznos,
- potraživanja koja su materijalno beznačajna na pojedinačnoj osnovi,
- potraživanja koja su materijalno značajna na pojedinačnoj osnovi, ali koja nisu raspoređena u nivo 3,
- POCl potraživanja koja ispunjavaju uslove navedene u prethodnim alinejama.

U metodologiji kolektivnog rezervisanja kreditni rizik i promena kreditnog rizika mogu se pravilno obuhvatiti razumevanjem karakteristika rizika portfolija. Da bi se to postiglo, identifikuju se glavni faktori rizika delova portfolija i koriste se za formiranje homogenih segmenata portfolija koji imaju slične karakteristike rizika.

Na osnovu ovih homogenih segmenata formiraju se skupovi istorijskih podataka koji se koriste pri obračunu **parametara kreditnog rizika** za obračun očekivanog kreditnog gubitka (PD, LGD, EAD).

PD (eng. "probability of default"), LGD (eng. "loss given default"), EAD (eng. „Exposure at default“) su parametri izvedeni iz interno razvijenih statističkih modela zasnovanih na istorijskim podacima i prilagođeni tako da odražavaju informacije o budućnosti (prognoze budućih ekonomskih uslova u različitim scenarijima).

PD je procena verovatnoće nastupanja statusa neizmirenja obaveza u datom vremenskom horizontu. PD procena se zasniva na trenutnim uslovima, prilagođenim za projekciju budućih uslova za koje se očekuje da će uticati na PD. PD procena se vrši na osnovu metodologije migracionih matrica koje se kreiraju prema dimenzijama intervala kašnjenja u izmirenju obaveza, oznake statusa neizmirenja obaveza, oznake restrukturiranja i informacijama o bihevioralnom rejtingu.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****43.4. Kreditni rizik (nastavak)****Definisanje očekivanog kreditnog gubitka na individualnoj i kolektivnoj osnovi****Na kolektivnoj osnovi: (nastavak)**

U Banci se računaju i primenjuju PD parametri za dva vremenska horizonta:

- za potraživanja iz nivoa 1 koristi se 12 mesečni PD,
- za potraživanja iz nivoa 2 i 3 koristi se doživotni (lifetime) PD parametar.

LGD je procena očekivanog gubitka u slučaju nastanka statusa neizmirenja obaveza. Ona se zasniva na razlici između ugovorenih novčanih tokova i onih koje Banka očekuje da će dobiti, uzimajući u obzir i tokove gotovine iz kolaterala.

Banka prema vrsti obezbeđenja finansijskog sredstva, primenjuje sledeće LGD modele:

- Hipotekarni i stambeni krediti stanovništva, obezbeđeni plasmani klijentima malog biznisa i privrede: modifikovana LGD metodologija zasnovana na metodologiji Pregleda kvaliteta aktive (Asset Quality Review). Primarni izvor podataka je sam kolateral, ali se uzima u obzir i povraćaj iz novčanih tokova.
- Potrošački krediti i ostala neobezbeđena finansijska sredstva: LGD metodologija zasnovana na povraćaju iz novčanih tokova na osnovu istorijskih podataka.

LGD modeli za obezbeđena finansijska sredstva zasnivaju se na predviđanju buduće vrednosti kolaterala uzimajući u obzir moguće promene (smanjenja) vrednosti kolaterala, vreme do realizacije kolaterala, verovatnoću uspešnosti realizacije kolaterala, očekivana odstupanja prodajne cene od procenjene vrednosti kolaterala, troškove realizacije kolaterala i očekivanu stopu naplate koja ne potiče iz kolaterala. LGD modeli za neobezbeđena finansijska sredstva zasnivaju se na proceni očekivane naplate (bez realizacije kolaterala), perioda u kome se očekuju prilivi po osnovu naplate i dužine trajanja procesa naplate.

EAD je vrednost finansijskog sredstva na izveštajni datum ili procenjena vrednost finansijskog sredstva na budući datum, uzimajući u obzir očekivane promene vrednosti tog sredstva nakon datuma izveštavanja. Za potrebe utvrđivanja vrednosti finansijskog sredstva na budući datum Banka koristi podatke iz planova otplate kredita.

Za finansijska sredstva koja imaju vanbilansni deo izloženosti pri obračunu EAD koriste se mitigacioni faktori, tj. faktori kreditne konverzije. Oni su zasnovani na faktorima konverzije koji se koriste za regulatorne svrhe obračuna adekvatnosti kapitala.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Definisanje očekivanog kreditnog gubitka na individualnoj i kolektivnoj osnovi (nastavak)

Na kolektivnoj osnovi: (nastavak)

Za kolektivnu procenu očekivanog kreditnog gubitka se koristi do pet scenarija očekivanih makroekonomskih uslova, od kojih je jedan bazni, a ostali se kreću od optimističkih (niži PD-ijevi) do pesimističkih (viši PD-ijevi). Svakom scenariju dodeljuje se verovatnoća nastupanja.

Osnovna varijabla koja definiše makroekonomska scenarija je promena BDP (bruto domaći proizvod), a modeli, razvijeni za ICAAP potrebe na nivou OTP Grupe, definiše vezu osnovne varijable i ostalih makroekonomskih varijabli (stopa zaposlenosti, kretanje kursa, kamatna stopa...), kao i uticaj tih varijabli na nivo parametara rizika. Opis makroekonomskih scenarija korišćenih za procenu očekivanih kreditnih gubitaka, kao i dodeljene verovatnoće nastanka tih scenarija, dat je u narednim tabelama:

Za obračun očekivanih gubitaka sa stanjem na dan 31. decembar 2023.

Makroekonomska scenarija	Ponderi scenarija korišćeni na dan 31. decembar 2023. godine	projekcija promene BDP				
		2023	2024	2025	2026	2027
Bazni scenario	60.00%	1.70%	3.00%	3.30%	3.70%	4.10%
Umereno optimistični scenario	20.00%	1.70%	3.70%	4.50%	4.50%	4.50%
Scenario ozbiljnog stresa	20.00%	1.70%	-1.50%	0.50%	2.30%	3.30%

Makroekonomska scenarija	Ponderi scenarija korišćeni na dan 31. decembar 2022. godine	projekcija promene BDP			
		2021	2022	2023	2024
Bazni scenario	60.00%	3.00%	2.50%	3.40%	3.50%
Umereno stresni scenario	20.00%	3.00%	4.50%	4.40%	3.60%
Scenario ozbiljnog stresa	20.00%	3.00%	-2.70%	3.30%	4.70%

Makroekonomska scenarija	Ponderi scenarija na dan 31. decembar 2023.	Ponderi scenarija na dan 31. decembar 2022.
Scenario 1	0.00%	0.00%
Scenario 2	20.00%	20.00%
Scenario 3	0.00%	0.00%
Scenario 4	60.00%	60.00%
Scenario 5	20.00%	20.00%

Ažuriranje parametara za obračun očekivanog kreditnog gubitka

Ažuriranje parametara za obračun kolektivne ispravke vrednosti vrši se najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće u slučaju značajnijih događaja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Maksimalna izloženost kreditnom riziku, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja ili drugih načina umanjavanja tog rizika, na dan 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022. godine prikazana je u sledećoj tabeli. Za bilansne stavke, izloženosti predstavljaju neto knjigovodstvenu vrednost potraživanja u skladu sa pozicijama bilansa stanja.

RSD 000	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	31.12.2023.	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/rezervisanja		
Bilansne stavke					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	144,799,355	9,004	144,790,351	17,922,948	162,713,299
Založena finansijska sredstva	939,080	-	939,080	-	939,080
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	-	-	-	1,378,396	1,378,396
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat	33,673,943	-	33,673,943	35,721	33,709,664
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	73,183,880	386,736	72,797,144	-	72,797,144
Kredit i potraživanja od komitenata	557,956,809	20,687,188	537,269,621	-	537,269,621
Investicije u privredna društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	173,096	173,096
Investicije u zavisna društva	-	-	-	755,514	755,514
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	1,451,938	1,451,938
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	12,018,055	12,018,055
Investicione nekretnine	-	-	-	231,234	231,234
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	4,955	4,955
Ostala sredstva	-	-	-	5,243,439	5,243,439
Ukupno bilansna izloženost	810,553,067	21,082,928	789,470,139	39,215,296	828,685,435
Vanbilansne stavke					
Date garancije i jemstva	76,287,684	656,861	75,630,823	-	75,630,823
Preuzete buduće obaveze	146,219,850	1,100,585	145,119,265	-	145,119,265
Ukupno vanbilansna izloženost	222,507,534	1,757,446	220,750,088	-	220,750,088
Ukupna izloženost	1,033,060,601	22,840,374	1,010,220,227	39,215,296	1,049,435,523

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak):

<i>RSD 000</i>	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
31.12.2022.	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/rezervisanja	Neto vrednost		
Bilansne stavke					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	124,132,753	99,770	124,032,983	16,479,398	140,512,381
Založena finansijska sredstva	445,087	-	445,087	-	445,087
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	-	-	-	448,484	448,484
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat	41,437,631	-	41,437,631	35,037	41,472,668
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	11,687,188	472,310	11,214,878	-	11,214,878
Kredit i potraživanja od komitenata	552,714,369	20,224,075	532,490,294	-	532,490,294
Investicije u privredna društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	149,650	149,650
Investicije u zavisna društva	-	-	-	755,514	755,514
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	1,254,606	1,254,606
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	11,507,553	11,507,553
Investicione nekretnine	-	-	-	370,153	370,153
Odložena poreska sredstva	-	-	-	57,199	57,199
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	6,248	6,248
Ostala sredstva	-	-	-	3,327,230	3,327,230
Ukupno bilansna izloženost	730,417,028	20,796,155	709,620,873	34,391,072	744,011,945
Vanbilansne stavke					
Date garancije i jemstva	68,076,928	678,089	67,398,839	-	67,398,839
Preuzete buduće obaveze	101,229,127	1,363,828	99,865,299	-	99,865,299
Ukupno vanbilansna izloženost	169,306,055	2,041,917	167,264,138	-	167,264,138
Ukupna izloženost	899,723,083	22,838,072	876,885,011	34,391,072	911,276,083

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Bruto knjigovodstvena vrednost i akumulirano obezvređenje finansijskih sredstava po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat po nivoima na dan 31. decembar 2023. godine:

31.12.2023.	Bruto knjigovodstvena vrednost					Akumulirano obezvređenje					Knjigovodstvena vrednost
RSD 000	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Poci	Ukupno	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Poci	Ukupno	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	144,799,355	-	-	-	144,799,355	9,004	-	-	-	9,004	144,790,351
Založena finansijska sredstva	939,080	-	-	-	939,080	-	-	-	-	-	939,080
Plasmani bankama	72,789,066	24,334	370,480	-	73,183,880	15,801	455	370,480	-	386,736	72,797,144
Stambeni krediti*	113,828,568	12,391,038	1,522,457	430,434	128,172,497	241,936	540,573	619,427	99,529	1,501,465	126,671,032
Kreditni srednjim i velikim preduzećima	216,970,358	46,181,375	4,628,553	164,375	267,944,661	1,897,738	3,475,026	3,403,466	95,351	8,871,581	259,073,080
Potrošački krediti	120,385,771	6,408,037	11,277,158	40,120	138,111,086	1,045,592	537,123	7,870,997	31,828	9,485,540	128,625,546
Kreditni mikro i malim preduzećima	8,290,433	534,356	426,828	6,896	9,258,513	229,053	75,534	340,518	1,934	647,039	8,611,474
Kreditni opštinama	14,316,580	32,246	121,226	-	14,470,052	57,414	2,923	121,226	-	181,563	14,288,489
Kreditni po amortizovanoj vrednosti (plasmani kod drugih banaka i potraživanja po kreditima od komitenata)	546,580,776	65,571,386	18,346,702	641,825	631,140,689	3,487,534	4,631,634	12,726,114	228,642	21,073,924	610,066,765
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat	33,167,406	506,537	-	-	33,673,943	-	-	-	-	-	33,673,943
Ukupna finansijska aktiva	725,486,617	66,077,923	18,346,702	641,825	810,553,067	3,496,538	4,631,634	12,726,114	228,642	21,082,928	789,470,139
Date garancije i jemstva	71,132,544	5,074,513	80,627	-	76,287,684	379,364	223,279	54,218	-	656,861	75,630,823
Preuzete buduće obaveze	143,817,382	2,296,784	105,684	-	146,219,850	937,004	108,443	55,138	-	1,100,585	145,119,265
Ukupna vanbilansna izloženost	214,949,926	7,371,297	186,311	-	222,507,534	1,316,368	331,722	109,356	-	1,757,446	220,750,088

*red stambenih kredita uključuje i gotovinske pokrivena hipotekom

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Bruto knjigovodstvena vrednost i akumulirano obezvređenje finansijskih sredstava po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat po nivoima na dan 31. decembar 2022. godine:

31.12.2022.	Bruto knjigovodstvena vrednost					Akumulirano obezvređenje					Knjigovodstvena vrednost
RSD 000	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Poci	Ukupno	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Poci	Ukupno	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	124,132,753	-	-	-	124,132,753	99,770	-	-	-	99,770	124,032,983
Založena finansijska sredstva	445,087	-	-	-	445,087	-	-	-	-	-	445,087
Plasmani bankama	11,302,072	1,221	383,895	-	11,687,188	88,352	63	383,895	-	472,310	11,214,878
Stambeni krediti*	115,269,106	12,366,991	1,299,561	507,206	129,442,864	245,323	443,796	520,247	125,591	1,334,957	128,107,907
Kreditni srednjim i velikim preduzećima	225,168,981	37,010,153	4,475,330	421,412	267,075,876	1,989,840	3,190,721	3,367,047	329,159	8,876,767	258,199,109
Potrošački krediti	113,372,847	9,651,518	10,651,552	94,823	133,770,740	1,001,431	667,428	7,320,282	76,665	9,065,806	124,704,934
Kreditni mikro i malim preduzećima	8,702,482	646,065	561,523	7,508	9,917,578	217,999	69,990	453,944	1,652	743,585	9,173,993
Kreditni opštinama	12,384,335	1,606	121,370	-	12,507,311	81,432	158	121,370	-	202,960	12,304,351
Kreditni po amortizovanoj vrednosti (plasmani kod drugih banaka i potraživanja po kreditima od komitenata)	486,199,823	59,677,554	17,493,231	1,030,949	564,401,557	3,624,377	4,372,156	12,166,785	533,067	20,696,385	543,705,172
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat	40,942,631	495,000	-	-	41,437,631	-	-	-	-	-	41,437,631
Ukupna finansijska aktiva	651,720,294	60,172,554	17,493,231	1,030,949	730,417,028	3,724,147	4,372,156	12,166,785	533,067	20,796,155	709,620,873
Date garancije i jemstva	64,128,387	3,790,948	157,593	-	68,076,928	419,550	188,557	69,982	-	678,089	67,398,839
Preuzete buduće obaveze	91,160,078	9,970,972	98,077	-	101,229,127	632,963	697,799	33,066	-	1,363,828	99,865,299
Ukupna vanbilansna izloženost	155,288,465	13,761,920	255,670	-	169,306,055	1,052,513	886,356	103,048	-	2,041,917	167,264,138

*red stambenih kredita uključuje i gotovinske pokrivene hipotekom

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Bruto knjigovodstvena vrednost po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat Nivo-2 po indikatorima značajnog povećanja kreditnog rizika na dan 31. decembar 2023. godine:

31. decembar 2023.									
Ukupna finansijska aktiva RSD 000	Restrukturirana neproblematična potraživanja	Potraživanja u kašnjenju od 31 do 90 dana	Neproblematična potraživanja od klijenata stanovništva za koja nije ispunjen uslov uzajamnog statusa neizmirenja (cross-default)*	Potraživanja u valuti koja je pretrpela značajnu promenu vrednosti (CHF)	Potraživanja obezbeđena hipotekom kod kijih je odnos izloženosti i vrednosti kolaterala (LTV) veći od 125%	Klijenti privrede svrstani u kategoriju rizičnosti Watch list 2 na bazi rezultata monitoring aktivnosti	Nepovoljni kreditni rejting (kategorija posebnog rizika) na posmatrani datum	Značajno pogoršanje kreditnog rejtinga u odnosu na datum odobrenja	Potraživanja za koje banka ne primenjuje bihevioralni rejting model, a koja su bila u kašnjenju preko 10 dana u proteklih 6 meseci
Potraživanja od stanovništva	493,365	837,045	280,626	101,099	391,360	-	7,027,139	9,464,881	203,561
Stambeni krediti	30,075	193,159	160,307	101,099	391,360	-	3,137,092	8,377,945	-
Potrošački i gotovinski krediti	325,654	612,510	118,959	-	-	-	3,849,603	1,075,276	7,161
Transakcioni računi i kreditne kartice	-	15,553	1,360	-	-	-	40,444	11,660	58,674
Ostala potraživanja	137,636	15,823	-	-	-	-	-	-	137,726
Potraživanja od privrede	4,083,624	85,366	-	-	-	38,754,857	3,816,219	-	32,246
Kreditni srednjim i velikim preduzećima	3,924,122	57,232	-	-	-	38,654,553	3,545,469	-	-
Kreditni mikro i malim preduzećima	159,502	28,134	-	-	-	75,970	270,750	-	-
Kreditni opštinama	-	-	-	-	-	-	-	-	32,246
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	24,334	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni po amortizovanoj vrednosti (plasmani kod drugih banaka i potraživanja po kreditima od komitenata)	4,576,989	922,411	280,626	101,099	391,360	38,754,857	10,843,358	9,464,881	235,807
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna finansijska aktiva	4,576,989	922,411	280,626	101,099	391,360	38,754,857	10,843,358	9,464,881	235,807

* klijenti za koje se status neizmirenja obaveza utvrđuje na nivou potraživanja, a kod kojih postoje problematična potraživanja koja ne prelaze prag materijalne značajnosti od 20% ukupne izloženosti prema tom klijentu

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Bruto knjigovodstvena vrednost po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat Nivoa 2 po indikatorima značajnog povećanja kreditnog rizika na dan 31. decembar 2023. godine:

31. decembar 2023.									
Ukupna vanbilansna izloženost RSD 000	Restrukturirana neproblematična potraživanja	Potraživanja u kašnjenju od 31 do 90 dana	Neproblematična potraživanja od klijenata stanovništva za koja nije ispunjen uslov uzajamnog statusa neizmirenja (cross-default)*	Potraživanja u valuti koja je pretpela značajnu promenu vrednosti (CHF)	Potraživanja obezbeđena hipotekom kod kojih je odnos izloženosti i vrednosti kolaterala (LTV) veći od 125%	Klijenti privrede svrstani u kategoriju rizičnosti Watch list 2 na bazi rezultata monitoring aktivnosti	Nepovoljni kreditni rejting (kategorija posebnog rizika) na posmatrani datum	Značajno pogoršanje kreditnog rejtinga u odnosu na datum odobrenja	Potraživanja za koje banka ne primenjuje bihejvioralni rejting model, a koja su bila u kašnjenju preko 10 dana u proteklih 6 meseci
Potraživanja od stanovništva	-	1,948	1,551	-	-	-	6,828	5,288	4,908
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni računi i kreditne kartice	-	1,948	1,551	-	-	-	6,828	5,288	4,908
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	47,132	851	-	44,781	-	6,518,194	739,786	-	-
Kreditni srednjim i velikim preduzećima	47,132	851	-	44,781	-	6,489,710	611,842	-	-
Kreditni mikro i malim preduzećima	-	-	-	-	-	28,484	127,944	-	-
Kreditni opštinama	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni po amortizovanoj vrednosti (plasmani kod drugih banaka i potraživanja po kreditima od komitenata)	47,132	2,799	1,551	44,781	-	6,518,194	746,614	5,288	4,908
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna vanbilansna izloženost	47,132	2,799	1,551	44,781	-	6,518,194	746,614	5,288	4,908

* klijenti za koje se status neizmirenja obaveza utvrđuje na nivou potraživanja, a kod kojih postoje problematična potraživanja koja ne prelaze prag materijalne značajnosti od 20% ukupne izloženosti prema tom klijentu

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Bruto knjigovodstvena vrednost po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat Nivoa 2 po indikatorima značajnog povećanja kreditnog rizika na dan 31. decembar 2022. godine:

31. decembar 2022.									
Ukupna finansijska aktiva RSD 000	Restrukturirana neproblematična potraživanja	Potraživanja u kašnjenju od 31 do 90 dana	Neproblematična potraživanja od klijenata stanovništva za koja nije ispunjen uslov uzajamnog statusa neizmirenja (cross-default)*	Potraživanja u valuti koja je pretrpela značajnu promenu vrednosti (CHF)	Potraživanja obezbeđena hipotekom kod kojih je odnos izloženosti i vrednosti kolaterala (LTV) veći od 125%	Klijenti privrede svrstani u kategoriju rizičnosti Watch list 2 na bazi rezultata monitoring aktivnosti	Nepovoljni kreditni rejting (kategorija posebnog rizika) na posmatrani datum	Značajno pogoršanje kreditnog rejtinga u odnosu na datum odobrenja	Potraživanja za koje banka ne primenjuje bihejvioralni rejting model, a koja su bila u kašnjenju preko 10 dana u proteklih 6 meseci
Potraživanja od stanovništva	284,591	958,146	340,316	87,516	726,302	-	6,369,610	12,994,448	257,581
Stambeni krediti	23,072	193,068	159,161	87,516	726,302	-	3,019,594	8,158,278	-
Potrošački i gotovinski krediti	159,170	731,050	179,773	-	-	-	3,330,439	4,788,952	7,975
Transakcioni računi i kreditne kartice	-	17,295	1,382	-	-	-	19,578	47,218	48,514
Ostala potraživanja	102,348	16,732	-	-	-	-	-	-	201,091
Potraživanja od privrede	4,093,410	58,864	-	-	-	29,868,308	3,636,479	-	1,606
Kreditni srednjim i velikim preduzećima	513,636	64	-	-	-	23,972,272	2,148,455	-	-
Kreditni mikro i malim preduzećima	3,579,775	58,800	-	-	-	5,895,193	1,488,023	-	-
Kreditni opštinama	-	-	-	-	-	-	-	-	1,606
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	844	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni po amortizovanoj vrednosti (plasmani kod drugih banaka i potraživanja po kreditima od komitenata)	4,378,001	1,017,010	340,316	87,516	726,302	29,868,308	10,006,089	12,994,448	259,187
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna finansijska aktiva	4,378,001	1,017,010	340,316	87,516	726,302	29,868,308	10,006,089	12,994,448	259,187

* klijenti za koje se status neizmirenja obaveza utvrđuje na nivou potraživanja, a kod kojih postoje problematična potraživanja koja ne prelaze prag materijalne značajnosti od 20% ukupne izloženosti prema tom klijentu

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Bruto knjigovodstvena vrednost po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat Nivo 2 po indikatorima značajnog povećanja kreditnog rizika na dan 31. decembar 2022. godine:

31. decembar 2022.									
Ukupna vanbilansna izloženost RSD 000	Restrukturirana neproblematična potraživanja	Potraživanja u kašnjenju od 31 do 90 dana	Neproblematična potraživanja od klijenata stanovništva za koja nije ispunjen uslov uzajamnog statusa neizmirenja (cross-default)*	Potraživanja u valuti koja je pretrpela značajnu promenu vrednosti (CHF)	Potraživanja obezbeđena hipotekom kod kojih je odnos izloženosti i vrednosti kolaterala (LTV) veći od 125%	Klijenti privrede svrstani u kategoriju rizičnosti Watch list 2 na bazi rezultata monitoring aktivnosti	Nepovoljni kreditni rejting (kategorija posebnog rizika) na posmatrani datum	Značajno pogoršanje kreditnog rejtinga u odnosu na datum odobrenja	Potraživanja za koje banka ne primenjuje bihejvioralni rejting model, a koja su bila u kašnjenju preko 10 dana u proteklih 6 meseci
Potraživanja od stanovništva	-	4,356	1,588	-	-	-	9,605	12,494	4,903
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni računi i kreditne kartice	-	4,356	1,588	-	-	-	9,605	12,494	4,903
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	-	139	-	56,842	-	10,104,796	3,567,196	-	-
Kreditni srednjim i velikim preduzećima	-	89	-	56,842	-	9,948,362	1,143,636	-	-
Kreditni mikro i malim preduzećima	-	50	-	-	-	156,434	2,423,561	-	-
Kreditni opštinama	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni po amortizovanoj vrednosti (plasmani kod drugih banaka i potraživanja po kreditima od komitenata)	-	4,495	1,588	56,842	-	10,104,796	3,576,802	12,494	4,903
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna vanbilansna izloženost	-	4,495	1,588	56,842	-	10,104,796	3,576,802	12,494	4,903

* klijenti za koje se status neizmirenja obaveza utvrđuje na nivou potraživanja, a kod kojih postoje problematična potraživanja koja ne prelaze prag materijalne značajnosti od 20% ukupne izloženosti prema tom klijentu

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Prelasci između nivoa bruto knjigovodstvene vrednosti sredstava po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat po Nivoima za period koji se završava 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022. godine:

Gotovina i sredstva kod centralne banke	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2022. godine	124,132,753	-	-	-	124,132,753
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 1	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 2	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 3	-	-	-	-	-
Otplaćena finansijska sredstva	-	-	-	-	-
Povećanje izloženosti na postojećim potraživanjima	35,721,700	-	-	-	35,721,700
Smanjenje izloženosti na postojećim potraživanjima	(15,055,098)	-	-	-	(15,055,098)
Efekte modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja usled nastanka i sticanja	-	-	-	-	-
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	-	-	-	-	-
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2023. godine	144,799,355	-	-	-	144,799,355
Gotovina i sredstva kod centralne banke	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2021. godine	76,245,963	-	-	-	76,245,963
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 1	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 2	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 3	-	-	-	-	-
Otplaćena finansijska sredstva	-	-	-	-	-
Povećanje izloženosti na postojećim potraživanjima	47,886,790	-	-	-	47,886,790
Smanjenje izloženosti na postojećim potraživanjima	-	-	-	-	-
Efekte modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja usled nastanka i sticanja	-	-	-	-	-
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	-	-	-	-	-
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2022. godine	124,132,753	-	-	-	124,132,753

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Prelasci između nivoa bruto knjigovodstvene vrednosti sredstava po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat po nivoima za period koji se završava 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022. godine (nastavak):

Založena finansijska sredstva	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2022. godine	445,087	-	-	-	445,087
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 1	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 2	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 3	-	-	-	-	-
Otplaćena finansijska sredstva	-	-	-	-	-
Povećanje izloženosti na postojećim potraživanjima	476,417	-	-	-	476,417
Smanjenje izloženosti na postojećim potraživanjima	-	-	-	-	-
Efektii modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja usled nastanka i sticanja	17,576	-	-	-	17,576
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	-	-	-	-	-
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2023. godine	939,080	-	-	-	939,080
Založena finansijska sredstva	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2021. godine	463,080	-	-	-	463,080
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 1	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 2	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 3	-	-	-	-	-
Otplaćena finansijska sredstva	(126,990)	-	-	-	(126,990)
Povećanje izloženosti na postojećim potraživanjima	26,871	-	-	-	26,871
Smanjenje izloženosti na postojećim potraživanjima	-	-	-	-	-
Efektii modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja usled nastanka i sticanja	82,126	-	-	-	82,126
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	-	-	-	-	-
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2022. godine	445,087	-	-	-	445,087

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Prelasci između nivoa bruto knjigovodstvene vrednosti sredstava po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat po nivoima za period koji se završava 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022. godine (nastavak):

Plasmani bankama	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Poci	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2022. godine	11,302,072	1,221	383,895	-	11,687,188
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 1	377	(377)	-	-	-
Prelazak u nivo 2	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 3	(1,123)	-	1,123	-	-
Otplaćena finansijska sredstva	(6,357,513)	-	-	-	(6,357,513)
Povećanje izloženosti na postojećim potraživanjima	1,278,010	23,490	330	-	1,301,830
Smanjenje izloženosti na postojećim potraživanjima	(1,949,965)	-	-	-	(1,949,965)
Efekte modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja usled nastanka i sticanja	68,517,208	-	-	-	68,517,208
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	-	-	(14,868)	-	(14,868)
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2023. godine	72,789,066	24,334	370,480	-	73,183,880
Plasmani bankama	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Poci	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2021. godine	8,835,782	-	362,694	-	9,198,476
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 1	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 2	(42,247)	42,247	-	-	-
Prelazak u nivo 3	-	-	-	-	-
Otplaćena finansijska sredstva	(3,080,170)	-	(397)	-	(3,080,567)
Povećanje izloženosti na postojećim potraživanjima	1,448,998	-	54,494	-	1,503,492
Smanjenje izloženosti na postojećim potraživanjima	(2,240,934)	(41,403)	(4)	-	(2,282,341)
Efekte modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja usled nastanka i sticanja	6,380,637	-	-	-	6,380,637
Otpis potraživanja	(59)	-	(32,892)	-	(32,951)
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	65	377	-	-	442
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2022. godine	11,302,072	1,221	383,895	-	11,687,188

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Prelasci između nivoa bruto knjigovodstvene vrednosti sredstava po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat po nivoima za period koji se završava 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022. godine (nastavak):

Kreditni rizik po amortizovanoj vrednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Poci	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2022. godine	474,897,751	59,676,333	17,109,336	1,030,949	552,714,369
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 1	7,394,299	(7,288,417)	(105,882)	-	-
Prelazak u nivo 2	(14,411,628)	15,113,923	(702,295)	-	-
Prelazak u nivo 3	(2,321,565)	(2,331,197)	4,652,762	-	-
Otplaćena finansijska sredstva	(120,518,129)	(7,966,170)	(256,077)	-	(128,740,376)
Povećanje izloženosti na postojećim potraživanjima	3,109,468	925,951	70,389	60,982	4,166,790
Smanjenje izloženosti na postojećim potraživanjima	(59,872,173)	(5,266,855)	(1,367,004)	(86,427)	(66,592,459)
Efekte modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	(2,270,960)	(346,480)	(29,646)	(21,647)	(2,668,733)
Povećanja usled nastanka i sticanja	187,784,647	13,029,964	24,716	-	200,839,327
Otpis potraživanja	-	-	(1,392,148)	(94,774)	(1,486,922)
Prodaja potraživanja	-	-	(27,929)	(247,258)	(275,187)
Ostale korekcije	-	-	-	-	-
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2023. godine	473,791,710	65,547,052	17,976,222	641,825	557,956,809
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2021. godine	458,247,827	33,739,717	18,805,630	1,184,716	511,977,890
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 1	8,747,221	(8,457,785)	(289,436)	-	-
Prelazak u nivo 2	(30,201,770)	30,701,646	(611,456)	111,580	-
Prelazak u nivo 3	(1,680,299)	(1,965,540)	3,757,419	(111,580)	-
Otplaćena finansijska sredstva	(109,559,176)	(6,090,008)	(2,522,764)	(103,864)	(118,275,812)
Povećanje izloženosti na postojećim potraživanjima	3,580,774	2,934,539	1,907,789	114,092	8,537,194
Smanjenje izloženosti na postojećim potraživanjima	(59,592,957)	(7,221,110)	(1,783,374)	(74,260)	(68,671,701)
Efekte modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	588,698	-	-	588,698
Povećanja usled nastanka i sticanja	205,357,530	15,447,041	496,543	353	221,301,467
Otpis potraživanja	(957)	(865)	(2,197,768)	(51,527)	(2,251,117)
Prodaja potraživanja	-	-	(453,247)	(38,561)	(491,808)
Ostale korekcije	(442)	-	-	-	(442)
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2022. godine	474,897,751	59,676,333	17,109,336	1,030,949	552,714,369

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Prelasci između nivoa bruto knjigovodstvene vrednosti sredstava po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat po nivoima za period koji se završava 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022. godine (nastavak):

Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat i hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Poci	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2022. godine	40,942,631	495,000	-	-	41,437,631
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 1	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 2	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 3	-	-	-	-	-
Otplaćena finansijska sredstva	(15,882,100)	-	-	-	(15,882,100)
Povećanje izloženosti na postojećim potraživanjima	735,418	11,537	-	-	746,955
Smanjenje izloženosti na postojećim potraživanjima	(90,379)	-	-	-	(90,379)
Efekte modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja usled nastanka i sticanja	7,461,836	-	-	-	7,461,836
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	-	-	-	-	-
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2023. godine	33,167,406	506,537	-	-	33,673,943

* iz ukupne izloženosti početnog stanja je isključena izloženost usled reklasifikacije izloženosti kreditnom riziku

Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat i hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Poci	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2021. godine	44,452,139	495,213	-	-	44,947,352
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 1	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 2	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 3	-	-	-	-	-
Otplaćena finansijska sredstva	(7,485,957)	-	-	-	(7,485,957)
Povećanje izloženosti na postojećim potraživanjima	2,802	-	-	-	2,802
Smanjenje izloženosti na postojećim potraživanjima	(1,743,520)	(213)	-	-	(1,743,733)
Efekte modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja usled nastanka i sticanja	5,717,167	-	-	-	5,717,167
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	-	-	-	-	-
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2022. godine	40,942,631	495,000	-	-	41,437,631

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Prelasci između nivoa bruto knjigovodstvene vrednosti sredstava po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat po nivoima za period koji se završava 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022. godine (nastavak):

Preuzete buduće obaveze	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Poci	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2022. godine	91,160,078	9,970,972	98,077	-	101,229,127
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 1	1,345,099	(1,332,933)	(12,166)	-	-
Prelazak u nivo 2	(366,027)	367,333	(1,306)	-	-
Prelazak u nivo 3	(13,374)	(26,859)	40,233	-	-
Otplaćena finansijska sredstva	(28,761,830)	(6,320,886)	(31,094)	-	(35,113,810)
Povećanje izloženosti na postojećim potraživanjima	24,490,439	49,456	11,902	-	24,551,797
Smanjenje izloženosti na postojećim potraživanjima	(14,872,993)	(1,702,280)	(566)	-	(16,575,839)
Efekte modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja usled nastanka i sticanja	70,835,990	1,291,981	604	-	72,128,575
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	-	-	-	-	-
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2023. godine	143,817,382	2,296,784	105,684	-	146,219,850
Preuzete buduće obaveze	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Poci	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2021. godine	118,079,449	2,382,820	109,425	-	120,571,694
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 1	341,466	(321,789)	(19,677)	-	-
Prelazak u nivo 2	(5,767,721)	5,769,384	(1,663)	-	-
Prelazak u nivo 3	(16,046)	(4,414)	20,460	-	-
Otplaćena finansijska sredstva	(46,265,612)	(251,262)	(25,588)	-	(46,542,462)
Povećanje izloženosti na postojećim potraživanjima	12,540,911	595,570	12,289	-	13,148,770
Smanjenje izloženosti na postojećim potraživanjima	(21,873,200)	(507,013)	(681)	-	(22,380,894)
Efekte modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja usled nastanka i sticanja	34,120,831	2,307,676	3,512	-	36,432,019
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	-	-	-	-	-
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2022. godine	91,160,078	9,970,972	98,077	-	101,229,127

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Prelasci između nivoa bruto knjigovodstvene vrednosti sredstava po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat po nivoima za period koji se završava 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022. godine (nastavak):

Date garancije i jemstva	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Poci	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2022. godine	64,128,387	3,790,948	157,593	-	68,076,928
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 1	180,184	(155,311)	(24,873)	-	-
Prelazak u nivo 2	(2,553,932)	2,553,932	-	-	-
Prelazak u nivo 3	(11,618)	-	11,618	-	-
Otplaćena finansijska sredstva	(30,883,930)	(1,675,750)	(64,352)	-	(32,624,032)
Povećanje izloženosti na postojećim potraživanjima	1,087,892	19,536	813	-	1,108,241
Smanjenje izloženosti na postojećim potraživanjima	(1,852,016)	(558,696)	(172)	-	(2,410,884)
Efekte modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja usled nastanka i sticanja	41,037,577	1,099,854	-	-	42,137,431
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	-	-	-	-	-
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2023. godine	71,132,544	5,074,513	80,627	-	76,287,684
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembar 2021. godine	46,348,058	2,745,272	67,951	-	49,161,281
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 1	474,993	(474,993)	-	-	-
Prelazak u nivo 2	(1,163,315)	1,163,315	-	-	-
Prelazak u nivo 3	(47,139)	(42,416)	89,555	-	-
Otplaćena finansijska sredstva	(21,517,960)	(888,745)	(12,885)	-	(22,419,590)
Povećanje izloženosti na postojećim potraživanjima	500,350	11,519	129	-	511,998
Smanjenje izloženosti na postojećim potraživanjima	(402,185)	(57,100)	(117)	-	(459,402)
Efekte modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja usled nastanka i sticanja	39,935,585	1,334,096	12,960	-	41,282,641
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	-	-	-	-	-
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembar 2022. godine	64,128,387	3,790,948	157,593	-	68,076,928

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Prelasci između nivoa ispravki vrednosti sredstava po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat po nivoima za period koji se završava 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022. godine:

Gotovina i sredstva kod centralne banke	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2022. godine	(99,770)	-	-	-	(99,770)
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u Nivo 1	-	-	-	-	-
Prelazak u Nivo 2	-	-	-	-	-
Prelazak u Nivo 3	-	-	-	-	-
Smanjenje ispravke otplaćenih finansijskih sredstava	-	-	-	-	-
Povećanje ispravke na postojećim potraživanjima	(2,988)	-	-	-	(2,988)
Smanjenje ispravke na postojećim potraživanjima	93,677	-	-	-	93,677
Efekti modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja ispravki usled nastanka i sticanja	-	-	-	-	-
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	77	-	-	-	77
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2023. godine	(9,004)	-	-	-	(9,004)
Gotovina i sredstva kod centralne banke	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan 31. decembar 2021. godine	(107,276)	-	-	-	(107,276)
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u Nivo 1	-	-	-	-	-
Prelazak u Nivo 2	-	-	-	-	-
Prelazak u Nivo 3	-	-	-	-	-
Smanjenje ispravke otplaćenih finansijskih sredstava	-	-	-	-	-
Povećanje ispravke na postojećim potraživanjima	(46,497)	-	-	-	(46,497)
Smanjenje ispravke na postojećim potraživanjima	53,760	-	-	-	53,760
Efekti modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja ispravki usled nastanka i sticanja	-	-	-	-	-
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	243	-	-	-	243
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2022. godine	(99,770)	-	-	-	(99,770)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Prelasci između nivoa ispravki vrednosti sredstava po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat po nivoima za period koji se završava 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022. godine:

Plasmani kod drugih banaka	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan 31. decembar 2022. godine	(88,352)	(63)	(383,895)	-	(472,310)
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 1	(39)	39	-	-	-
Prelazak u nivo 2	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 3	-	-	-	-	-
Smanjenje ispravke otplaćenih finansijskih sredstava	128,503	-	-	-	128,503
Povećanje ispravke na postojećim potraživanjima	(89,407)	(2,485)	(1,839)	-	(93,731)
Smanjenje ispravke na postojećim potraživanjima	175,858	2,004	386	-	178,248
Efektii modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja ispravki usled nastanka i sticanja	(142,743)	-	-	-	(142,743)
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	379	50	14,868	-	15,297
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2023. godine	(15,801)	(455)	(370,480)	-	(386,736)
Plasmani kod drugih banaka	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan 31. decembar 2021. godine	(74,200)	-	(362,695)	-	(436,895)
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 1	-	-	-	-	-
Prelazak u nivo 2	332	(332)	-	-	-
Prelazak u nivo 3	-	-	-	-	-
Smanjenje ispravke otplaćenih finansijskih sredstava	332,783	-	-	-	332,783
Povećanje ispravke na postojećim potraživanjima	(210,937)	(9,961)	(61,247)	-	(282,145)
Smanjenje ispravke na postojećim potraživanjima	215,030	13,972	28,749	-	257,751
Efektii modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja ispravki usled nastanka i sticanja	(351,670)	-	-	-	(351,670)
Otpis potraživanja	-	-	32,892	-	32,892
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	310	(3,742)	(21,594)	-	(25,026)
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2022. godine	(88,352)	(63)	(383,895)	-	(472,310)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Prelasci između nivoa ispravki vrednosti sredstava po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat po nivoima za period koji se završava 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022. godine (nastavak):

Kreditni po amortizovanoj vrednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan 31. decembar 2022. godine	(3,536,025)	(4,372,093)	(11,782,890)	(533,067)	(20,224,075)
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u Nivo 1	(1,234,058)	1,185,389	48,669	-	-
Prelazak u Nivo 2	457,495	(1,104,673)	647,178	-	-
Prelazak u Nivo 3	17,665	1,263,307	(1,280,972)	-	-
Smanjenje ispravke otplaćenih finansijskih sredstava	1,674,986	520,530	106,613	-	2,302,129
Povećanje ispravke na postojećim potraživanjima	(1,907,353)	(4,590,130)	(5,561,593)	(56,029)	(12,115,105)
Smanjenje ispravke na postojećim potraživanjima	3,838,025	3,239,294	4,149,742	49,038	11,276,099
Efekti modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja ispravki usled nastanka i sticanja	(2,784,777)	(781,135)	(11,171)	-	(3,577,083)
Otpis potraživanja	-	-	1,303,827	82,115	1,385,942
Prodaja potraživanja	-	-	24,963	229,301	254,264
Ostale korekcije	2,309	8,332	-	-	10,641
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2023. godine	(3,471,733)	(4,631,179)	(12,355,634)	(228,642)	(20,687,188)
Kreditni po amortizovanoj vrednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan 31. decembar 2021. godine	(2,988,281)	(2,212,557)	(12,634,256)	(700,174)	(18,535,268)
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u Nivo 1	(1,722,708)	1,613,079	109,629	-	-
Prelazak u Nivo 2	520,718	(944,545)	510,297	(86,470)	-
Prelazak u Nivo 3	10,758	1,025,336	(1,122,564)	86,470	-
Smanjenje ispravke otplaćenih finansijskih sredstava	1,128,455	372,696	483,582	79,728	2,064,461
Povećanje ispravke na postojećim potraživanjima	(2,231,909)	(5,793,368)	(6,020,788)	(134,209)	(14,180,274)
Smanjenje ispravke na postojećim potraživanjima	3,733,903	1,698,633	4,417,537	152,839	10,002,912
Efekti modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	(5,063)	-	-	(5,063)
Povećanja ispravki usled nastanka i sticanja	(1,975,873)	(124,385)	(39,691)	(337)	(2,140,286)
Otpis potraživanja	821	194	2,257,343	27,163	2,285,521
Prodaja potraživanja	-	-	256,426	38,560	294,986
Ostale korekcije	(11,909)	(2,113)	(405)	3,363	(11,064)
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2022. godine	(3,536,025)	(4,372,093)	(11,782,890)	(533,067)	(20,224,075)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Prelasci između nivoa ispravki vrednosti sredstava po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat po nivoima za period koji se završava 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022. godine (nastavak):

Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat i hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan 31. decembar 2022. godine	(273,873)	(46,121)	-	-	(319,994)
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u Nivo 1	-	-	-	-	-
Prelazak u Nivo 2	-	-	-	-	-
Prelazak u Nivo 3	-	-	-	-	-
Smanjenje ispravke otplaćenih finansijskih sredstava	198,271	-	-	-	198,271
Povećanje ispravke na postojećim potraživanjima	-	-	-	-	-
Smanjenje ispravke na postojećim potraživanjima	-	-	-	-	-
Efekti modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja ispravki usled nastanka i sticanja	(51,727)	-	-	-	(51,727)
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	-	-	-	-	-
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2023. godine	(127,329)	(46,121)	-	-	(173,450)
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat i hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan 31. decembar 2021. godine	(225,467)	(46,121)	-	-	(271,588)
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u Nivo 1	-	-	-	-	-
Prelazak u Nivo 2	-	-	-	-	-
Prelazak u Nivo 3	-	-	-	-	-
Smanjenje ispravke otplaćenih finansijskih sredstava	86,498	-	-	-	86,498
Povećanje ispravke na postojećim potraživanjima	-	-	-	-	-
Smanjenje ispravke na postojećim potraživanjima	-	-	-	-	-
Efekti modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja ispravki usled nastanka i sticanja	(134,904)	-	-	-	(134,904)
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	-	-	-	-	-
Ispravka vrednosti na dan 31. decembar 2022. godine	(273,873)	(46,121)	-	-	(319,994)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Prelasci između nivoa ispravki vrednosti sredstava po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat po nivoima za period koji se završava 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022. godine (nastavak):

Preuzete i potencijalne obaveze	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2022. godine	(632,963)	(697,799)	(33,066)	-	(1,363,828)
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u Nivo 1	(181,424)	178,087	3,337	-	-
Prelazak u Nivo 2	22,769	(23,602)	833	-	-
Prelazak u Nivo 3	332	12,312	(12,644)	-	-
Smanjenje ispravke otplaćenih finansijskih sredstava	402,994	431,104	14,611	-	848,709
Povećanje ispravke na postojećim potraživanjima	(903,072)	(238,705)	(34,778)	-	(1,176,555)
Smanjenje ispravke na postojećim potraživanjima	1,160,994	517,052	6,680	-	1,684,726
Efekte modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja ispravki usled nastanka i sticanja	(807,797)	(287,215)	(115)	-	(1,095,127)
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	1,163	323	4	-	1,490
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2023. godine	(937,004)	(108,443)	(55,138)	-	(1,100,585)
Preuzete i potencijalne obaveze	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan 31. decembar 2021. godine	(745,622)	(83,519)	(26,943)	-	(856,084)
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u Nivo 1	(23,294)	18,924	4,370	-	-
Prelazak u Nivo 2	46,399	(47,296)	897	-	-
Prelazak u Nivo 3	328	2,534	(2,862)	-	-
Smanjenje ispravke otplaćenih finansijskih sredstava	371,679	91,313	6,018	-	469,010
Povećanje ispravke na postojećim potraživanjima	(702,758)	(605,336)	(24,439)	-	(1,332,533)
Smanjenje ispravke na postojećim potraživanjima	989,565	121,942	9,938	-	1,121,445
Efekte modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja ispravki usled nastanka i sticanja	(570,372)	(196,428)	(145)	-	(766,945)
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	1,112	67	100	-	1,279
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2022. godine	(632,963)	(697,799)	(33,066)	-	(1,363,828)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Prelasci između nivoa ispravki vrednosti sredstava po amortizovanoj vrednosti i hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat po nivoima za period koji se završava 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022. godine (nastavak):

Finansijske garancije	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2022. godine	(419,550)	(188,557)	(69,982)	-	(678,089)
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u Nivo 1	(23,700)	10,766	12,934	-	-
Prelazak u Nivo 2	18,313	(18,313)	-	-	-
Prelazak u Nivo 3	546	-	(546)	-	-
Smanjenje ispravke otplaćenih finansijskih sredstava	303,877	56,155	14,378	-	374,410
Povećanje ispravke na postojećim potraživanjima	(98,323)	(141,403)	(14,373)	-	(254,099)
Smanjenje ispravke na postojećim potraživanjima	199,767	108,415	3,279	-	311,461
Efeti modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja ispravki usled nastanka i sticanja	(361,091)	(50,441)	-	-	(411,532)
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	797	99	92	-	988
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2023. godine	(379,364)	(223,279)	(54,218)	-	(656,861)
Finansijske garancije	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan 31. decembar 2021. godine	(284,650)	(57,608)	(43,515)	-	(385,773)
Povećanje usled pripajanja entiteta	-	-	-	-	-
Prelazak u Nivo 1	(24,556)	24,556	-	-	-
Prelazak u Nivo 2	13,220	(13,220)	-	-	-
Prelazak u Nivo 3	124	12,640	(12,764)	-	-
Smanjenje ispravke otplaćenih finansijskih sredstava	138,574	36,081	3,379	-	178,034
Povećanje ispravke na postojećim potraživanjima	(238,992)	(160,769)	(43,707)	-	(443,468)
Smanjenje ispravke na postojećim potraživanjima	230,392	23,735	29,462	-	283,589
Efeti modifikacija koji ne dovode do prestanka priznavanja	-	-	-	-	-
Povećanja ispravki usled nastanka i sticanja	(253,561)	(53,796)	(2,844)	-	(310,201)
Otpis potraživanja	-	-	-	-	-
Prodaja potraživanja	-	-	-	-	-
Ostale korekcije	(101)	(176)	7	-	(270)
Ispravka vrednosti na 31. decembar 2022. godine	(419,550)	(188,557)	(69,982)	-	(678,089)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****43.4. Kreditni rizik (nastavak)****Restrukturirana sredstva**

Banka vrši modifikacija ugovorenih uslova otplate produženjem roka otplate ili izmenu drugih uslova otplate sa dva cilja:

- ublažavanja nivoa kreditnog rizika – restrukturiranjem potraživanja,
- servisiranje klijenta, odnosno iz poslovnih razloga – za klijente kod kojih nije došlo do povećanja nivoa kreditnog rizika.

Restrukturiranje potraživanja je odobravanje, zbog finansijskih poteškoća dužnika, ustupaka u vezi sa otplatom pojedinačnog potraživanja koji ne bi bili odobreni da dužnik nije u tim poteškoćama, bez obzira na to da li je određeni iznos tog potraživanja dospelo, da li je to potraživanje obezvređeno i da li je za njega nastupio status neizmirenja obaveza.

Kada su ugovoreni tokovi gotovine finansijske imovine pregovarani i izmenjeni (restrukturiranjem ili iz poslovnih razloga) i novi dogovor ili izmena nema za rezultat prestanak priznavanja te finansijske imovine u skladu sa MSFI 9, Banka će preračunati novu bruto knjigovodstvenu vrednost i na individualnom slučaju proceniti da li će priznati dobitak ili gubitak od modifikacije u bilansu uspeha.

Banka je svojim internim uputstvima uspostavila okvir upravljanja restuktuiranim potraživanjima (engl. forboren). Restrukturirana potraživanja kontinuirano se prate kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma i budućih plaćanja, kao i sagledala efikasnost primenjenih mera restrukturiranja.

Banka identifikuje restrukturirane plasmane u momentu modifikacije i klasifikuje ih u problematične restrukturirane plasmane (nivo 3) i one koji se ne smatraju problematičnim (nivo 2). Takođe, Banka je uspostavila odgovarajući okvir praćenja i reklasifikacije restrukturiranih plasmana, uključujući i izlazak iz statusa restrukturiranih.

Komparativni prikaz restrukturiranih plasmana u 2023. godini i u 2022. godini prikazan je u nastavku.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirana sredstva (nastavak)

31.12.2023.									
Bilansne pozicije	Otpis glavnice	Otpis dospelih kamata	Moratorijum	Restrukturirani e plaćanja kamate	Restrukturirani e plaćanja glavnice	Restrukturirani e strukture kolaterala	Izmena ostalih uslova	Refinansirani e	Ukupno
Potraživanja od stanovništva	-	-	207,750	1,771	670,804	-	308,449	-	1,188,774
Stambeni krediti	-	-	-	-	4,994	-	-	-	4,994
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	168,171	1,771	664,284	-	302,674	-	1,136,900
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	39,579	-	1,526	-	5,775	-	46,880
Potraživanje od privrede	-	-	1,814,493	2,741	1,303,037	-	291,764	366	3,412,401
Velika preduzeća	-	-	-	-	1,094,760	-	-	-	1,094,760
Mala i srednja preduzeća	-	-	1,639,855	2,741	208,277	-	-	-	1,850,873
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	174,638	-	-	-	291,764	366	466,768
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	-	-	2,022,243	4,512	1,973,841	-	600,213	366	4,601,175

* Ukoliko je osim restrukturiranja glavnice rađena dodatna modifikacija u odnosu na inicijalni ugovor (restrukturiranje kamate, izmena kolaterala i sl.) razvrstavanje je urađeno na osnovu dodatnog uslova

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirana sredstva (nastavak)

31.12.2022.									
Bilansne pozicije	Otpis glavnice	Otpis dospele kamate	Moratorijum	Restrukturiranje plaćanja kamate	Restrukturiranje plaćanja glavnice	Restrukturiranje strukture kolaterala	Izmena ostalih uslova	Refinansiranje	Ukupno
Potraživanja od stanovništva	-	-	132,881	2,430	394,652	-	319,334	-	849,297
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	6,270	2,430	393,362	-	316,508	-	718,570
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	126,611	-	1,290	-	2,826	-	130,727
Potraživanje od privrede	-	-	536,174	-	1,122,061	-	25,259	274	1,683,768
Velika preduzeća	-	-	-	-	50,513	-	-	-	50,513
Mala i srednja preduzeća	-	-	379,484	-	1,071,548	-	25,259	-	1,476,291
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	156,690	-	-	-	-	274	156,964
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	-	-	669,055	2,430	1,516,713	-	344,593	274	2,533,065

* Ukoliko je osim restrukturiranja glavnice rađena dodatna modifikacija u odnosu na inicijalni ugovor (restrukturiranje kamate, izmena kolaterala i sl.) razvrstavanje je urađeno na osnovu dodatnog uslova

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirana sredstva (nastavak)

31.12.2023.									
Vanbilansne pozicije	Otpis glavnice	Otpis dospjele kamate	Moratorijum	Restrukturiranje plaćanja kamate	Restrukturiranje plaćanja glavnice	Restrukturiranje strukture kolaterala	Izmena ostalih uslova	Refinansiranje	Ukupno
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	-	-	-	-	59,122	-	9,636	-	68,758
Velika preduzeća	-	-	-	-	35,687	-	-	-	35,687
Mala i srednja preduzeća	-	-	-	-	23,435	-	-	-	23,435
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	9,636	-	9,636
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	-	-	-	-	59,122	-	9,636	-	68,758

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirana sredstva (nastavak)

31.12.2022.									
Vanbilansne pozicije	Otpis glavnice	Otpis dospеле kamate	Moratorijum	Restrukturiranje plaćanja kamate	Restrukturiranje plaćanja glavnice	Restrukturiranje strukture kolaterala	Izmena ostalih uslova	Refinansiranje	Ukupno
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	-	-	-	-	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirana sredstva (nastavak)

31.12.2023.								
Bilansna potraživanja	Bruto vrednost na 31. decembar 2023.	Povećanje usled pripajanja entiteta	Restrukturirano u toku perioda	Prestala da se smatraju restrukturiranim u toku perioda	Uticao kursa	Druge promene	Bruto vrednost na 31. decembar 2023.	Neto vrednost na 31. decembar 2023.
Potraživanja od stanovništva	1,408,798	-	1,188,774	282,071	-	(117,389)	2,198,112	1,333,904
Stambeni krediti	362,458	-	4,994	84,580	-	(17,409)	265,463	160,761
Potrošački i gotovinski krediti	915,902	-	1,136,900	194,263	-	(102,452)	1,756,087	1,052,323
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	130,438	-	46,880	3,228	-	2,472	176,562	120,820
Potraživanje od privrede	5,621,516	-	3,412,401	2,891,650	-	(287,466)	5,854,801	3,787,959
Velika preduzeća	345,371	-	1,094,760	51,397	-	(84,207)	1,304,527	729,707
Mala i srednja preduzeća	4,549,450	-	1,850,873	2,838,298	-	496,165	4,058,190	2,656,301
Mikro preduzeća i preduzetnici	726,695	-	466,768	1,955	-	(699,424)	492,084	401,951
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	7,030,314	-	4,601,175	3,173,721	-	(404,855)	8,052,913	5,121,863

31.12.2023.								
Vanbilansne pozicije	Bruto vrednost na 31. decembar 2023.	Povećanje usled pripajanja entiteta	Restrukturirano u toku perioda	Prestala da se smatraju restrukturiranim u toku perioda	Uticao kursa	Druge promene	Bruto vrednost na 31. decembar 2023.	Neto vrednost na 31. decembar 2023.
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	-	-	68,758	-	-	-	68,758	40,690
Velika preduzeća	-	-	35,687	-	-	-	35,687	13,209
Mala i srednja preduzeća	-	-	23,435	-	-	-	23,435	18,738
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	9,636	-	-	-	9,636	8,743
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	-	-	68,758	-	-	-	68,758	40,690

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirana sredstva (nastavak)

31.12.2022.								
Bilansna potraživanja	Bruto vrednost na 31. decembar 2021.	Povećanje usled pripajanja entiteta	Restrukturirano u toku perioda	Prestala da se smatraju restrukturiranim u toku perioda	Uticaj kursa	Druge promene	Bruto vrednost na 31. decembar 2022.	Neto vrednost na 31. decembar 2022.
Potraživanja od stanovništva	1,181,280	-	849,297	502,425	-	(119,354)	2,413,648	933,042
Stambeni krediti	791,741	-	-	359,959	-	(69,324)	1,082,376	245,322
Potrošački i gotovinski krediti	389,539	-	718,570	142,466	-	(49,741)	1,200,834	590,904
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	130,727	-	-	(289)	130,438	96,816
Potraživanje od privrede	4,493,578	-	1,683,768	106,549	-	(449,281)	5,834,614	3,893,928
Velika preduzeća	484,759	-	50,513	60,771	-	(129,130)	466,913	127,898
Mala i srednja preduzeća	721,897	-	1,476,291	40,287	-	2,391,549	4,630,024	3,603,515
Mikro preduzeća i preduzetnici	3,286,922	-	156,964	5,491	-	(2,711,700)	737,677	162,515
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	5,674,858	-	2,533,065	608,974	-	(568,635)	8,248,262	4,826,970
31.12.2022.								
Vanbilansne pozicije	Bruto vrednost na 31. decembar 2021.	Povećanje usled pripajanja entiteta	Restrukturirano u toku perioda	Prestala da se smatraju restrukturiranim u toku perioda	Uticaj kursa	Druge promene	Bruto vrednost na 31. decembar 2022.	Neto vrednost na 31. decembar 2022.
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	-	-	-	-	-	-	-	-
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku prema danima docnje, rejtingu i nivoima

Banka kontinuirano razvija modeli za rangiranje klijenata/izloženosti po rejtingu i proširuje njihovu primenu po segmentima portfolija. U tabelama za 2023 godinu, izloženost kreditnom riziku je prikazana prema rejtingu klijenta i nivoima kod segmenata portfolija kod kojih je implementiran rejting model. Kod potraživanja kod kojih rejting model nije implementiran, izloženost kreditnom riziku je prikazana po danima docnje i nivoima.

Posebno su prikazani ukupno krediti komparativno za 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022. po danima docnje.

31. decembar 2023.	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		
Plasmani bankama – 000 RSD	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	POCI kumulativno	Ukupno kumulativno
Nije u docnji	72,789,066	24,334	-	-	72,813,400
Do 30 dana	-	-	-	-	-
Od 31-60 dana	-	-	-	-	-
Od 61-90 dana	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja					
Nije u docnji	-	-	-	-	-
Do 30 dana	-	-	-	-	-
Od 31-60 dana	-	-	-	-	-
Od 61-90 dana	-	-	-	-	-
Preko 90 dana	-	-	370,480	-	370,480
Bruto knjigovodstvena vrednost	72,789,066	24,334	370,480	-	73,183,880
Ispravke vrednosti	15,801	455	370,480	-	386,736
Knjigovodstvena vrednost	72,773,265	23,879	-	-	72,797,144
31. decembar 2022.	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		
Plasmani bankama – 000 RSD	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	POCI kumulativno	Ukupno kumulativno
Nije u docnji	11,300,948	1,221	-	-	11,302,169
Do 30 dana	1,124	-	-	-	1,124
Od 31-60 dana	-	-	-	-	-
Od 61-90 dana	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja					
Nije u docnji	-	-	-	-	-
Do 30 dana	-	-	-	-	-
Od 31-60 dana	-	-	-	-	-
Od 61-90 dana	-	-	-	-	-
Preko 90 dana	-	-	383,895	-	383,895
Bruto knjigovodstvena vrednost	11,302,072	1,221	383,895	-	11,687,188
Ispravke vrednosti	88,352	63	383,895	-	472,310
Knjigovodstvena vrednost	11,213,720	1,158	-	-	11,214,878

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku prema danima docnje, rejtingu i nivoima (nastavak):

31. decembar 2023.	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		
Kreditni stanovištvu - Potraživanja za koje se ne primenjuje rejting* - 000 RSD	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	POCI kumulativno	Ukupno kumulativno
Nije u docnji	6,513,328	280,372	-	-	6,793,700
Do 30 dana	168,355	98,660	-	15	267,030
Od 31-60 dana	1	28,768	-	5	28,774
Od 61-90 dana	1	11,074	-	-	11,075
Problematična potraživanja					-
Nije u docnji	-	-	33,852	26	33,878
Do 30 dana	-	-	7,765	-	7,765
Od 31-60 dana	-	-	11,254	-	11,254
Od 61-90 dana	-	-	6,655	1	6,656
Preko 90 dana	-	-	648,828	3,523	652,351
Bruto knjigovodstvena vrednost	6,681,685	418,874	708,354	3,570	7,812,483
Ispravke vrednosti	48,084	52,421	581,048	3,531	685,084
Knjigovodstvena vrednost	6,633,601	366,453	127,306	39	7,127,399
31. decembar 2022.	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		
Kreditni stanovištvu - Potraživanja za koje se ne primenjuje rejting* - 000 RSD	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	POCI kumulativno	Ukupno kumulativno
Nije u docnji	5,443,694	297,955	-	-	5,741,649
Do 30 dana	170,489	122,177	-	29	292,695
Od 31-60 dana	-	23,721	-	-	23,721
Od 61-90 dana	1	10,306	-	-	10,307
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-
Nije u docnji	-	-	67,390	1	67,391
Do 30 dana	-	-	16,046	10	16,056
Od 31-60 dana	-	-	7,653	39	7,692
Od 61-90 dana	-	-	1,498	-	1,498
Preko 90 dana	-	-	817,739	14,682	832,421
Bruto knjigovodstvena vrednost	5,614,184	454,159	910,326	14,761	6,993,430
Ispravke vrednosti	43,276	48,612	719,819	14,637	826,344
Knjigovodstvena vrednost	5,570,908	405,547	190,507	124	6,167,086

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku prema danima docnje, rejtingu i nivoima (nastavak):

31. decembar 2023.	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		
Stambeni krediti - RSD 000	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	POCI kumulativno	Ukupno kumulativno
Rejting 1	53,531,799	201,737	-	21,787	53,755,323
Rejting 2	31,418,358	114,115	-	43,657	31,576,130
Rejting 3	5,677,052	20,300	-	7,525	5,704,877
Rejting 4	6,913,139	54,843	-	8,926	6,976,908
Rejting 5	4,756,272	13,548	-	19,720	4,789,540
Rejting 6	2,637,814	5,524,364	-	61,342	8,223,520
Rejting 7	1,068,463	2,949,429	-	37,684	4,055,576
Rejting 8	-	2,107,594	-	53,787	2,161,381
Rejting 9	-	1,401,591	-	45,589	1,447,180
Default	-	-	1,522,457	130,417	1,652,874
Bez rejtinga	7,825,671	3,517	-	-	7,829,188
Bruto knjigovodstvena vrednost	113,828,568	12,391,038	1,522,457	430,434	128,172,497
Ispravke vrednosti	241,936	540,573	619,427	99,529	1,501,465
Knjigovodstvena vrednost	113,586,632	11,850,465	903,030	330,905	126,671,032
31. decembar 2022.	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		
Stambeni krediti - RSD 000	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	POCI kumulativno	Ukupno kumulativno
Rejting 1	45,711,751	275,651	-	18,352	46,005,754
Rejting 2	37,680,281	236,452	-	84,055	38,000,788
Rejting 3	4,483,462	41,183	-	2,451	4,527,096
Rejting 4	5,301,789	62,528	-	8,157	5,372,474
Rejting 5	5,570,014	40,035	-	16,609	5,626,658
Rejting 6	3,104,501	5,830,022	-	74,400	9,008,923
Rejting 7	1,231,721	2,482,158	-	71,088	3,784,967
Rejting 8	-	2,317,672	-	34,450	2,352,122
Rejting 9	-	1,081,290	-	27,173	1,108,463
Default	-	-	1,299,561	170,471	1,470,032
Bez rejtinga	12,185,587	-	-	-	12,185,587
Bruto knjigovodstvena vrednost	115,269,106	12,366,991	1,299,561	507,206	129,442,864
Ispravke vrednosti	245,323	443,796	520,247	125,591	1,334,957
Knjigovodstvena vrednost	115,023,783	11,923,195	779,314	381,615	128,107,907

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku prema danima docnje, rejtingu i nivoima (nastavak):

31. decembar 2023.	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		
Gotovinski krediti - RSD 000	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	POCI kumulativno	Ukupno kumulativno
Rejting 1	27,182,518	2,993	-	-	27,185,511
Rejting 2	18,452,279	7,011	-	1,093	18,460,383
Rejting 3	7,647,645	8,006	-	198	7,655,849
Rejting 4	7,912,288	32,223	-	379	7,944,890
Rejting 5	10,325,936	44,348	-	272	10,370,556
Rejting 6	5,993,342	48,321	-	414	6,042,077
Rejting 7	5,442,205	1,153,933	-	120	6,596,258
Rejting 8	724,146	2,360,602	-	2,310	3,087,058
Rejting 9	-	2,265,674	-	114	2,265,788
Default	-	-	10,495,991	31,650	10,527,641
Bez rejtinga	30,023,727	66,052	72,813	-	30,162,592
Bruto knjigovodstvena vrednost	113,704,086	5,989,163	10,568,804	36,550	130,298,603
Ispravke vrednosti	997,508	484,702	7,289,949	28,297	8,800,456
Knjigovodstvena vrednost	112,706,578	5,504,461	3,278,855	8,253	121,498,147

31. decembar 2022.	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		
Gotovinski krediti - RSD 000	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	POCI kumulativno	Ukupno kumulativno
Rejting 1	3,031,614	-	-	-	3,031,614
Rejting 2	11,566,419	6,621	-	567	11,573,607
Rejting 3	16,983,339	8,711	-	1,332	16,993,382
Rejting 4	19,831,599	9,160	-	1,416	19,842,175
Rejting 5	11,657,740	10,342	-	289	11,668,371
Rejting 6	12,612,680	21,912	-	2,663	12,637,255
Rejting 7	6,401,998	239,276	-	55	6,641,329
Rejting 8	933,722	5,104,985	-	2,316	6,041,023
Rejting 9	-	3,723,843	-	157	3,724,000
Default	-	-	9,661,947	71,267	9,733,214
Bez rejtinga	24,739,552	72,509	79,279	-	24,891,340
Bruto knjigovodstvena vrednost	107,758,663	9,197,359	9,741,226	80,062	126,777,310
Ispravke vrednosti	958,155	618,816	6,600,463	62,028	8,239,462
Knjigovodstvena vrednost	106,800,508	8,578,543	3,140,763	18,034	118,537,848

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku prema danima docnje, rejtingu i nivoima (nastavak):

31. decembar 2023.					
Kreditni privredi - RSD 000	Nivo 1 12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	Nivo 2 12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	Nivo 3 12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	POCI kumulativno	Ukupno kumulativno
Rejting 1	19,301,246	174,582	-	-	19,475,828
Rejting 2	35,869,227	4,075,028	-	-	39,944,255
Rejting 3	49,634,601	13,305,998	-	-	62,940,599
Rejting 4	32,377,866	1,277,110	-	-	33,654,976
Rejting 5	11,500,441	1,462,521	-	-	12,962,962
Rejting 6	12,356,122	9,015,425	-	-	21,371,547
Rejting 7	58,413,506	1,889,013	-	-	60,302,519
Rejting 8	1,203,751	1,352,539	-	-	2,556,290
Rejting 9	-	13,637,690	-	-	13,637,690
Default	488	-	5,176,607	171,271	5,348,366
Bez rejtinga	18,920,123	558,071	-	-	19,478,194
Bruto knjigovodstvena vrednost	239,577,371	46,747,977	5,176,607	171,271	291,673,226
Ispravke vrednosti	2,184,205	3,553,483	3,865,210	97,285	9,700,183
Knjigovodstvena vrednost	237,393,166	43,194,494	1,311,397	73,986	281,973,043
31. decembar 2022.					
Kreditni privredi - RSD 000	Nivo 1 12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	Nivo 2 12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	Nivo 3 12-mesečni očekivani kreditni gubici kumulativno	POCI kumulativno	Ukupno kumulativno
Rejting 1	27,194,282	-	-	-	27,194,282
Rejting 2	44,163,150	252,213	-	-	44,415,363
Rejting 3	37,205,916	16,093,908	-	-	53,299,824
Rejting 4	25,831,781	1,522,190	-	-	27,353,971
Rejting 5	23,554,862	7,709,685	-	-	31,264,547
Rejting 6	28,637,533	6,083,624	-	-	34,721,157
Rejting 7	41,826,134	730,605	-	-	42,556,739
Rejting 8	1,685,194	668,508	-	-	2,353,702
Rejting 9	-	3,959,351	-	-	3,959,351
Default	-	-	5,158,223	428,915	5,587,138
Bez rejtinga	16,156,946	637,740	-	5	16,794,691
Bruto knjigovodstvena vrednost	246,255,798	37,657,824	5,158,223	428,920	289,500,765
Ispravke vrednosti	2,289,271	3,260,869	3,942,361	330,811	9,823,312
Knjigovodstvena vrednost	243,966,527	34,396,955	1,215,862	98,109	279,677,453

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku prema danima docnje, rejtingu i nivoima (nastavak):

Ukupno krediti	Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31.12.2023.	Ispravka vrednosti na dan 31.12.2023.	Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31.12.2022.	Ispravka vrednosti na dan 31.12.2022.
Nije u docnji	601,856,132	(9,395,890)	535,840,302	(8,866,037)
do 30 dana	14,426,702	(688,215)	13,164,860	(517,287)
Od 31-60 dana	900,223	(266,453)	889,084	(173,211)
Od 61-90 dana	613,232	(161,423)	614,280	(162,500)
Od 91-180 dana	1,153,186	(540,015)	1,039,812	(439,806)
Preko 180 dana	12,191,214	(10,021,928)	12,853,219	(10,537,544)
Ukupno	631,140,689	(21,073,924)	564,401,557	(20,696,385)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost prema granskoj i geografskoj koncentraciji na dan 31.12.2023. godine:

31. decembar 2023.	Vojvodina		Beograd		Region Šumadije i Zapadne Srbije		Region Južne i Istočne Srbije		Region Kosova i Metohije		Inostranstvo	
RSD 000	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja
Bruto knjigovodstvena vrednost												
Gotovina i sredstva kod centralne banke	46,565,339	-	98,234,016	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	939,080	-
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-	33,673,943	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od stanovništva	80,648,679	4,239,827	90,322,445	3,572,181	47,430,076	3,018,177	34,576,579	2,103,867	264,049	29,404	76,521	1,778
Stambeni krediti	37,710,920	555,338	58,917,343	592,060	18,570,528	359,602	11,185,429	145,205	59,648	-	75,752	670
Potrošački i gotovinski krediti	40,342,043	3,426,265	28,841,380	2,814,909	27,815,144	2,462,053	22,499,847	1,869,439	199,297	27,787	440	-
Transakcioni i kreditne kartice	328,264	32,788	533,970	44,613	232,049	22,084	191,406	23,378	729	323	310	1,046
Ostala potraživanja	2,267,452	225,436	2,029,752	120,599	812,355	174,438	699,897	65,845	4,375	1,294	19	62
Privreda	110,294,372	1,125,484	134,035,379	3,231,339	32,990,183	578,246	8,849,388	413,297	-	-	155,538	-
Sektor A	17,228,609	276,098	406,529	787	722,498	6,986	82,932	232,595	-	-	-	-
Sektor B, C, E	35,910,553	300,981	20,033,253	1,106,182	19,194,454	146,684	2,128,835	61,177	-	-	105,564	-
Sektor D	31,087,984	-	11,165,091	177,883	71,471	-	481	-	-	-	-	-
Sektor F	6,000,447	207,872	10,808,353	831,583	913,413	7,263	2,038,629	2,109	-	-	-	-
Sektor G	12,047,415	271,831	33,721,507	678,902	8,681,048	142,242	3,659,076	79,793	-	-	-	-
Sektor H, I, J	2,830,463	56,795	24,773,999	105,621	1,219,561	25,703	539,078	23,547	-	-	-	-
Sektor L, M, N, P, Q, R i S	5,188,901	11,907	33,126,647	330,381	2,187,738	249,368	400,357	14,076	-	-	49,974	-
Potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,261	1,667	62,373,977	-	604	-	191	-	-	-	10,437,367	368,813
Ukupna bilansna potraživanja	237,509,651	5,366,978	418,639,760	6,803,520	80,420,863	3,596,423	43,426,158	2,517,164	264,049	29,404	11,608,506	370,591
Date garancije i jemstva	18,216,010	-	45,111,481	79,843	5,253,056	784	4,886,651	-	-	-	2,739,859	-
Preuzete buduće obaveze	33,351,775	23,541	87,045,340	52,863	17,639,186	13,678	8,069,666	15,185	3,856	50	4,342	367
Ukupna vanbilansna izloženost	51,567,785	23,541	132,156,821	132,706	22,892,242	14,462	12,956,317	15,185	3,856	50	2,744,201	367
Ukupna izloženost	289,077,436	5,390,519	550,796,581	6,936,226	103,313,105	3,610,885	56,382,475	2,532,349	267,905	29,454	14,352,707	370,958

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost prema granskoj i geografskoj koncentraciji na dan 31. decembar 2022. godine:

31. decembar 2022.	Vojvodina		Beograd		Region Šumadije i Zapadne Srbije		Region Južne i Istočne Srbije		Region Kosova i Metohije		Inostranstvo	
<i>RSD 000</i>	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja
Bruto knjigovodstvena vrednost												
Gotovina i sredstva kod centralne banke	10,848,987	-	113,283,766	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	445,087	-
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-	41,437,631	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od stanovništva	79,637,918	4,039,874	90,012,318	3,418,263	47,180,227	2,817,178	33,793,896	1,913,351	290,544	26,519	82,294	1,222
Stambeni krediti	37,653,509	500,904	59,735,095	530,664	19,044,609	328,992	11,381,881	109,472	76,312	-	81,426	-
Potrošački i gotovinski krediti	39,489,516	3,164,027	28,304,761	2,685,392	27,251,465	2,249,184	21,711,120	1,689,207	206,196	24,659	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	331,031	36,658	509,904	49,762	212,242	25,629	176,249	25,275	795	334	353	1,164
Ostala potraživanja	2,163,862	338,285	1,462,558	152,445	671,911	213,373	524,646	89,397	7,241	1,526	515	58
Privreda	116,829,750	1,304,270	122,033,392	2,287,549	33,088,478	1,279,044	11,151,459	716,280	-	-	810,543	-
Sektor A	18,693,465	254,734	451,409	787	1,598,089	6,647	90,058	235,615	-	-	-	-
Sektor B, C, E	37,352,505	647,220	15,971,387	1,110,953	18,361,761	1,034,392	3,216,216	89,519	-	-	145,165	-
Sektor D	33,816,812	-	7,988,860	-	161,532	-	-	-	-	-	-	-
Sektor F	5,867,826	19,134	11,152,801	133,700	1,196,964	27,536	2,317,380	254,508	-	-	-	-
Sektor G	12,607,610	287,699	32,356,066	565,584	8,462,067	147,043	4,316,671	84,145	-	-	-	-
Sektor H, I, J	2,762,738	80,298	27,801,628	86,870	1,265,045	46,060	619,290	37,611	-	-	-	-
Sektor L, M, N, P, Q, R i S	5,728,794	15,185	26,311,241	389,655	2,043,020	17,366	591,844	14,882	-	-	665,378	-
Potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,556	1,669	1,671,833	-	2,107	-	377	-	-	-	9,627,420	382,226
Ukupna bilansna potraživanja	207,318,211	5,345,813	368,438,940	5,705,812	80,270,812	4,096,222	44,945,732	2,629,631	290,544	26,519	10,965,344	383,448
Date garancije i jemstva	17,872,980	-	37,890,867	144,859	5,558,079	12,733	4,629,849	-	-	-	1,967,561	-
Preuzete buduće obaveze	24,234,451	27,096	56,874,779	38,382	13,687,072	13,865	6,327,220	18,018	3,033	117	4,496	598
Ukupna vanbilansna izloženost	42,107,431	27,096	94,765,646	183,241	19,245,151	26,598	10,957,069	18,018	3,033	117	1,972,057	598
Ukupna izloženost	249,425,642	5,372,909	463,204,586	5,889,053	99,515,963	4,122,820	55,902,801	2,647,649	293,577	26,636	12,937,401	384,046

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****43.4. Kreditni rizik (nastavak)**

Sektor A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
Sektor B, C i E	Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti
Sektor D	Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija
Sektor F	Građevinarstvo
Sektor G	Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala
Sektor H, I i J	Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije
Sektor L, M, N, P, Q, R i S	Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, obrazovanje, zdravstvo i socijalna zaštita, umetnost, zabava i rekreacija i ostale delatnosti

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.4. Kreditni rizik (nastavak)
Sredstva obezbeđenja

Po definiciji sredstvo obezbeđenja (kolateral) predstavlja imovinu ili sredstva koja su ponuđena kao osiguranje kredita ili druge vrste obaveze. Primarni izvor naplate jeste dužnikov priliv novčanih sredstava iz redovnog poslovanja, dok je kolateral sekundarni izvor otplate kredita.

Pravilnik Banke određuje obim prihvatljivih sredstava obezbeđenja vezanih za sve plasmane Banke kao i uslove za njihovo prihvatanje u zavisnosti od njihove vrednosti, kao i ostala sredstva obezbeđenja za koja se ne može utvrditi realna vrednost ali se ista uzimaju u cilju smanjenja preuzetog rizika

Prihvatljiva sredstva obezbeđenja sa vrednošću su sledeća:

- Novčani depoziti i HoV - Založno pravo na gotovinskim depozitima i HoV;
- Hipoteka - na rezidencijalnim (stan, kuća) i nerezidencijalnim nekretninama (poslovne nekretnine, zemljište i ostale nerezidencijalne nekretnine);
- Zaloga: Založno pravo na pokretnostima (zalihe, dobra, vozila, oprema, mašine, poljoprivredni proizvodi, zlato, plemeniti metali i drago kamenje, umetnička dela) i na potraživanjima;
- Garancije i jemstva: Bankarske garancije (izdate od strane domaćih i inostranih Banaka) prihvatljive za Banku i solidarno jemstvo (jemac-platac).

LTV racio predstavlja odnos između iznosa kredita i procenjene vrednosti imovine primljene kao sredstvo obezbeđenja.

Struktura hipotekarnih kredita po rasponima LTV racija za portfolio stanovništva i privrede je prikazana u sledećem pregledu uporedno sa stanjem na dan 31. decembar 2023. i 31. decembra 2022. godine.

Zbog karakteristika i nivoa rizičnosti portfolija, poseban pregled je dat za nivo 3 segmenta stanovništva za potraživanja pokrivena hipotekom nad nepokretnostima, takođe komparativno sa stanjem na dan 31. decembar 2023. godine i 31. decembra 2022. (svi podaci su u 000 RSD).

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.		31.12.2022.	
Vrednost LTV pokazatelja - Potraživanja od stanovništva	Vrednost potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima	Ispravka vrednosti potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima	Vrednost potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima	Ispravka vrednosti potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima
Ispod 50%	58,938,639	692,933	36,636,296	492,311
Od 50% do 70%	39,435,901	466,714	41,391,802	359,308
Od 70% do 90%	28,303,816	319,797	47,596,992	417,559
Od 90% do 100%	743,927	25,720	2,058,158	70,202
Od 100% do 120%	551,170	38,359	1,285,869	51,730
Od 120% do 150%	254,422	13,285	566,333	41,987
Preko 150%	274,577	58,633	368,413	51,495
Ukupno	128,502,452	1,615,441	129,903,863	1,484,592
Prosečan LTV pokazatelj	52.41%		61.67%	

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja (nastavak)

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.		31.12.2022.	
Vrednost LTV pokazatelja - Potraživanja od stanovništva Nivo 3	Vrednost potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima	Ispravka vrednosti potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima	Vrednost potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima	Ispravka vrednosti potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima
Ispod 50%	1,014,636	388,109	854,761	323,755
Od 50% do 70%	454,718	199,799	361,982	161,884
Od 70% do 90%	212,043	132,185	270,521	149,058
Od 90% do 100%	26,565	17,780	72,144	52,237
Od 100% do 120%	38,954	32,028	55,920	39,142
Od 120% do 150%	-	-	17,090	16,697
Preko 150%	46,638	41,325	32,326	30,047
Ukupno	1,793,554	811,226	1,664,744	772,820
Prosečan LTV pokazatelj	52.14%		56.52%	

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.		31.12.2022.	
Vrednost LTV pokazatelja- Potraživanja od Privrede	Vrednost potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima	Ispravka vrednosti potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima	Vrednost potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima	Ispravka vrednosti potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima
Ispod 50%	23,691,798	537,951	24,354,313	852,087
Od 50% do 70%	16,678,964	658,947	16,478,195	892,839
Od 70% do 90%	8,206,665	138,554	13,501,736	164,411
Od 90% do 100%	23,023,278	334,874	14,970,619	172,898
Od 100% do 120%	5,651,240	279,304	4,778,137	150,862
Od 120% do 150%	6,193,171	140,249	8,187,679	271,050
Preko 150%	22,948,587	1,629,763	22,760,107	2,105,369
Ukupno	106,393,703	3,719,642	105,030,786	4,609,516
Prosečan LTV pokazatelj	135.88%		120.64%	

U skladu sa zakonskom regulativom i internim aktima Banke, Banka je u obavezi da obezbedi blagovremenu procenu kolaterala realizovanih plasmana.

Vrsta, broj i procenjena vrednost kolaterala koje Banka drži, komparativno sa stanjem na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022.godine prikazana u tabelama ispod:

Vrsta kolaterala – u 000RSD	31. decembar 2023.		31. decembar 2022.	
	Broj kolaterala koje Banka drži	Procenjena vrednost kolaterala	Broj kolaterala koje Banka drži	Procenjena vrednost kolaterala
Hipoteka	41,477	562,213,721	37,917	450,709,033
Depozit	474	4,938,547	477	4,994,278
Zaloga	1,341	89,724,130	1,320	107,024,265
Garancija	9,977	72,045,704	9,073	65,125,753

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
43.4. Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja (nastavak)

Fer vrednost prodatih kolaterala je prikazana u narednoj tabeli:

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
RSD 000		
Fer vrednost	423,840	3,160,249

Otpis potraživanja

Banka će direktno umanjiti bruto knjigovodstvenu vrednost finansijske imovine kada nema realnih očekivanja o oporavku finansijske imovine u njenoj celosti ili delimično. Otpis predstavlja događaj za prestanak priznavanja finansijske imovine.

Dodatno, Banka vrši otpis u računovodstvene svrhe i prenosi u vanbilans finansijsku imovinu sa niskom verovatnoćom oporavka.

Banka je u toku 2023. godine realizovala ukupan otpis bilansnih potraživanja u iznosu od 1,647,588 hiljada dinara (u 2022. godini 2,452,555 hiljada dinara), od čega je direktno otpisano 100,252 hiljade dinara (u 2022. godini 228,208 hiljade dinara) a u vanbilansnu evidenciju preneto 1,574,336 hiljade dinara (u 2022. godini 2,224,348 hiljade dinara).

43.5. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled (nenamernih i namernih) propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik takođe uključuje i pravni rizik. Operativni rizik, po definiciji ne uključuje strateški i reputacioni rizik, uz napomenu da je reputacioni rizik usko povezan sa operativnim rizikom i može da se pojavi usled realizacije operativnog rizika. Posebne oblasti operativnog rizika obuhvataju: rizik informacionog sistema, rizik neetičkog poslovanja (*conduct* rizik), rizik modela.

Upravljanje operativnim rizikom u Banci, sastoji se iz sledećih komponenti:

- prikupljanje podataka o događajima po osnovu operativnih rizika,
- samoprocena operativnih rizika (RCSA – Risk Control&Self Assessment),
- scenario analiza i
- ključni indikatori rizika.
- mere za savladavanje operativnih rizika.

Cilj upravljanja operativnim rizicima je da se obezbedi da nivo izloženosti Banke ovim rizicima bude u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima i politikama Banke.

Prikupljanje podataka o događajima po osnovu operativnih rizika

U Banci je organizovan sistem izveštača iz svakog organizacionog dela koji prikupljaju podatke o nastalim događajima po osnovu operativnih rizika. Prijavlivanje događaja se vrši u interno razvijenoj bazi podataka. Postavljeni su limiti po pitanju unosa događaja u bazu operativnih rizika, kao i po pitanju obaveze definisanja dodatnih mera za savlađivanje operativnih rizika. Banka na kvartalnom nivou sprovodi analize prijavljenih događaja po osnovu operativnih rizika kojim se teži poboljšanju i pojačavanju kontrolnog sistema za smanjenje gubitaka koji proizilaze iz događaja operativnih rizika i u istoj dinamici izveštava sve relevantne stakeholdere o izloženosti Banke ka operativnim rizicima.

Samoprocena operativnih rizika

Osnovni cilj samoprocene operativnih rizika je identifikacija svih potencijalnih operativnih rizika u svim procesima koji se u Banci odvijaju, njihova ocena sa aspekta potencijalne visine gubitka i verovatnoće nastanka. Tokom samoprocene vrši se i identifikacija i ocena postojećih kontrola za svaki identifikovan operativni rizik pojedinačno. Rezultati samoprocene treba da budu definisane mere za umanjjenje operativnih rizika koji su identifikovani.

U samoproceni operativnih rizika učestvuju svi organizacioni delovi u Banci, kao i sve članice Bankarske grupe u kojoj je Banka najviše matično društvo.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**43.5. Operativni rizik (nastavak)****Samoprocena operativnih rizika (nastavak)**

Poseban segment samoprocene operativnih rizika razvijen u saradnji sa matičnom bankom odnosi se na sistem testiranja efektivnosti i funkcionalnosti kontrola u procesima koji prepoznaju postojanje operativnih rizika. Pomenuti alat prepoznaje i ključne kontrole koje su uspostavljene za visoke inherentne rizike i kao takve imaju poseban tretman u testiranju. U skladu sa rezultatima ocene funkcionalnosti kontrola pristupa se uvođenju novih kontrola, unapređenju postojećih ili oceni da su postojeće kontrole adekvatne i da poseduju kapacitet da mitiguju identifikovane operativne rizike u pojedinačnim poslovnim procesima.

Scenario analiza

Scenario analiza se sprovodi jednom godišnje. Osnovna svrha scenario analize je da se utvrdi izloženost Banke operativnim rizicima po osnovu predefinisanih scenarija, odnosno utvrdi verovatnoća nastanka i potencijalni finansijski efekat realizacije pomenutih predefinisanih scenarija. Scenario analizom se žele obuhvatiti operativni rizici koji imaju manju verovatnoću nastanka, ali veći potencijalni negativni finansijski efekat, kao i definisanje dodatnih mera za savlađivanje ovakvih rizika.

Ključni indikatori rizika

Za praćenje izloženosti operativnom riziku Banka primenjuje ključne indikatore rizika (KRI – Key Risk Indicator). Ključni pokazatelji rizika su mere putem kojih se tokom vremena prate izloženosti pojedinačnim identifikovanim rizicima, a u cilju prepoznavanja promena u izloženosti. Definisanjem ključnih indikatora rizika Banka ostvaruje proaktivni pristup upravljanju operativnim rizicima.

Banka je razvila sistem ključnih indikatora rizika kojim se prati izloženost ka pojedinačnim operativnim rizicima, uz uspostavljene graničnih vrednosti. Granične vrednosti predstavljaju toleranciju prema prihvatanju operativnih rizika. U slučaju prekoračenja postavljenih graničnih vrednosti definišu se dodatne mere za savlađivanje operativnih rizika, jer izloženost prevazilazi postavljenu granicu tolerancije.

Banka ima razvijen interni okvir praćenja operativnog rizika putem ključnih indikatora rizika, uz istovremeno praćenje ključnih indikatora rizika predefinisanih od strane matične banke. Svi uspostavljeni ključni indikatori rizika adekvatno su mapirani i raspoređeni na kategorije operativnih rizika definisane Bazelskim sporazumom.

Plan kontinuiteta poslovanja (BCP)

Radi obezbeđivanja kontinuiteta poslovanja, Upravni odbor Banke je usvojio dokument Pravilnik za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja sa priložima, kao i 29 pojedinačnih BCP-a Akcionih planova kritičnih procesa Banke. Takođe, Izvršni odbor Banke je usvojio dokument Procedura za upravljanje komunikacijom za vreme krizne situacije.

Banka osigurava upravljanje kontinuitetom poslovanja na bazi BCP dokumentacije koja se zasniva na analiziranom uticaju na poslovanje (BIA) i riziku poslovanja.

Njegova svrha je da minimizira operativne, finansijske, pravne, reputacione rizike, uticaj na klijente i druge materijalne posledice, uzrokovane prekidom u poslovanju, kao i da obezbedi funkcionisanje kritičnih poslovnih funkcija kao i/ili njihovo vraćanje u funkciju u okviru ranije predefinisanih rokova. BCP obezbeđuje ponovno uspostavljanje redovnog poslovanja u razumnom vremenskom periodu (RTO), a u slučajevima značajnog i nepredviđenog, delimičnog ili potpunog, prekida poslovanja.

Banka, redovno, najmanje jednom godišnje, sprovodi testiranje BCP. Takođe, Banka početkom godine definiše sve planirane aktivnosti testiranja BCP kroz BCP kalendar koji se usaglašava sa respektabilnim direkcijama Sektora za IT i operacije.

Rizik poveravanja aktivnosti trećim licima

Banka upravlja rizikom poveravanja aktivnosti trećim licima kroz procene i uspostavljene kontrolne mehanizme pre zaključivanja ugovora sa trećim licima odnosno pružiocima usluga uz preduzimanje neophodnih mera u cilju zaštite od negativnih uticaja na poslovanje i reputaciju Banke. Banka ima jasno uspostavljen proceduralni okvir koji je ujedno regulatorno definisan, kao i aplikativni softver obezbeđen za funkcionisanje navedenog procesa, uz postojanje seta kontrolnih tačaka u samom procesu.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****43.5. Operativni rizik (nastavak)****Rizik uvođenja novog proizvoda**

Banka aktivno upravlja uvođenjem novih proizvoda u smislu da svojim sistemom upravljanja rizicima obuhvata i aktivno upravlja svim rizicima koji proističu iz uvođenja novog proizvoda.

Radi obezbeđivanja kontinuiteta poslovanja, Upravni odbor Banke je usvojio dokument Pravilnik za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja sa priložima, kao i 29 pojedinačnih BCP-a Akcionih planova kritičnih procesa Banke. Takođe, Izvršni odbor Banke je usvojio dokument Procedura za upravljanje komunikacijom za vreme krizne situacije.

Banka osigurava upravljanje kontinuitetom poslovanja na bazi BCP dokumentacije koja se zasniva na analiziranom uticaju na poslovanje (BIA) i riziku poslovanja.

Njegova svrha je da minimizira operativne, finansijske, pravne, reputacione rizike, uticaj na klijente i druge materijalne posledice, uzrokovane prekidom u poslovanju, kao i da obezbedi funkcionisanje kritičnih poslovnih funkcija kao i/ili njihovo vraćanje u funkciju u okviru ranije predefinisanih rokova. BCP obezbeđuje ponovno uspostavljanje redovnog poslovanja u razumnom vremenskom periodu (RTO), a u slučajevima značajnog i nepredviđenog, delimičnog ili potpunog, prekida poslovanja.

Banka, redovno, najmanje jednom godišnje, sprovodi testiranje BCP. Takođe, Banka početkom godine definiše sve planirane aktivnosti testiranja BCP kroz BCP kalendar koji se usaglašava sa respektabilnim direkcijama Sektora za IT i operacije.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**43.5. Operativni rizik (nastavak)****Rizik informacionog sistema**

Banka je razvila proces upravljanja rizikom informacionog sistema koji uključuje identifikaciju rizika, merenje, ocenu, ublažavanje, praćenje i kontrolu rizika. Banka upravlja rizikom informacionog sistema sa aspekta upravljanja kontinuitetom poslovanja Banke.

Pravni rizik

Rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu sudskih ili vansudskih postupaka u vezi sa poslovanjem Banke (obligacioni odnosi, radni odnosi itd.).

Kapitalni zahtev za operativni rizik

Za potrebe izračunavanja regulatornog kapitalnog zahteva za operativni rizik, Banka koristi pristup osnovnog indikatora u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala Banke a na grupnom nivou primenjuje se napredni pristup na osnovu internog modela za merenje operativnog rizika.

Struktura upravljanja

Kako bi upravljanje operativnim rizikom bilo efikasno, neophodno je imati odgovarajuću strukturu upravljanja, koju predvodi specijalizovani Odbor za upravljanje operativnim rizicima (ORC), kao i odgovarajuću organizacionu strukturu, čiju okosnicu čini Odeljenje za upravljanje operativnim rizicima, koje predlaže politike, planove i procedure za upravljanje operativnim rizikom, kao i potrebne alate upravljanja (prikupljanje podataka, KRI, RCSA, Scenario analize itd), te u saradnji sa vlasnicima procesa i svim biznis linijama Banke kontinuirano radi na unapređenju okvira za upravljanje operativnim rizicima, radi na pronalaženju efikasnih rešenja za umanjeње rizika kroz kreiranje i praćenje realizacije akcionih planova.

43.6. Rizik zemlje

Rizik zemlje je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanje zbog političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla lica prema kome Banka ima izloženost. Banka upravlja rizikom zemlje kontinuirano sprovodeći analizu zemalja porekla lica, praćenjem njihovog rejtinga, uspostavljanjem limita prema pojedinačnim zemljama, kao i praćenjem izloženosti i iskorišćenosti postavljenih limita. Kod preuzimanja rizika prema bankama van teritorije Republike Srbije, prilikom odobravanja limita uzima se u obzir i procena rizika zemlje.

43.7. Rizik druge ugovorne strane

Rizik druge ugovorne strane jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije, odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji.

Banka je proces upravljanja rizikom druge ugovorne strane definisala kroz odgovarajuću politiku, kao i drugim internim aktima. U cilju upravljanja rizikom druge ugovorne strane Banka sprovodi redovne analize i monitoring rejtinga drugih ugovornih strana, uspostavlja limite prema drugim ugovornim stranama po vrstama poslova i ročnostima tih poslova. Izloženost prema drugim ugovornim stranama i iskorišćenost limita prati se na dnevnom nivou.

43.8. Rizik ulaganja

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva, u skladu sa regulativom Narodne banke Srbije.

Banka je proces upravljanja rizikom ulaganja uredila odgovarajućom politikom i pratećim internim aktima, a ograničila kroz adekvatan sistem internih limita. U toku 2023. godine Banka je kontinuirano vodila računa o rizicima ulaganja i na dan 31. decembra 2023. godine rizici ulaganja su bili u okviru zakonski propisanih pokazatelja.

43.9. Rizik koncentracije

Sektor za upravljanje rizicima u skladu sa usvojenim procedurama prati limite, odnosno koncentraciju plasmana po pojedinim pravnim licima ili grupi povezanih lica, te obezbeđuje da izloženosti budu u limitima definisanim od strane Narodne banke Srbije.

Izloženost banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne sme preći 25% kapitala banke. Zbir svih velikih izloženosti banke ne sme preći 400% kapitala banke. Banka nije imala prekoračenje zakonskih limita na dan 31. decembar 2023. godine.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****43.10 ESG rizik**

U skladu sa svojom liderskom pozicijom na domaćem tržištu u ukupnim kreditnim aktivnostima, Banka je čvrsto strateški opredeljena da bude vodeća i kada je zeleno i održivo finansiranje u pitanju. Sredinom 2022.godine, Banka je usvojila Strategiju održivog poslovanja, kojom je definisala ciljeve do 2025.godine, saglasno strateškim pravcima OTP Grupe Mađarska kada su ESG i održivost u pitanju. Važenje postojeće Strategije, Banka je potvrdila i u 2023.godini. Prethodno, Banka je usvojila okvir za upravljanje ESG rizicima u procesu odobravanja i praćenja kredita, za pravna lica, koji se kontinuirano unapređuje i usklađuje sa razvojem regulatornog okvira OTP Grupe, baziranog na EU standardima o održivosti. U skladu sa tim, Banka nema uopšte apetit da finansira klijente koji obavljaju delatnosti koje su neprihvatljive za Banku i za OTP Grupu i koje se nalaze na ESG listi isključenja. U toku 2023.godine nije bilo takvih transakcija u kreditnom portfoliju Banke, o čemu je Banka uredno kroz kvartalne izveštaje Banke o iskorišćenosti limita sklonosti ka rizicima, izveštavala organe upravljanja u Banci, imajući u vidu da je ESG rizik jedan od rizika uključenih u sveukupnu Izjavu o sklonosti Banke ka rizicima.

Na bazi napred pomenutog okvira za upravljanje ESG rizicima u procesu odobravanja kredita pravnim licima (iz segmenta privrede i malog biznisa), Banka vrši segmentaciju klijenata i njihovih transakcija u jednu od 4 kategorije ESG rizika – nizak, srednji, srednje-visok i visok. Kategorizacija klijenata se vrši po pripadnosti sektorskom (NACE) kodu, koji dodatno obezbeđuje i kategorizaciju samih kreditnih plasmana, u kombinaciji sa preostalom ročnošću. Pri tome, za transakcije u većem iznosu ili od strane klijenata koji su svrstani u više kategorije ESG rizika, koristi se i dodatna analiza preko posebnih ESG upitnika, koji pružaju više informacija radi odgovarajuće kategorizacije klijenata. Dodatno, u slučaju da se radi o zelenoj kreditnoj transakciji, bez obzira na kategoriju ESG rizika koju ima sam klijent, ista transakcija će automatski biti ocenjena kao nisko rizična kada je ESG rizik u pitanju. Banka kontinuirano radi na unapređenju svojih procesa, posebno kada je reč o prikupljanju podataka, do kojih dolazi korišćenjem javno dostupnih podataka ili informacija dobijenih od samih klijenata.

U samom procesu odobravanja kredita, Banka prepoznaje posebno uticaj klimatskih i ekoloških rizika kojima su potencijalno izloženi klijenti, bilo kroz oblike fizičkih rizika ili tranzicionih rizika, u ovom trenutku više akutne, nego hronične prirode. Takođe, tokom 2023. godine, Banka je unapredila prikupljanje podataka o hipotekarnim sredstvima obezbeđenja, tako što je preko javno dostupnih registara obezbedila informacije o njihovim energetske razredima.

Banka kontinuirano radi na unapređenju svojih procesa vezano za okvir upravljanja ESG rizicima, uključujući i podizanje znanja i svesti svojih zaposlenih o važnosti ove teme. U 2023.godini, pored permanentne organizacione jedinice koja je u okviru funkcije upravljanja rizicima zadužena za koordinaciju ESG rizika na nivou Banke, osnovana je i ESG komisija, kao novo telo u Banci, koje pruža podršku Izvršnom odboru u svim pitanjima vezanim za ESG i održivi razvoj.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**44. UPRAVLJANJE KAPITALOM**

Okvir upravljanja kapitalom je namenjen obezbeđivanju dovoljne količine kapitala u cilju podrške Banci kod osnovnih rizika i za ostvarivanje regulatornih ciljeva i ciljeva kreditnog rejtinga rukovodstva. Upravljanje kapitalom se odnosi na definiciju optimalnog iznosa kapitala koji Banka treba da održi uzimajući u obzir postojeći kvalitet sredstava i buduće strategije kreditiranja.

Plan upravljanja kapitalom Banke definiše i obezbeđuje sledeće:

- Efektivno planiranje kapitala koje uzima u obzir zahtevanu adekvatnost kapitala, profil rizika i poslovne ciljeve Banke;
- Način postizanja i održavanja adekvatnog nivoa regulatornog i internog kapitala i pokazatelja adekvatnosti kapitala kako bi se obezbedilo održivo poslovanje Banke u slučaju događaja neočekivanih gubitaka i kako bi se izbeglo prekoračenje regulatornih limita.

Narodna banka Srbije kao regulatorno telo definiše i nadzire ispunjenost propisa vezanih za regulatorni kapital i adekvatnost kapitala Banke.

Izveštaji se Narodnoj banci Srbije dostavljaju na kvartalnom nivou. Banka kontroliše i prati pokazatelje adekvatnosti kapitala na mesečnom nivou.

U skladu sa Bazel III standardima Banka je dužna da obračunava:

- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala koji predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog akcijskog kapitala i rizične aktive Banke;
- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala koji predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog kapitala i rizične aktive Banke;
- Pokazatelj adekvatnosti kapitala koji predstavlja procentualno izražen odnos kapitala i rizične aktive Banke;

Banka je dužna da pokazatelje adekvatnosti kapitala iz prethodnog stava održava na nivou koji nisu niži od:

- 4.5% za pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala
- 6% za pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala
- 8% za pokazatelj adekvatnosti kapitala

Banka je dužna da obračunava i održava zaštitne slojeve kapitala u skladu sa regulativom Narodne banke Srbije.

Zaštitni slojevi kapitala predstavljaju dodatni osnovni akcijski kapital koji je Banka u obavezi da održava iznad propisanog regulatornog minimuma odnosno ne mogu se koristiti za održavanje minimalno propisanih pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke.

Sledeći zaštitni slojevi kapitala se primenjuju i obračunavaju u skladu sa regulativom Narodne banke Srbije:

- Zaštitni sloj za očuvanje kapitala,
- Kontraciklični zaštitni sloj kapitala,
- Zaštitni sloj kapitala za sistemski značajne banke,
- Zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik.

Banka je utvrđena kao sistemski značajna banka od strane Narodne banke Srbije.

Banka je dužna da u svom poslovanju obezbedi minimalnu visinu kapitala u iznosu od 10 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti prema zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije. Banka je dužna da u svakom trenutku održava kapital na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

Regulatorni kapital Banke kojim se upravlja jeste zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala pri čemu osnovni kapital banke čini zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
44. UPRAVLJANJE KAPITALOM (nastavak)

Elementi regulatornog kapitala Banke kao i pokazatelj adekvatnosti kapitala su prikazani u narednoj tabeli:

	31.12.2023.	31.12.2022.
RSD 000	Bazel III	Bazel III
Osnovni kapital		
Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	56,830,752	56,830,752
Emisiona premija	2,564,892	2,564,892
Gubici iz prethodnih godina	-	-
Gubitak iz tekućeg perioda	-	-
Nematerijalna ulaganja	(1,451,939)	(1,254,606)
Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze	-	-
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	78,822	78,661
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(131,064)	(300,339)
Rezerve iz dobiti		
Ostale rezerve	31,793,083	30,701,394
Regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala	(35,527)	(42,319)
Ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje	-	-
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita	(35,579)	(46,756)
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, a koji po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala	(265,316)	(278,961)
Osnovni akcijski kapital	89,348,124	88,252,718
Dodatni osnovni kapital		
Osnovni kapital	89,348,124	88,252,718
Subordinirane obaveze koje ispunjavaju uslove za uključivanje u kapital	14,548,907	14,652,450
Dopunski kapital	14,548,907	14,652,450
Ukupan regulatorni kapital, stanje na dan	103,897,031	102,905,168
Rizična aktiva		
Kreditni rizik	421,828,793	431,414,167
Devizni rizik	-	2,156,678
Cenovni rizik	472,923	453,372
Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti	695,763	329,581
Operativni rizik	62,346,259	52,922,704
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	18.41%	18.11%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	18.41%	18.11%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	21.41%	21.12%
Ukupni zahtevi za zaštitne slojeve kapitala (%)	6.69%	6.67%

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
44. UPRAVLJANJE KAPITALOM (nastavak)

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke godine su usaglašeni sa propisanim vrednostima od strane Narodne Banke Srbije kao što je i prikazano u narednoj tabeli:

	Propisani	31.12.2023.	31.12.2022.
Kapital	10 miliona evra	887 mil EUR	877 mil EUR
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	Minimum 8%	21.41%	21.12%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Minimum 6%	18.41%	18.11%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Minimum 4.5%	18.41%	18.11%
Rizika koncentracije	Maksimum 50%	3.70%	5.27%
Ulaganja Banke	Maksimum 60%	11.81%	11.56%
Ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru	Maksimum 10%	0.02%	0.01%
Izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica	Maksimum 25%	17.29%	19.10%
Zbir velikih izloženosti banke	Maksimum 400%	81.88%	75.14%
Pokazatelji likvidnosti			
a) uži pokazatelj likvidnosti	Minimum 0.5	1.74	1.87
b) pokazatelj likvidnosti	Minimum 0.8	2.44	2.05
Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom	Minimum 100%	139.12%	143.82%
Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20%	0.40%	2.10%

Banka redovno prati i kontroliše navedene propisane pokazatelje poslovanja. Banka je u toku 2023. kao i u toku 2022. godine bila usklađena sa propisanim pokazateljima poslovanja.

45. FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Fer vrednost se utvrđuje primenom raspoloživih tržišnih podataka na dan izveštavanja i modela vrednovanja.

Metode, pretpostavke i tehnike procene koje se koriste za utvrđivanje fer vrednosti

Obračun fer vrednosti u baziran je prvenstveno na eksternim izvornima podataka (kotacije dilera za državne obveznice i raspoložive cene akcija sa berze).

Obveznice za koje kotacije nisu raspoložive u adekvatnom broju ili kotacije nisu dovoljno ažurne vrednuju se diskontovanjem budućih novčanih tokova korišćenjem unapred definisane krive za odgovarajuću valutu.

OTC derivati vrednuju se diskontovanjem budućih novčanih tokova uz pomoć definisanih kriva prinosa za konkretan proizvod i konkretnu valutu. Krive prinosa za derivate (FXS- krive) se dnevno čuvaju u sistemu za čuvanje pozicije OTP bankarske Grupe (Kondor+ sistem). Korišćenjem modela vrednuju se i obveznice ukoliko ne postoji adekvatan broj kotacija ili kotacije nisu ažurne.

Za procenu fer vrednosti finansijskih instrumenata Banke korišćeni su tržišni i prihodovni pristupi, odnosno korišćene su informacije o sličnim finansijskim instrumentima sa tržišta, poput važeće kamatne stope, ročnosti i sektorske pripadnosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine**45. FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA (nastavak)****Metode, pretpostavke i tehnike procene koje se koriste za utvrđivanje fer vrednosti (nastavak)**

Banka koristi sledeću hijerarhiju pri određivanju i obelodanjivanja fer vrednosti finansijskih instrumenata, u zavisnosti od toga kako se izvodi tržišna vrednost instrumenta:

Nivo 1: Tržišne kotacije istovetnih finansijskih instrumenata na aktivnim tržištima (nekorigovane); Fer vrednost određena na osnovu kotacija može biti Nivo 1 ukoliko su frekvencija i obim trgovanja zadovoljavajući i postoji konzistentnost cena. Kao Nivo 1 klasifikuju se derivati kojima se trguje organizovano, na berzi, kao i akcije i obveznice za koje postoji aktivno tržište

Nivo 2: Inputi uočljivi za sredstvo ili obavezu bilo direktno, bilo indirektno, a koji koriste informacije o sličnim finansijskim instrumentima na aktivnim tržištima, kotirane cene za identična ili slična sredstva koja nisu aktivna ili drugim tržišnim informacijama na osnovu kojih može da se izvede vrednost finansijskog instrumenta (npr. kamatne stope i krive prinosa uočljive u uobičajenim kotiranim intervalima); Instrumenti za koje postoje tržišne kotacije, ali čije tržište se ne može smatrati aktivnim usled ograničene likvidnosti, klasifikuju se kao Nivo 2. Ukoliko tržišne kotacije nisu dostupne, ali se fer vrednost određuje korišćenjem modela za vrednovanje (diskontovanje budućih novčanih tokova), a svi parametri modela (krive prinosa, spreadovi) su dostupni na tržištu, takođe se dodeljuje 2. OTC derivati i manje likvidne akcije i obveznice klasifikuju se kao Nivo 2

Nivo 3: Neuočljivi inputi za sredstva i obaveze, koji se koriste ukoliko relevantni uočljivi inputi nisu dostupni. Banka koristi Mark to model pristup, koji koristi informacije koje nisu dobijene sa tržišta, već su izvedene na osnovu teoretskog modela adekvatnog za određivanje finansijske vrednosti instrumenta. Instrumenti čija se fer vrednost određuje na bazi kotacija koje nisu dovoljno ažurne ili korišćenjem modela čiji svi inputi nisu tržišno dostupni klasifikuju se kao Nivo 3 hijerarhije. Tržišno nedostupni parametri najčešće se odnose na kreditne spreadove koji se izvode iz interno obračunatih mera. Akcije za koje ne postoje kotacije, nelikvidne obveznice, kao i krediti i depoziti klasifikuju se kao Nivo 3

U proceni fer vrednosti finansijskih instrumenata dana 31. decembra 2023. Banka je koristila inpute hijerarhijske nivoe 1, 2 i 3.

Finansijski instrumenti vrednovani po fer vrednosti

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha i finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat se vrednuju po fer vrednosti baziranoj na dostupnim tržišnim informacijama, odnosno korišćenjem kotirane tržišne cene na dan izveštavanja. Ukoliko su ove informacije nedostupne koriste se druge tehnike procene.

Banka je prilikom procene vrednosti državnih zapisa i državnih obveznica koristila tehnike procene za koje je smatrala da su odgovarajuće u datim okolnostima i za koje ima dovoljno raspoloživih podataka za odmeravanje fer vrednosti, uz maksimalnu primenu relativnih uočljivih inputa, a trudeći se da minimalno upotrebi neuočljive inpute. Fer vrednost državnih obveznica sa kojima se aktivno trguje, čije su kotacije dostupne na Bloomberg platformi, i koje su ocenjene sa BVAL- ocenom većom ili jednakom od 7 (na skali od 1 do 10), klasifikuju se kao instrumenti iz nivoa 1.

S tim u vezi, Banka se opredelila za kombinaciju tržišnog i prihodovnog pristupa i procenu fer vrednosti manje likvidnih obveznica je uradila na osnovu inputa hijerarhijskog Nivoa 2. Fer vrednost je utvrđena na osnovu:

- Dostupnih cena za hartije denominovane u dinarima i evrima, odnosno korišćene su cene sa Bloomberg-a na 31.12.2023. na osnovu kojih je generisana dinarska odnosno evro "bezrizična" kriva za diskontovanje novčanih tokova. Vrednosti kriva se čuvaju u *front-office* sistemu, Kondor+.
- Na osnovu dobijenih cena za konkretne ročnosti.

Akcije za koje ne postoje kotacije, nelikvidne obveznice se klasifikuju kao instrumenti iz Nivoa 3. Fer vrednost valutnih svopova i forvarda se obračunava na bazi diskontovanja procenjenih budućih tokova gotovine. Za diskontovanje Banka koristi tržišne kamatne stope za finansijske instrumente sa istim preostalim rokom dospeća.

Fer vrednost kamatnih svopova se obračunava kao razlika između diskontovanog budućeg novčanog toka vezanog za fiksnu stopu i diskontovanog budućeg novčanog toka vezanog za varijabilnu stopu.

Na dan 31.12.2023. godine, Banka nije imala u svom portfolio obveznice čija se fer vrednost vrednuje kroz bilans uspeha, jer su limiti za ovu vrstu instrumenta u knjizi trgovanja bili ukinuti nakon nastupanja Rusko-Ukrajinske krize.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
45. FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENATA (nastavak)
Finansijski instrumenti čija je fer vrednost aproksimativno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti

Za likvidna, kratkoročna finansijska sredstva i finansijske obaveze pretpostavlja se da su knjigovodstvene vrednosti približno jednake njihovoj fer vrednosti. Takođe ova pretpostavka se primenjuje na depozite po viđenju, štedne račune i finansijska sredstva i obaveze čija je cena (repricing) tržišno usklađena (proizvodi sa varijabilnom kamatnom stopom).

U tabeli u nastavku prikazana je fer vrednost finansijskih instrumenata koji se priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima:

RSD 000	31. decembar 2023.				31. decembar 2022.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina	-	1,378,396	-	1,378,396	-	448,484	-	448,484
Potraživanja po osnovu derivata	-	1,378,396	-	1,378,396	-	448,484	-	448,484
Hartije od vrednosti	531	33,693,946	15,187	33,709,664	560	41,456,408	15,699	41,472,668
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	531	33,693,946	15,187	33,709,664	560	41,456,408	15,699	41,472,668
Finansijske obaveze	-	(439,131)	-	(439,131)	-	(398,327)	-	(398,327)
Obaveze po osnovu derivata	-	(439,131)	-	(439,131)	-	(398,327)	-	(398,327)

Banka je koristila kao inpute u odmeravanju fer vrednosti za sredstva i obaveze koja se ne vrednuju po fer vrednosti ali se fer vrednost obelodanjuje, pri čemu obračunata fer vrednost odstupa od knjigovodstvene, zvanične i lako proverljive podatke.

Input, tj. podatak o preovlađujućim kamatnim stopama na ugovore sa sličnim karakteristikama Banka je preuzela sa zvaničnog sajta NBS, koristeći:

- Kamatne stope banaka na kredite odobrene stanovništvu i nefinansijskom sektoru, po valutama – novoodobrenim poslovima na dan 30. novembar 2023. godine, kao poslednji dostupni tržišni podaci – inputi za procenu fer vrednosti kredita i potraživanja od komitenata. Banka je svrstala ovaj input u inpute nivoa 3.
- Kamatne stope banaka na primljene depozite od stanovništva i nefinansijskog sektora, po valutama – novoodobreni na dan 30. novembar 2023. godine kao poslednji dostupni podaci sa tržišta – input za procenu fer vrednosti depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima, Banka je svrstala ovaj input u inpute nivoa 3.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
45. FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA (nastavak)

U narednoj tabeli je prikazano poređenje knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti finansijskih instrumenata koji se ne vode po fer vrednosti.

Navedena tabela ne uključuje nefinansijska sredstva i obaveze:

31. decembar 2023.					
RSD 000	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Knjigovodstvena vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	162,713,299	-	162,713,299	162,713,299
Založena finansijska sredstva	-	939,080	-	939,080	939,080
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	72,797,144	72,797,144	72,797,144
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	532,704,565	532,704,565	537,269,621
Ostala sredstva	-	-	5,243,439	5,243,439	5,243,439
	-	163,652,379	610,745,148	774,397,527	778,962,583
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	143,413,317	143,413,317	143,418,111
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	545,705,624	545,705,624	545,682,973
Ostale obaveze	-	-	5,991,045	5,991,045	5,991,045
	-	-	695,109,986	695,109,986	695,092,129

31. decembar 2022.					
RSD 000	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Knjigovodstvena vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	140,512,381	-	140,512,381	140,512,381
Založena finansijska sredstva	-	445,087	-	445,087	445,087
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	11,214,878	11,214,878	11,214,878
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	533,655,960	533,655,960	532,490,294
Ostala sredstva	-	-	2,778,515	2,778,515	2,778,515
	-	140,957,468	547,649,353	688,606,821	687,441,155
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	169,901,049	169,901,049	170,000,624
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	448,685,226	448,685,226	448,758,309
Ostale obaveze	-	-	2,721,540	2,721,540	2,721,540
	-	-	621,307,815	621,307,815	621,480,473

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
46. ANALIZA DOSPEĆA AKTIVE I PASIVE

Tabela u nastavku prikazuje analizu imovine i obaveza prema tome kada se očekuje da će biti dospelili ili izmireni:

RSD 000	31.12.2023.		31.12.2022.	
	<12 meseci	>12 meseci	<12 meseci	>12 meseci
Gotovina i sredstva kod centralne banke	104,177,822	58,535,477	140,512,381	-
Založena finansijska sredstva	-	939,080	-	445,087
Potraživanja po osnovu derivata	1,011,612	366,784	71,060	377,424
Hartije od vrednosti	7,969,642	25,740,022	14,266,140	27,206,528
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	66,719,716	6,077,428	11,188,084	26,794
Kredit i potraživanja od komitenata	178,453,563	358,816,058	181,503,148	350,987,146
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	173,096	-	149,650
Investicije u zavisna društva	-	755,514	-	755,514
Nematerijalna imovina	-	1,451,938	-	1,254,606
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	12,018,055	-	11,507,553
Investicione nekretnine	-	231,234	-	370,153
Odložena poreska sredstva	-	-	-	57,199
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	4,955	-	6,248	-
Ostala sredstva	4,453,132	790,307	1,789,801	1,537,429
UKUPNO AKTIVA	362,790,442	465,894,993	349,336,862	394,675,083
Obaveze po osnovu derivata	72,348	366,783	22,088	376,239
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	57,532,128	85,885,983	113,169,936	56,830,688
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	479,465,219	66,217,754	441,491,887	7,266,422
Subordinirane obaveze	48,560	20,581,550	83,328	14,665,300
Rezervisanja	-	3,535,247	-	3,772,895
Odložene poreske obaveze	-	34,133	-	-
Tekuće poreske obaveze	1,206,239	-	1,042,563	-
Ostale obaveze	4,302,812	1,688,233	979,262	3,953,351
UKUPNO OBAVEZE	542,627,306	178,309,683	556,789,064	86,864,895

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine
47. DODATNE INFORMACIJE O TOKOVIMA GOTOVINE

<i>RSD 000</i>	31.12.2023.	31.12.2022.
U dinarima		
Žiro račun (Napomena 18)	46,565,339	10,848,986
Gotovina u blagajni (Napomena 18)	12,330,706	10,256,232
Ukupno u dinarima	58,896,045	21,105,218
U stranoj valuti		
Devizni računi (Napomena 22)	4,214,202	4,882,772
Gotovina u blagajni u stranoj valuti (Napomena 18)	5,530,665	6,165,628
Ostala novčana sredstva u stranoj valuti (Napomena 18)	26,299	87,797
Ukupno u stranoj valuti	9,771,166	11,136,197
Zlato i plemeniti metali (Napomena 18)	61,576	57,538
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti	68,728,787	32,298,953

Za potrebe izrade izveštaja o tokovima gotovine Banka u gotovinu i gotovinske ekvivalente uključuje gore navedene pozicije.

48. USAGLAŠENOST OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Banka je sa stanjem na dan 31. oktobra 2023. godine izvršila usaglašavanja obaveza i potraživanja sa pravnim licima i bankama, u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Obelodanjivanje neusaglašenih potraživanja dato je u skladu sa zahtevom člana 22. ovog Zakona.

Ukupan iznos potraživanja i obaveza poslatih na usaglašavanje je 1,137,919,254 hiljada dinara. Iznos usaglašenih obaveza i potraživanja čini 99.99% od ukupnog iznosa koji je vraćen nakon usaglašavanja od strane klijenata, odnosno 73.73% od ukupno poslatih iznosa na usaglašavanje. Iznos ukupno neusaglašenih obaveza i potraživanja iznosi 56,175 hiljada dinara.

2023		
	Aktiva	Pasiva
Broj neusaglašenih IOSa	220	158
Ukupan broj-predmet usaglašavanja	6,662	7,033
% broja neusaglašenih	3.30%	2.25%
Iznos neusaglašenih (RSD 000)	45,314	10,861
Ukupan iznos-predmet usaglašavanja (RSD 000)	457,447,148	381,542,062
% iznosa neusaglašenih	0.01%	0.00%

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

49. DEVIZNI KURS

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za pojedine strane valute su:

Valuta	Zvanični srednji kurs na dan 31. decembar 2023.	Zvanični srednji kurs na dan 31. decembar 2022.
USD	105.8671	110.1515
CHF	125.5343	119.2543
EUR	117.1737	117.3224

50. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nije bilo dešavanja nakon datuma bilansa koji bi zahtevali korekcije priloženih finansijskih izveštaja ili obelodanjivanja u napomenama uz finansijske izveštaje na dan 31. decembra 2023. godine.

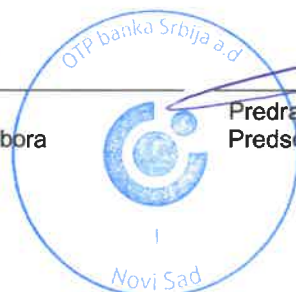

U Novom Sadu, 15. mart 2024. godine.

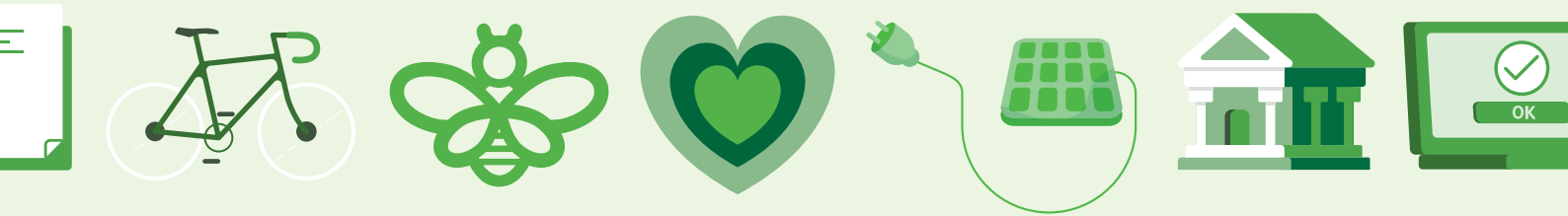
Vladimir Pejčić
 Direktor Direkcije računovodstva

Branimir Spasić
 Član Izvršnog odbora

Predrag Mihajlović
 Predsednik Izvršnog odbora

Godišnji izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Sadržaj

- 1.1 Uvodna reč predsednika Izvršnog odbora
- 1.2 O OTP Grupi
- 1.3 O OTP banci Srbija a.d. Novi Sad
- 1.4 Makroekonomsko okruženje i bankarski sektor
- 1.5 Poslovanje sa stanovništvom
- 1.6 Poslovanje sa privredom
- 1.7 Upravljanje rizicima
- 1.8 Upravljanje likvidnošću i rizikom kamatne stope
- 1.9 Upravljanje kapitalom i pokazatelji adekvatnosti kapitala
- 1.10 Finansijski pokazatelji OTP banke Srbija
- 1.11 Planovi za budućnost
- 1.12 Značajni događaji po završetku poslovne godine

Nefinansijski izveštaj

- 2.1 Uvodna reč
- 2.2 O OTP Grupi
- 2.3 O OTP banci Srbija a.d. Novi Sad
  - 2.3.1. Upravljanje
  - 2.3.2. Organizaciona struktura
- 2.4 Pristup održivosti
- 2.5 Poslovna etika i odgovorne poslovne prakse
  - 2.5.1. Usklađenost poslovanja i antikorupcija
  - 2.5.2. Označavanje i oglašavanje proizvoda
  - 2.5.3. Zaštita podataka o ličnosti
  - 2.5.4. Pristupačnost finansijskih usluga

2.6 Odgovorno finansiranje – finansijske usluge usmerene na održivost

2.7 Odgovornost u radnom okruženju

2.7.1. Zadovoljstvo zaposlenih

2.7.2. Različitost i jednake mogućnosti

2.7.3. Obuke i razvoj zaposlenih

2.7.4. Bezbednost i zdravlje na radu

2.8 Održivost sopstvenih operacija

2.8.1. Potrošnja energije i energetska efikasnost

2.8.2. Upravljanje otpadom

2.9 Doprinos zajednici

2.9.1. Inovacije, preduzetništvo i zeleni projekti

2.9.2. Finansijska edukacija

2.9.3. Ulaganje u kulturu

2.9.4. Podrška sportu

2.9.5. Podrška lokalnim zajednicama

2.10 GRI indeks

1.1

Uvodna reč predsednika Izvršnog odbora

Predrag Mihajlović

Dragi prijatelji,

Nakon što smo u 2022. godini svedočili rastu bazičnih kamatnih stopa Evropske centralne banke (ECB), američkog Fed-a, kao i Narodne banke Srbije, od septembra ove godine vidimo mirovanje bez daljih podizanja, uz stabilizaciju inflacije. Ohrabrujuća činjenica jeste ta da je finansijski sektor Srbije dosta stabilan i možda jedan od najstabilnijih u regionu i Evropi zbog visoke stope adekvatnosti kapitala, visoke stope likvidnosti i banke su spremne za sve izazove koji mogu doći iz okruženja. Sve banke u Srbiji redovno prolaze kroz stres testove i održavaju nivo adekvatnosti kapitala kako bi mogle da amortizuju potencijalne negativne efekte krize. Takođe, moram da napomenem da su projekcije rasta za 2024. godinu vrlo pozitivne, jer očekujemo rast kreditne aktivnosti u narednim godinama, uz dalji pad inflacije u evrozoni i u Srbiji.

Ponosan sam što mogu da kažem da su rezultati OTP banke ostali rekordni u svim pogledima poslovanja. Uspeli smo da ostvarimo rekordne rezultate poslovanja i rast u svim poslovnim segmentima, što je i nagrađeno prestižnim međunarodnim priznanjima. Naša banka je proglašena za najbolju banku za usluge u upravljanju tokovima novca (Cash management) u Srbiji za 2023. godinu od strane vodećeg svetskog finansijskog magazina Euromoney. Kao i do sada i ova nagrada odraz je naše vrhunske ekspertize, ali i velikog truda i posvećenosti da klijentima u svakom trenutku omogućimo izuzetno korisničko iskustvo kroz proizvode i servise koje svi zajedno kontinuirano unapređujemo. Po drugi put zaredom OTP banka je dobitnik i nagrade za Najbolju banku u poslovima kupoprodaje deviza u Srbiji za 2023. godinu magazina Global Finance. Euromoney nam je takođe dodelio priznanje i ove godine „Serbia’s Corporate Banking Market Leader 2023“.

U kreditima, sa ukupnim iznosom od oko 4.6 milijardi evra zadržali smo vodeće mesto na srpskom tržištu. Stambeni krediti iznose preko milijardu evra i imaju tržišni udeo od 22.1 odsto. Skok je zabeležen i u oblasti gotovinskih kredita, gde

je sa rastom od 2.7 odsto u odnosu na kraj prethodne godine dosegnut iznos od 1.1 milijardu evra, što predstavlja 19.5 odsto tržišnog učešća. Značajno povećanje ostvareno je i u segmentu poslovanja sa privredom, gde je sa 2.5 milijardi evra OTP banka ostala među liderima na tržištu sa 16.1 odsto tržišnog učešća u kreditiranju privrede. Ono što je jako važno da spomenem jeste odgovorno upravljanje troškovima koje smo uspeali da optimizujemo još tokom integracije, a što čini značajan deo naših rezultata.

Nismo mirovali kada su u pitanju akvizicije i prepoznavanje prilika na domaćem tržištu, te u julu 2023. godine, OTP Fund Management iz Mađarske je zajedno sa OTP bankom Srbija uspešno akvizirao društvo za upravljanje imovinom ILIRIKA DZU koji je nastavio da posluje u okviru OTP Grupe u Srbiji sa nazivom OTP Invest. Tržište investicionih fondova u Srbiji karakteriše trenutno niska penetracija proizvoda ali mi verujemo da postoji značajan potencijal za rast.

Pored očuvanja tržišne pozicije Banke, naš prioritet je i digitalna transformacija. Procesi digitalizacije, automatizacije, povećanja efikasnosti, a što bi trebalo da ima za cilj veći stepen zadovoljstva korisnika naših usluga, fokus je naših investicija. Od naših agilnih timova u kojima sve počinje, do digitalne fabrike, svakog dana radimo na unapređenjima koja na kraju dana izgledaju kao na primer naša m-bank aplikacija koja je posebno pohvaljena od strane klijenata, ili kao inovativni proizvod OTP Junior kartica, jedinstven na našem tržištu a posvećen mladima od 11 do 18 godina, kako bi se učili finansijskoj samostalnosti i nezavisnosti. Za nas finansijska pismenost postaje sve veći fokus, jer smatramo da smo mi ti koji moramo pokrenuti i podići na viši nivo ovu temu, koja će obezbediti stabilniju budućnost za sve.

Nastavili smo sa našom implementiranom Inovacionom strategijom i postigli da je prošlogodišnji format „*INNOVATION Challenge*“ sada već uveliko prepoznatljiv, a kolege se rado odazivaju jer imaju priliku da uče kako da razvijaju ideje kroz različite metodologije i time generišu nove ideje. Krajem godine

lansiran je i OTP Connect – jedinstveni program za saradnju, razvoj i podsticaj inovacija, gde željno iščekujemo da dobijemo nove vendore i partnere.

Sve ovo su prepoznali HR profesionalci i Banci obnovili sertifikat „Employer Partner“ sertifikat, prestižno HR priznanje konsultantske kuće „Selectio“.

Godinama unazad gradimo imidž institucije koja je lider društveno odgovornog poslovanja, a ova godina je u tome zaista bila posebna. Podsetio bih da su prioriteti Banke u ovoj oblasti ekologija, sport, kultura, podrška društveno osetljivim grupama, finansijska edukacija i podrška manjim lokalnim sredinama. Nedavno smo pokrenuli pionirsku inicijativu „Zajedno do solidarnijeg društva“ posvećenu izradi jedinstvenog Registra organizacija civilnog društva koje će Banka osloboditi od provizija prilikom uplata humanitarnih donacija na njihove namenske račune. Naša nova oaza OTP Village ima za cilj da naše zaposlene i partnere povezuje više sa prirodom i pomaže biodiverzitet uzgajanjem pčela i medonosnog bilja. Generator Zero je zbog velike popularnosti doživeo još jedan ciklus posvećen inovacijama za smanjenje karbonskog otiska, a zatim je održan četvrti sajam socijalnog preduzetništva Generator dobrih dela. Drugi po redu, književni konkurs za prvi neobjavljeni roman sa izdavačkom kućom BOOKA ugledao je svetlost krajem godine, dok je partnerstvo na globalnoj inicijativi „Priceless Planet Coalition“ kompanije Mastercard koja ima za cilj pošumljavanje ugroženih područja planete, obnovljeno treću godinu uzastopno. Takođe, postali smo zvanični potpisnik UN principa za odgovorno bankarstvo – jedinstvenog okvira za održivo bankarstvo razvijeno kroz

saradnju između banaka širom sveta i Programa za finansijsku inicijativu u oblasti životne sredine Ujedinjenih Nacija (UNEP, FI). Nagrade nisu izostale, kako na nivou naše matične Grupe tako i od strane organizacija i institucija. Ostali smo zvanična banka Olimpijskog komiteta Srbije i u šestom Olimpijskom ciklusu, kao i verni institucionalni partneri Galerije Matice srpske.

Za kraj ostavljam ono što je najvažnije, a što čini naš tim, naše ljude. Ponosan sam što se sve više družimo kroz različite interne aktivnosti i događaje, koje neretko imaju ekološku ili humanitarnu komponentu gde smo na novogodišnjoj žurki kojoj je prisustvovalo skoro 2,000 kolega skupili preko 2 tone hrane i namenili je udruženjima Mali veliki ljudi i Solidarna kuhinja, dok smo naše najmlađe edukovali o značaju pčela i provođenju vremena u prirodi, te sve zajedno krunisali radnim akcijama kroz OTP Klub volontera. Godinu smo završili potpisivanjem ugovora o medicinskoj donaciji u vrednosti od pet miliona dinara sa Ministarstvom zdravlja. Na taj način, Banka će direktno doprineti unapređenju urgentne medicine u Srbiji, darivanjem defibrilatora bolnicama u većim gradovima i portabilnih defibrilatora domovima zdravlja u udaljenim ruralnim područjima.

Predvoditi ovakav tim, za mene je pravo zadovoljstvo. Srdačno vaš,

Predrag Mihajlović

O OTP Grupi

OTP Grupa jedna je od najbrže rastućih i jedna od vodećih bankarskih grupacija u regionu Centralne i Istočne Evrope, uz izvanrednu profitabilnost i stabilnu poziciju kapitala i likvidnosti. Sa sedištem u Mađarskoj, ima raznoliku i transparentnu vlasničku strukturu, dok je na Budimpeštanskoj berzi kotirana od 1995. godine.

Kao najaktivniji konsolidator u bankarskom sektoru regiona Centralne i Istočne Evrope, Grupa je od početka 2000. godine uspešno kupila i integrisala 23 banke. Danas je prisutna u 12 zemalja regiona Centralne i Istočne Evrope i Centralne Azije, a trenutno je lider na tržištu u Mađarskoj, Bugarskoj, Srbiji, Crnoj Gori, i u Sloveniji. Samo tokom prethodne godine, okončana su dva preuzimanja, Nova KBM Grupa iz Slovenije i IPOTEKA Bank iz Uzbekistana, postala su dva nova člana OTP Grupe. Uz integritet i odlučnost, OTP Grupa je usmerena da pomogne razvoju regiona Centralne i Istočne Evrope kako bi isti postao pokretač rasta kontinenta. Sa preko 41,000 zaposlenih u sada 12 zemalja, Grupa pruža univerzalne finansijske usluge za oko 17.5 miliona klijenata.

Grupa nastoji da pruži odlične finansijske usluge kroz digitalne inovacije, veštačku inteligenciju i uvide zasnovane na podacima. Koristi sinergiju unutar grupe i dela kao pokretač digitalne transformacije regiona.

OTP Grupa je u prvih devet meseci 2023. godine ostvarila EUR 2.25 milijardi dobiti nakon oporezivanja (što je gotovo četverostruko veći iznos u odnosu na isti period prethodne godine), dok je za treći kvartal ostvarena dobit od EUR 0.73 milijardi nakon oporezivanja. Važno je napomenuti da se OTP Grupa nalazi među 5 banaka u Evropi koje su najotpornije na stres. Naime, Evropska agencija za nadzor banaka (skraćeno EBA od European Banking Authority), objavila je rezultate stres testa bankarskog sektora Evrope, koji je obuhvatio 70 banaka EU, uz 75% aktive bankarskog sektora Evrope. Stres test kreiran je sa ciljem da se izvrši procena otpornosti na stres pozicije kapitala banaka u slučaju značajne makroekonomske krize.

Ako uporedimo rezultate u Evropi - OTP Grupa nalazi se među 5 bankarskih grupa u Evropi koje su najotpornije na stres prema smanjenju stope osnovnog akcijskog kapitala (CET1) na osnovu trogodišnjeg stres scenarija. U ovogodišnjem stres testu, OTP Grupa je među prvih 25% za sve testirane pokazatelje. Rezultat testa potvrđuje da je i pod stresom pozicija kapitala OTP Grupe stabilna.

OTP Grupa je pionir u digitalizaciji sa 30 godina proaktivnog delovanja na polju digitalne transformacije svog poslovanja i implementacije novih tehnologija na finansijskom tržištu. Održivost je u samom vrhu prioriteta OTP grupe, pa je zato i definisala stubove ESG strategije sa ciljem da se izbegnu negativni uticaji na životnu sredinu i društvo, iskoriste potencijali za unapređenje poslovanja i da postane regionalni lider u zelenom finansiranju i izgradnji održive budućnosti. Svoje prioritete u oblasti održivosti OTP grupa identifikuje u skladu sa globalnim izazovima i trendovima, kao i sa očekivanjima zainteresovanih strana. Identifikovani prioriteti uključuju fokus na proizvode koji imaju pozitivan ekološki i društveni uticaj, kao i finansijsku edukaciju. Grupa je i potpisala Principe za odgovorno bankarstvo Ujedinjenih nacija, što je jedinstveni okvir za održivo poslovanje ovog sektora, razvijen kroz partnerstvo između banaka širom sveta i Programa za finansijsku inicijativu u oblasti životne sredine Ujedinjenih Nacija, čemu se pridružila i OTP banka u Srbiji krajem 2023. godine. Time smo se pridružili najvećoj svetskoj bankarskoj zajednici fokusiranoj na održivo finansiranje.

1.3

O OTP banci Srbija a.d. Novi Sad

OTP banka Srbija je jedna od vodećih finansijskih institucija i najveći kreditor u Srbiji. Naša komparativna prednost i ono što nas izdvaja na bankarskom tržištu su poverenje klijenata, opredeljenost partnera, ekspertiza i posvećenost zaposlenih, uz snažnu podršku matične OTP Grupe.

Mreža od 154 ekspozitura (od kojih su dve OTP partner ekspoziture namenjene partnerima, investitorima, brokerima i trećim licima) u 91 gradu i 275 bankomata je među najvećima u Srbiji, čime je zadržano prisustvo na celoj teritoriji zemlje.

Uspeli smo da ostvarimo rekordne rezultate poslovanja i rast u svim poslovnim segmentima sa ukupno 4.6 milijardi evra stanja neto kredita, uz 7.1 milijardi EUR aktive, 2,720 zaposlenih i preko 725,000 aktivnih klijenata. Banka je u 2023. godini ostvarila pozitivan operativni rezultat (pre rezervisanja i poreza) u iznosu od 23,169 miliona dinara. Ostvaren je rast kredita stanovništvu od oko 1% u odnosu na 2022. godinu, uz tržišno učešće od 18.9%. Tokom 2023. godine Banka je bila lider na tržištu stambenih kredita sa tržišnim učešćem od 22.1%. U pogledu gotovinskih kredita, Banka takođe drži lidersku poziciju sa tržišnim učešćem od 19.5%. Istovremeno, Sektor za poslovanje sa privredom uspeo je da premaši očekivano učešće na tržištu u segmentu kredita plasiranih privredi i ostvari nivo od 16.1%.

U julu 2023. godine, OTP Fund Management iz Mađarske je zajedno sa OTP bankom Srbija uspešno akvizirao ILIRIKA DZU (osnovanu 2007. godine), srpskog subsidijara ILIRIKA grupe koji je nastavio da posluje u okviru OTP Grupe u Srbiji sa nazivom OTP Invest, a koji je usmeren na brokerske i usluge upravljanja imovinom. Imajući u vidu vodeću poziciju OTP banke u Srbiji i ekspertsku podršku Direkcije za globalna tržišta naše matične OTP Grupe, ovom akvizicijom ćemo značajno proširiti asortiman proizvoda i usluga Banke na tržištu kapitala. Investicione usluge biće najpre dostupne našim klijentima privatnog bankarstva, uz istovremeno proširivanje spektra kanala prodaje.

Usmereni smo na inovacije i digitalizaciju svog poslovanja,

koja omogućava klijentima nove pogodnosti sa fokusom na unapređenje digitalnog bankarstva i korisničkog iskustva. Osim nadogradnje postojećih proizvoda i usluga, ponosni smo što u našoj digitalnoj fabrici nastaju i novi, a neretko jedinstveni poput Junior kartice za naše mlade, koja im obezbeđuje finansijsku samostalnost i nezavisnost. Zajedno sa potpuno novom i još boljom m-bank aplikacijom, ovim potezom smo pružili jedinstveno i lako iskustvo svim našim klijentima koji mogu na dnevnom nivou da izvršavaju svoje finansijske obaveze, kupuju osiguranje, planiraju svoj budžet, apliciraju za keš kredit.

Jedno od naših ključnih strateških usmerenja je zelena tranzicija, odnosno posvećenost održivom poslovanju i ESG projektima, pa nije neobično što smo se pozicionirali kao predvodnik zelene tranzicije u Srbiji i primeni ESG principa delovanja.

Vodeći se usvojenom ESG strategijom, pronalazimo inovativne načine u cilju ostvarenja energetske efikasnosti, te na krovu svoje centralne zgrade imamo solarnu elektranu tako da proizvedena električna energija ide direktno u sistem snabdevanja EPS-a. Sve filijale povezane su na sistem koji omogućuje da se rasveta svuda gasi istovremeno a imamo i zaključen ugovor o potpunom snabdevanju električnom energijom iz obnovljivih izvora (100% ZeLEPS).

Za nas ekonomski rast nije potpun ako ne podrazumeva odgovoran odnos prema prirodnim resursima i okruženju. Mi kreiramo, realizujemo i podržavamo inicijative koje sprečavaju stvaranje negativnih uticaja na životnu sredinu. Imponuje nam što je to profesionalna javnost i prepoznala brojnim priznanjima i nagradama u 2023. godini, kako generalno zalaganje u oblasti društveno odgovornog poslovanja tako i projekat Generator i naš doprinos sportu.

Zaposleni su naš najvažniji resurs zbog čega nam je izuzetno važno da im omogućimo podsticajno radno okruženje koje vodi njihovom profesionalnom i ličnom razvoju. Jednake

mogućnosti za sve zaposlene, uvažavanje njihovog mišljenja, ispitivanje njihovog zadovoljstva, negovanje timskog duha, fer plej odnosa i profesionalne etičnosti samo su neke od važnih vrednosti naše korporativne kulture. Samo u ovoj godini smo darivali zaposlenima slobodan dan na dan rođendana, novo, unapređeno privatno zdravstveno osiguranje i posebne benefite sa određenim iznosom kojim mogu da raspolažu kroz aplikaciju House of Benefits. Naš rad je ponovo prepoznat te smo dobili obnovljeni „Employer Partner“ sertifikat, prestižno HR priznanje konsultantske kuće „Selectio“.

Veliku pažnju posvećujemo korisničkom iskustvu generalno a posebno kroz snažan program Voice of Customer (VoC), aktivno prateći uvide naših klijenata. Kroz redovne ankete, intervjue i sesije dobijamo povratne informacije, obezbeđujemo otvoren i stalan dijalog sa našim klijentima, koji nam omogućava da razumemo njihove potrebe i preferencije.

Velika nadgradnja digitalnih kanala u ovoj godini ostvarena je uz pomoć savremenog UX i dodatnih unapređenja što je rezultiralo uvođenjem Omnichannel Tribe-a i pokretanjem novih digitalnih funkcija na mesečnom nivou. Svrha Tribe-a je stvaranje kanal usluga i proizvoda, sa karakteristikama i funkcionalnostima koje čak i nadmašuju trenutno dominantni mrežni kanal. Takođe, „AI Assistant“ nije budućnost u našoj banci već se uveliko primenjuje i predstavlja naš softverski alat koji koristi napredne tehnike veštačke inteligencije za podršku zaposlenima u efikasnom pristupu i obradi ključnih informacija na osnovu internih dokumenata.

Tokom godine je realizovan veliki broj inicijativa i projekata od kojih su se posebno istakli višestruko nagrađivani projekat Generator Zero konkurs koji je po drugi put (od ukupno sedam ciklusa) namenjen za inovativna rešenja u cilju smanjenja karbonskog otiska. Od 2023. svi naši zeleni projekti su deo Generator Lab platforme, među kojima je i Sajam socijalnog preduzetništva „Generator dobrih dela“ koji je organizovan u tržnom centru Ušće, drugi ciklus književnog konkursa za prvi neobjavljeni roman sa izdavačkom kućom BOOKA i partnerstvo na globalnoj inicijativi „Priceless Planet Coalition“ kompanije Mastercard, kom smo pristupili po treći put. Otvorili smo našu medonosnu oazu nadomak Beograda „OTP Village“ koja je namenjena našem druženju i upoznavanju sa prirodom, a kroz Klub volontera krajem godine smo realizovali dve akcije. Pokrenuli smo pionirsku inicijativu „Zajedno do solidarnijeg društva“ posvećenu izradi jedinstvenog Registra organizacija civilnog društva koje ćemo osloboditi od provizija prilikom uplata humanitarnih donacija na njihove namenske račune, i još jednom umesto prazničnih darivanja, novac usmerili u Novogodišnju donaciju ka Ministarstvu zdravlja za kupovinu defibrilatora bolnicama u većim gradovima i portabilnih defibrilatora domovima zdravlja u udaljenim ruralnim područjima.

Kao zvanična banka Olimpijskog komiteta Srbije i u šestom

Olimpijskom ciklusu organizovali smo još jedan „Olimpijski trening sa OTP bankom“ namenjen osnovcima i krenuli hrabro u pripreme za Olimpijsku godinu.

Članovi smo različitih poslovnih organizacija i udruženja, kroz koja aktivno promovišemo visoke etičke standarde u poslovanju i nastojimo da konkretnim angažovanjem doprinesemo razvoju društveno odgovornih i održivih praksi. Neka od tih udruženja su: Udruženje banaka Srbije, Privredna komora Srbije, Privredna komora Vojvodine, ACI Srbija, Američka privredna komora, Francuska privredna komora, Forum za odgovorno poslovanje, Srpski filantropski forum, Savez ekonomista Srbije, Savez ekonomista Vojvodine, Savet stranih investitora, Srpska asocijacija menadžera. NALED, *Serbian HR community*, *E-commerce Asocijacija Srbije*, *Inicijativa Digitalna Srbija i Interactive Advertising Bureau (IAB)*.

U okviru OTP Grupe u Srbiji posluju i OTP Leasing Srbija, lider na tržištu lizinga u našoj zemlji, kao i OTP Osiguranje koje pruža usluge životnog osiguranja preko OTP banke.

Sedište banke je u Novom Sadu, na adresi Trg Slobode 5 u samom centru grada. OTP banka Mađarska je 100% vlasnik OTP banke Srbije. OTP banka nema registrovane ogranke. U toku 2023. godine OTP banka nije radila otkup sopstvenih akcija.

Aktivnosti OTP banke direktno doprinose ostvarenju čak devet Ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih nacija.

1.4

Makroekonomsko okruženje i bankarski sektor

Uprkos posledicama pandemije i ekonomske krize, koje su izazvale poremećaje na svetskom tržištu hrane i energenata i rast globalne inflacije, kao i zaoštavanju monetarnih uslova radi obuzdavanja rasta cena, svetska privreda se pokazala otpornijom od prvobitnih očekivanja. Ipak privredni rast je i dalje neujednačen po zemljama i regionima, brži od očekivanog u Sjedinjenim Američkim Državama, a sporiji u Kini i zoni evra, koja je najviše bila pogođena efektima sukoba u Ukrajini i rastom cena energenata u prethodnoj godini.

Usporavanje globalne inflacije uglavnom je vođeno smanjenjem svetskih cena energenata i hrane. Kao rezultat uspostavljene opadajuće putanje inflacije i efekata prethodnog zaoštavanja monetarne politike, procenjuje se da se centralne banke razvijenih zemalja uglavnom nalaze blizu kraja ciklusa zaoštavanja monetarnih politika. Pri tome, vodeće centralne banke, Sistem federalnih rezervi i Evropska centralna banka, ističu da će zaoštreni monetarni uslovi biti zadržani i u narednom periodu, dok ne budu sigurni u održivo smanjenje inflacije i povratak na cilj od 2%.

Nakon povećanja referentne kamatne stope u prvoj polovini godine za ukupno 150 bps, u drugoj polovini godine Izvršni odbor Narodne banke Srbije zadržava referentnu kamatnu stopu na nepromenjenom nivou usled popuštanja globalnih inflatornih pritisaka, kao i uspostavljene opadajuće putanje domaće inflacije i njenog očekivanog kretanja u granicama cilja u horizontu monetarne politike. Referentna kamatna stopa u Srbiji u decembru je iznosila 6.5%, dok su kamatne stope na depozitne i kreditne olakšice povećane na 5.25% i 7.75%, respektivno.

Narodna banka Srbije je donela odluku u septembru da putem instrumenata obavezne rezerve povuče deo viškova dinarske likvidnosti banaka i time dodatno pooštri domaće monetarne uslove. Stope obavezne rezerve na deviznu osnovicu povećane su za po 3 procentna poena, a stope obavezne rezerve na dinarsku osnovicu za po 2 procentna poena. Takođe su povećani

procenti dela devizne obavezne rezerve koja se izdvaja u dinarima za po 8 procentnih poena.

Zaoštavanje monetarne politike Narodne banke Srbije uticalo je na rast kamatnih stopa na međubankarskom tržištu novca i kredita u dinarima. Istovremeno, zaoštavanje monetarne politike Evropske centralne banke rezultiralo je rastom kamatnih stopa na tržištu novca u zoni evra, a time i kamatnih stopa na kredite privredi na domaćem tržištu. Ne čekajući da se materijalizuju rizici rasta kamatnih stopa u zoni evra i utiču na mogućnost otplate stambenih kredita, a time i na finasijsku stabilnost, Narodna banka Srbije je donela odluku da ograniči kamatnu stopu za dužnike koji su korisnici prvog stambenog kredita sa promenljivom kamatnom stopom, a čiji ugovoreni iznos ne prelazi 200 hiljada evra u periodu od oktobra 2023. do kraja 2024. godine.

Međugodišnja inflacija se od aprila nalazi na opadajućoj putanji, pri čemu je njen nivo poslednjih pet meseci bio čak i niži od projektovanog. Inflacija je u decembru iznosila 7.6% što je skoro dvostruko niže nego na kraju 2022. godine. Usporavanje inflacije u decembru rezultat je nižeg rasta cena hrane i cena u okviru bazne inflacije, čiji je međugodišnji rast od juna na jednocifrenom nivou i u decembru je snižen na 6.5%. Padu bazne inflacije, pored popuštanja globalnih troškovnih pritisaka, doprinisalo je i zaoštavanje monetarnih uslova. Smanjenje inflacije odrazilo se na pad inflacionih očekivanja finasijskog sektora za godinu dana unapred, kao i na kretanje očekivanja za naredne 2-3 godine u granicama cilja Narodne banke Srbije. Prosečna inflacija u toku 2023. godine iznosila je 12.1%, što je blizu ostvarenoj inflaciji iz 2022. godine (11.9%).

Zahvaljujući očuvanoj makroekonomskoj i finasijskoj stabilnosti i pravovremenom i sveobuhvatnom paketu ekonomskih mera koje su donele Narodna banka Srbije i Vlada RS, Srbija je u tri krizne godine zabeležila kumulativni realni rast BDP-a od oko 12%. Prema fleš proceni Republičkog zavoda za statistiku o ekonomskim kretanjima u 2023. godini,

realni međugodišnji rast BDP-a Srbije iznosio je 2.5%. Rast aktivnosti ostvaren je u svim proizvodnim i uslužnim sektorima. Najveći rast ostvarili su sektor energetike, poljoprivreda, kao i građevinarstvo zahvaljujući intenziviranju realizacije infrastrukturnih projekata. Otpornost u uslovima usporavanja eksterne tražnje pokazala je prerađivačka industrija, ostvarujući rast proizvodnje i izvoza. Povoljna kretanja nastavljena su i na tržištu rada, gde se beleži dalji rast zaposlenosti, smanjenje nezaposlenosti i realni rast zarada.

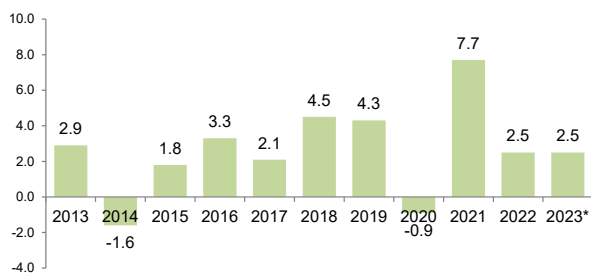
Sa smanjenjem globalnih inflatornih pritisaka, oporavkom zone evra, a time i eksterne tražnje, kao i usled očekivanog ubrzanja realizacije planiranih investicionih projekata u oblasti saobraćajne, energetske i komunalne infrastrukture, u 2024. godini se očekuje ubrzanje rasta BDP-a na 3%-4%, a zatim povratak na pretpandemijsku putanju rasta od oko 4% godišnje. Prioritet monetarne politike Srbije u srednjem roku biće obezbeđenje cenovne i finansijske stabilnosti, praćeno rastom privrede i zaposlenosti, kao i očuvanjem povoljnog investicionog ambijenta.

Ekonomska aktivnost

U toku 2023. godine došlo je do ubrzanja ekonomske aktivnosti, kao rezultat oporavka u sektoru građevinarstva i prerađivačke industrije, a pozitivan doprinos je dao i sektor usluga. Prema fleš proceni RZS-a, realni rast BDP-a u toku 2023. godine iznosio je 2.5%, a ostvaren je kao rezultat rasta uslužnog sektora, poljoprivrede i građevinarstva, dok je nešto manji doprinos dao sektor industrije. Procenjuje se da će rast BDP-a u toku 2024. godine biti na nivou od 3-4%, a zatim se očekuje povratak na pretpandemijsku putanju rasta od oko 4% godišnje u srednjem roku.

Rizici ostvarenja projekcije u najvećoj meri se odnose na faktore iz međunarodnog okruženja, pre svega na geopolitičke odnose i izgleda za globalni privredni rast, kao i njihov uticaj na svetske cene energenata i primarnih proizvoda. Kada je reč o faktorima iz domaćeg okruženja, rizici projekcije odnose se na visinu priliva SDI, ishod poljoprivredne sezone u narednoj godini, tempo ulaganja u infrastrukturu i sektor energetike.

Realni rast BDP-a (u %)

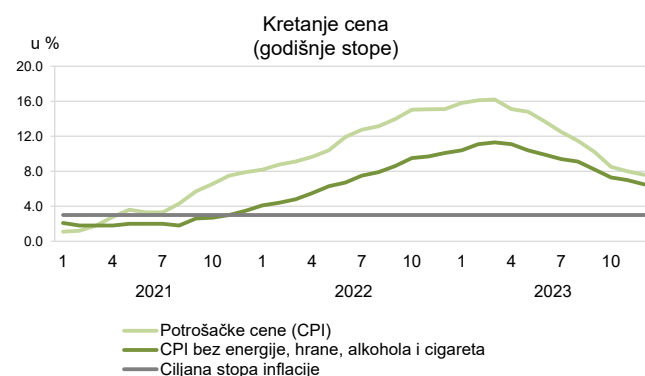

* Projekcija NBS-a

Inflacija

Međugodišnja inflacija je u decembru 2023. godine iznosila 7.6%, dok je u proseku iznosila 12.1% tokom godine. Rast međugodišnje inflacije je bio opredeljen rastom cena energenata i hrane, odnosno kategorijama na koje monetarna politika ne može da utiče. Posmatrano u odnosu na kraj 2022. godine, rast cena hrane i bezalkoholnog pića je dodatno usporio u decembru i iznosio 8.4%. Popuštanje troškovnih pritisaka u proizvodnji hrane, uz dobru poljoprivrednu sezonu, odrazilo se na stabilizaciju cena prerađene hrane u drugoj polovini 2023. godine. Sa druge strane, međugodišnje posmatrano, rast cena energenata u decembru bio je viši od ukupne inflacije i iznosio je 8.7%.

Bazna inflacija je bila znatno niža od ukupne inflacije i u decembru 2023. godine iznosila je 6.5%, čemu su doprineli efekti zaoštavanja monetarne politike, slabljenje troškovnih pritisaka i pad inflacionih očekivanja.

Nastavak smanjenja međugodišnje inflacije očekuje se i u narednom periodu. Inflacija će nastaviti da usporava i u granice cilja bi trebalo da se vrati sredinom 2024. godine, a zatim da se krajem godine približi centralnoj vrednosti cilja od 3%. Takvom kretanju doprineće efekti dosadašnjeg zaoštavanja monetarnih uslova, usporavanje uvozne inflacije, kao i očekivani dalji pad inflacionih očekivanja.

Monetarna politika

Referentna kamatna stopa se od jula 2023. godine nalazi na nivou od 6.5%. Julsko povećanje referentne kamatne stope predstavlja njeno petnaesto povećanje počevši od aprila 2022. godine, zaključno sa kojim je ona povećana za ukupno 550 bps. Nakon julskog povećanja, kamatne stope na depozitne i kreditne olakšice ostale su na nivoima od 5.25% i 7.75%, respektivno.

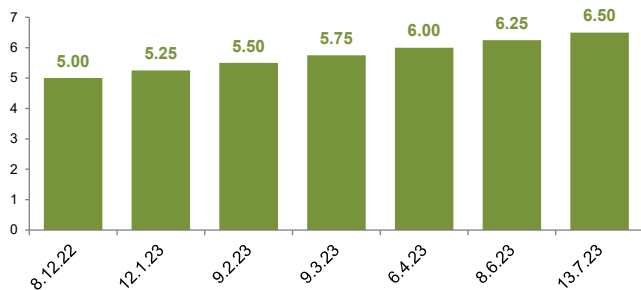
Zadržavanje referentne kamatne stope na nepromenjenom nivou opredelio je nastavak popuštanja globalnih inflatornih pritisaka, kao i uspostavljen opadajuća putanja domaće inflacije i njen očekivani povratak u granice cilja sredinom

naredne godine. Tokom 2023. godine pooštřavani su monetarni uslovi putem osnovnog instrumenta, kamatne stope, a u septembru i povećanjem stope obavezne rezerve, nakon čega treba sagledati efekte donetih mera. Prenošenje dosadašnjeg pooštřavanja monetarne politike na kamatne stope na tržištu novca, kredita i štednje ukazuje na efikasnost transmissionog mehanizma monetarne politike.

Prioritet monetarne politike i dalje će biti obezbeđenje cenovne stabilnosti u srednjem roku i očuvanje postignute finansijske stabilnosti, uz podršku daljem rastu i razvoju privrede, kao i daljem rastu zaposlenosti i očuvanju povoljnog investicionog ambijenta.

Zaoštřavanje monetarnih uslova uticalo je na rast kamatnih stopa na tržištu novca i kredita, potvrđujući efikasnost delovanja transmissionog mehanizma monetarne politike. Rast ukupne novčane mase u trećem tromesečju ključno opredeljuje rast dinarske komponente, pri čemu dinarska štednja stanovništva beleži nove rekordne nivoe. Domaća kreditna aktivnost, posmatrano na međugodišnjem nivou, stagnira kao posledica visoke baze iz prethodne godine, dospeća kredita iz garantnih šema, viših kamatnih stopa na kredite usled zaoštřavanja monetarnih politika Evropskih Centralnih banaka i Narodne banke Srbije, kao i pooštřenih kreditnih standarda banaka. Relativna stabilnost dinara prema evru, više kamatne stope na dinarsku u odnosu na deviznu štednju, kao i njen povoljniji poreski tretman, doprineli su njenom dinamičnijem rastu. Dinamika međugodišnjeg rasta monetarnih agregata usporava usled niže kreditne aktivnosti, dok u suprotnom smeru deluju povećana fiskalna davanja.

Referentna kamatna stopa (u %)

Kurs dinara

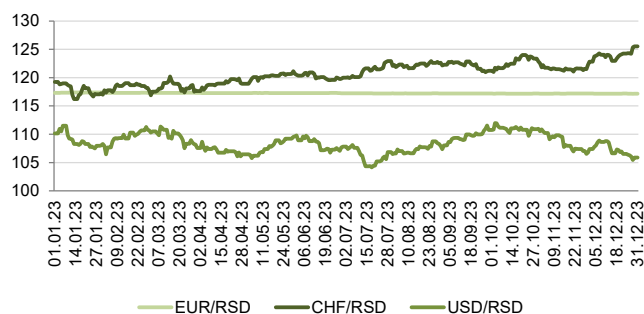
Stabilno kretanje kursa dinara prema evru iz 2022. godine nastavljeno je i tokom 2023, tako da je njegova vrednost krajem godine bila za 0.1% nominalno veća nego na kraju 2022. godine. Stabilnom kretanju kursa dinara najviše je doprinela Narodna banka Srbije, koja je intervenisala na međubankarskom deviznom tržištu kako na strani kupovine tako i na strani prodaje.

Na aprecijacijske pritiske odražavaju se povoljna platnobilansna kretanja (rast izvoza, pad uvoza i prilivi po osnovu SDI), visok otkup efektivnog stranog novca i priliv deviza po osnovu

poslova sa platnim karticama. Tokom trećeg tromesečja ponuda deviza na međubankarskom deviznom tržištu višestruko je nadmašila tražnju, a Narodna banka Srbije je ublažila aprecijacijske pritiske neto kupovinom deviza i doprinela daljem uvećanju deviznih rezervi.

Održavanjem relativne stabilnosti kursa dinara prema evru, Narodna banka Srbije u znatnoj meri doprinosi ograničavanju efekata preliivanja rasta uvoznih cena na domaće cene, kao i makroekonomskoj stabilnosti u uslovima povećane globalne neizvesnosti.

Kretanje deviznog kursa tokom 2023. godine

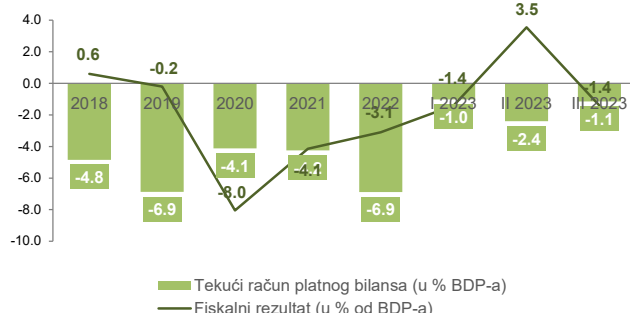

Fiskalni rezultat i deficit tekućeg bilansa

Na računu ekonomskih odnosa sa inostranstvom vidljiva su pozitivna kretanja, pa je u devet meseci 2023. godine zabeležen deficit tekućeg računa od nepunih 800 miliona evra, što je za čak 2.5 milijardi evra niži deficit nego u istom periodu 2022. godine i istovremeno najniži deficit do sada. Najveći uticaj na smanjenje tekućeg deficita imao je robni deficit, uz nastavak povećanja suficita na računu usluga, dok su u suprotnom smeru delovali povećan deficit na računu primarnog dohotka po osnovu rasta stanja stranih direktnih investicija i blago smanjenje suficita na računu sekundarnog dohotka.

Prema trenutnim projekcijama deficit tekućeg računa će u ovoj godini iznositi oko 2.5% bruto domaćeg proizvoda. Očekivano ubrzanje investicionog ciklusa i sa tim povezan uvoz opreme i repromaterijala, koji će u velikoj meri biti kompenzovan rastom izvoznih kapaciteta i oporavkom eksterne tražnje, uticaće na to da se deficit tekućeg računa u 2024. godini i srednjem roku kreće oko nivoa od 4% bruto domaćeg proizvoda, što je nivo koji obezbeđuje eksternu tražnju.

Fiskalni rezultat i tekući račun platnog bilansa

Spoljna trgovina

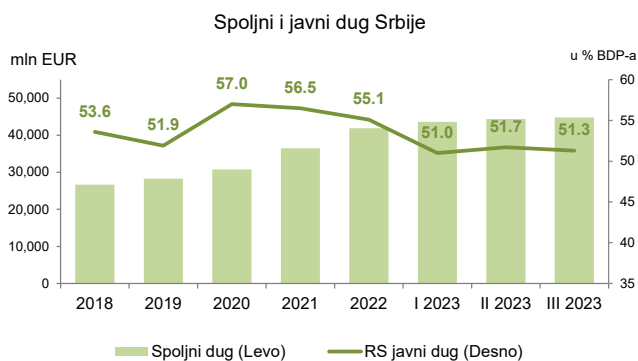
U periodu januar–novembar 2023. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, robni izvoz je ostvario rast od 4.5%, vođen višim izvozom prerađivačke industrije i struje, dok je izvoz usluga zabeležio rast od 19.6% vođen rastom IKT, transportnih i poslovnih usluga. U istom periodu, robni uvoz je smanjen za 5.2% međugodišnje, pri čemu je najveći doprinos smanjenju potekao od manjeg uvoza energenata, dok je uvoz usluga povećan za 15%.

Očekuje se da nove investicije i povećanje izvozne ponude obezbede visok rast izvoza u srednjem roku. Projekcija uzima u obzir da će se novi investicioni ciklus odraziti i na rast uvoza opreme i repromaterijala. Pored toga, očekuje se da će se nastaviti blagi rast suficita u trgovini usluga, pre svega IKT i poslovnih usluga, turizma i usluga avio transporta.

Spoljni dug i javni dug

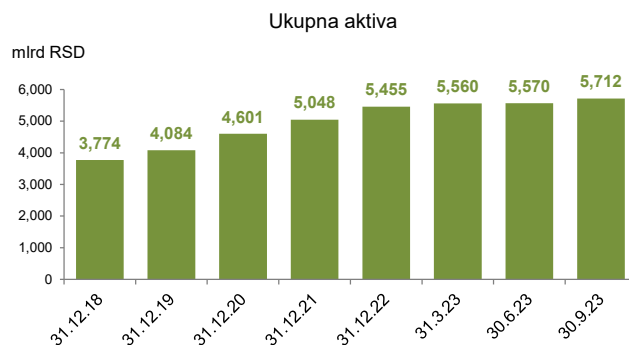
Tokom jedanaest meseci 2023. godine, učešće javnog duga u BDP-u je smanjeno na 51.5% (sa 53.5% na kraju 2022. godine). U poslednje dve godine primetan je intenzivan rast javnog duga u evrima. Usled povoljnijih uslova za zaduživanje na inostranom tržištu, u dva navrata su emitovane evroobveznice u evrima. Pored toga, deo duga u američkim dolarima, kineskim juanima i UAE dirhamima je konvertovan u evre, usled daleko manje oscilacije kursa evra prema dinaru, u odnosu na navedene valute, kako bi se smanjio valutni rizik. Prema podacima od 30.11.2023. godine, najveći deo javnog duga Republike Srbije je denominovan u evrima i iznosi 58.0%. Zatim su najviše zastupljeni dinar sa 21.2% i američki dolar sa 13.4%.

Očekuje se da učešće javnog duga u BDP iznosi 53.3% na kraju 2023. godine. U narednim godinama očekuje se pad racija, koji bi na kraju 2026. godine trebalo da iznosi 50.0%. U datom periodu se očekuje realizacija velikih infrastrukturnih projekata koji će uglavnom biti finansirani iz zajmova, te njihova intenzivnija realizacija u odnosu na prethodni period. Ovde se vidi jasna koordinacija fiskalnih i razvojnih ciljeva. Vodi se računa o održivosti javnog duga i postepenom padu njegovog učešća u BDP, uz istovremeno korišćenje novog zaduživanja za poboljšanje infrastrukturnih uslova koji dovode do rasta BDP, životnog standarda i novih investicija.

Bankarski sektor

Bankarski sektor je na kraju trećeg kvartala 2023. godine činilo 20 bankaka među kojima banke u stranom vlasništvu i dalje imaju dominantan udeo. Bankarsko tržište je veoma zasićeno i pet najvećih banaka imaju 61.0% tržišnog učešća, što je slično kao na kraju 2022. godine. U budućnosti se može očekivati dalja konsolidacija bankarskog tržišta u pravcu smanjenja broja banaka i jačanja tržišne snage najvećih banaka. Ukupna neto bilansna aktiva bankarskog sektora Srbije je na kraju septembra 2023. godine iznosila 5,712 milijardi dinara, a ukupan kapital 785 milijardi dinara.

Neto rezultat bankarskog sektora ostvaren u prvih devet meseci 2023. godine iznosi 101.5 milijardi dinara, što predstavlja rast od 83% u odnosu na isti period prethodne godine. Pozitivan rezultat je zabeležen kod 19 banaka, u ukupnom iznosu od 101,543 miliona dinara, dok je 1 banka poslovala sa gubitkom u iznosu od 60 miliona dinara.

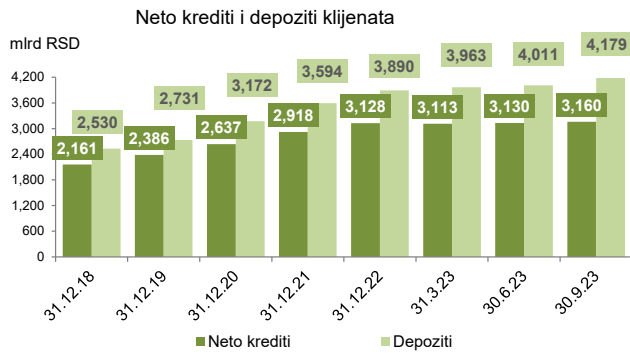
Promene ključnih elemenata profitabilnosti bankarskog sektora (u mln RSD)

	30.09.2022.	30.09.2023.	Promena
Neto kamate	109,043	165,407	↑ 52%
Neto naknade	53,496	57,267	↑ 7%
Kreditni gubici	-11,112	-11,890	↑ 7%
Efekat kursa	-5,680	-1,515	↓ -73%
Rezultat	55,562	101,482	↑ 83%

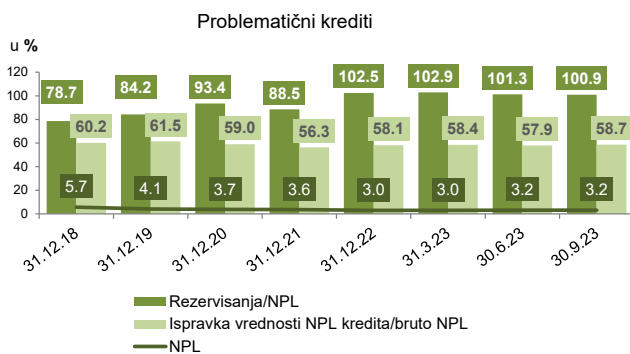
Ukupni neto krediti bankarskog sektora Srbije su na kraju trećeg tromesečja 2023. godine povećani za 1.0% u odnosu na kraj prethodne godine. Dinarizacija plasmana privredi i stanovništvu, merena učešćem dinarskih plasmana u ukupnim plasmanima, iznosila je 33.5% u novembru 2023. godine.

Primarni izvori finansiranja bankarskog sektora u Srbiji su i dalje primljeni depoziti, čije je učešće u ukupnoj pasivi 73.2%. Ukupni primljeni depoziti na kraju trećeg tromesečja iznose 4,179 milijardi dinara, što predstavlja porast od 7.4% u odnosu na kraj prethodne godine. Posmatrano od početka godine, zaključno sa novembrom, štednja stanovništva povećana je za 71.9 milijardi dinara, odnosno za 4.5%, što je pokazatelj poverenja stanovništva u stabilnost i sigurnost bankarskog sektora.

Bruto NPL pokazatelj je na kraju trećeg tromesečja 2023. godine iznosio 3.2%. Pokrivenost NPL-a i dalje je na visokom nivou – ispravka vrednosti ukupnih kredita u septembru iznosila je 100.9% NPL-a, dok je ispravka vrednosti NPL-a bila na nivou od 58.7% NPL-a.

Bankarski sektor Srbije i dalje raspolaže značajnim viškovima likvidnih sredstava. Na kraju trećeg tromesečja 2023. godine, prosečan mesečni pokazatelj likvidnosti iznosio je 2.47% (propisani minimum je 1%), dok je uži pokazatelj likvidnosti iznosio 1.69% (propisani minimum je 0.7%).

Bankarski sektor Srbije je adekvatno kapitalizovan. Na kraju septembra 2023. godine, prosečna vrednost pokazatelja adekvatnosti kapitala na nivou bankarskog sektora iznosi 22.21%, što je značajno iznad regulatornog minimuma propisanog od strane Narodne banke Srbije (8%). Ovaj podatak ukazuje na visoku otpornost bankarskog sektora u Srbiji.

Izvor podataka za Makroekonomsko okruženje i bankarski sektor: Narodna banka Srbije

Poslovanje sa stanovništvom

Sektor za poslovanje sa stanovništvom je u 2023. godini ostao fokusiran na potrebe svojih klijenata i razvoj dugoročnih odnosa. Konstantan rast kreditiranja stanovništva jedan je od ključnih pokazatelja podrške koju Banka pruža svojim klijentima, fizičkim licima. U 2023. godini ostvaren je rast kredita od oko 1% u odnosu na 2022. godinu, pri čemu je OTP banka uspela da ostvari tržišno učešće od 18.9%.

U toku 2023. godine na tržištu zabeležen je pad tražnje za stambenim kreditima. OTP banka je zadržala jednu od vodećih pozicija na tržištu stambenih kredita sa tržišnim učešćem od 22.1%.

Povoljne tendencije u segmentu poslovanja sa stanovništvom rezultat su pronalaženja optimalnog nivoa cena i kombinacije proizvoda. Organizovane su specijalne akcije i kampanje za promociju gotovinskih kredita, što je rezultiralo tržišnim učešćem u delu gotovinskih kredita od 19.5%.

Ukupan iznos depozita u sektoru za stanovništvo dostigao je iznos od oko 229 milijardi dinara. Krajem godine pokrenuta je kampanja za štednju što je dovelo do porasta tržišnog učešća depozita stanovništva OTP banke, koje je na kraju 2023. godine zabeležilo nivo od 11.4%.

Kako je u fokusu poslovanja rada sa stanovništvom zadovoljstvo klijenata i izvanredno korisničko iskustvo, nastavljeno je sa uvođenjem promena, a u sistemu koji neguje kulturu inovacija na nivou cele grupacije, podrazumeva se konstantan rad na ponudi koja ima upotrebnu vrednost za klijente i maksimalno im olakšava svakodnevne bankarske aktivnosti.

U dinamičnom svetu bankarstva zahtevi klijenata se rapidno menjaju, a kako bi banka odgovorila njihovim potrebama ključnu ulogu je imala naša Digitalna fabrika kroz koju menjamo naš način rada i pratimo digitalnu eru, primenjujući agilnu organizaciju. Kako finansijska pismenost mladih za nas predstavlja značajnu i veliku temu, ponosni smo na činjenicu da smo prvi na tržištu plasirali proizvod namenjen tinejdžerima – OTP Mastercard Junior karticu.

U poslednjih godinu dana kod stanovništva je veliki pomak učinjen u korist mobilnog bankarstva. Naša m-bank aplikacija pruža korisnicima mogućnost obavljanja raznovrsnih transakcija, od online keš kredita do plaćanja mobilnim novčanikom. Sa više od 1.13 miliona kartica u toku godine zabeležili smo 79 miliona transakcija.

Korisnici bankarskih usluga sve više zahtevaju samostalnost u radu, bez obaveze odlaska u ekspozituru. Tendencije idu ka tome da će ekspozitura ostati dominantan kanal za nešto kompleksnije bankarske proizvode, kao i mesto gde će klijenti pretežno vršiti konsultacije sa bankarskim službenikom. Tome pogoduje i sve veći broj samouslužnih uređaja koji su sve zastupljeniji u našim ekspoziturama. Svakako, ovome je prethodila i digitalizacija tzv. pozadinskih servisa unutar banke. Iako ovaj proces nije vidljiv korisniku, on u velikoj meri utiče na njegovo iskustvo u dodiru sa bankom. Naš pristup, u OTP banci „Digitalno tamo gde je klijent“ predstavlja dodatni izazov upravo za unapređenje procesa koji su do skoro dominantno funkcionisali po analognim principima. Klijenti od nas očekuju da im omogućimo uspostavljanje poslovnog odnosa sa bankom bez dolaska u ekspozituru, što podrazumeva otvaranje računa, apliciranje za gotovinski kredit, otvaranje štednog računa, kao i kupovinu polise osiguranja.

Međutim, ono što nas izdvaja nije samo tehnološki napredak, već i predanost održivosti. Iniciramo i implementiramo brojne projekte pod krovom platforme Generator Lab koja podržava inovacije i zelene inicijative, dok su poslednja dva izdanja na konkursu Generatora Zero bila posvećena rešenjima koja utiču na smanjenje karbonskog otiska. Sve ovo nas čini pionirima digitalne transformacije koji unapređuje ne samo bankarskog iskustvo nego i svet oko nas.

OTP banka je tokom ove i prethodne godine značajno učestvovala u kreditiranju malih i srednjih preduzeća. Tokom 2023. godine banka je u segmentu Malog biznisa realizovala kredite pravnim licima i preduzetnicima u ukupnom iznosu od više od 15 milijardi dinara.

U toku 2023. godine završeni su neki od važnih projekata, ali su

započeti i neki novi koji će doprineti većoj efikasnosti i povećanju zadovoljstva naših klijenata. Ono što bismo izdvojili je da smo implementirali novi proces otvaranja računa, koji podrazumeva samo jedan dolazak naših klijenata u banku. Takođe, radili smo na razvoju kreditnog procesa kako bi se skratilo vreme odgovora na zahteve klijenata na maksimalno dan ili dva.

OTP banka je član prvog srpskog AgroTech Superklastera. Zajedno sa startupom Agremo radimo na razvijanju softverske platforme koja koristi tehnologije veštačke inteligencije i mašinskog učenja. Na taj način pružamo inovativna i napredna rešenja u oblasti poljoprivrede.

Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) je krajem 2023. godine OTP banci odobrila zajam u iznosu od 60 miliona evra za dalje kreditiranje malih i srednjih preduzeća u Srbiji. Finansiranje je namenjeno podršci investicijama za mala i srednja preduzeća. Kao deo ovog finansijskog paketa, 10 miliona evra zajma namenjeno je Go Green programu za MSP.

Navedeni finansijski paket će omogućiti OTP banci da nastavi da podržava ulaganja malih i srednjih preduzeća u unapređenje tehnologije i opreme, povećanje konkurentnosti, kao i pružanje podrške izvoznim potencijalima. Ovaj zajam podržava i zelenu ekonomiju Srbije, imajući u vidu da 50 odsto kredita za MSP i 70

odsto dela namenjenog programu Go Green za MSP biti u skladu sa EBRD inicijativom ka Tranziciji zelene ekonomije (GET). Po uspešnom okončanju svojih investicionih projekata, mala i srednja preduzeća koja se finansiraju kroz program Go Green za MSP, imaće pravo na povraćaj novca u iznosu od 10 odsto iznosa zajma ili 15 odsto za investicije u obnovljive izvore energije i pojedine projekte u poljoprivredi.

OTP Banka ima razvijen servisni model za private banking klijente koji uključuje investiciono i finansijsko savetovanje, kao i know-how u upravljanju imovinom. Uzimajući u obzir činjenicu da klijenti privatnog bankarstva imaju vrlo specifična i izuzetno visoka očekivanja od svojih banaka, potrebe ovih klijenata prepoznate su na vreme i pružen im je širok spektar prilagođenih usluga, stručno znanje zaposlenih u oblasti upravljanja imovinom u okviru ekskluzivnog Eminent paketa, kao i finansijski i investicioni saveti. Licencirani investicioni savetnici preporučuju svakom klijentu ponaosob način na koji mogu da investiraju svoja sredstva na domaćem ili stranom tržištu, u skladu sa njihovim profilom, finansijskim planovima kao i drugim faktorima. Poznavanje lokalnog tržišta od strane zaposlenih banke je ovde presudno, a prednost predstavlja i mogućnost ukrštanja različitih oblasti njihove ekspertize, kao što su na primer korporativni biznis, lizing ili osiguranje.

1.6

Poslovanje sa privredom

OTP Banka proglašena je za najbolju banku za usluge u upravljanju tokovima novca (Cash management) u Srbiji za 2023. godinu od strane vodećeg svetskog finansijskog magazina Euromoney. Priznanje nam je dodeljeno na osnovu ankete u kojoj je učestvovalo 29 hiljada korporativnih klijenata koji koriste transakcijske usluge i stručnjaka iz oblasti finansija iz celog sveta koji su svojim glasovima izabrali najbolje na određenim tržištima.

Pored toga po drugi put zaredom OTP Banka je dobitnik nagrade za Najbolju banku u poslovima kupoprodaje deviza u Srbiji za 2023. godinu magazina Global finance. Kriterijum za odabir nagrade obuhvatali su obim transakcija, tržišni udeo, obuhvat globalne pokrivenosti, usluge klijentima, konkurentne cene i inovativne tehnologije.

Ova potvrda dolazi u uslovima izrazito jake konkurencije u bankarskom sektoru gde svedočimo intenzivnoj borbi za preuzimanje klijenata na tržištu. Međutim, banka je, zajedno sa njenim zaposlenima, uspela da se istakne međusobnom saradnjom, kroz unapređenje servisa i uz posvećenost klijentima i personalizovan pristup svakome od njih. OTP banka osluškujе potrebe klijenata, odgovara na njihova očekivanja i usmerava ih ka novim i praktičnijim rešenjima.

Dve godine od najveće bankarske integracije na srpskom tržištu u ambijentu dinamičnih i čestih promena, velike konsolidacije i ukрупnjavanja bankarskog sektora, OTP Banka uspela je da zadrži jednu od vodećih pozicija na tržištu u domenu kreditiranja privrede.

U segmentu poslovanja sa privredom OTP banka beleži odlične rezultate i sa ostvarenim nivoom od 2.5 milijarde evra sa oko 16.1% tržišnog učešća u kreditiranju privrede. Klijenti dolaze iz svih industrija, od preduzetnika, do malih i srednjih preduzeća i velikih domaćih i multinacionalnih kompanija. Drugim rečima banka ima jasan pregled privrede, potreba i očekivanja kako javnih tako i poslovnih aktera.

Porast nivoa kreditne izloženosti praćen je poboljšanjem njenog kvaliteta i stepena rizičnosti kroz:

- Poboljšanje ročne strukture kreditnih plasmana, u smeru porasta učešća dugoročnog finansiranja koje beleži rast u ukupnom kreditnom portfoliju;
- Diversifikaciju portfolija po tipovima finansiranja i pripadnosti klijenata različitim privrednim granama.

Ukupni bruto krediti privrede povećani su u 2023. godini unapređenjem poslovne saradnje sa novim i postojećim klijentima. OTP banka je u toku 2023. godine odobrila značajan iznos kredita srednjim i velikim preduzećima. Ovo je uticalo i na to da tržišno učešće kredita privrede ostvari nivo od oko 16.1% na kraju tekuće godine. Najveći deo odobrenih kredita se odnosio na kredite za obrtna sredstva, čime je nastavljen trend iz prethodnih godina.

U sektoru za privredu ukupan iznos depozita je značajno povećan i ostvaruje rast od skoro 30% u odnosu na prethodnu godinu. Ova tendencija odražava težnju banke da svoj rast zasniva na aktivnom prikupljanju depozita klijenata, a u sklopu diversifikacije izvora finansiranja. Tržišno učešće depozita privrede OTP banke na kraju decembra 2023. godine je zabeležilo nivo od 15.1%.

Kroz koordinisane poslovne linije i dokazanu stručnost, Banka pruža čitav niz inovativnih rešenja prilagođenih potrebama klijenata kao što su tradicionalno i specijalizovano finansiranje, plaćanja, upravljanje gotovinom.

Globalne usluge transakcionog bankarstva stoje rame uz rame sa kreditnim aktivnostima budući da je banka prepoznala značaj transakcionog bankarstva u produktivnoj i efikasnoj delatnosti svakog pravnog lica. OTP banka je fokusirana da ponudi kompletan asortiman usluga upravljanja gotovinom prateći tržišne trendove i na taj način zadovolji zahteve domaćim i stranim klijentima. U domenu usluga e-trgovine ostvarili smo povećanje obima više od 115% u 2023. godini i zabeležili

oko 11 miliona transakcija. Od 2013. godine OTP je prva banka na tržištu usluga faktoringa sa najvećim tržišnim udelom i širokom ponudom različitih vrsta faktoringa. Pored standardnih proizvoda i usluga vezanih za faktoring koji su dostupni na tržištu, OTP banka može dodatno podržati međunarodne kompanije sa platformom za finansiranje lanca snabdevanja i međunarodnim uslugama faktoringa.

Ono što OTP banku izdvaja na tržištu kada je reč o usluzi faktoringa je činjenica da klijenti banku doživljavaju kao partnera i savetnika u rešavanju svakodnevnih finansijskih izazova. Mala i srednja preduzeća mogu na jednostavan način da dođu do likvidnih sredstava i naplate svoja potraživanja njihovim ustupanjem banci pre roka dospeća. Velika preduzeća se najčešće odlučuju za uslugu obrnutog faktoringa, gde banka isplaćuje obaveze klijenata prema njegovim dobavljačima odmah po fakturisanju. OTP banka u ovom domenu nudi jednostavna tehnološka rešenja, najviši standard usluge i dugogodišnje iskustvo.

Finansiranje „zelenih projekata“ značajno raste poslednjih godina, što ukazuje da svest o održivom poslovanju i pronalaženju ekološki održivih rešenja više nije trend, već realna potreba i pravac u kojem se naše društvo razvija. OTP banka pažljivo procenjuje svoje direktne i indirektne uticaje na životnu sredinu, preduzima inicijative sa ciljem sprečavanja negativnih uticaja, i inicira i podržava inicijative koje imaju pozitivan uticaj na ukupno stanje životne sredine.

Proces kreditiranja privrede unapređen je u segmentu identifikovanja i upravljanja tzv. ESG rizicima, gde je glavni fokus

na rizicima povezanim sa klimatskim promenama i drugim aspektima, koji mogu da negativno utiču na životnu sredinu. Proces unapređenja kreditiranja temelji se na smernicama Evropske banke za obnovu i razvoj, koje su prilagođene specifičnim karakteristikama poslovanja OTP Grupe. Primenom ove napredne prakse banka vrednuje svoju delatnost, ne samo sa aspekta njenog ekološkog uticaja, već uzima u obzir i kriterijume koji se odnose na društvenu pravičnost i korporativno upravljanje, te obezbeđivanje usklađenosti sa relevantnim zakonskim okvirima.

Strateški podržavamo razvoj start-up zajednice i podstičemo napredak inovacionog ekosistema pa smo samim tim pokrenuli jedinstveni program OTP Connect. OTP Connect kao mesto povezivanja inovatora i naše banke predstavlja otvorenu platformu i poligon za zajednički rast i razvoj. Na ovaj način spajamo banku kao tradicionalnu poslovnu organizaciju sa startupima kao generatora novih i tehnološki naprednih rešenja.

OTP Banka je postala zvanični potpisnik UN principa za odgovorno poslovanje i Programa za finansijsku inicijativu u oblasti životne sredine Ujedinjenih nacija. Tako smo postali prva i jedina banka u Srbiji članica UN inicijative čime smo se obavezali da ćemo biti dosledni u strategiji održivosti, da ćemo raditi u pravcu usvajanja i implementaciji održivih praksi kao osnove našeg poslovanja uz istovremeno očuvanje održivih finansija na najvišem nivou.

Upravljanje rizicima

Opšti okvir

Aktivnosti u vezi sa upravljanjem rizicima na svim organizacionim nivoima vođene su misijom uspostavljanja i održavanja okvira za upravljanje rizicima koji obezbeđuje dugoročnu stabilnost poslovanja i ostvarenje ciljeva stvaranja vrednosti. Vizija funkcije upravljanja rizicima je kreiranje inovativnih rešenja za održiv razvoj Banke i Bankarske grupe uz visoku svest o rizicima.

Struktura upravljanja rizicima organizovana je u skladu sa odredbama Zakona o bankama, važećim odlukama Narodne banke Srbije koje definišu oblasti upravljanja rizicima i adekvatnosti kapitala Banke, kao i odredbama Strategije upravljanja rizicima Banke.

Glavni strateški ciljevi Banke u oblasti upravljanja rizicima su:

- Pozitivno iskustvo klijenata - obezbeđujući pouzdan i brz proces donošenja odluka u vezi sa zahtevima klijenata.
- Saradnja uz visok nivo svesti o rizicima - razvijanjem profesionalne saradnje usmerene na rešenja i poštujući transparentna pravila.
- Izvanredna reputacija - kontinuiranim jačanjem potencijala stvaranja vrednosti naše Banke i bankarske grupe i izvršavajući aktivnosti u vezi sa upravljanjem rizicima na oprezan i transparentan način.
- Operativna efikasnost - razvijajući pouzdane i efikasne procese zasnovane na podacima i uz jasnu podelu dužnosti i odgovornosti.
- Inspirativno i atraktivno radno okruženje - kreiranjem inspirativne i inovativne međunarodne profesionalne zajednice.
- Društvena odgovornost - zalaganjem za pozitivne aspekte u oblasti zaštite životne sredine, društvenih pitanja i upravljanja (ESG) u svim svojim aktivnostima.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je materijalno najznačajniji rizik kome je Banka izložena. Proces identifikovanja, kontinuiranog merenja, praćenja i

kontrole kreditnog rizika zasnovan je na:

- konzistentnim alatima za scoring i rangiranje kreditnih plasmana kako bi se standardizovala i unapredila kreditna procena, kao i uspostavio sistem limita usklađen sa nivoom procenjenog rizika;
- procesu redovnog monitoringa kreditnih izloženosti usklađenog kako sa regulatornim zahtevima, tako i sa standardima najbolje prakse i
- informacionom sistemu i analitičkim tehnikama koje omogućavaju merenje kreditnog rizika koji se nalazi u svim relevantnim aktivnostima i pružaju adekvatnu informaciju o sadržaju kreditnog portfolia uključujući i identifikaciju eventualne koncentracije rizika.

Pored adekvatnog identifikovanja, merenja i praćenja i kontrole kreditnog rizika, osnovni način ublažavanja kreditnog rizika jeste i uzimanje sredstava obezbeđenja kredita. Banka je odredila kreditnim politikama vrste prihvatljivih sredstava obezbeđenja u vidu materijalne i nematerijalne kreditne zaštite, kao i kriterijume za njihovo priznavanje i vrednovanje prema vrstama sredstava obezbeđenja.

Osnovne vrste sredstava obezbeđenja koje Banka koristi za potrebe umanjavanja kreditnog rizika su: hipoteke nad stambenim nepokretnostima, hipoteke nad poslovnim nepokretnostima, zaloga nad opremom, zalihama i potraživanjima, garancije, finansijska imovina (gotovina, hartije od vrednosti) i jemstva.

U skladu sa regulatornim okruženjem, koje uključuje i očekivanja domaćih i međunarodnih nadzornih tela, a kako je Banka članica OTP bankarske grupe, Banka je razvila okvir za identifikaciju i upravljanje tzv. ESG rizicima u procesu kreditiranja privrede (*E- environmental, S-social, G-governance*), kao instrumentom za tranziciju ka održivoj ekonomiji. Navedeni proces kreditiranja privrede unapređen je uvođenjem sledećih elemenata:

- ESG Exclusion List - lista aktivnosti i ponašanja čija kontroverzna priroda i uticaj čine da budu inkompatibilni sa

vrednostima OTP Grupe, odnosno čije finansiranje se izbegava;

- ESG Heat Map po sektorima – sadrži klasifikaciju ekonomskih aktivnosti sa odgovarajućim, unapred određenim kategorijama ESG rizika;
- ESG procena rizika (individualna procena nivoa ESG rizika u slučaju klijenata sa materijalno značajnim iznosima izloženosti).

U toku 2023. godine, Banka je dodatno unapredila svoj okvir za identifikaciju i upravljanje ESG rizicima, kroz odgovarajuću automatizaciju procesa. Takođe, u skladu sa svojom strateškom orijentacijom pozicioniranja kao vodeće banke u zelenom finansiranju, paralelno sa pažljivom proverom ispunjenosti svih uslova vezano za zeleno finansiranje kod novih plasmana, Banka kontinuirano radi na skriningu svog postojećeg kreditnog portfolija, radi identifikacije već postojećih „zelenih“ transakcija ili sagledavanja potencijala za dalje ozelenjavanje kreditnog portfolija. Sam regularni kreditni proces je tokom godine dodatno unapređivan identifikacijom klijenta po osnovu njegove pripadnosti respektivnoj kategoriji ESG rizika, usklađenosti sa zahtevima iz Bančine ESG Liste isključenja, kao i ocenama izloženosti klijenata klimatskim i ekološkim rizicima.

Banka redovno godišnje prilagođava svoj okvir za preuzimanje rizika, kako sa poslovnom strategijom, tako i uvažavajući procenu mogućeg uticaja rizika iz međunarodnog i lokalnog makroekonomskog okruženja na kvalitet kreditnog portfolia. Takođe, očekivana kretanja makroekonomskih faktora kontinuirano se uključuju u procenu očekivanih kreditnih gubitaka, obezbeđujući adekvatan nivo rezervisanja za te gubitke. Banka je tokom 2023. godine održala NPL pokazatelj na skoro nepromenjenom nivou, tako da je sa 31. decembrom 2023. godine, prema metodologiji Narodne banke Srbije, pokazatelj iznosio 3.42%, dok je sa 31. decembrom 2022. godine iznosio 3.36%. Ostvareni pokazatelj skoro je u nivou NPL pokazatelja bankarskog sektora koji je u trećem kvartalu 2023. iznosio 3.2%.

Detaljne informacije o nivou, strukturi i koncentracijama kreditnog rizika prezentovane su u napomenama uz finansijske izveštaje Banke.

Tržišni rizik

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu promena vrednosti bilansnih i vanbilansnih pozicija koje proizilaze iz promena u tržišnim parametrima.

U okviru tržišnih rizika Banka je izložena:

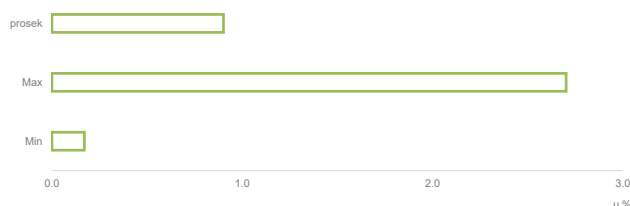
- deviznom riziku za sve pozicije koje mogu biti izvor tržišnog rizika koji se definiše kao mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nepovoljnog kretanja deviznog kursa ili cene zlata na tržištu;
- cenovnom riziku po osnovu dužničkih hartija od vrednosti koje proističu iz knjige trgovanja, koji se definiše kao

mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promena tržišnih cena (vrednosti) portfolija hartija od vrednosti.

Banka upravlja deviznim rizikom putem sistema limita i kontinuiranog praćenja usklađenosti te pozicije sa limitom. Pored toga, Banka svakodnevno meri pokazatelj deviznog rizika u skladu sa propisima Narodne banke Srbije i održava isti u okviru propisanih limita.

U svrhu zaštite od deviznog rizika, Banka prati svakodnevne promene na tržištu, sprovodeći politiku niske izloženosti deviznom riziku i prateći rezultate koji se dobijaju tokom redovno sprovedenog stres testa o kojem izveštava ALCO i Upravni i Izvršni odbor.

Pokazatelj deviznog rizika

Banka je tokom 2023. održavala nivo deviznog rizika značajno ispod nivoa koji je regulatorno određen.

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pribavljani radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu.

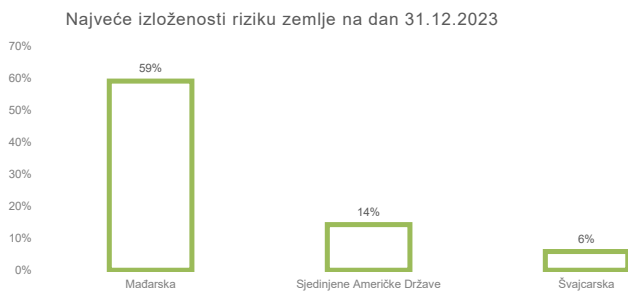
Banka ima pozicije u knjizi trgovanja i shodno tome je uspostavila i održava odgovarajuće funkcije merenja, praćenja i kontrole tržišnog rizika, uključujući:

- Procene merenja tržišnog rizika koji beleži sve značajne izvore tržišnog rizika i koji procenjuje uticaj promene faktora tržišnog rizika na način koji je u skladu sa obimom aktivnosti Banke. Ovi sistemi merenja uključuju VaR modele i BPV modele;
- Operativne limite koji obezbeđuju da izloženosti ostaju u okviru nivoa koji su u skladu sa internim politikama i Strategijom upravljanja rizicima u smislu izloženosti pojedinačnim vrstama tržišnog rizika, ograničavanja otvorenih pozicija i utvrđenih limita gubitka;
- Merenje osetljivosti na gubitak pod stresnim tržišnim uslovima i uzimanje u obzir tih rezultata pri uspostavljanju pojedinih limita za tržišne rizike;
- Adekvatna IT podrška za merenje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o izloženosti tržišnim rizicima sa kontrolama koju su ugrađene u različite sisteme i aplikacije za merenje rizika;

- Izveštaje koji se redovno sačinjavaju i dostavljaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru, višem rukovodstvu i svim drugim odgovarajućim instancama.

Rizik zemlje

Banka je ovoj vrsti rizika izložena po osnovu svih transakcija zaključenih sa inostranim ugovornim stranama, bilo da je u pitanju centralna vlada, banka, privredno društvo ili fizičko lice. Rizikom zemlje Banka upravlja putem interno određenih rejtinga koji čine osnovu za uspostavljanja sistema limita za izloženosti po osnovu rizika zemlje. Ekonomski, politički i drugi događaji i okolnosti u zemljama prema kojima je Banka izložena se kontinuirano prate i procenjuju. Banka je u proseku najviše bila izložena prema Mađarskoj.

Rizik druge ugovorne strane

Rizik druge ugovorne strane jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat Banke usled neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji.

Banka je definisala osnovne principe za izveštavanja, postupanje u slučaju prekoračenja limita kao i metodologiju za utvrđivanje internog rejtinga, utvrđivanje limita i način utvrđivanja maksimalno moguće izloženosti prema drugoj ugovornoj strani.

Sistem limita druge ugovorne strane čine interni i regulatorni limiti. Limiti druge ugovorne strane se utvrđuju pojedinačno za svaku drugu ugovornu stranu uzimajući u obzir rezultate analize poslovanja druge ugovorne strane, utvrđivanje grupe povezanih lica i ostale bitne informacije koje mogu biti od koristi prilikom određivanja visine prihvatljivog rizika prema drugoj ugovornoj strani.

Operativni rizik

Operativni rizik predstavlja rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih spoljnih događaja. Operativni rizik takođe uključuje i pravni rizik. Operativni rizik ne uključuje

strateški i reputacioni rizik. Posebne oblasti operativnog rizika obuhvataju: rizik informacionog sistema, rizik neetičkog poslovanja (conduct risk), rizik modela. Banka u sistem upravljanja rizicima obuhvata i rizike koji nastaju po osnovu uvođenja novih proizvoda, usluga i aktivnosti u vezi sa procesima i sistemima Banke, kao i rizike koji nastaju po osnovu aktivnosti koje je Banka poverila trećim licima.

Upravljanje operativnim rizikom obuhvata aktivnosti identifikacije, monitoringa i merenja operativnih rizika koje se sprovode praćenjem izloženosti operativnom riziku kroz:

- Prikupljanje internih podataka o operativnim rizicima,
- Ključne indikatore rizika,
- Samoprocenu rizika,
- Scenario analize,
- Procenu operativnog rizika kod uvođenja/izmene novih proizvoda i poveravanja aktivnosti trećim licima,
- Procenu uticaja prekida na poslovanje.

Operativni rizik predstavlja sastavni deo svih proizvoda, aktivnosti, procedura i sistema Banke. Upravljanje operativnim rizikom je integralni deo funkcija upravljanja na svim nivoima, i na taj način se podvrgava posebnim metodama detekcije i procene, utvrđivanje limita, praćenja i kontrole, a sve u cilju razvoja odgovarajućih mera za smanjenje rizika i pružanja mogućnosti da se sagleda rizični profil Banke.

Kako bi upravljanje operativnim rizikom bilo efikasno, neophodno je imati odgovarajuću strukturu upravljanja, koju predvodi specijalizovani Odbor za upravljanje operativnim rizicima (ORC), kao i odgovarajuću organizacionu strukturu, čiju okosnicu čini Odeljenje za upravljanje operativnim rizicima koje predlaže politike, pravilnike, planove i procedure za upravljanje operativnim rizicima, kao i potrebne alate upravljanja (prikupljanje podataka, RCSA, Ključni indikatori rizika, Scenario analize itd). Dodatno, u skladu sa standardima svoje Grupe kada je u pitanju upravljanje ESG rizicima, Banka je ocenu uticaja ESG rizika uključila i u proces upravljanja operativnim rizicima, kroz njegovo sagledavanje tokom izrade scenario analiza, samoprocene rizika i kroz prikupljanje podataka o gubicima sa mogućim implikacijama na ESG rizik.

Za potrebe izračunavanja regulatornog kapitalnog zahteva za operativni rizik, Banka koristi pristup osnovnog indikatora u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala Banke. Interni kapitalni zahtev za operativni rizik kvantifikuje se upotrebom posebnog pristupa koji se zasniva na internim gubicima i scenario analizi.

Plan kontinuiteta poslovanja

Radi obezbeđenja kontinuiteta poslovanja, Banka je implementirala Plan kontinuiteta poslovanja i Plan Oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa koji omogućavaju nesmetano i kontinuirano funkcionisanje svih značajnih sistema i procesa

banke, kao i ograničavanje gubitaka u vanrednim situacijama. Plan kontinuiteta poslovanja je zasnovan na analizi uticaja na poslovanje i na proceni rizika. Plan utvrđuje ključne poslovne aktivnosti (uključujući i aktivnosti poverene trećim licima), resurse i sisteme potrebne za obavljanje poslovnih procesa. Banka redovno testira i Plan kontinuiteta poslovanja i Plan Oporavka te uz adekvatnu dokumentovanost rezultata testiranja izveštava organe Banke. Ažuriranje planova se sprovodi u skladu sa poslovnim promenama, promenama u proizvodima i aktivnostima, procesima i sistemima, promenama u okruženju kao i poslovnom politikom i strategijom banke.

1.8

Upravljanje likvidnošću i rizikom kamatne stope

Kamatni rizik

Kamatni rizik se definiše kao rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnih kretanja tržišnih kamatnih stopa. Osnovne vrste kamatnog rizika su: rizik vremenske neusklađenosti dospeća (za stavke aktive i pasive vezane za fiksnu, nepromenljivu kamatnu stopu) i ponovnog određivanja cena (za stavke vezane za promenljivu kamatnu stopu), rizik krive prinosa, bazni rizik i rizik ugrađenih opcija, tj. rizik opcionalnosti.

Proces upravljanja rizikom promene kamatnih stopa podrazumeva praćenje, identifikovanje, merenje i ublažavanje uticaja koji kretanje kamatnih stopa može imati na finansijski rezultat i kapital Banke.

Banka je u cilju adekvatnog upravljanja kamatnim rizikom uspostavila limite koji se prate na redovnoj osnovi. O usaglašenosti sa limitima se izveštavaju nadležni odbori. Banka je tokom 2023. bila u skladu sa definisanim limitima.

Rizik likvidnosti

Likvidnost predstavlja sposobnost banke da obezbedi dovoljno likvidnih sredstava kako bi bezuslovno zadovoljila sve dospele obaveze koje proističu iz bilansne pasive (povlačenje depozita i drugih izvora finansiranja), bilansne aktive (finansiranje novih plasmana), kao i po osnovu vanbilansnih pozicija.

Upravljanje likvidnošću predstavlja kontinuirani proces sagledavanja potreba za likvidnošću u redovnim poslovnim situacijama kao i planiranje upravljanja u nepredviđenim okolnostima, putem obezbeđenja adekvatnog nivoa likvidnih sredstava na osnovu analize potreba za likvidnošću, na osnovu rezultata stres testova, kao i sagledavanja promena u strukturi bilansa stanja i vanbilansnih pozicija Banke.

U okviru procesa upravljanja likvidnošću Banka:

- Kontinuirano prati i analizira sve faktore koji utiču na likvidnosnu poziciju Banke,
- Održava zahtevani nivo obavezne dinarske i devizne rezerve, u skladu sa propisima Narodne banke Srbije,
- Kontinuirano radi na optimizaciji dnevne likvidnost obezbeđujući sredstva u dovoljnom iznosu i valutnoj strukturi (na nivou svake valute) za nesmetano izmirivanje obaveza, što uključuje i procenu očekivanih novčanih tokova za period od 30 dana,
- Sagledava i prati dugoročnu likvidnosnu poziciju na bazi gepova likvidnosti, odnosno praćenja usklađenosti novčanih priliva i odliva po osnovu bilansnih i vanbilansnih stavki na dugi rok,
- Obezbeđuje diversifikaciju izvora finansiranja,
- Održava rezerve likvidnosti na adekvatnom nivou i u adekvatnoj strukturi,
- Plasira viškove likvidnosti u skladu sa definisanim limitima.

Tokom 2023. godine nivo likvidnosti Banke bio je znatno iznad minimalno zahtevanog, a viškove likvidnosti Banka je plasirala u dužničke hartije od vrednosti Republike Srbije i REPO i prekonocne transakcije sa NBS. Banka je u cilju adekvatnog upravljanja rizikom likvidnosti definisala limite za pokazatelje likvidnosti. Pokazatelji likvidnosti bili su u skladu sa postavljenim limitima.

Ostvareni pokazatelji likvidnosti dati su u sledećoj tabeli:

Dnevni pokazatelj likvidnosti	2023
Prosek tokom perioda	2.09
Najviši	2.44
Najniži	1.75
Na dan 31. decembar	2.44

Banka u skladu sa važećim propisima obračunava i Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (PPLA) koji predstavlja meru sposobnosti Banke da obezbedi dovoljno likvidnih sredstava u cilju izvršenja svih dospelih obaveza u pretpostavljenim uslovima stresa. Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (PPLA) je tokom 2023. godine bio iznad regulatorno i interno propisanog limita, a na 31.12.2023. iznosio je 139.12%.

Upravljanje kapitalom i pokazatelji adekvatnosti kapitala

Osnovni strateški cilj Banke u pogledu upravljanja kapitalom predstavlja nastojanje da se raspoloživi izvori kapitala koriste ekonomično i u skladu sa definisanim perspektivama poslovnog razvoja Banke. Politika upravljanja kapitalom Banke prioritet daje pokriću potencijalnih gubitaka Banke, nastalih negativnih efekata koji proizilaze iz izloženosti rizicima, u odnosu na ostvarenje prinosa. U samom procesu upravljanja kapitalom fokus je na kontinuiranom praćenju adekvatnosti kapitala. Nivo kapitala Banke koji se smatra adekvatnim je onaj nivo kapitala koji obezbeđuje realizaciju strategije i poslovne politike Banke i istovremeno omogućava pokriće svih rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Upravljanje kapitalom se zasniva na:

- Procesu identifikacije, merenja, odnosno procene rizika,
- Obezbeđivanju adekvatnog nivoa kapitala u skladu sa rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju,
- Adekvatnom inkorporiranju upravljanja kapitalom u sistem upravljanja i odlučivanja u banci,
- Redovnim analizama, praćenju i proveru procesa upravljanja kapitalom banke.

Centralnu funkciju u procesu upravljanja kapitalom ima rukovodstvo Banke - Skupština, Upravni odbor i Izvršni odbor. U nadležnosti Skupštine banke je odluka o svim povećanjima kapitala.

U nadležnosti Upravnog odbora banke je uspostavljanje strategije za upravljanje rizicima i supervizija rizika koje banka preuzima u sklopu svojih poslovnih aktivnosti, a koji se odražavaju na nivo adekvatnosti kapitala banke, uspostavljanje strategije upravljanja kapitalom banke, kao i usvajanje poslovne politike i strategije Banke, kojim se definišu ulazni podaci za planiranje kapitala Banke za narednu poslovnu godinu.

U sklopu procesa upravljanja kapitalom, u nadležnosti Izvršnog

odbora Banke je da planiranje kapitala inkorporira u sve poslovne odluke i procedure koje se odnose na poslovno planiranje, blagovremeno informiše Upravni odbor o potrebama za kapitalom i omogući adekvatno izveštavanje eksternih nadzornih organa banke o nivou adekvatnosti kapitala.

Kapital banke u 2023. godini

Ukupan kapital Banke se sastoji od osnovnog akcijskog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala.

Osnovni kapital čine: akcijski kapital po osnovu običnih akcija, emisiona premija, revalorizacione rezerve, rezerve iz dobiti, gubici ranijih godina, regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala banke, nematerijalna ulaganja, odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti Banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjnih za odložene poreske obaveze i ostale odbitne stavke definisane Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Dopunski kapital čine subordinirane obaveze koje se u skladu sa važećom Odlukom o adekvatnosti kapitala uključuju u dopunski kapital Banke.

U skladu sa važećom Odlukom o adekvatnosti kapitala, Banka je u obavezi da obračunava sledeće pokazatelje:

- pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke koji je jednak odnosu osnovnog akcijskog kapitala i rizične aktive banke i ne može biti ispod 4.5%
- pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke koji je jednak odnosu osnovnog kapitala i rizične aktive banke i ne može biti ispod 6%
- pokazatelj adekvatnosti ukupnog kapitala banke koji je jednak odnosu kapitala i rizične aktive banke i ne može biti ispod 8%.

Takođe, Banka je dužna da održava pokazatelje adekvatnosti kapitala uvećane na način koji joj omogućava pokriće zahteva za kombinovanim zaštitnim slojem kapitala.

Rizična aktiva Banke predstavlja zbir ukupnog iznosa rizikom ponderisanih izloženosti za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, za cenovni rizik za aktivnosti iz knjige trgovanja, za devizni rizik, za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti za sve poslovne aktivnosti banke i za operativni rizik.

U 2023. godini nivo kapitala i pokazatelj adekvatnosti imali su sledeći trend:

Banka je 15.12.2023. potpisala novi ugovor o subordiniranom kreditu sa OTP Bank Plc Budapest, u nominalnom iznosu od 5.9 milijardi dinara sa datumom dospeća 15.12.2033, koji će u toku 2024. godine biti uključen u dopunski kapital Banke.

Dana 29.07.2022. Upravni odbor Banke doneo je Odluku o primeni privremene mere koja se odnosi na obračun kapitala, a po osnovu koje Banka od 31.07.2022. do kraja 2023. godine

Kapital	31.3.2023	30.6.2023	30.9.2023	31.12.2023
U 000 RSD				
Ukupan kapital	102,873,064	103,095,432	103,095,623	103,897,031
Osnovni kapital	88,368,778	88,441,669	88,445,673	89,348,124
Osnovni akcijski kapital	88,368,778	88,441,669	88,445,673	89,348,124
Akcijski kapital	56,830,752	56,830,752	56,830,752	56,830,752
Emisiona premija	2,564,892	2,564,892	2,564,892	2,564,892
Rezerve iz dobiti	30,701,394	30,701,394	30,701,394	31,793,083
Gubici ranijih godina	0	0	0	0
Revalorizacione rezerve	-154,995	-95,573	-83,715	-52,242
Nematerijalna ulaganja	-1,215,269	-1,210,846	-1,228,278	-1,451,939
Odbitne stavke od kapitala po osnovu prekoračenja stepena zaduženosti i ročnosti kod gotovinskih, potrošačkih i ostalih kredita odobrenih stanovništvu	-321,469	-311,553	-308,347	-300,895
Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti	0	0	0	0
Ostala regulatorna prilagođavanja	-36,527	-37,397	-31,025	-35,527
Dodatni osnovni kapital	0	0	0	0
Dopunski kapital	14,504,286	14,653,763	14,649,950	14,548,907
Subordinirane linije	14,504,286	14,653,763	14,649,950	14,548,907
Ukupna rizična aktiva	480,625,640	469,488,040	471,294,649	485,343,738
Rizična aktiva - kreditni rizik	426,867,149	415,871,542	417,753,175	421,828,793
Rizična aktiva - tržišni rizici	424,821	408,123	411,005	472,923
Operativni rizici	52,922,704	52,922,704	52,922,704	62,346,259
CVA rizik	410,966	285,671	207,765	695,763
Racio adekvatnosti ukupnog kapitala 8%	21.40%	21.96%	21.87%	21.41%
Racio adekvatnosti osnovnog kapitala 6%	18.39%	18.84%	18.77%	18.41%
Racio adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala 4.5%	18.39%	18.84%	18.77%	18.41%

Banka je tokom 2023. godine, održavala nivo adekvatnosti kapitala u regulatorno propisanim okvirima.

Neto dobit banke realizovana na kraju 2022. iznosila je 10,862 miliona dinara. Tokom 2023. godine, deo dobiti u iznosu od 9,770 miliona dinara iskorišćen je za isplatu dividende akcionarima banke OTP banka Plc Budapest, dok je ostatak neraspoređene dobiti u iznosu od 1,092 miliona dinara alociran u Ostale rezerve.

Banka je potpisala Aneks sa OTP Maltom o promeni datuma dospeća subordinirane linije u nominalnom iznosu od 2.9 milijardi dinara, kako bi ova linija u celosti mogla biti uključena u dopunski kapital Banke.

iz obračuna osnovnog akcijskog kapitala isključuje 70% iznosa nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat u skladu sa MSFI 9, a čiji su izdavalac Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinice lokalne samouprave Republike Srbije.

Finansijski pokazatelji OTP banke Srbija

U 000 dinara

	2022	2023
Bilans uspeha		
Neto prihod od kamata	21,137,140	29,673,940
Neto prihod od naknada i provizija	8,270,905	9,047,791
Operativni rashodi*	-14,759,143	-17,319,539
Dobitak / Gubitak pre poreza	12,505,816	19,387,795
Dobitak / Gubitak posle poreza	10,861,689	16,745,770
Bilans stanja		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	140,512,381	162,713,299
Kredit i potraživanja	543,705,172	610,066,765
Hartije od vrednosti	41,472,668	33,709,664
Ostala aktiva	18,321,724	22,195,707
Bilansna aktiva	744,011,945	828,685,435
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i drugim komitentima	618,758,933	689,101,084
Rezervisanja	3,772,895	3,535,247
Subordinirane obaveze	14,748,628	20,630,110
Ostale obaveze	6,373,503	7,670,548
Ukupne obaveze	643,653,959	720,936,989
Ukupan kapital	100,357,986	107,748,446
Ukupna pasiva	744,011,945	828,685,435
Ključni indikatori poslovanja Banke		
Racio adekvatnosti kapitala	21.12%	21.41%
Neto kamatna margina (% ukupne aktive)	3.00%	3.77%
ROA	1.54%	2.13%
ROE	11.35%	16.09%
Broj zaposlenih	2,692	2,720
Ukupan broj filijala i ekspozitura	155	154
Tržišno učešće - ukupna aktiva	13.6%	13.9%**

* Operativni rashodi uključuju troškove zarada, naknada zarada i ostale lične rashode, troškove amortizacije i ostale rashode

** podatak za 30.09.2023.

OTP Banka je po visini aktive druga najveća banka u Srbiji i lider na domaćem tržištu u kreditiranju. Stabilno poslovanje banke rezultiralo je povećanjem bilansne aktive koja na dan 31. decembra 2023. godine iznosi 828,685 miliona dinara, što predstavlja rast od 11.4% u odnosu na prethodnu godinu. Na povećanje bilansne aktive najznačajnije je uticalo povećanje pozicije krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, kao i sredstva plasirana centralnoj banci. Krediti i potraživanja od komitenata su povećana za oko 1%, što je uticalo

da tržišno učešće bruto kredita ostane stabilno i iznosi 17.1% na kraju 2023. godine.

Dobitak posle oporezivanja u 2023. godini iznosi 16,746 miliona dinara što predstavlja povećanje od 5.9 milijardi dinara u odnosu na rezultat prethodne godine. Ovom rastu najviše je doprinelo povećanje prihoda od kamata, koje je značajnim delom rezultat povećanja referentnih kamatnih stopa centralne banke.

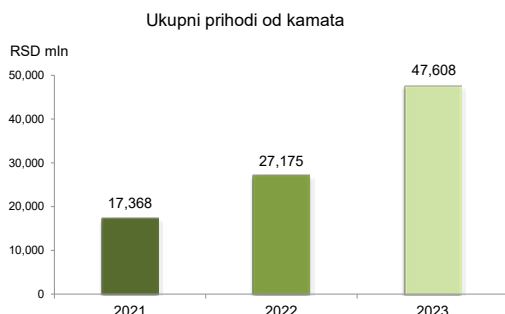
OTP banka je, tokom 2023. godine, uspjela da održi koeficijent adekvatnosti kapitala značajno iznad propisanog minimuma, tako da sa stanjem na dan 31. decembra 2023. godine iznosi 21.41%. U cilju održavanja svih pokazatelja poslovanja u skladu sa propisanim limitima, banka je u decembru 2023. godine potpisala ugovor sa matičnom bankom o povlačenju subordinirane linije u nominalnom iznosu od 50 miliona evra, kako bi ova linija mogla biti uključena u dopunski kapital Banke.

BILANS USPEHA

Banka je u 2023. godini ostvarila pozitivan operativni rezultat (pre rezervisanja i poreza) u iznosu od 23,169 miliona dinara što je rast od oko 6.9 milijardi dinara u odnosu na prethodnu godinu. U skladu sa merama koje je usvojila NBS, a kojima su privremeno ograničene kamatne stope na stambene kredite, OTP banka je knjižila gubitak u iznosu od 2.7 milijardi dinara.

Prihodi

Porast prosečne referentne kamatne stope sa 2.6% u 2022. na 6.1% u 2023. godini odrazio se i na porast kamatnih stopa na bankarskom tržištu. U skladu sa tim trendom banka je povećala kamatne stope na dinarske i devizne kredite i time zabeležila povećanje prihoda od kamata. Zahvaljujući tome kao i intenzivnoj kreditnoj aktivnosti Banke, ukupni prihodi po osnovu kamata u 2023. godini su zabeležili iznos od 47,608 miliona dinara. Ovo predstavlja 75% povećanja u odnosu na prethodnu godinu.

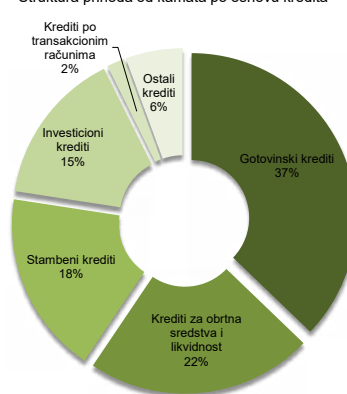

U strukturi ukupnih prihoda od kamata najveće učešće zauzimaju prihodi od kamata po osnovu kredita i prihodi od gotovine i sredstava kod centralne banke. Prihodi kamata od kredita učestvuju sa 83.4%, a prihodi od gotovine i sredstava kod centralne banke sa 4.9% u ukupnim prihodima po osnovu kamata.

Prihodi od kamata po osnovu kredita imaju manje učešće u ukupnim prihodima kamata u odnosu na prošlu godinu, ali su ipak ostvarili značajan rast od 15.5 milijardi dinara u odnosu na 2022. godinu, pre svega zbog povećanja referentnih kamatnih stopa. Sa stanovišta strukture prihoda od kamata po osnovu gotovinskih kredita imaju učešće od 37% u ukupnim prihodima od kamata po osnovu kredita dok stambeni i krediti za obrtna

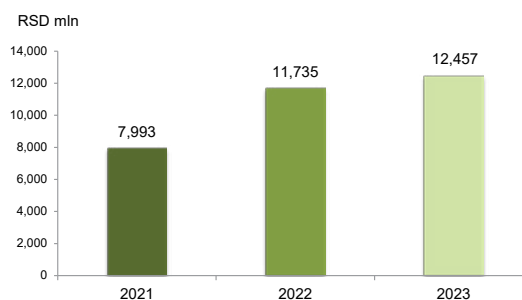
sredstva i likvidnost imaju učešće od 18%, odnosno 22% u ukupnim prihodima od kamata.

Struktura prihoda od kamata po osnovu kredita

Prihodi od naknada i provizija u 2023. godini iznosili su 12,457 miliona dinara, što predstavlja rast od 6% u odnosu na prethodnu godinu. Ovo je pre svega rezultat prihoda od platnog prometa koji čine ~37% ukupnih prihoda i koji najvećim delom obavljaju klijenti privrede. Takođe značajno učešće u ukupnim prihodima od naknada imaju naknade po kartičnim transakcijama ~24% i naknade za održavanje tekućeg računa ~17%.

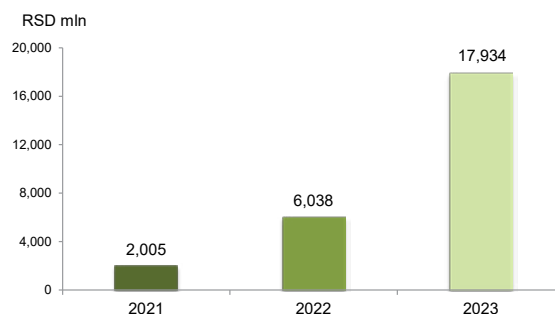
Prihodi od naknada i provizija

Rashodi

Ukupni rashodi od kamata u 2023. godini iznose 17,934 miliona dinara što predstavlja tri puta veće rashode kamata u odnosu na prethodnu godinu. Ovo je uslovljeno porastom kamatnih stopa na tržištu kao i značajnim iznosom prikupljenih depozita klijenata, pre svega u segmentu privrednih društava i stanovništva.

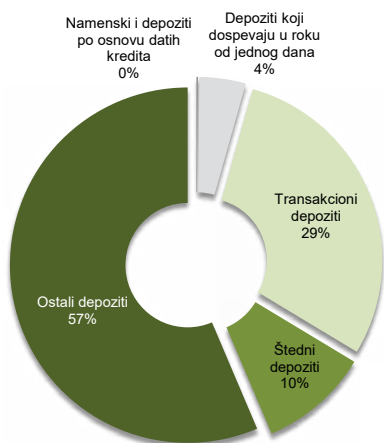
Ukupni rashodi od kamata

U strukturi rashoda od kamata najveći deo se odnosi na rashode kamata od depozita 71.4%, dok rashodi kamata po osnovu subordiniranih obaveza učestvuju sa 5.5%. Rashodi kamata po osnovu primljenih kredita su povećani za 2.9 milijardi dinara u odnosu na prethodnu godinu, kako zbog finansiranja od strane Grupe tako i zbog pozajmica od strane inostranih finansijskih institucija (EBRD, EIB).

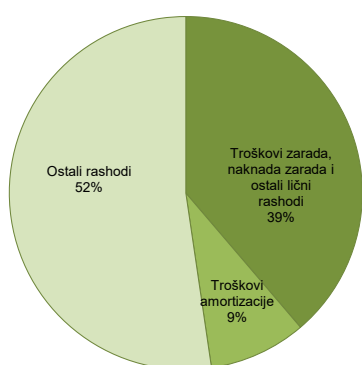
Najveće učešće u strukturi rashoda od kamata po osnovu depozita zauzimaju ostali depoziti 57%, a zatim slede transakcioni depoziti sa 29% i štedni depoziti sa 10% učešća.

Struktura rashoda od kamata po osnovu depozita

Ukupni poslovni rashodi su na kraju 2023. godine iznosili 17,320 miliona dinara što je iznad nivoa za 2022. godinu za 17%. Rast se najvećim delom odnosi na povećanje rashoda rezervisanja po osnovu sudskih sporova, troškove proizvodnih usluga, nematerijalne troškove i troškove neto zarada. U strukturi ukupnih operativnih rashoda najveći udeo imaju ostali rashodi odnosno operativni troškovi 52%. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi čine 39% ukupnih operativnih rashoda, dok troškovi amortizacije učestvuju sa 9%.

Struktura operativnih rashoda - 2023

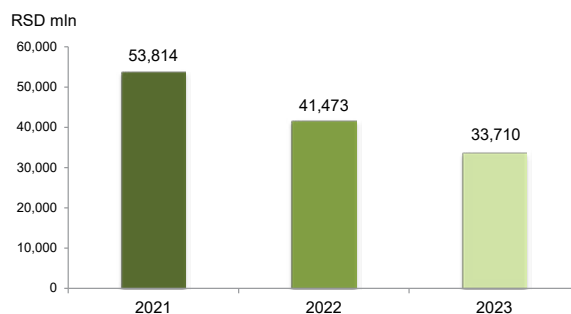
BILANS STANJA

OTP banka je u 2023. godini povećala bilansnu aktivu za 84,673 miliona dinara u odnosu na kraj 2022. godine, i time uspela da održi svoju poziciju na bankarskom tržištu, odnosno i ove godine zauzima drugo mesto u bankarskom sektoru Srbije, posmatrano prema ukupnoj aktivu, odnosno prvo mesto po tržišnom učešću neto kredita.

Hartije od vrednosti

Hartije od vrednosti, sa stanjem na dan 31. decembra 2023. beleže smanjenje od 19% u odnosu na 31. decembar 2022. godine, a njihovo učešće u ukupnoj aktivu iznosi 4.1%.

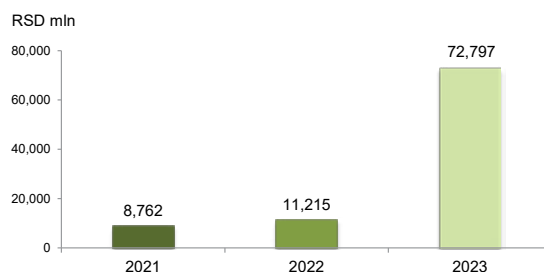
Hartije od vrednosti

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Neto krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija u 2023. godini su u skladu sa ostvarenim nivoom depozitne i kreditne aktivnosti banke, a u cilju ostvarivanja veće profitabilnosti ukupnog poslovanja. Viškovi dinarske likvidnosti u 2023. godini su značajnim delom plasirani u kredite po repo transakcijama koji su oko 60 milijardi dinara veći nego na kraju prethodne godine.

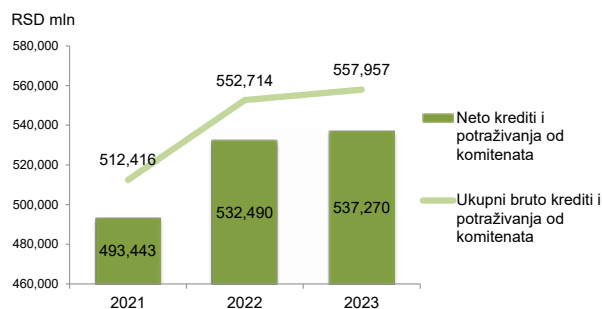
Neto krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Kredit i potraživanja od komitenata

OTP banka je tokom 2023. godine povećala nivo bruto kredita i potraživanja od komitenata u odnosu na prethodnu godinu za 1%. Povećanje bruto kredita zabeleženo je pre svega kod kredita datih privredi i gotovinskih kredita datih stanovništvu.

Kredit i potraživanja od komitenata

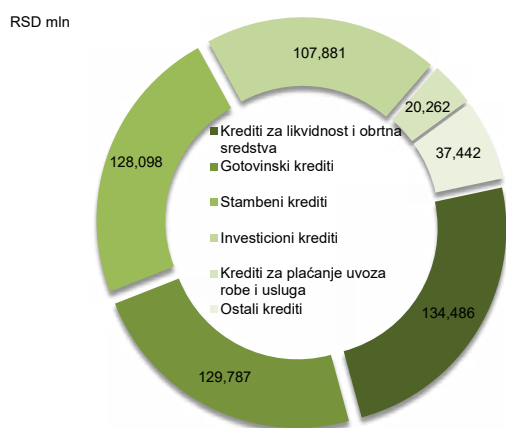

Sa stanovišta sektorske strukture, u strukturi bruto kredita, krediti privrednim društvima i javnim preduzećima imaju učešće od 48.3%. Najveći deo kredita privredi čine krediti sa valutnom klauzulom i devizni krediti.

Sektor stanovništva ima učešće od 47.6% u ukupnim bruto kreditima i potraživanjima od komitenata. Najveće učešće u ukupnim bruto kreditima stanovništvu imaju gotovinski krediti koji čine 48.9%, dok stambeni krediti učestvuju sa 48.3%.

Sa stanovišta proizvoda u strukturi bruto kredita najveće učešće od 24.1% imaju krediti za likvidnost i obrtna sredstva, dok gotovinski krediti učestvuju sa 23.3%, a stambeni sa 23.0%.

Struktura bruto kredita i potraživanja od komitenata

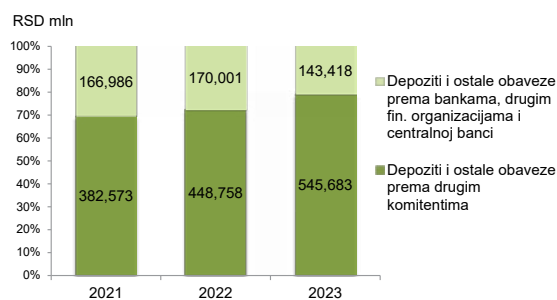

Racio bruto krediti/depoziti komitenata iznosio je 102% na dan 31. decembra 2023. godine i pokazuje smanjenje u odnosu na prošlu godinu (123%) kao rezultat povećanja depozita.

Depoziti

Povećanjem nivoa depozita tokom 2023. godine obezbeđeni su uslovi za održavanje visokog nivoa likvidnosti i rast plasmana. Ukupni depoziti OTP banke na dan 31. decembra 2023. godine iznose 689 milijardi dinara i veći deo dolazi od klijenata -79%, dok je finansiranje od strane banaka i drugih finansijskih institucija na nivou od -21%.

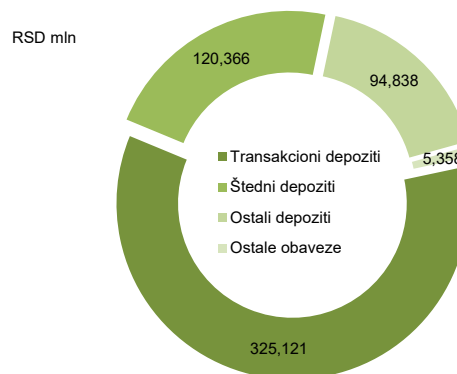
Ukupni depoziti banke

Štedni depoziti učestvuju sa 22% u ukupnim depozitima komitenata, dok transakcioni depoziti zauzimaju najveće učešće od 60%.

Devizni depoziti učestvuju sa 48% u ukupnim depozitima komitenata, s tim da se najveći deo odnosi na oročene devizne depozite stanovništva. S druge strane, dinarski depoziti najvećim delom potiču od privrednih subjekata.

Struktura depozita i ostalih obaveza prema komitentima

Sa stanovišta sektorske strukture, u strukturi depozita i ostalih obaveza prema komitentima, najveće učešće ima sektor stanovništva 42.1%, dok depoziti privrednim društvima imaju učešće od 39.8%, a javna preduzeća 6.2%.

1.11

Planovi za budućnost

OTP banka Srbija definisala je sledeće ciljeve za 2024. godinu:

Pet glavnih strateških pravaca za budućnost:

1.
POBOLJŠANJE KORISNIČKOG ISKUSTVA

2.
UNAPREĐENJE PROCESA KROZ
STRUKTURIRANI SISTEM ORGANIZACIJE
PODATAKA

3.
POVEĆANJE OPERATIVNE EFIKASNOSTI

4.
STAVLJANJE AKCENTA NA LJUDE I
KULTURU BANKARSTVA

5.
POBOLJŠANJE ODRŽIVOSTI I
UNAPREĐENJE BUDUĆEG RASTA

- posvećenost stvaranju banke koja će biti banka dugoročnog izbora naših klijenata;
- definisanje najkvalitetnijih i inovativnih proizvoda i usluga koje će biti u ponudi banke;
- sprovođenje redovnih aktivnosti i sveukupnog bankarskog poslovanja na koje su naši klijenti navikli;
- ostvarivanje poslovanja uz društvenu odgovornost i pružanje podrške zajednici, klijentima i socijalno ugroženim grupama;

- pažljivo upravljanje rizikom je stub oslonca naše Banke;
- težnja ka očuvanju visoke kapitalizovanosti Banke uz praćenje internih pokazatelja i pokazatelja propisanih od strane NBS;
- održavanje optimalne likvidnosti kombinujući sopstvene izvore finansiranja i finansiranje od strane Grupe;

Vizija Banke je da postane lider srpskog tržišta u kvalitetu usluge klijentima i inovativnim rešenjima sa sledećim glavnim atributima:

1.
STABILNA

3.
**FOKUSIRANA NA
KLIJENTE**

2.
POUZDANA

4.
INOVATIVNA

Postizanje ove vizije moguće je samo razvojem i sprovođenjem strategije koja će ne samo transformisati banku u lidera srpskog tržišta, već će podržati i ispunjavanje skupa strateških ciljeva. Istovremeno važno je da se na tom putu neguju i identifikovane korporativne vrednosti banke:

1.
**USMERENOST NA
KLIJENTE**

3.
EFIKASNOST

2.
INOVATIVNOST

4.
SARADNJA

1.12

Značajni događaji po završetku poslovne godine

Nije bilo značajnih događaja i dodatnih informacija nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanje u finansijskim izveštajima Banke za 2023. godinu.

A large, abstract graphic composed of several overlapping green circles and shapes, positioned on the left side of the page. The text is overlaid on these shapes.

Nefinansijski izveštaj za 2023. godinu

Sadržaj

Nefinansijski izveštaj

- 2.1 Uvodna reč
- 2.2 O OTP Grupi
- 2.3 O OTP banci Srbija a.d. Novi Sad
  - 2.3.1. Upravljanje
  - 2.3.2. Organizaciona struktura
- 2.4 Pristup održivosti
- 2.5 Poslovna etika i odgovorne poslovne prakse
  - 2.5.1. Usklađenost poslovanja i antikorupcija
  - 2.5.2. Označavanje i oglašavanje proizvoda
  - 2.5.3. Zaštita podataka o ličnosti
  - 2.5.4. Pristupačnost finansijskih usluga
- 2.6 Odgovorno finansiranje – finansijske usluge usmerene na održivost
- 2.7 Odgovornost u radnom okruženju
  - 2.7.1. Zadovoljstvo zaposlenih
  - 2.7.2. Različitost i jednake mogućnosti
  - 2.7.3. Obuke i razvoj zaposlenih
  - 2.7.4. Bezbednost i zdravlje na radu
- 2.8 Održivost sopstvenih operacija
  - 2.8.1. Potrošnja energije i energetska efikasnost
  - 2.8.2. Upravljanje otpadom

2.9 Doprinos zajednici

2.9.1. Inovacije, preduzetništvo i zeleni projekti

2.9.2. Finansijska edukacija

2.9.3. Ulaganje u kulturu

2.9.4. Podrška sportu

2.9.5. Podrška lokalnim zajednicama

2.10 GRI indeks

2.1

Uvodna reč predsednika Izvršnog odbora

Predrag Mihajlović

Dragi prijatelji,

Nakon što smo u 2022. godini svedočili rastu bazičnih kamatnih stopa Evropske centralne banke (ECB), američkog Fed-a, kao i Narodne banke Srbije, od septembra ove godine vidimo mirovanje bez daljih podizanja, uz stabilizaciju inflacije. Ohrabrujuća činjenica jeste ta da je finansijski sektor Srbije dosta stabilan i možda jedan od najstabilnijih u regionu i Evropi zbog visoke stope adekvatnosti kapitala, visoke stope likvidnosti i banke su spremne za sve izazove koji mogu doći iz okruženja. Sve banke u Srbiji redovno prolaze kroz stres testove i održavaju nivo adekvatnosti kapitala kako bi mogle da amortizuju potencijalne negativne efekte krize. Takođe, moram da napomenem da su projekcije rasta za 2024. godinu vrlo pozitivne, jer očekujemo rast kreditne aktivnosti u narednim godinama, uz dalji pad inflacije u evrozoni i u Srbiji.

Ponosan sam što mogu da kažem da su rezultati OTP banke ostali rekordni u svim pogledima poslovanja. Uspeli smo da ostvarimo rekordne rezultate poslovanja i rast u svim poslovnim segmentima, što je i nagrađeno prestižnim međunarodnim priznanjima. Naša banka je proglašena za najbolju banku za usluge u upravljanju tokovima novca (Cash management) u Srbiji za 2023. godinu od strane vodećeg svetskog finansijskog magazina Euromoney. Kao i do sada i ova nagrada odraz je naše vrhunske ekspertize, ali i velikog truda i posvećenosti da klijentima u svakom trenutku omogućimo izuzetno korisničko iskustvo kroz proizvode i servise koje svi zajedno kontinuirano unapređujemo. Po drugi put zaredom OTP banka je dobitnik i nagrade za Najbolju banku u poslovima kupoprodaje deviza u Srbiji za 2023. godinu magazina Global Finance. Euromoney nam je takođe dodelio priznanje i ove godine „Serbia’s Corporate Banking Market Leader 2023“.

U kreditima, sa ukupnim iznosom od oko 4.6 milijardi evra zadržali smo vodeće mesto na srpskom tržištu. Stambeni krediti iznose preko milijardu evra i imaju tržišni udeo od 22.1 odsto. Skok je zabeležen i u oblasti gotovinskih kredita, gde

je sa rastom od 2.7 odsto u odnosu na kraj prethodne godine dosegnut iznos od 1.1 milijardu evra, što predstavlja 19.5 odsto tržišnog učešća. Značajno povećanje ostvareno je i u segmentu poslovanja sa privredom, gde je sa 2.5 milijardi evra OTP banka ostala među liderima na tržištu sa 16.1 odsto tržišnog učešća u kreditiranju privrede. Ono što je jako važno da spomenem jeste odgovorno upravljanje troškovima koje smo uspeli da optimizujemo još tokom integracije, a što čini značajan deo naših rezultata.

Nismo mirovali kada su u pitanju akvizicije i prepoznavanje prilika na domaćem tržištu, te u julu 2023. godine, OTP Fund Management iz Mađarske je zajedno sa OTP bankom Srbija uspešno akvizirao društvo za upravljanje imovinom ILIRIKA DZU koji je nastavio da posluje u okviru OTP Grupe u Srbiji sa nazivom OTP Invest. Tržište investicionih fondova u Srbiji karakteriše trenutno niska penetracija proizvoda ali mi verujemo da postoji značajan potencijal za rast.

Pored očuvanja tržišne pozicije Banke, naš prioritet je i digitalna transformacija. Procesi digitalizacije, automatizacije, povećanja efikasnosti, a što bi trebalo da ima za cilj veći stepen zadovoljstva korisnika naših usluga, fokus je naših investicija. Od naših agilnih timova u kojima sve počinje, do digitalne fabrike, svakog dana radimo na unapređenjima koja na kraju dana izgledaju kao na primer naša m-bank aplikacija koja je posebno pohvaljena od strane klijenata, ili kao inovativni proizvod OTP Junior kartica, jedinstven na našem tržištu a posvećen mladima od 11 do 18 godina, kako bi se učili finansijskoj samostalnosti i nezavisnosti. Za nas finansijska pismenost postaje sve veći fokus, jer smatramo da smo mi ti koji moramo pokrenuti i podići na viši nivo ovu temu, koja će obezbediti stabilniju budućnost za sve.

Nastavili smo sa našom implementiranom Inovacionom strategijom i postigli da je prošlogodišnji format „*INNOVATION Challenge*“ sada već uveliko prepoznatljiv, a kolege se rado odazivaju jer imaju priliku da uče kako da razvijaju ideje kroz različite metodologije i time generišu nove ideje. Krajem godine

lansiran je i OTP Connect – jedinstveni program za saradnju, razvoj i podsticaj inovacija, gde željno iščekujemo da dobijemo nove vendore i partnere.

Sve ovo su prepoznali HR profesionalci i Banci obnovili sertifikat „Employer Partner“ sertifikat, prestižno HR priznanje konsultantske kuće „Selectio“.

Godinama unazad gradimo imidž institucije koja je lider društveno odgovornog poslovanja, a ova godina je u tome zaista bila posebna. Podsetio bih da su prioriteti Banke u ovoj oblasti ekologija, sport, kultura, podrška društveno osetljivim grupama, finansijska edukacija i podrška manjim lokalnim sredinama. Nedavno smo pokrenuli pionirsku inicijativu „Zajedno do solidarnijeg društva“ posvećenu izradi jedinstvenog Registra organizacija civilnog društva koje će Banka osloboditi od provizija prilikom uplata humanitarnih donacija na njihove namenske račune. Naša nova oaza OTP Village ima za cilj da naše zaposlene i partnere povezuje više sa prirodom i pomaže biodiverzitet uzgajanjem pčela i medonosnog bilja. Generator Zero je zbog velike popularnosti doživeo još jedan ciklus posvećen inovacijama za smanjenje karbonskog otiska, a zatim je održan četvrti sajam socijalnog preduzetništva Generator dobrih dela. Drugi po redu, književni konkurs za prvi neobjavljeni roman sa izdavačkom kućom BOOKA ugledao je svetlost krajem godine, dok je partnerstvo na globalnoj inicijativi „Priceless Planet Coalition“ kompanije Mastercard koja ima za cilj pošumljavanje ugroženih područja planete, obnovljeno treću godinu uzastopno. Takođe, postali smo zvanični potpisnik UN principa za odgovorno bankarstvo – jedinstvenog okvira za održivo bankarstvo razvijeno kroz

saradnju između banaka širom sveta i Programa za finansijsku inicijativu u oblasti životne sredine Ujedinjenih Nacija (UNEP, FI). Nagrade nisu izostale, kako na nivou naše matične Grupe tako i od strane organizacija i institucija. Ostali smo zvanična banka Olimpijskog komiteta Srbije i u šestom Olimpijskom ciklusu, kao i verni institucionalni partneri Galerije Matice srpske.

Za kraj ostavljam ono što je najvažnije, a što čini naš tim, naše ljude. Ponosan sam što se sve više družimo kroz različite interne aktivnosti i događaje, koje neretko imaju ekološku ili humanitarnu komponentu gde smo na novogodišnjoj žurki kojoj je prisustvovalo skoro 2,000 kolega skupili preko 2 tone hrane i namenili je udruženjima Mali veliki ljudi i Solidarna kuhinja, dok smo naše najmlađe edukovali o značaju pčela i provođenju vremena u prirodi, te sve zajedno krunisali radnim akcijama kroz OTP Klub volontera. Godinu smo završili potpisivanjem ugovora o medicinskoj donaciji u vrednosti od pet miliona dinara sa Ministarstvom zdravlja. Na taj način, Banka će direktno doprineti unapređenju urgentne medicine u Srbiji, darivanjem defibrilatora bolnicama u većim gradovima i portabilnih defibrilatora domovima zdravlja u udaljenim ruralnim područjima.

Predvoditi ovakav tim, za mene je pravo zadovoljstvo. Srdačno vaš,

Predrag Mihajlović

2.2

O OTP Grupi

OTP Grupa jedna je od najbrže rastućih i jedna od vodećih bankarskih grupacija u regionu Centralne i Istočne Evrope, uz izvanrednu profitabilnost i stabilnu poziciju kapitala i likvidnosti. Sa sedištem u Mađarskoj, ima raznoliku i transparentnu vlasničku strukturu, dok je na Budimpeštanskoj berzi kotirana od 1995. godine.

Kao najaktivniji konsolidator u bankarskom sektoru regiona Centralne i Istočne Evrope, Grupa je od početka 2000. godine uspešno kupila i integrisala 23 banke. Danas je prisutna u 12 zemalja regiona Centralne i Istočne Evrope i Centralne Azije, a trenutno je lider na tržištu u Mađarskoj, Bugarskoj, Srbiji, Crnoj Gori, i u Sloveniji. Samo tokom prethodne godine, okončana su dva preuzimanja, Nova KBM Grupa iz Slovenije i IPOTEKA Bank iz Uzbekistana, postala su dva nova člana OTP Grupe. Uz integritet i odlučnost, OTP Grupa je usmerena da pomogne razvoju regiona Centralne i Istočne Evrope kako bi isti postao pokretač rasta kontinenta. Sa preko 41,000 zaposlenih u sada 12 zemalja, Grupa pruža univerzalne finansijske usluge za oko 17.5 miliona klijenata.

Grupa nastoji da pruži odlične finansijske usluge kroz digitalne inovacije, veštačku inteligenciju i uvide zasnovane na podacima. Koristi sinergiju unutar grupe i dela kao pokretač digitalne transformacije regiona.

OTP Grupa je u prvih devet meseci 2023. godine ostvarila EUR 2.25 milijardi dobiti nakon oporezivanja (što je gotovo četverostruko veći iznos u odnosu na isti period prethodne godine), dok je za treći kvartal ostvarena dobit od EUR 0.73 milijardi nakon oporezivanja. Važno je napomenuti da se OTP Grupa nalazi među 5 banaka u Evropi koje su najotpornije na stres. Naime, Evropska agencija za nadzor banaka (skraćeno EBA od European Banking Authority), objavila je rezultate stres testa bankarskog sektora Evrope, koji je obuhvatio 70 banaka EU, uz 75% aktive bankarskog sektora Evrope. Stres test kreiran je sa ciljem da se izvrši procena otpornosti na stres pozicije kapitala banaka u slučaju značajne makroekonomske krize.

Ako uporedimo rezultate u Evropi - OTP Grupa nalazi se među 5 bankarskih grupa u Evropi koje su najotpornije na stres prema smanjenju stope osnovnog akcijskog kapitala (CET1) na osnovu trogodišnjeg stres scenarija. U ovogodišnjem stres testu, OTP Grupa je među prvih 25% za sve testirane pokazatelje. Rezultat testa potvrđuje da je i pod stresom pozicija kapitala OTP Grupe stabilna.

OTP Grupa je pionir u digitalizaciji sa 30 godina proaktivnog delovanja na polju digitalne transformacije svog poslovanja i implementacije novih tehnologija na finansijskom tržištu. Održivost je u samom vrhu prioriteta OTP grupe, pa je zato i definisala stubove ESG strategije sa ciljem da se izbegnu negativni uticaji na životnu sredinu i društvo, iskoriste potencijali za unapređenje poslovanja i da postane regionalni lider u zelenom finansiranju i izgradnji održive budućnosti. Svoje prioritete u oblasti održivosti OTP grupa identifikuje u skladu sa globalnim izazovima i trendovima, kao i sa očekivanjima zainteresovanih strana. Identifikovani prioriteti uključuju fokus na proizvode koji imaju pozitivan ekološki i društveni uticaj, kao i finansijsku edukaciju. Grupa je i potpisala Principe za odgovorno bankarstvo Ujedinjenih nacija, što je jedinstveni okvir za održivo poslovanje ovog sektora, razvijen kroz partnerstvo između banaka širom sveta i Programa za finansijsku inicijativu u oblasti životne sredine Ujedinjenih Nacija, čemu se pridružila i OTP banka u Srbiji krajem 2023. godine. Time smo se pridružili najvećoj svetskoj bankarskoj zajednici fokusiranoj na održivo finansiranje.

Održivost je u samom vrhu prioriteta OTP grupe, sa ciljem da se izbegnu negativni uticaji na životnu sredinu i društvo, i iskoriste potencijali za unapređenje poslovanja. Svoje prioritete u oblasti održivosti Grupa identifikuje u skladu sa globalnim izazovima i trendovima, kao i sa očekivanjima zainteresovanih strana. Identifikovani prioriteti uključuju fokus na proizvode koji imaju pozitivan ekološki i društveni uticaj, kao i finansijsku edukaciju. Tokom prethodnih godina OTP je dobio nekoliko priznanja od svetskih magazina The Banker, Global Finance New York i Euromoney.

Posvećena je razvoju kako svojih timova tako i zaposlenih koji ove timove čine, a svoje finansijske i tehnološke resurse primenjuje sa posvećenošću i stručnošću kako bi doprinela svima koji se nalaze u lancu poslovanja.

Sedište OTP Grupe je u Mađarskoj i ima raznoliku i transparentnu vlasničku strukturu. Bankarska grupa se kotira na Budimpeštanskoj berzi od 1995. godine.

Prvi međunarodni ESG samit OTP Grupe

Krajem maja 2023. održan je prvi međunarodni ESG samit OTP Grupe u Budimpešti, koji je uvodnim izlaganjem otvorio predsednik i CEO g. Sándor Csányi. Predstavnici 11 banaka iz OTP grupacije se složilo da je održivost jedan od najvećih izazova i mogućnosti u isto vreme, menjajući način života, rada i modela finansiranja. Zelena tranzicija nije brz proces, nije sprint, već maraton, koji zahteva promišljeno planiranje, svesnu izgradnju i saradnju.

Naš CRO i član Izvršnog odbora, Balazs Balogh, imao je prilike da predstavi ESG strategiju Banke uz pregled dosadašnjih aktivnosti i planova na polju zelenog finansiranja, upravljanja sopstvenim ugljeničnim otiskom, prikupljanja i korišćenja ESG podataka, regulatornih očekivanja i upravljanja ESG rizikom.

OTP Grupa na ESG Samitu Zapadnog Balkana

OTP Grupa, uključujući banke iz Srbije, Hrvatske, Mađarske, Albanije i Crne Gore, podržala je ESG samit Zapadnog Balkana kao platinasti sponzor. Ovo je bio prvi veliki regionalni događaj posvećen temama životne sredine, društva i upravljanja (ESG). Od 26. do 28. aprila 2023. u Porto Montenegro regionalni i globalni vladini i poslovni lideri i stručnjaci za održivost razgovarali su i razmenjivali mišljenja o ključnim temama ESG-a, uključujući održivo finansiranje, zelenu tranziciju i zelene inovacije.

Naš CRO i član Izvršnog odbora, Balazs Balogh, učestvovao je u panelu fokusiranom na Održivo finansiranje – obezbeđivanje kapitala u okruženju koje se menja. Pokos Gergeli, izvršni direktor Direkcije za zeleni program u OTP banci, i Tamas Kamarasi, predsednik Upravnog odbora u CKB banci, imali su glavne prezentacije, dok je Jandacsik Gabor, član Upravnog odbora OTP banke Albanija, učestvovao u sekciji „Innovation pitch“.

2.3

O OTP banci Srbija a.d. Novi Sad

OTP banka Srbija je jedna od vodećih finansijskih institucija i najveći kreditor u Srbiji. Naša komparativna prednost i ono što nas izdvaja na bankarskom tržištu su poverenje klijenata, opredeljenost partnera, ekspertiza i posvećenost zaposlenih, uz snažnu podršku matične OTP Grupe.

Mreža od 154 ekspozitura (od kojih su dve OTP partner ekspoziture namenjene partnerima, investitorima, brokerima i trećim licima) u 91 gradu i 275 bankomata je među najvećima u Srbiji, čime je zadržano prisustvo na celoj teritoriji zemlje.

Uspeli smo da ostvarimo rekordne rezultate poslovanja i rast u svim poslovnim segmentima sa ukupno 4.6 milijardi evra stanja neto kredita, uz 7.1 milijardi EUR aktive, 2,720 zaposlenih i preko 725,000 aktivnih klijenata. Banka je u 2023. godini ostvarila pozitivan operativni rezultat (pre rezervisanja i poreza) u iznosu od 23,169 miliona dinara. Ostvaren je rast kredita stanovništvu od oko 1% u odnosu na 2022. godinu, uz tržišno učešće od 18.9%. Tokom 2023. godine Banka je bila lider na tržištu stambenih kredita sa tržišnim učešćem od 22.1%. U pogledu gotovinskih kredita, Banka takođe drži leadersku poziciju sa tržišnim učešćem od 19.5%. Istovremeno, Sektor za poslovanje sa privredom uspeo je da premaši očekivano učešće na tržištu u segmentu kredita plasiranih privredi i ostvari nivo od 16.1%.

U julu 2023. godine, OTP Fund Management iz Mađarske je zajedno sa OTP bankom Srbija uspešno akvizirao ILIRIKA DZU (osnovanu 2007. godine), srpskog subsidijara ILIRIKA grupe koji je nastavio da posluje u okviru OTP Grupe u Srbiji sa nazivom OTP Invest, a koji je usmeren na brokerske i usluge upravljanja imovinom. Imajući u vidu vodeću poziciju OTP banke u Srbiji i ekspertsku podršku Direkcije za globalna tržišta naše matične OTP Grupe, ovom akvizicijom ćemo značajno proširiti asortiman proizvoda i usluga Banke na tržištu kapitala. Investicione usluge biće najpre dostupne našim klijentima privatnog bankarstva, uz istovremeno proširivanje spektra kanala prodaje.

Usmereni smo na inovacije i digitalizaciju svog poslovanja, koja omogućava klijentima nove pogodnosti sa fokusom na unapređenje digitalnog bankarstva i korisničkog iskustva. Osim nadogradnje postojećih proizvoda i usluga, ponosni smo što u našoj digitalnoj fabrici nastaju i novi, a neretko jedinstveni poput Junior kartice za naše mlade, koja im obezbeđuje finansijsku samostalnost i nezavisnost. Zajedno sa potpuno novom i još boljom m-bank aplikacijom, ovim potezom smo pružili jedinstveno i lako iskustvo svim našim klijentima koji mogu na dnevnom nivou da izvršavaju svoje finansijske obaveze, kupuju osiguranje, planiraju svoj budžet, apliciraju za keš kredit.

Jedno od naših ključnih strateških usmerenja je zelena tranzicija, odnosno posvećenost održivom poslovanju i ESG projektima, pa nije neobično što smo se pozicionirali kao predvodnik zelene tranzicije u Srbiji i primeni ESG principa delovanja.

Vodeći se usvojenom ESG strategijom, pronalazimo inovativne načine u cilju ostvarenja energetske efikasnosti, te na krovu svoje centralne zgrade imamo solarnu elektranu tako da proizvedena električna energija ide direktno u sistem snabdevanja EPS-a. Sve filijale povezane su na sistem koji omogućuje da se rasveta svuda gasi istovremeno a imamo i zaključen ugovor o potpunom snabdevanju električnom energijom iz obnovljivih izvora (100% ZelEPS).

Za nas ekonomski rast nije potpun ako ne podrazumeva odgovoran odnos prema prirodnim resursima i okruženju. Mi kreiramo, realizujemo i podržavamo inicijative koje sprečavaju stvaranje negativnih uticaja na životnu sredinu. Imponuje nam što je to profesionalna javnost i prepoznala brojnim priznanjima i nagradama u 2023. godini, kako generalno zalaganje u oblasti društveno odgovornog poslovanja tako i projekat Generator i naš doprinos sportu.

Zaposleni su naš najvažniji resurs zbog čega nam je izuzetno važno da im omogućimo podsticajno radno okruženje koje

vodi njihovom profesionalnom i ličnom razvoju. Jednake mogućnosti za sve zaposlene, uvažavanje njihovog mišljenja, ispitivanje njihovog zadovoljstva, negovanje timskog duha, fer plej odnosa i profesionalne etičnosti samo su neke od važnih vrednosti naše korporativne kulture.

Samo u ovoj godini smo darivali zaposlenima slobodan dan na dan rođendana, novo, unapređeno privatno zdravstveno osiguranje i posebne benefite sa određenim iznosom kojim mogu da raspolažu kroz aplikaciju House of Benefits. Naš rad je ponovo prepoznat te smo dobili obnovljeni "Employer Partner" sertifikat, prestižno HR priznanje konsultantske kuće „Selectio“.

Veliku pažnju posvećujemo korisničkom iskustvu generalno a posebno kroz snažan program Voice of Customer (VoC), aktivno prateći uvide naših klijenata. Kroz redovne ankete, intervju i sesije dobijamo povratne informacije, obezbeđujemo otvoren i stalan dijalog sa našim klijentima, koji nam omogućava da razumemo njihove potrebe i preferencije.

Velika nadgradnja digitalnih kanala u ovoj godini ostvarena je uz pomoć savremenog UX i dodatnih unapređenja što je rezultiralo uvođenjem Omnichannel Tribe-a i pokretanjem novih digitalnih funkcija na mesečnom nivou. Svrha Tribe-a je stvaranje kanal usluga i proizvoda, sa karakteristikama i funkcionalnostima koje čak i nadmašuju trenutno dominantni mrežni kanal. Takođe, „AI Assistant“ nije budućnost u našoj banci već se uveliko primenjuje i predstavlja naš softverski alat koji koristi napredne tehnike veštačke inteligencije za podršku zaposlenima u efikasnom pristupu i obradi ključnih informacija na osnovu internih dokumenata.

Tokom godine je realizovan veliki broj inicijativa i projekata od kojih su se posebno istakli višestruko nagrađivani projekat Generator Zero konkurs koji je po drugi put (od ukupno sedam ciklusa) namenjen za inovativna rešenja u cilju smanjenja karbonskog otiska. Od 2023. svi naši zeleni projekti su deo Generator Lab platforme, među kojima je i Sajam socijalnog preduzetništva „Generator dobrih dela“ koji je organizovan u tržnom centru Ušće, drugi ciklus književnog konkursa za prvi neobjavljeni roman sa izdavačkom kućom BOOKA i partnerstvo na globalnoj inicijativi „Priceless Planet Coalition“ kompanije Mastercard, kom smo pristupili po treći put. Otvorili smo našu medonosnu oazu nadomak Beograda „OTP Village“ koja je namenjena našem druženju i upoznavanju sa prirodom, a kroz Klub volontera krajem godine smo realizovali dve akcije. Pokrenuli smo pionirsku inicijativu „Zajedno do solidarnijeg društva“ posvećenu izradi jedinstvenog Registra organizacija civilnog društva koje ćemo osloboditi od provizija prilikom uplata humanitarnih donacija na njihove namenske račune, i još jednom umesto prazničnih darivanja, novac usmerili u Novogodišnju donaciju ka Ministarstvu zdravlja za kupovinu defibrilatora bolnicama u većim gradovima i portabilnih defibrilatora

domovima zdravlja u udaljenim ruralnim područjima.

Kao zvanična banka Olimpijskog komiteta Srbije i u šestom Olimpijskom ciklusu organizovali smo još jedan „Olimpijski trening sa OTP bankom“ namenjen osnovcima i krenuli hrabro u pripreme za Olimpijsku godinu.

Članovi smo različitih poslovnih organizacija i udruženja, kroz koja aktivno promoviramo visoke etičke standarde u poslovanju i nastojimo da konkretnim angažovanjem doprinesemo razvoju društveno odgovornih i održivih praksi. Neka od tih udruženja su: Udruženje banaka Srbije, Privredna komora Srbije, Privredna komora Vojvodine, ACI Srbija, Američka privredna komora, Francuska privredna komora, Forum za odgovorno poslovanje, Srpski filantropski forum, Savez ekonomista Srbije, Savez ekonomista Vojvodine, Savet stranih investitora, Srpska asocijacija menadžera. NALED, Serbian HR community, E-commerce Asocijacija Srbije, Inicijativa Digitalna Srbija i Interactive Advertising Bureau (IAB).

U okviru OTP Grupe u Srbiji posluju i OTP Leasing Srbija, lider na tržištu lizinga u našoj zemlji, kao i OTP Osiguranje koje pruža usluge životnog osiguranja preko OTP banke. Sedište Banke je u Novom Sadu, na adresi Trg Slobode 5 u samom centru grada. OTP banka Mađarska je 100% vlasnik OTP banke Srbije. OTP banka nema registrovane ogranke. U toku 2023. godine OTP banka nije radila otkup sopstvenih akcija.

Banka članica Asocijacije AFA

OTP banka postala je članica Asocijacije AFA, globalne rastuće zajednice posvećene ekonomskom osnaživanju i profesionalnoj afirmaciji žena, kao i njihovom povezivanju i aktivnom uključivanju u kreiranje budućnosti i društva jednakih mogućnosti.

Budući da je rodna ravnopravnost za nas značajna tema u širim društvenim okvirima, predstavnice OTP banke su sa velikim zadovoljstvom pružile podršku radu različitih odbora koji deluju u okviru asocijacije.

Delimo zajedničko uverenje da je put ka ekonomskom osnaživanju žena kroz inovacije, tehnologiju i unapređenje digitalnih znanja, ali i povezivanju i proaktivnosti koja vodi ka njihovom punom kreativnom stvaralačkom potencijalu.

OTP banka već dve decenije članica AmCham zajednice

Već dve decenije OTP banka je deo AmCham zajednice, a od januara 2023. godine i ponosni patron član ovog poslovnog udruženja. Tim povodom organizovali smo koktel u Palati umetnosti „Madlena“ kojem je prisustvovalo 250 predstavnika kompanija članica Američke privredne komore u Srbiji.

Na samom početku prisutne su pozdravili Predrag Mihajlović, predsednik Izvršnog odbora i CEO naše banke, kao i Stefan Lazarević, predsednik Upravnog odbora AmCham Serbia, koji su istakli plodonosnu saradnju dve organizacije značajno produbljenu od kada je Marija Popović, članica Izvršnog odbora OTP banke izabrana za članicu Upravnog odbora Amcham.

Aktivnosti OTP banke direktno doprinose ostvarenju čak devet Ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih nacija.

Priznanja za OTP banku u 2023. godini

OTP banka proglašena je za najbolju banku za usluge u upravljanju tokovima novca (Cash management) u Srbiji, koje je dodelio prestižni Euromoney magazin.

Kao jedno od najkredibilnijih internacionalnih priznanja u finansijskom sektoru, sa tradicijom dužom od tri decenije i gotovo 30,000 ispitanika koji su ove godine birali najbolje na svim tržištima, ova nagrada nije samo još jedan indikator izvrsnosti u radu naše Banke, već je ujedno i potvrda poverenja koje klijenti imaju ka nama. I to nas raduje i više nego samo priznanje.

Po drugi put zaredom dobitnici smo i nagrade za Najbolju banku u poslovima kupoprodaje deviza u Srbiji za 2023. godinu magazina Global Finance.

Magazin Global Finance redovno bira najbolje iz redova banaka i ostalih pružalaca finansijskih usluga. Ove nagrade su za globalnu finansijsku zajednicu postale standard od poverenja za izvrsnost. Dobitnici ovih nagrada izabrani su iz 87 zemalja i teritorija, sedam regiona i višestrukih Globalnih kategorija.

Kriterijumi za odabir dobitnika nagrade za Najbolju banku u deviznom poslovanju, obuhvatali su, obim transakcija, tržišni udeo, obuhvat globalne pokrivenosti, usluge klijentima, konkurentne cene i inovativne tehnologije. Posebno se vodilo računa o podršci banaka ka klijentima koji su se suočili sa uvećanim brojem i obimom transakcija kupoprodaje deviza, volatilnih valutnih parova, u dinamičnom međunarodnom okruženju i povremenim izazovima umanjene tržišne likvidnosti.

Drugu godinu zaredom od kada postoje Hot Spot eCommerce Awards, OTP banci pripalo je priznanje „Special Contribution for eCommerce development“.

OTP banka kontinuirano podržava razvoj eCommerce zajednice i doprinosi digitalizaciji poslovanja trgovaca, pružajući im sigurne i efikasne metode bezgotovinskog plaćanja. Cilj nam je da pružimo podršku trgovcima koji su naši klijenti koristeći jedno od najboljih Payment Gateway rešenja u svetu, a osim standardnog prihvatanja platnih kartica, na eCommerce platnim mestima, imamo u ponudi i niz unapređenih funkcionalnosti: Pay by link, Card on file, Recurring payments, ali i integraciju uz pomoć plugin-a za sve relevantne platforme koje se koriste u Srbiji, a sve u cilju bržeg i efikasnijeg povezivanja eCommerce platnih mesta korisnika. Hot Spot eCommerce Awards dodeljuje eCommerce Association of Serbia.

Finansijski pokazatelji postupni su na stranici 23 ovog Izveštaja.

2.3.1. Upravljanje

U duhu odgovornog korporativnog upravljanja, Banka ima smernice kojima se osigurava da poslovanje Banke bude u skladu sa međunarodno priznatim pravilima i standardima korporativnog upravljanja i da je javno obelodanjivanje podataka o njenom upravljanju i poslovanju čini transparentnim i proverljivim društvom.

Banka posluje u efikasnom okviru korporativnog upravljanja putem uspostavljanja jedinstvenog sistema ovlašćenja, procedura i kontrola, u skladu sa odredbama domaćih propisa, kao i najbolje međunarodne prakse, nastojeći da zaštiti interese svih zainteresovanih strana u korporativnoj strukturi. Prioritet Banke je stvaranje vrednosti za akcionare u kombinaciji sa implementacijom društveno odgovorne prakse, aktivnosti i inicijativa.

U skladu sa Zakonom o bankama i Statutom, organi Banke su: Skupština, Upravni odbor i Izvršni odbor, od kojih su Upravni odbor i Izvršni odbor organi upravljanja Bankom.

Upravni odbor Banke ima 9 članova. Mandat člana Upravnog odbora traje 4 godine uz mogućnost ponovnog imenovanja.

Izvršni odbor Banke ima 7 članova. Svi članovi Izvršnog odbora su u skladu sa Zakonom o bankama zaposleni u Banci. Mandat člana Izvršnog odbora traje 5 godina uz mogućnost ponovnog imenovanja.

Član Upravnog odbora ne može biti član Izvršnog odbora.

Svi članovi Upravnog odbora i Izvršnog odbora su procenjeni od strane Narodne banke Srbije kao lica koja imaju dobru poslovnu reputaciju i odgovarajuće kvalifikacije. U Banci postoje Procedure za imenovanje, odnosno reimenovanje članova Upravnog i Izvršnog odbora koje su usklađene sa Zakonom o bankama i propisima Narodne banke Srbije koji regulišu ovu materiju.

Detalji o članovima Upravnog i Izvršnog odbora Banke javno su dostupni na sajtu Banke

<https://www.otpbanka.rs/o-nama/rukovodstvo/>

2.4

Pristup održivosti

Odgovornost je temelj poslovanja OTP banke u svim aspektima. Kao jedna od vodećih kompanija u finansijskom sektoru u Srbiji, svesni smo da imamo značajnu ulogu i uticaj na društveno i prirodno okruženje u kome poslujemo. To je razlog zbog kog našu poslovnu strategiju temeljimo u značajnoj meri i na principima održivog poslovanja, kroz ostvarivanje balansa između ekonomskih, socijalnih i ekoloških uticaja i ciljeva.

Odgovorno poslovanje OTP banke temelji se na sledećim stubovima:

- Odgovornost prema tržištu
- Odgovornost prema zaposlenima
- Odgovornost prema zaštiti životne sredine
- Odgovornost prema zajednici

U skladu sa stubovima odgovornog poslovanja, identifikovali smo sledeće grupe zainteresovanih strana kao najprioritetnije u kontekstu održivosti:

Klijenti - Kreiranje inovativnih proizvoda po meri potreba naših klijenata, merenje njihovog zadovoljstva, kao i obezbeđivanje posebne finansijske podrške i podsticaja za osetljive grupe klijenata samo su neki načina na koji doprinosimo ukupnoj održivosti poslovanja.

Zaposleni - Zaposleni su naš najvažniji resurs zbog čega nam je izuzetno važno da im omogućimo podsticajno radno okruženje koje vodi njihovom profesionalnom i ličnom razvoju. Jednake mogućnosti za sve zaposlene, uvažavanje njihovog mišljenja, ispitivanje njihovog zadovoljstva, negovanje timskog duha, fer plej odnosa i profesionalne etičnosti samo su neke od važnih vrednosti naše korporativne kulture.

Dobavljači - Osnajivanjem naših dobavljača i promocijom održivosti u dobavljačkom lancu doprinosimo zapošljavanju i podstičemo razvoj lokalne ekonomije i lokalnih zajednica. Nastojimo da održavamo dugoročne partnerske odnose zasnovane na jednakosti i transparentnosti.

Zajednica - Osim što samostalno iniciramo projekte usmerene na dobrobit zajednice uključujemo se u inicijative od šire društvene važnosti. Naši prioriteti u ovom segmentu delovanja su podrška inovativnim projektima i preduzetništvu, podrška sportu, podrška projektima iz oblasti očuvanja kulturno-istorijskog nasleđa, doprinos finansijskoj edukaciji, kao i pomoć lokalnoj zajednici, posebno najranjivijim društvenim grupama. Članstvom u lokalnim mrežama koje promovišu održivost kao zdrav i poželjan poslovni model razmenjujemo najbolje poslovne prakse i pokrećemo nove inicijative. Verujemo da je za uspešan razvoj šire društvene zajednice neophodno zajedničko delovanje poslovnog, civilnog i državnog sektora.

Životna sredina - Stalnim unapređenjem energetske efikasnosti, odgovornim upravljanjem resursima i smanjenjem direktnog i indirektnog uticaja na okolinu realizujemo ekološki odgovorne prakse. Za nas ekonomski rast nije potpun ukoliko ne podrazumeva odgovoran odnos prema prirodnim resursima i okruženju.

U skladu sa principom materijalnosti, a uzimajući u obzir poslovne ciljeve, širi ekonomski i društveni kontekst održivosti, kao i rezultate sprovedenih istraživanja o stavovima zainteresovanih strana, OTP Grupe identifikovala je sledeće krovne teme kao materijalne:

1. Antikorupcija
2. Doprinos ekonomskoj stabilnosti
3. Usklađenost poslovanja
4. Antidiskriminacija
5. Indirektni ekonomski uticaji
6. Odgovoran poslodavac
7. Različitost i jednake mogućnosti
8. Finansijska pismenost
9. Finansijska inkluzija
10. Portfolio proizvoda sa ekološkim uticajem
11. Zaštita ličnih podataka
12. Emisije gasova staklene bašte

Članice OTP Grupe prate listu identifikovanih tema, po potrebi prilagođavajući je lokalnom kontekstu. Pristup OTP banke Srbija a.d. Novi Sad navedenim temama, kao i relevantni kvantitativni i kvalitativni pokazatelji učinka u ovim oblastima opisani su u narednim poglavljima, a tabelarni pregled je dostupan u odeljku „GRI indeks“.

Uz to, Godišnji izveštaj o poslovanju OTP banke Srbija a.d. Novi Sad od 2021. godine sadrži i detaljan pregled nefinansijskih učinaka kompanije, što reflektuje integrisanost održivosti u sve aspekte poslovanja, i u skladu je zahtevima u vezi sa nefinansijskim izveštavanjem definisanim u Zakonu o računovodstvu Republike Srbije.

2.5

Poslovna etika i odgovorne poslovne prakse

Naši posvećeni zaposleni koji poseduju odgovorajuća znanja, te koji postupaju u skladu sa visokim standardima etike, osnov su našeg uspeha. Od svih zaposlenih u Banci očekuje se obavljanje poslova u punoj usklađenosti sa etičkim i profesionalnim standardima.

Transparentno poslovanje, kao i harmonizacija interesa Banke i klijenata su od najvećeg značaja za poslovni uspeh. Uvereni smo da etičko poslovanje suštinski doprinosi povećanju učinka i konkurentnosti, te domaćoj i međunarodnoj reputaciji.

2.5.1. Usklađenost poslovanja i antikorupcija

Funkcija kontrole usklađenosti poslovanja vrši se radi stvaranja zakonite i etičke korporativne kulture kojom se dugoročno obezbeđuje oprezno i etičko poslovanje Banke. Poštovanjem zakonskih propisa, kao i zahteva koji se odnose na antikorupciju i fer konkurenciju, štite se prava i interesi Banke, njenih zaposlenih i akcionara, klijenata i drugih lica koja stupaju u ugovorne odnose sa Bankom po bilo kom osnovu. Tokom sprovođenja funkcije kontrole usklađenosti poslovanja, OTP banka primenjuje sledeće principe: nezavisnost, integritet, poslovanje bez smetnji, objektivnost, preventivan i proaktivan pristup, pristup zasnovan na riziku, srazmernost, visok nivo stručne pažnje i kompetentnosti, punu pokrivenost, efikasnost, racionalizacija troškova usklađenosti.

Usklađenost poslovanja i antikorupcija

Antikorupcija i upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja su u nadležnosti Direkcije za kontrolu usklađenosti poslovanja. Aktivnosti koje se obavljaju u okviru funkcije kontrole usklađenosti poslovanja obuhvataju Banku u celini, kao i sve njene organizacione jedinice i aktivnosti. Lica koja obavljaju poverene aktivnosti ili koja su angažovana kao stručnjaci ili savetnici, bilo da su fizička ili pravna lica, takođe moraju ispunjavati zahteve i standarde usklađenosti.

Zakonska regulativa i interni dokumenti koji uređuju oblasti usklađenost poslovanja i antikorupciju u OTP banci su: Politika kontrole usklađenosti poslovanja/Pravila za borbu protiv korupcije kao deo politike, Etički kodeks OTP banke Srbija a.d. Novi Sad, Zakon o sprečavanju korupcije, Zakon o Agenciji za borbu protiv korupcije, Krivični zakonik, Zakon o lobiranju, Zakon o zaštiti uzbunjivača, Zakon o finansiranju političkih aktivnosti, Smernice za borbu protiv korupcije Wolfsberg grupe.

Direkcija za kontrolu usklađenosti poslovanja periodično vrši procenu izloženosti rizicima usklađenosti uključujući i rizik korupcije. Procena rizika uzima u obzir, pored kvantitativnih informacija i podataka, i kvalitativne aspekte (na primer stručne procene, kao i pretpostavke i ograničenja modela za merenje rizika), te Banka u svom upravljanju rizikom usklađenosti poslovanja i procesu evaluacije nije ograničena na subjektivnu procenu, već se oslanja i na objektivne pokazatelje. Direkcija za kontrolu usklađenosti, na osnovu rezultata procene rizika može dati preporuke u cilju ublažavanja identifikovanih rizika i unapređenja upravljanja ovom oblasti. O svim aktivnostima Direkcije u vezi sa ovom oblašću, obaveštavaju se putem redovnih izveštaja menadžment Banke kao i matična banka. U slučaju potrebe, planiraju se i sprovode periodične kontrole-istrage.

OTP banka Srbija posvećena je sprečavanju korupcije i proglasila je nultu toleranciju prema svim oblicima mita i sticanja nepravednih prednosti. U 2023. godini u Banci nije evidentirano

nijedno delo korupcije, niti su pokrenuti javni postupci protiv Banke ili njenih zaposlenih.

Sa ciljem primene nulte tolerancije prema korupciji, Banka primenjuje sledeće proceduralne i poslovne principe:

- Da bi se izbegla koncentracija ovlašćenja za donošenje odluka kod jedne osobe, Banka strogo definiše uloge i odgovornosti zaposlenih uz adekvatno i zvanično utvrđivanje odgovornosti i jasno određivanje nivoa donošenja odluka;
- Banka razvija zvanično kreirane procedure za obavljanje određenih aktivnosti od strane pojedinačnih zaposlenih i zahteva njihovu primenu;
- Banka u skladu sa i u meri u kojoj to dopuštaju zakonske odredbe, prati aktivnost i transakcije pojedinačnih zaposlenih;
- U svim slučajevima kada to zahtevaju relevantne politike, Banka očekuje od svih zaposlenih da donose odluke na osnovu unapred definisanih kriterijuma.

Kao aktivnosti koje su najviše izložene riziku korupcije prepoznate su: upravljanje poklonima i troškovima gostoprimstva u poslovne svrhe, dobrotvorne svrhe i sponzorstva, povezivanje sa ugovornim partnerima, preuzimanje ugovornih obaveza, kupovina, upravljanje i održavanje investicija i imovine, angažovanje lica u radni odnos, nabavka, upravljanje i prodaja nekretnina. Gore navedena lista nije konačna i Banka posvećuje pažnju i svim drugim aktivnostima koje mogu predstavljati rizik od korupcije. Banka vrši procenu zasnovanu na riziku u unapred definisanim intervalima kako bi utvrdila koje organizacione jedinice i aktivnosti su predmet aktivnosti sprečavanja korupcije.

Procena vršena u prvom polugodištu 2023. se odnosila na period 01.10.2022-31.03.2023. i tom prilikom nisu identifikovani značajni rizici. Na osnovu primenjene metodologije zbirni pokazatelj rizika izloženosti korupciji je nizak. Za 2023. godinu sve direkcije i predstavnici mreže ekspozitura i biznis centara su se izjasnili da je rizik izloženosti nizak, i da nije bilo događaja korupcije u tom periodu, što je potvrdila i ekspertska procena.

Pokloni i druge ponude takođe predstavljaju ozbiljan rizik korupcije. Radi zaštite od korupcije, Banka je jasno utvrdila pravila kojima se uređuje davanje i primanje poklona. Banka smatra da je svaki pokušaj uticaja na administrativni postupak ili nezavisnost u odlučivanju na neprimeren način kroz poklone ili ponude za gostoprimstvo u poslovne svrhe neprihvatljiv i shodno tome strogo zabranjuje davanje ili primanje takvih poklona ili ponuda u svrhu sticanja neprimerene prednosti. Banka takođe proširuje ovu zabranu na lica koje komuniciraju sa njenim zaposlenima ili ugovornim partnerima kako bi se osiguralo da na dotična lica ne mogu uticati njihovi članovi porodice, prijatelji ili bilo koja druga poznanstva koja su u bliskoj vezi sa njima.

Banka posebnu pažnju posvećuje osiguravanju da su njeni zaposleni i ugovorni partneri u potpunosti upoznati sa

pristupom Banke ovim temama, kao i obavezama koje za njih iz toga proističu. Učestalost obuka zavisi od procenjenog rizika kome je Banka izložena, predviđa se Godišnjim planom rada za narednu godinu, a po potrebi, obuke zaposlenih se mogu sprovoditi i češće. U 2023. godini, sprovedena je interna kampanja za sve zaposlene Banke na temu značaja prijave etičkih prekršaja i uzbunjivanja pod nazivom "Kada znaš, ne okrećeš glavu", putem koje je ukazano na značaj borbe Banke protiv korupcije. Cilj kampanje je podizanje svesti svih zaposlenih i radno angažovanih lica Banke u vezi sa vrednostima propisanim Etičkim kodeksom, uključujući i prijem poklona, osnovna operativna načela Banke iz oblasti prijema poklona i antikoruptione, uspostavljene kontrole i mehanizme prijave radnji koje imaju elemente koruptivnih radnji, prijave etičkih prekršaja ili unutrašnjeg uzbunjivanja. Takođe su prikazani primeri zabranjenih i dozvoljenih prijema poklona. Organizovana je posebna obuka u vezi sa upravljanjem rizikom usklađenosti i funkcijom kontrole usklađenosti poslovanja namenjena članovima Izvršnog odbora, koju su prošli svi članovi ovog tela.

Pravila borbe protiv korupcije Banka objavljuje na svom sajtu i tim putem su sa njima upoznati klijenti, poslovni partneri i treće strane. Dodatno, u ugovore sa trećim stranama unose se odredbe koje se odnose na poštovanje zahteva i principa Etičkog kodeksa i Politike za kontrolu usklađenosti poslovanja koji uključuju i principe u vezi sa antikoruptionom.

Sukob interesa

Banka ima stečen poslovni interes kao i zakonom predviđenu obavezu da osigura da lični interesi njenih zaposlenih i članova njenih organa upravljanja nisu u sukobu sa poslovnim interesima i obavezama Banke i njenim klijentima, kao i da Banka prepoznaje, sprečava i upravlja sukobom interesa u vezi sa njenim različitim poslovnim aktivnostima, i da uređuje i osigurava procenu usaglašenosti dobavljača (prethodna provera dobavljača).

Banka izrađuje Politiku upravljanja sukobom interesa kod investicionih i dodatnih usluga koje su povezane sa njenom aktivnošću pružanja investicione usluge, dodatnih usluga i srodnih finansijskih usluga, i koje dovode ili mogu dovesti do sukoba interesa koji potencijalno može izazvati štetne posledice po poslovnog partnera. Navedena Politika takođe definiše detaljna pravila i mere koje omogućavaju sprečavanje, identifikaciju i upravljanje situacijama sukoba interesa koje mogu da štete poslovnom partneru.

Etički kodeks

Etički kodeks OTP banke formuliše jasne i nedvosmislene smernice i očekivanja u domenu etičkog poslovanja Banke i njenih zavisnih društava, a sve to radi zaštite i očuvanja Bančinih vrednosti.

Banka je usvojila Etički kodeks OTP banke Srbija a.d. Novi

Sad koji se, u skladu sa eksternim i internim promenama i zahtevima, konstantno menja i razvija. Etički kodeks se zasniva na međunarodnim standardima i najboljoj praksi, te sopstvenim praktičnim iskustvima Banke, uz uzimanje u obzir zahteva nametnutih Banci i njihovu praktičnu sprovedivost.

Obavezujući sistem korporativnog upravljanja Banke istovremeno doprinosi poverenju i zadovoljstvu komitenata, povećanju tržišne vrednosti akcija kao i razvijanju društveno odgovornog ponašanja.

Nadzor usklađenosti sa etičkim pravilima u Banci vrši se i od strane Etičke komisije u skladu sa osnovnim načelima i očekivanim načinima ponašanja određenim u Etičkom kodeksu.

Banka smatra izuzetno važnim upoznavanje svih svojih zaposlenih sa etičkim normama i razvijanje svesti o normama poslovne etike, pa radi postizanja tog cilja vrši (e-learning) obuku kojom se obuhvataju svi zaposleni.

Banka ujedno redovno nadzire i prati usklađenost postupanja u skladu sa etičkim normama.

Etički kodeks propisuje obaveze rukovodstvu Banke i članovima Upravnog odbora, Izvršnog odbora i Odbora za reviziju, njenim zaposlenima, kao i poslovnim partnerima sa kojima Banka ima potpisan ugovor. Za potrebe Etičkog kodeksa pod pojmom poslovni partner podrazumevaju se zastupnici, veštaci, posrednici, savetnici, agenti, podizvođači i dobavljači, odnosno privredna društva, preduzetnici i fizička lica koja su sa Bankom zasnovala obligaciono-pravni odnos neke vrste. Sva gore pomenuta lica su u obavezi da se ponašaju i deluju u skladu sa odredbama Etičkog kodeksa za sve vreme trajanja radnog ili ugovornog pravnog odnosa – kako u toku radnog vremenu tako i nakon njega.

Pored odredbi koje se odnose na antikorupciju i sukob interesa, Etički kodeks obuhvata i druge relevantne teme, poput antidiskriminacije, zabrane zlostavljanja, bezbedne i zdrave radne sredine itd, koje su detaljnije opisane u narednim poglavljima.

Kanali za prijavljivanje slučajeva kršenja Etičkog kodeksa

uključuju sledeće načine:

- lično, u toku radnog vremena (uz zakazivanje) Direkciji za kontrolu usklađenosti poslovanja
- putem telefona za etička pitanja 021 /4894 906 u toku radnog vremena – između 9 i 17 časova od ponedeljka do petka
- poštom, na adresu OTP banka Srbija a.d. Novi Sad, Direkciji za kontrolu usklađenosti poslovanja (Trg slobode 7, 21000 Novi Sad ili Bulevar Zorana Đinđića 48v 11070 Novi Beograd)
- putem imejl adrese: etickapitanja@otpbanka.rs

Sve prijave ispituju se u skladu sa važećim regulatornim dokumentom Banke o prijavljivanju neetičkog ponašanja, a koji se objavljuje na internet stranici Banke. Lica koja podnose prijavu ne smeju biti predmet bilo kakve diskriminacije ili nepoštenog tretmana u pogledu njihove prijave. Prekršaji se takođe mogu anonimno prijaviti.

2.5.2. Označavanje i oglašavanje proizvoda

Oglašavanje proizvoda je u nadležnosti Odeljenja za marketing OTP banke, dok se eksternom prezentacijom proizvoda i usluga aktivno bavi i Odeljenje za komunikacije i odnose sa javnošću, a posebno targetiranim onlajn oglašavanjem Jedinica za onlajn prodaju. Oglašavanje podleže proverama Direkcije pravnih poslova i Direkcije za kontrolu usklađenosti poslovanja Banke.

Svi proizvodi OTP banke moraju biti prikazani u skladu sa lokalnim regulativama, što između ostalog podrazumeva potpuno transparentnu prezentaciju funkcionalnosti proizvoda i svih pratećih troškova ukoliko postoje, kao i načina na koji se može ostvariti pravo za neki od proizvoda ili usluga. Zakonska regulativa koja se odnosi na ovu oblast uključuje Zakon o oglašavanju, Odluku Narodne Banke Srbije o bližim uslovima oglašavanja finansijskih usluga, i Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga.

U skladu sa odlukom Narodne Banke Srbije o bližim uslovima oglašavanja finansijskih usluga, oglasna poruka kojom se promovišu usluge koje banka pruža po osnovu ugovora o kreditu, ugovora o izdavanju i korišćenju kreditnih kartica,

ugovora o dozvoljenom prekoračenju po računu, kao i druge kreditne usluge, a koja sadrži kamatnu stopu ili bilo koji numerički podatak koji se odnosi na cenu ili prihod – mora sadržati reprezentativni primer s jasno i precizno navedenim podacima o:

- vrsti kredita;
- visini i promjenljivosti godišnje nominalne kamatne stope;
- efektivnoj kamatnoj stopi (čiji iznos mora biti prikazan tako da bude uočljiviji od ostalih podataka);
- valuti u kojoj se ugovara kredit;
- periodu na koji se ugovara kredit;
- kriterijumima za indeksiranje kredita;
- ukupnom iznosu kredita koji će korisnik vratiti na kraju ugovornog perioda;
- svim troškovima koji padaju na teret korisnika.

Regulatorna je obaveza dostavljanje šestomesečnog plana oglašavanja najznačajnijih kampanja Narodnoj banci Srbije. Izveštaj se podnosi do 15. januara i do 15. jula tekuće godine. U 2023. nije bilo slučajeva neusaglašenosti u vezi sa pružanjem informacija o proizvodima i uslugama, niti sa dobrovoljnim standardima i kodeksima u ovoj oblasti.

OTP Banka usvojila je interni dokument Pravila društvenih medija, čija je svrha da definiše pravila za korišćenje sopstvenih platformi Banke na društvenim medijima i olakša transparentnu, jednoobraznu komunikaciju Banke koja je usaglašena sa njenim brendom. Pravila se primenjuju na rukovodioce i zaposlene Banke koji su zaduženi za upravljanje zvaničnim platformama Banke na društvenim medijima ili koji zvanično predstavljaju Banku na društvenim medijima.

Pored toga, Pravila su namenjena i za davanje smernica zaposlenima za korišćenje lokacija društvenih medija, bilo da je u profesionalne ili privatne svrhe, pri čemu se štiti ugled kako zaposlenih tako i Banke, i samog OTP brenda. Pravilima se svaki zaposleni Bankarske grupe usmerava da društvene medije koristi na etički način sa ciljem zaštite ugleda zaposlenog i Banke i samog OTP brenda. Pravila koja se odnose na ponašanje pojedinca na društvenim medijima obuhvataju kako ličnu, tako i profesionalnu komunikaciju. Ovim Pravilima pružaju se smernice za tumačenje i praktičnu upotrebu principa navedenim u Etičkom kodeksu Banke.

Pri objavljivanju bilo kog sadržaja na svojim lokacijama na društvenim medijima, Banka uvek uzima u obzir javnu prirodu i dugoročan životni ciklus komentara. Banka teži da učestvuje u pravičnoj, poštenoj i transparentnoj komunikaciji; sadržaj je uvek usklađen sa Etičkim kodeksom, ne dovodi do povrede prava ličnosti ili povrede poslovne ili bankarske tajne, i ne predstavlja političke izjave.

U skladu sa relevantnim procedurama, Direkcija za kontrolu usklađenosti poslovanja učestvuje u davanju preliminarog mišljenja o komercijalnoj praksi i komunikacijama, gde

nisu sadržani standardni elementi i formuliše predloge za izbegavanje zabrinutosti i rizika zaštite klijenata.

Banka posebnu pažnju posvećuje tome da partneri koji posreduju u njenim uslugama se u potpunosti pridržavaju pravila zaštite korisnika i odredbi Etičkog kodeksa Banke u slučaju svakog reklamnog materijala koji se odnosi na proizvode i usluge Banke, uključujući i sadržaj društvenih medija. Isto tako, u slučaju partnerstava koja su uspostavljena u komercijalne svrhe, Banka posebnu pažnju posvećuje sprovođenju pravila o zaštiti korisnika i odredbi Etičkog kodeksa Banke.

Direkcija za kontrolu usklađenosti poslovanja Banke dostupna je na adresi etickapitanja@otpbanka.rs radi prijema obaveštenja od zaposlenih ukoliko uoče bilo koje ponašanje ili sadržaj na društvenim medijima kojim se krše odredbe usvojenih Pravila ili Etičkog kodeksa. Banka ispituje svako obaveštenje i zabrinutost koji su podneti u vezi sa sadržajem na društvenim medijima.

Klijentima je za sve informacije o proizvodima i uslugama na raspolaganju Kontakt centar (0800 23 23 22 i 011 30 11 555), radnim danima od 08 do 20 časova i subotom od 08 do 13 časova, a pozivi su besplatni za pozive iz fiksnih i mobilnih mreža iz Srbije. Takođe, na raspolaganju su i imejl adrese (za fizička lica stanovnistvo@otpbanka.rs, za pravna lica privreda@otpbanka.rs).

Kada je reč o žalbenim mehanizmima, cilj Banke je da u interesu svojih klijenata vodi računa o brzom i efikasnom upravljanju prigovorima. Za ovu oblast nadležna je Jedinica za upravljanje prigovorima u okviru Odeljenja za korisničko iskustvo, a interni dokument koji je reguliše je Politika upravljanja prigovorima, objavljena i na veb sajtu Banke. Banka kontinuirano prati i postupa u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima se reguliše zaštita potrošača odnosno korisnika finansijskih usluga, kako u unutrašnjem poslovanju, tako i u odnosu sa klijentima.

Klijenti prigovore mogu podneti putem imejl adrese prigovori@otpbanka.rs, kao i u svim filijalama Banke, putem Kontakt centra ili pošte. Po primljenom prigovoru, Banka će izvršiti proveru navoda i odgovoriti klijentu pisanim putem u najkraćem

mogućem roku, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema prigovora, odnosno u roku od 30 dana u izuzetnim slučajevima koji ne zavise od volje Banke. Ukoliko Banka ne pruži odgovor u navedenom roku ili klijent istim nije zadovoljan, može se obratiti pritužbom Narodnoj banci Srbije, Sektor za zaštitu korisnika finansijskih usluga.

OTP Banka izveštava Narodnu banku Srbije o prigovorima i postupku po prigovorima klijenata, na način koji određuje Narodna banka Srbije.

2.5.3. Zaštita podataka o ličnosti

Banka je posvećena odgovarajućoj zaštiti podataka o ličnosti koje obrađuje, a u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti Republike Srbije, i gde je primenjivo (gde nije u suprotnosti sa domaćim zakonodavstvom) odredbama Opšte uredbe EU o zaštiti podataka o ličnosti. Kao deo toga, Banka je uspostavila, upravlja i primenjuje sistem za regulisanje, sprovođenje i reviziju kojim se obezbeđuje adekvatna zaštita ličnih podataka ispunjenjem kriterijuma utvrđenih važećim zakonodavstvom, i zaštita osnovnih poslovnih interesa Banke. Banka je usvojila interna akta kojima se definišu pravila u vezi sa radnjama obrade podataka o ličnosti koje se vrše u Banci i kojima se dodatno radi na razvoju svesti kod klijenata i zaposlenih o zaštiti podataka o ličnosti u smislu zaštite prava i sloboda ličnosti i njihovih podataka, poput obaveštenja o obradi podataka o ličnosti, obuka i trening programa, kao i drugih vidova komunikacije.

Banka je usvojila Pravilnik o zaštiti podataka o ličnosti čija je svrha prevashodno da rezimira značajne odredbe o obradi ličnih podataka - a naročito zadatke i okvire saradnje organizacionih jedinica uključenih u aktivnosti zaštite podataka - prikupljenih, dobijenih ili na drugi način stečenih od strane Banke u toku njenog poslovanja, izvršavanja poslovnih aktivnosti ili pružanja usluga.

Banka je usvojila i Politiku zaštite podataka o ličnosti koja se primenjuje na sve podatke o ličnosti klijenta Banke koje Banka obrađuje odnosno kojima određuje svrhu i način obrade kao i na ostala fizička lica koja su zainteresovana za proizvode Banke i ona do čijih podataka Banka dolazi u toku svog poslovanja u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Praćenjem relevantnih zakonskih propisa o zaštiti ličnih podataka kao i preporuka kako nacionalnih tako i organa Evropske unije za zaštitu podataka kao i Evropskog odbora za zaštitu podataka, Banka osigurava usklađenost sa najboljim praksama koje organi vlasti očekuju.

Nadležni centar za pitanja privatnosti i zaštite ličnih podataka je Direkcija za kontrolu usklađenosti poslovanja (u daljem tekstu: Direkcija) koja nudi smernice i pruža podršku organizacionim jedinicama Banke i supsidijarima u pogledu zaštite podataka o ličnosti. U okviru Direkcije, imenovano je odgovorno Lice za

zaštitu podataka o ličnosti koje je, ujedno, i Direktor direkcije za kontrolu usklađenosti poslovanja. Po sistematizaciji, pored Lica odgovornog za zaštitu podataka o ličnosti ovom temom se bavi i Stariji savetnik za zaštitu podataka o ličnosti, koji pruža podršku Licu za zaštitu podataka o ličnosti i izvršavanju svakodnevnih zadataka. Takođe, odeljenje IT bezbednosti izvršava zadatke informacione bezbednosti i upravljanja incidentima definisanih Pravilnikom o zaštiti podataka o ličnosti koji su u nadležnosti Odeljenja IT bezbednosti.

Pokrenuli smo strategiju imenovanja predstavnika za zaštitu podataka o ličnosti (u daljem tekstu: „Predstavnik“) u okviru svih sektora Banke koji su odgovorni za implementaciju internih akata Banke na temu zaštite podataka o ličnosti u svojim sektorima. Zaduženi su za izrade obaveštenja o privatnosti, evidencija radnji obrade, prepoznavanje pravnog osnova, povrede podataka o ličnosti itd.

Lice za zaštitu podataka o ličnosti/Stariji savetnik za zaštitu podataka o ličnosti pružaju pravnu pomoć u vezi sa zaštitom podataka predstavnicima u pogledu pripreme dokumenata o obradi podataka koje je predstavnik prethodno pripremio i izradio i učestvuju u njihovom dovršavanju. Lice za zaštitu podataka o ličnosti/ Stariji savetnik za zaštitu podataka o ličnosti koordiniraju i olakšavaju jednoobrazno tumačenje načela zaštite podataka unutar Banke i njenih supsidijara, uspostavljanje i održavanje jednoobrazne prakse zaštite podataka, uključujući koordinaciju između pojedinačnih vlasnika podataka ili između Banke i njenih supsidijara. Lice za zaštitu podataka o ličnosti/Stariji savetnik za zaštitu podataka o ličnosti obezbeđuju praćenje izmena Zakona i propisa koji se odnose na zaštitu podataka o ličnosti; prati, primenjuje i vrši proveru odredbi i rešenja Poverenika i Evropskog odbora za zaštitu podataka (gde je primenjivo) u odnosu na praksu Banke, i pruža informacije predstavnicima u vezi sa njihovim izmenama za potrebe vođenja evidencija radnji obrade i periodičnog preispitivanja njihove pravne pozadine kroz informacije o promeni pravnih propisa i administrativne prakse.

Direkcija je tokom 2023. godine pružala podršku u delu kontrole ugovorne i ostale dokumentacije i njenog usaglašavanja

sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, zatim učestvovanjem u raznim projektima Banke i radionicama organizovanim povodom istih, davanju mišljenja na izrađenu procenu uticaja predviđenih radnji obrade na zaštitu podataka o ličnosti, obrazloženja u vezi procene ispunjenosti uslova iz domena zaštite podataka o ličnosti kao i testa procene legitimnog interesa.

Svake godine Direkcija sprovodi procenu rizika zaštite podataka o ličnosti kroz određene risk indikatore kojima sagledava eventualne greške u ostvarivanju operativnih zadataka i nedostatke u kontrolnim mehanizmima, što predstavlja dobru osnovu za sagledavanje pristupa upravljanju obradom podataka o ličnosti u organizacionim jedinicama Banke.

Zaključno sa 2023. godinom imenovani su predstavnici za zaštitu podataka o ličnosti ispred svih sektora Banke, osim Sektora za poslove sa stanovništvom, čije se imenovanje očekuje u toku 2024. godine, i održane su dve edukativne radionice za predstavnike na temu osnovnih pojmova iz Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i zadataka koje moraju da ispunjavaju. Pored toga za sve novozaposlene Banke održava se redovan trening na temu zaštite podataka kako bi se podigla svest o važnosti navedene teme.

Banka na zakonit, transparentan i pošten način vrši obradu podataka o ličnosti tako što sprovodi sledeće aktivnosti:

1. Na jasan, jednostavan i pregledan način informiše lica na koje se podaci odnose o svrsi obrade i pravnom osnovu za obradu;
2. Vršer se samo one obrade koje su neophodne i to, u cilju sprovođenja ugovora koji se zaključuje sa licem na koje se podaci odnose (npr. klijenti, potencijalni klijenti, angažovani saradnici i slično), zatim obrade koje su zahtevane odgovarajućim zakonskim propisima i predstavljaju zakonsku obavezu Banke kao rukovaoca, obrade koje su potrebne radi ostvarivanja legitimnog interesa Banke ali samo u slučajevima kada je taj interes pretežni u odnosu na interes lica na koje se podaci odnose, kao i obrade koje se vrše na osnovu izričitog i slobodno datog pristanka lica na koje se podaci odnose.

Banka obrađuje podatke o ličnosti u svrhe koje su konkretno određene, izričite, opravdane i zakonite. Podaci o ličnosti dalje se ne mogu obrađivati na način koji nije u skladu sa tim svrhama. Banka se u pribavljanju podataka o ličnosti pridržava načela minimalnog obima podataka, pa se od lica na koje se podaci odnose prikupljaju samo oni podaci o ličnosti koji su neophodni za ispunjenje svrhe za koju se obrađuju. U slučaju da su neophodni dodatni podaci o ličnosti, isti se pribavljaju uz pristanak lica na koje se podaci odnose. Banka osigurava tačnost podataka o ličnosti primenom tehničkih i organizacionih mera i periodičnim ažuriranjem podataka. Rokovi čuvanja podataka određeni su u internim aktima Banke i to na način da se podaci čuvaju u roku koji je neophodan za ostvarivanje svrhe obrade i u skladu je sa zakonskim zahtevima.

Sa podacima o ličnosti postupa se kao sa poslovnim tajnom Banke i shodno tome klasifikovani su kao poverljivi podaci. U skladu sa njihovom klasifikacijom, na njih se primenjuju adekvatne mere zaštite kojima se ovi podaci štite od povrede, neovlašćenog pristupa, slučajnog gubitka, uništenja, oštećenja, te svakog drugog ugrožavanja bezbednosti. U te svrhe primenjuju se tehničke i organizacione mere kao što su kontrola prava pristupa, uspostavljanje i sprovođenje politike informacione bezbednosti i ostalih pripadajućih internih akata, uspostavljanje sistema segregacije dužnosti, uspostavljanje i osiguranje ispunjenja obaveze poverljivosti i usaglašenosti sa zakonom svih trećih lica koji imaju pravo pristupa podacima o ličnosti u informacionom sistemu Banke, primena metoda praćenja pristupa i aktivnosti u informacionim sistemima, kao i primena softverskih rešenja za zaštitu informacionih resursa. U slučaju povrede podataka o ličnosti koja za posledicu ima ili može imati slučajno ili namerno uništenje, gubitak, izmenu ili neovlašćeno otkrivanje podataka o ličnosti prilikom njihove obrade, a koja može proizvesti visok rizik po prava i slobode fizičkih lica na koja se podaci odnose, Banka će odmah po dobijanju saznanja o takvoj povredi, bez nepotrebnog odlaganja, obavestiti Poverenika i lica na koje se podaci odnose na jasan i razumljiv način uz obavezno navođenje kontakt podatka ovlašćenog lica za zaštitu podataka o ličnosti, opis mogućih posledica kao i opis preduzetih mera. Banka će u slučaju povrede podataka o ličnosti odmah preduzeti odgovarajuće mere kako bi se sprečila dalja šteta po prava i slobode lica na koje se podaci odnose i kako bi se umanjile posledice nastale usled te povrede.

Politikom zaštite podataka o ličnosti definisano je kako Lica na koja se podaci o ličnosti odnose, a koje Banka obrađuje, mogu ostvariti svoja prava. Lica na koja se podaci o ličnosti odnose, mogu ostvariti svoja prava popunjavanjem zahteva za ostvarivanje prava. Zahtevi za ostvarivanje prava se mogu preuzeti u bilo kojoj od filijala Banke odnosno na internet stranici banke, u odeljku predviđenom za zaštitu podataka. Zahtev koji se podnosi treba da bude čitljivo i uredno popunjen i potpisan (u slučaju slanja zahteva elektronskim putem, mora biti potpisan kvalifikovanim elektronskim sertifikatom). Potpisani zahtev za ostvarivanje prava lica na koje se podaci odnose dostavlja se u bilo kojoj filijali Banke. Banka će na zahtev odgovoriti bez odlaganja, a najkasnije roku od 30 dana od dana prijema kompletnog i ispravnog zahteva. Taj rok može biti produžen za još 60 dana ako je to neophodno, uzimajući u obzir složenost i broj zahteva. O produženju roka i razlozima za to produženje Banka će obavestiti lica na koje se podaci odnose u roku od 30 dana od dana prijema zahteva.

Lica na koje se podaci o ličnosti odnose može zahtev dostaviti i elektronskim putem slanja zahteva za ostvarivanje prava na mejl koji je Banka za te svrhe posebno opredelila (zastita_podataka@otpbanka.rs).

Detaljne informacije o Politici zaštite podataka o ličnosti,

obaveštenjima o pojedinačnim obradama, kao i o načinu upućivanja zahteva za ostvarivanje prava, javno su dostupne na veb-sajtu Banke.

Tokom 2023. godine primljeno je 27 zahteva za ostvarivanje prava u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, od kojih je za 20 propisanom procedurom utvrđeno da su osnovane posmatrano sa aspekta pomenutog Zakona. U istom periodu zabeležena su 3 slučaja povrede podataka o ličnosti, koje je prijavljena regulatornom telu u skladu sa Zakonom.

2.5.4. Pristupačnost finansijskih usluga

Prateći globalne trendove u segmentu digitalnog bankarstva, OTP banka posvećuje izuzetnu pažnju razvoju digitalne kulture, sa ciljem unapređenja pristupačnosti usluga i finansijske inkluzije, koja za nas predstavlja važnu poslovnu, ali i širu društvenu temu. Briga i razmišljanje o potrebama klijenata sa ciljem obezbeđivanja dobrog korisničkog iskustva su naše najvažnije smernice.

Četiri strateška cilja OTP banke su:

1. Izgradnja digitalne kulture
2. Unapređenje iskustva klijenata
3. Digitalizacija i unapređenje operacija
4. Uspostavljeno upravljanje na osnovu podataka

Sledeće usluge OTP banke fizičkim licima su dostupne u potpunosti onlajn, bez dolaska u ekspozituru:

- Odobrenje keš kredita sa fiksnom kamatnom stopom
- Onlajn realizacija dozvoljenog minusa
- Onlajn otvaranje štednog računa i oročenje vaših sredstava
- Onlajn kreiranje trajnog naloga za plaćanje
- Onlajn video razgovor sa bankarom - svakog radnog dana od 08:00 do 18:00 časova i subotom od 09:00 do 13:00 časova

Kada je reč o privredi, omogućena je usluga – Hal E-Banking. Ceo proces pripreme, izdavanja, slanja i prijema, te plaćanja odvija se isključivo u elektronskom formatu kroz standardni sigurnosni kanal.

Pristupačnost za osobe sa invaliditetom

Pored unapređenja pristupačnosti putem digitalnih kanala, posvećeni smo i unapređenju fizičke pristupačnosti naših objekata – 45 ekspozitura OTP banke pristupačno je za osobe sa invaliditetom. Uz to, širom naše mreže 29 zaposlenih obučeno je za upotrebu znakovnog jezika.

Uz to, kao banka kojoj je stalo do važnih tema u društvu i svakog klijenta, veoma nam je drago što smo se priključili pilot projektu sa startapom Inclusio koji omogućava osobama sa invaliditetom da lakše koriste usluge i u našim ekspoziturama.

Korišćenje Inclusio aplikacije je vrlo jednostavno. Potrebno je samo da se osoba sa invaliditetom registruje u besplatnoj aplikaciji Inclusio i prijavi kada je ispred željene ekspoziture. Naše kolege, koje su prošle osnovnu obuku, će doći do osobe i potruditi se da boravak u ekspozituri učine prijatnijim i jednostavnijim.

Dostupnost u manje razvijenim područjima

Svesni smo važnosti dostupnosti finansijskih usluga, i stoga nastojimo da budemo prisutni u svim regionima Srbije. Od ukupno 154 ekspozitura koje čine našu mrežu, njih 29 nalazi se u nedovoljno razvijenim, a 15 u izrazito nedovoljno razvijenim opštinama (prema zvaničnoj republičkoj klasifikaciji). Pored toga, građanima u nedovoljno razvijenim opštinama dostupno je 39 bankomata, a izrazito nedovoljno razvijenim opštinama 17 bankomata.

OTP Mastercard Junior kartica

OTP Junior kartica je jedinstvena debitna kartica na našem tržištu i ima niz pogodnosti za korišćenje kako za roditelje ili zakonske zastupnike, tako i za decu koja koriste ovu karticu. Predstavlja izuzetno praktično rešenje za svaki dan, u kom dete samostalno obavlja različita plaćanja neophodna za njegove potrebe kao što je džeparac, užina, knjižara, plaćanja tokom boravka na ekurziji u zemlji ili inostranstvu, onlajn plaćanja i podizanje novca sa bankomata. Osim praktične funkcije u svakodnevnom životu porodice, OTP Mastercard Junior kartica predstavlja priliku za upoznavanje dece sa finansijskim proizvodima, i razvoj odgovornog odnosa prema upravljanju finansijskima.

Podesiv dnevni limit potrošnje u m-bank aplikaciji i omogućava detetu da raspolaže svojim džeparcem u iznosima koje

roditelj definiše za podizanje novca na bankomatu, plaćanje na Internetu ili na POS terminalu (u prodavnici, bioskopu...). Nakon svakog plaćanja koje dete obavi, dobija se notifikacija o potrošnji u m-bank aplikaciji.

Zahvaljujući lakom povezivanju OTP Mastercard Junior kartice sa mobilnim, dete može obavljati plaćanje telefonom čak i ako zaboravi karticu kod kuće. Za plaćanje iznosa do 4,000 dinara nije potrebno unošenje PIN koda, što znači da dete može plaćati manje iznose (užinu, pribor ili neku od dnevnih aktivnosti) bez potrebe da pamti PIN kod. Inicijalni dnevni limit potrošnje za podizanje novca na bankomatu, plaćanje online ili na POS terminalu iznosi 3,000 dinara po kanalu. Limiti dnevne potrošnje se resetuju na početne vrednosti sledećeg dana u ponoć, ukoliko se radi o povećanju limita iznad podrazumevane vrednosti od 3,000 dinara.

otpbanka

**Kada znaš
za OTP Junior karticu**

Namenjena deci, izmišljena za roditelje!
Mastercard debitna kartica

Saznajte više na www.otpbanka.rs

Svi klijenti koji imaju otvoren račun u OTP banci mogu podneti zahtev za izdavanje dodatne OTP Mastercard Junior kartice. Sve što je potrebno od dokumentacije je izvod iz matične knjige rođenih deteta odnosno lična karta maloletnog lica ukoliko je poseduje.

OTP banka brine o našoj planeti, pa je OTP Junior kartica izrađena od reciklirane plastike.

Digitalni kanali

Mi težimo da moderna, digitalna rešenja približimo klijentu bez obzira na kanal i uslugu koju je izabrao. Savremeni život i poslovanje diktiraju i trend bazične digitalne finansijske

pismenosti. Zato se posebno radujemo kada klijentima ponudimo unapređena i jednostavna rešenja za njihove potrebe.

Primarni cilj svih unapređenja aplikacija i procesa je da omogućimo klijentima da brže i na intuitivan način dobiju rešenje koje očekuju od svoje banke. Od sada je za klijente OTP banke čak i savetovanje dobilo onlajn formu, u vidu jako važne nove funkcionalnosti m-bank aplikacije koju smo nazvali „Moje finansije“, a koja sadrži tri praktična alata da sebi olakšate planiranje i upravljanje svojim finansijama, kroz opciju „Kategorije“ koja jasno prikazuje vašu potrošnju klasifikovanu po predmetu plaćanja, zatim opciju „Budžetiranje“ kako biste mogli da opredelite iznos koji vam je neophodan za određeni period i mogućnost „Ciljane štednje“, trenutno jedino dostupne u OTP banci. Na taj način pomažemo i savetujemo korisnike da redovno izdvajaju sredstva i štede za nešto što već dugo vremena žele sebi da priušte. Vrlo jednostavno se u aplikaciji otvori štedni račun, bilo u dinarima ili evrima, postavi se cilj štednje, a sredstva se po želji preusmeravaju na taj račun po dinamici koju sami izaberete.

Naši klijenti mogu da zaborave na novčanik i da sva plaćanja obavljaju beskontaktno – putem svog pametnog mobilnog telefona kroz Apple Pay ili Google Pay funkcionalnost tako što će preuzeti aplikaciju, u zavisnosti od toga da li koriste Android ili IOS, i uneti svoju Mastercard karticu. Plaćanja su u mnogome olakšana skeniranjem IPS QR koda koje omogućava da na jednostavan način plaćate mesečne račune ili da plaćate na prodajnim mestima bez korišćenja gotovine i platnih kartica, pri čemu se transakcija realizuje istog trenutka, a samo jedan klik zamenjuje popunjavanje podataka primaoca uplate. Dovoljno je da otvorite aplikaciju, odaberete opciju IPS i skenirate QR kod sa računa, bilo papirnog ili elektronskog. Uplatnica će se automatski popuniti, a na vama je samo da potvrdite plaćanje ili promenite iznos ili svrhu ukoliko je potrebno. Takođe, IPS opcijom možete plaćati i na prodajnim mestima na dva načina: kroz opciju IPS skeniraj, tako što skenirate QR kod koji generiše trgovac na POS aparatu ili na računaru, ili putem IPS pokaži, tako što trgovac skenira QR kod koji generišete vi u okviru IPS opcije u m-bank aplikaciji.

Veoma korisna mogućnost za slanje novca je Prenesi, za koju je potrebno da klijent zna broj telefona primaoca i jednim klikom u aplikaciji prenese iznos koji opredeli, tako što otvori m-bank aplikaciju, odabere IPS Prenesi i upiše broj telefona osobe kojoj šalje novac. Transakcija se momentalno izvršava.

Pored svega navedenog posebno bismo izdvojili i Digitalnu ekspozituru, odnosno, opciju u mBank/eBank aplikaciji gde korisnik bez odlaska u banku može aplicirati za kredit ili dozvoljeno prekoračenje, otvoriti račun štednje, oročiti sredstva, kreirati trajni nalog ili definisati direktno zaduženje.

Zadovoljstvo korisnika

Mišljenje i komentari naših klijenata su nam zaista jako važni, te se trudimo da poboljšamo našu Elvis aplikaciju i što bolje pratimo potrebe naših klijenata. Tako smo prepoznali da klijenti nekad samo pogledaju anketu o zadovoljstvu, ali je ne popune i ne podele sa nama svoja zapažanja i zadovoljstvo. Zato smo odlučili da ih slanjem još jedne SMS poruke podsetimo koliko nam je važno da ih čujemo, kako bi servis i usluge koje koriste bile još bolje. Osim toga, verujemo da sve odnose treba pažljivo graditi i čuvati i ni jednog zadovoljnog klijenta ne uzimamo zdravo za gotovo. Zbog toga smo uveli praksu da zahvalimo svakom klijentu koji nam je uputio pohvalu i pozovemo ih da sa nama nastave da dele svoje iskustva.

Takođe, u drugoj polovini 2023. godine prešli smo na novu metodologiju merenja zadovoljstva naših klijenata, kako bismo se uskladili sa standardom OTP grupe – od sada OTP banka meri SQM (Service Quality Measurement) index, umesto dosadašnjeg NPS-a (Net Promoter Score). Pored opšteg zadovoljstva klijenata uslugom, kroz ovu metodologiju pratimo i zadovoljstvo vremenom čekanja u redu, vremenom realizacije usluge, profesionalnošću i ljubaznošću zaposlenih koji su klijentu pružili željenu uslugu. Nova metodologija nam pruža veći set informacija o iskustvu klijenata i mogućnost da bolje sagledamo i analiziramo oblasti za unapređenje proizvoda i usluga.

2.6

Odgovorno finansiranje – finansijske usluge usmerene na održivost

Održivo bankarstvo uključuje fundamentalnu promenu u polaznom razmišljanju da društveni i ekološki ciljevi moraju biti uključeni u kreiranje svih finansijskih politika i proizvoda. ESG principi imaju direktan uticaj na sve aspekte poslovanja finansijskih institucija. Banke svojim primerom imaju priliku ne samo da finansiraju zelene projekte, već i da osnaže realnu ekonomiju u zelenoj tranziciji.

U skladu sa Zelenim dogovorom Evropske unije, OTP Grupa je definisala stubove ESG strategije sa ciljem da postane regionalni lider u zelenom finansiranju i izgradnji održive budućnosti.

U novembru 2020. godine, OTP Grupa je pokrenula ESG Program sa fokusom na usklađivanje sa EU i nacionalnim standardima vezano za ESG regulativu, obezbeđenje efektivne implementacije inicijativa i projekata usmerenih na održivo poslovanje, jačanje kapaciteta i transfer znanja radi njihove uspešne primene u ovoj širokoj oblasti, uz proširenje svog ESG Programa na sve svoje podružnice. Paralelno je razvila i Okvir za upravljanje ESG rizicima u procesu odobravanja i praćenja kredita privrede.

OTP Banka, kao deo OTP Grupe aktivno učestvuje u aktivnostima Grupe na sprovođenju ESG programa i napredovanju ka zelenoj tranziciji.

U okviru funkcije upravljanja rizicima – kao jedne od komponenata sistema unutrašnje kontrole – u septembru 2021. godine, a u skladu sa gore navedenim principima Grupe, Banka je usvojila svoj Okvir za definisanje i upravljanje aktivnostima koje se odnose na ESG rizike u procesu odobrenja i monitoringa kredita klijenata iz segmenta privrede. Time je proces kreditiranja unapređen uvođenjem sledećih elemenata:

- *ESG Lista isključenja*, koja ima za cilj da identifikuje klijente i delatnosti visokog rizika po životnu sredinu, društvo i reputaciju Banke, odnosno koja obuhvata aktivnosti i ponašanja čija ih kontraverzna priroda čini nekompatibilnim sa vrednostima Banke i Grupe u nastojanjima vezanim za zaštitu ljudskih prava i promovisanje održivog razvoja.

Banka se neće direktno baviti takvim poslovnim aktivnostima, uključujući i odobravanje kredita, za koje je poznato da sadrže elemente kršenja ljudskih prava i/ili štete po životnu sredinu, odnosno koje potpadaju pod ESG Listu isključenja. U slučaju da se primete takve povrede kod postojećih klijenata, Banka će pregovarati o korektivnim merama i koracima u cilju sprečavanja novih povreda u budućnosti, a prema ovim klijentima Banka neće povećavati svoju kreditnu izloženost

Skrining klijenata prema ESG Listi isključenja zahteva se za sve kreditne proizvode (uključujući finansiranje trgovine, dokumentarno poslovanje, kao i faktoring i lizing proizvode). Sredinom 2022. godine, Banka je svoju ukupnu izjavu o sklonosti / apetitu ka rizicima dopunila novom Izjavom o sklonosti Banke ka ESG rizicima, u smislu da nema apetita / tolerancije za kreditiranjem klijenata koji se bave delatnostima od visokog rizika po životnu sredinu, društvo i reputaciju Banke, a koje su pobrojane na ESG Listi isključenja.

- *ESG Toplotna mapa po sektorima* – sadrži klasifikaciju ekonomskih aktivnosti po odgovarajućim kategorijama ESG rizika, zasnovanim na tzv. NACE kodovima aktivnosti, a po osnovu njihovog uticaja na životu i društvenu sredinu, tako što se sve aktivnosti grupišu u 4 kategorije ESG rizika: kao nizak, srednji, srednje-visok i visok ESG rizik.

Pored klasifikacije klijenata u navedene kategorije ESG rizika po osnovu pretežne delatnosti koju obavljaju, vrši se i kategorizacija ESG rizika po transakcijama, gde se pored faktora respektivne kategorije ESG rizika klijenta, uzima u obzir i preostalo trajanje transakcije, njihovim razvrstavanjem na kratkoročne, srednjoročne i dugoročne. Ukrštanjem kategorija ESG rizika iz ESG toplotne mape po sektorima sa kategorijama preostalog trajanja, vrši se proces brze, pojednostavljene procene ESG rizika po transakcijama.

- *ESG složena analiza (ESG Due diligence)* se primenjuje na individualnom nivou kod svih poslova kod kojih nije dovoljan

brzi proces analize, bilo po osnovu materijalne značajnosti kreditne izloženosti, bilo po osnovu prethodno utvrđene pripadnosti visokoj ili srednje-visokoj kategoriji ESG rizika. U poređenju sa pojednostavljenom analizom, ESG složena analiza sadrži Upitnik ESG složene analize u kojem se prikupljaju podaci o ESG rizičnom profilu klijenta, korišćenjem javno dostupnih baza podataka ili direktnim kontaktiranjem klijenta.

Pored sagledavanja aspekata ESG rizika u procesu upravljanja kreditnim rizikom, Banka uključuje uticaj ESG rizika i u proces upravljanja operativnim rizicima – sagledavanjem njegovog uticaja kroz izradu scenario analiza, proces samoprocene rizika, kao i kroz prikupljanje podataka o gubicima iz događaja kod kojih postoji implikacija ESG rizika.

Jedno od naših ključnih strateških usmerenja za naredni period je „zelena tranzicija“ u poslovanju, odnosno posvećenost održivom poslovanju i ekološkoj održivosti. Želimo da ohrabrimo i naše klijente da budu ekološki odgovorni kroz ponudu novih zelenih bankarskih proizvoda koje razvijamo, a koji će podrazumevati finansijsku, ekspertsku i savetodavnu podršku.

OTP banka prva banka u Srbiji potpisnica Principa UN za odgovorno bankarstvo

OTP banka postala je potpisnik UN principa za odgovorno bankarstvo – jedinstvenog okvira za održivo bankarstvo razvijeno kroz saradnju između banaka širom sveta i Programa za finansijsku inicijativu u oblasti životne sredine Ujedinjenih Nacija (UNEP, FI). Ovim potpisom OTP banka ujedno je postala i prva i jedina banka u Srbiji članica ove UN inicijative, čime se obavezala da će biti dosledna u svojim strategijama održivosti i da će raditi u pravcu usvajanja i implementacije održivih praksi kao osnove svog poslovanja. UN principe za odgovorno bankarstvo do sada je potpisalo više od 300 svetskih banaka, među kojima je i naša matična OTP Grupa.

UN principi za odgovorno bankarstvo predstavljaju glavni okvir kojim se obezbeđuje usklađenost strategija i praksi banaka sa vizijom društva za budućnost, a u skladu sa Ciljevima UN za održivi razvoj i Pariskim klimatskim sporazumom. Prema ovim Principima, banke potpisnice identifikuju i vrše merenje društvenog i ekološkog uticaja svojih poslovnih aktivnosti, postavljaju i rade na ispunjenju ciljeva u oblastima u kojima imaju najviše uticaja, ali i redovno izveštavaju javnost o svom progresu u ovom segmentu. Principi obezbeđuju osnov po kome banke mogu sistemski da razumeju rizike i iskoriste prilike koje nastaju iz tranzicije ka održivijim ekonomijama.

„Potpisivanje principa UN za odgovorno bankarstvo predstavlja ne samo krajnju, nego i iskrenu potvrdu naše posvećenosti i usmerenosti na kreiranje pozitivnog uticaja u društvu i zajednici u kojoj poslujemo. Principi odgovornog bankarstva precizno i sistemski definišu ulogu i odgovornost banaka u oblikovanju održive budućnosti, za šta se mi u OTP banci

zalažemo i za šta smo se ovim potpisom i zvanično obavezali. Liderska pozicija na lokalnom tržištu, tendencija da budemo regionalni lider u finansiranju održivog i postepenog prelaska na niskougljenu ekonomiju, ali i podrška kulturnim, naučnim, sportskim i socijalnim projektima od nacionalnog značaja i transparentnost u izveštavanju prirodno su prethodili odluci da postanemo potpisnik inicijative koja na globalnom nivou to uređuje i afirmiše. Čast nam je što smo u društvu onih koji žele da doprinesu da bankarstvo menja svet na bolje“, rekao je ovim povodom Predrag Mihajlović, CEO i predsednik Izvršnog odbora OTP banke Srbija.

Poseban značaj Principa UN za odgovorno bankarstvo je i to što ukazuju i na načine kroz koje bankarski proizvodi, usluge i međusobne saradnje mogu da podrže i ubrzaju promene neophodne za postizanje zajedničkog prosperiteta za sadašnje i buduće generacije. Pristupanjem ovoj inicijativi, banke potpisnice pridružuju najvećoj globalnoj bankarskoj zajednici fokusiranoj na održivo finansiranje, razmenu dobrih praksi i izradi smernica i alata koji su od koristi za celu industriju.

Priceless planet Coalition

OTP banka Srbija treću godinu zaredom učestvuje u globalnoj inicijativi Priceless Planet Coalition kompanije Mastercard. U saradnji sa Conservation International i World Resources Institute, Priceless Planet Coalition ima za cilj da zasadi 100 miliona stabala i na taj način doprinese smanjenju posledica klimatskih promena. Za svakog klijenta koji je do 31. oktobra 2023. godine aktivirao Apple Pay, odnosno Google Pay uslugu ili otvorio Fluo, Praktik, Prestiž ili Klasik paket račun u OTP banci, biće zasađeno jedno drvo čime će postati važan akter u misiji za zdraviju Planetu i očuvanje biljnog i životinjskog sveta. Na ovaj način je za tri meseca u 2023. godini obezbeđena sadnja 46,000 stabala drveća, dok je ukupno u prethodne tri godine, koliko Banka učestvuje u ovoj inicijativi, taj broj gotovo 80,000.

Pošumljavanje predstavlja jedan od najefikasnijih i najisplativijih načina za borbu protiv klimatskih promena. Zato OTP banka i

Mastercard pozivaju sve koji „znaju da vide šumu od drveta“, da se pridruže ovoj globalnoj zelenoj inicijativi kako bi udruženim snagama zasadili 100 miliona stabala na 18 lokaliteta širom sveta.

Kreditna linija EIB Global i OTP banke za mala i srednja preduzeća

U decembru 2022. godine, EIB Global, ogranak Evropske investicione banke (EIB) za aktivnosti van Evropske unije, ugovorila je sa OTP bankom Srbija i OTP Leasing Srbija kreditnu liniju vrednu 80 miliona evra za podršku malim i srednjim preduzećima. Unapređenjem dugoročnog finansiranja preduzeća u Srbiji, ova kreditna linija je usmerena na povećanje kapacitete MSP za inovacije i rast, uz stvaranje novih prilika za zapošljavanje.

Ovaj finansijski aranžman je u skladu sa Ekonomsko-investicionim planom Evropske komisije za Zapadni Balkan, usmerenim na podsticanje održivog razvoja regiona pomoću podrške u okviru inicijative Tima Evropa. Doprinosi povećanju konkurentnosti srpskih MSP, rastu predvođenim privatnim sektorom i sprovođenju predstojeće nacionalne strategije za MSP.

EIB ima dugogodišnju uspešnu saradnju sa OTP bankom Srbija, koja je tokom 15 godina omogućila efikasno plasiranje finansijska sredstva za MSP i preduzeća srednje tržišne kapitalizacije. Kroz zajedničke operacije banke su podržale male biznise u različitim oblastima, kao što su energetika, zaštita životne sredine, industrija, zdravstvo, obrazovanje, usluge, turizam i poljoprivreda.

EBRD kreditne linije za mala i srednja preduzeća

U decembru 2021. godine i oktobru 2022. godine Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) je OTP banci odobrila je Banci dve linije I to od 2.3 milijarde dinara i 25 miliona evra, respektivno za podršku malim i srednjim preduzećima. Krajem 2023. godine odobrila zajam za finansiranje u iznosu od 60 miliona evra. Kao deo tog finansijskog paketa, 10 miliona evra zajma namenjeno je Go Green programu za MSP (mala i srednja preduzeća), koji podržava Evropska unija (EU).

Navedeni finansijski paket omogućavaju OTP banci Srbija da kontinuirano podržava ulaganja malih i srednjih preduzeća u unapređenje tehnologije i opreme, povećanje konkurentnosti, kao i pružanje podrške izvoznim potencijalima. Povrh toga, ovaj zajam podržava i zelenu ekonomiju Srbije, imajući u vidu da će 50 odsto kredita za MSP i 70 odsto dela namenjenog programu Go Green za MSP biti u skladu sa EBRD inicijativom - Tranzicija ka zelenoj ekonomiji (GET).

Po uspešnom okončanju svojih investicionih projekata, mala i srednja preduzeća koja se finansiraju kroz program Go Green za MSP, imaju pravo na povraćaj novca u iznosu od 10 odsto iznosa zajma ili 15 odsto za investicije u obnovljive izvore energije i pojedine projekte u poljoprivredi. EU će obezbediti podsticaje kako bi pomogla da se premosti jaz između visokih početnih troškova i budućeg povraćaja investicija.

MSP predstavljaju okosnicu srpske privrede i obezbeđuju dve trećine radnih mesta u zemlji. Unapređenje njihovog pristupa finansijama od vitalnog je značaja za održiv i inkluzivan ekonomski rast Srbije, ali i njenu integraciju u regionalna i globalna tržišta. OTP banka Srbija je dugogodišnji partner

EBRD-a sa jakim referencama u pogledu podrške domaćim MSP, sa fokusom na zelenu tranziciju i održivost.

Proizvodi i usluge za poljoprivredna gazdinstva

OTP banka u svom poslovanju posebnu pažnju posvećuje agro sektoru, naročito razvijanju kvalitetnih i inovativnih proizvoda za registrovana poljoprivredna gazdinstva. Kao vodeća banka u Srbiji u agro segmentu, svesni smo kolika mogu biti ulaganja koja su potrebna našim poljoprivrednicima kako bi unapredili svoje poslovanje i bili konkurentni na lokalnom, ali i evropskom tržištu. Stoga nastojimo da našu ponudu prilagodimo njihovim potrebama, nudeći široku lepezu bankarskih proizvoda.

Tradicionalno smo i 2023. godine na 90. Međunarodnom poljoprivrednom sajmu u Novom Sadu predstavili svoje proizvode i usluge: jedinstveni agro paket račun koji nudi više usluga po nižoj ceni – dinarski tekući račun, DinaCard debitnu karticu, Mastercard Debit beskontaktnu karticu na zahtev, dostavu izvoda po račun elektronskim putem i na šalteru banke, obaveštenja o svim promenama na račun putem SMS-a i M-bank. Kad je reč o dozvoljenom minusu, Banka je učinila dostupnim ovaj proizvod čak i korisnicima koji nisu klijenti Banke, te ga mogu dobiti u iznosu do 20,000 evra i to sa fiksnom kamatnom stopom, u skladu sa kreditnim politikama Banke. Takođe, za sve vlasnike registrovanih poljoprivrednih gazdinstava OTP banka nudi brze kredite za obrtna sredstva do 1,500,000 dinara, na šest ili 12 meseci bez valutnog rizika, sa dinarskom ratom koja je uvek fiksna, i to uz minimalnu proceduru i brzi rok odobravanja. Na raspolaganju su i dinarski kredit za obrtna sredstva u iznosu do milion evra, ali i investicioni krediti sa rokom otplate do pet ili 15 godina i grejs periodom do godinu dana. Za njih plaćanje se može vršiti po izboru klijenta – mesečno, kvartalno ili šestomesečno. Čak i u slučaju da klijent želi da na ovaj način refinansira kredit iz druge banke, ova usluga je brza i jednostavna.

„Svesni smo da je često izazov pribaviti svu potrebnu dokumentaciju za finansijske institucije kada su u pitanju poljoprivredna gazdinstva, te je u tom smislu OTP banka napravila jedan zaista značajan korak za našu standardizovanu ponudu. Dokumentacija za poljoprivrednike je svedena na jedan papir i ličnu kartu, što značajno olakšava i pojednostavljuje ceo proces“, rekao je ovom prilikom naš Dejan Mirč, direktor Odeljenja za agro biznis.

Kako bi što veći broj poljoprivrednika imao pristup ovim pogodnostima, CEO i predsednik Izvršnog odbora OTP banke, Predrag Mihajlović i Đorđe Raković, direktor Garancijskog fonda AP Vojvodina potpisali su Sporazum o saradnji OTP banke i Garancijskog fonda AP Vojvodina. Zahvaljujući ovom sporazumu agro-kredite iz ponude banke od sada biće dostupni i registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima sa teritorije Vojvodine koji imaju odobrenje od strane Fonda.

Sporazum o saradnji između OTP banke i Garancijskog fonda AP Vojvodina simbolično je doneo na potpisivanje Soter Rover – robot koji može sam da obradi baštu, voćnjak ili vinograd. Reč je o izumu istoimene kompanije koja je bila jedan od deset finalista ovogodišnjeg ciklusa Generator ZERO konkursa OTP banke.

OTP banka finansijski partner projekta „Digitalno selo“

OTP banka postala je finansijski partner projekta „Digitalnog sela“, koji su Delta Holding, BioSens Institut i Mokrin House pokrenuli 2022. godine. Projekat je pionirska inicijativa u segmentu sveobuhvatne digitalne transformacije ukupne poljoprivredne delatnosti u Mokrinu – velikoj i po svemu naprednoj seoskoj sredini. Zahvaljujući ovoj saradnji, poljoprivrednim proizvođačima koji su članovi „Digitalnog sela“ biće obezbeđen pristup svim agro-uslugama i proizvodima iz portfolija, kao što su investicioni krediti, krediti za obrtna sredstva, korišćenje digitalnih servisa banke, ali i brojne mogućnosti finansijske edukacije.

„Digitalno selo“ ima za cilj stvaranje mogućnosti za lakšu, efikasniju i održiviju proizvodnju, veću zaradu poljoprivrednih proizvođača i privlačniji život na selu, sa posebnim fokusom na mlade. Svesni činjenice da poljoprivreda ima snažan razvojni potencijal, kao i njenog udela u celokupnoj domaćoj ekonomiji, naše uključivanje kao prvog partnera iz oblasti finansija, predstavlja dodatni podsticaj ne samo ovom projektu, već i celokupnom srpskom selu.

Zahvaljujući ovom projektu poljoprivrednicima su lako i brzo dostupne osnovne servisne informacije (vremenska prognoza, kursna lista, cene goriva, cene đubriva, cene robe na domaćim i stranim berzama), stručno-savetodavne informacije (obaveštenja o pojavi bolesti i štetočina, kao i preporučene vrste tretmana za suzbijanje istih, preporuke vezane za doziranje unosa veštačkih đubriva, optimalni rokovi za ratarske operacije), satelitski monitoring proizvodnih parcela sa osnovnim pokazateljima, a u narednoj fazi biće obezbeđena i finansijska podrška (upiti za kredite i dobijanje ponude, aplikacija za kredit kroz platformu, zahtevi za ponude polisa osiguranja proizvodnje, ponude za štednju i depozite).

Ispred Banke Memorandum o saradnji potpisali su Marija

Popović, naša članica Izvršnog odbora zadužena za poslove sa privredom i Dejan Mirč, direktor Odeljenja za agro biznis dok su u ime naših partnera Memorandum potpisali Marija Desivojević Cvetković, potpredsednica kompanije Delta Holding, dr Vladimir Crnojević, direktor Instituta BioSens i Branimir Brkljač, osnivač Mokrin House-a.

“Imajući u vidu da je ključna ideja inicijative „Digitalnog sela“ da kroz specijalno kreiranu softversku platformu pokrije veći deo potreba prosečnog poljoprivrednika u Srbiji, a da je OTP banka jedan od predvodnika digitalizacije u bankarskom sektoru, uključivanje u ovaj projekat bio je potpuno prirodan korak za nas. Podaci pokazuju da je oko 70 odsto ukupne globalne obradive zemlje u rukama malih poljoprivrednika, ali da oni na svetskom tržištu učestvuju samo sa 35 odsto proizvoda. Nadamo se da ćemo pridruživanjem „Digitalnom selu“ pomoći da se ta statistika promeni na bolje kao i da ćemo biti u prilici da omogućimo sadržajiji kulturni život u Mokrinu”, izjavila je tom prilikom Marija Popović.

OTP banka u prvom nacionalnom AgTech Superklasteru

Prvi nacionalni AgTech Superklaster je do sada okupio više od 70 zainteresovanih kompanija aktivnih u sferi implementacije i razvoja savremenih proizvoda i usluga u poljoprivredi. OTP banka je članica konzorcijuma ovog superklastera pametne poljoprivrede zajedno sa drugim vodećim organizacijama iz svojih oblasti poslovanja, sa ciljem da zajedničkim naporima odgovorimo na lokalne i globalne izazove u sektoru poljoprivrede upotrebom inovativnih tehnologija za proizvodnju zdrave i bezbedne hrane, vodeći računa o očuvanju životne sredine i unapređenja ekonomske konkurentnosti srpskih proizvoda i uslova rada srpskog poljoprivrednika.

Kao članovi prvog srpskog AgroTech Superklastera imamo priliku da razvijamo inovativna i tehnološki napredna rešenja u poljoprivredi. Sa startapom Agremo razvijamo softversku platformu koja koristi tehnologije veštačke inteligencije i mašinskog učenja kako bi omogućila daljinsko osmatranje i analizu primarne poljoprivredne proizvodnje u svim fazama vegetacije. Time se po prvi put u Srbiji na bankarskom tržištu uvodi primena satelitskih snimaka kao važnih ulaznih podataka

u procesu odobravanja i monitoringa poljoprivrednih kredita.

Ovaj projekat predstavljen je u okviru međunarodnog programa Evropske unije na Univerzitetu Sorbona u Parizu, a među 400 prijava, ovaj projekat je ušao u 30 najperspektivnijih.

Takođe, Banka trenutno radi na razvoju novog proizvoda sa Agremo timom, uz pomoć kog ćemo moći našim klijentima, malim poljoprivrednicima da kroz izveštaje o stanju njihovih parcela i useva omogućimo da shvate prednosti korišćenja novih tehnologija. Na prvom mestu ćemo im omogućiti vrhunsku edukaciju i obezbediti dragocene informacije (izveštaje će dobijati uz agro premium paket računa), pa ćemo im tako omogućiti da koriste gore navedene benefite i na malim parcelama.

AgTech Superklaster predstavlja platformu za multisektorsku saradnju i umrežavanje zainteresovanih partnera iz Agro i IKT sektora, poput korporacija, investitora, vladinih organizacija i drugih stakeholdera sa jedne strane i startapa i malih i srednjih preduzeća sa druge strane. Osnovan je uz pomoć projekta Srbija Inovira, koji sprovodi ICT Hub uz podršku Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID).

2.7

Odgovornost u radnom okruženju

Pri postavljanju i razvoju HR procesa, OTP banka vodi se najvišim standardima koji važe u finansijskom sektoru i globalnoj ekonomiji. Uz fokus na inovacijama, zadržavanje pozicije poželjenog poslodavca Banka postiže kreiranjem beneficija prema postojećim tržišnim trendovima, kao i privlačenjem i zadržavanjem profesionalaca kroz oslušivanje i prilagođavanje njihovim potrebama. Posebno smo posvećeni privlačenju mladih talenata i omogućavanju prilika za lični i profesionalni razvoj.

Izvršnost HR procesa, kontinuirano ulaganje, modernizacija i unapređenje iskustva zaposlenih u OTP banci potvrđeni su i sertifikatom „Employer Partner“. Ovom prestižnom HR priznanju konsultantske kuće „SELECTIO“ prethodi kompleksna i detaljna analiza, koja je jasno pokazala da je OTP banka strateški orijentisana ka zaposlenima, da prepoznaje njihovu ključnu ulogu u ukupnom razvoju poslovanja i da ostvaruje napredak na tom putu. Nakon sertifikacije 2022. godine, u 2023. sprovedena je resertifikacija, uz dostavljanje merljivih i egzaktnih podataka o ostvarenim rezultatima i napretku, koja je rezultirala višim ocenama i boljim skorom od prošlogodišnjih. Napredak se ogleda u unapređenju procesa selekcije, iskustva kandidata i onboardinga, stvaranju podsticajnog radnog okruženja, sistemskog pružanja konstruktivnih povratnih informacija, kao i podrške zaposlenima kroz sve faze profesionalnog razvoja.

Tim povodom, Krstinja Šćepanović, direktorka Direkcije za ljudske resurse u OTP banci istakla je da obnova sertifikata potvrđuje posvećenost usmerenju ka kontinuiranom dijalogu sa zaposlenima, postavljanju inovacionih trendova i odlučnom upravljanju promenama: „Kao organizacija prolazimo kroz brojne promene, a izvršnost HR procesa je osnova koja nam obezbeđuje da u te promene uđemo opremljeni inovativnim rešenjima i najboljim praksama, kako bismo oblikovali budućnost kakvu želimo u našoj organizaciji. Uspešna resertifikacija koja omogućava da i dalje budimo nosilac „Employer Partner“ sertifikata jasan nam je signal da smo na dobrom putu, a zajedno šaljemo poruku ka našim kandidatima,

zaposlenim i saradnicima da banka nije statičan, rigidan sistem i da smo spremni da zajedno kreiramo podsticajno i inspirativno okruženje. Naš strukturirani i strateški pristup procesima za upravljanje ljudskim kapitalom, kao i proaktivno učešće u poslovnim odlukama su prepoznati kao prednost koja nas izdvaja, što je rezultiralo boljim skorom i višim ocenama. Preporuke za dalja unapređenja će nam i ove godine biti smernica i standard kojim ćemo se voditi.“

„Sveobuhvatan pristup unapređenju HR sistema OTP banke Srbija uistinu je za svaku pohvalu, posebno u trenutnom dinamičnom periodu poslovanja. Prilikom ovogodišnje sertifikacije posebno bih istaknula uključivanje zaposlenih u projekte upravljanja promenama i u inicijative za unapređenje inovativnosti, te prepoznavanje onih zaposlenih koji kroz svoj rad žive organizacijske vrednosti. Zaposlene i njihovo iskustvo rada Banka drži dosledno visoko na listi prioriteta, što nedvosmisleno doprinosi uspešnom poslovanju.“, izjavila je prilikom dodele sertifikata Lara Šubić Šuša, voditeljica projekta Employer Partner iz „SELECTIO“ Grupe.

	2022.	2023.
Ukupan broj zaposlenih	2,692	2,720

U 2022. godini OTP banka angažovala je i 37 osoba putem ugovora o privremenim i povremenim poslovima, omladinske zadruge i agencije za fleksibilno zapošljavanje. U 2023. godini 112 osoba bilo je angažovano putem ugovora o delu, omladinske zadruge i agencije za fleksibilno zapošljavanje, na poslovima agenata prodaje, pošte, recepcije, arhive i kol-centra.

	2022.	2023.
Stopa fluktuacije	11.5%	14%

Broj zaposlenih* po regionima (ekspoziture) 2022.	Beograd	Istočna Srbija	Šumadija	Vojvodina 1	Vojvodina 2	Zapadna Srbija	TOTAL
Ukupan broj zaposlenih	304	182	183	217	213	196	1,295
Broj zaposlenih na neodređeno vreme	273	165	161	207	195	188	1,189
Broj zaposlenih na određeno vreme	31	17	22	10	18	8	106
Broj zaposlenih sa punim radnim vremenom	304	182	183	217	213	196	1,295

*Headcount

**Svi zaposleni angažovani su na osnovu ugovora o radu

***Svi zaposleni angažovani su na puno radno vreme

Broj zaposlenih* po regionima (ekspoziture) 2023.	Beograd	Istočna Srbija	Šumadija	Vojvodina 1	Vojvodina 2	Zapadna Srbija	TOTAL
Ukupan broj zaposlenih	316	184	182	224	215	202	1,323
Broj zaposlenih na neodređeno vreme	293	180	172	212	199	196	1,252
Broj zaposlenih na određeno vreme	23	4	10	12	16	6	71
Broj zaposlenih sa punim radnim vremenom	316	184	182	224	215	202	1,323

*Headcount

**Svi zaposleni angažovani su na osnovu ugovora o radu

***Svi zaposleni angažovani su na puno radno vreme

Rodna struktura zaposlenih	2022.		2023.	
	muškarci	žene	muškarci	žene
Broj zaposlenih	736	1,956	720	2,000
Procenat zaposlenih	27%	73%	26%	74%

2.7.1. Zadovoljstvo zaposlenih

Godišnje istraživanje o angažovanosti zaposlenih OTP banke jedan je od načina da svaki zaposleni dobije priliku da podeli svoje mišljenje o brojnim pitanjima koje oblikuju našu organizaciju. Na osnovu prikupljenih uvida kreiramo okruženje u kom želimo da se razvijamo, gradimo svoju karijeru, i koje nas čini ponosnim što smo njegov deo.

Na osnovu rezultata istraživanja sprovedenog 2022. godine, sa menadžmentom Banke razvijeni su jasni i konkretni planovi za unapređenje pojedinačnih oblasti na nivou direkcija. Sa zaposlenima iz svih delova Banke razgovarali smo o tim planovima na događajima u Beogradu i Novom Sadu. Tom prilikom je 120 članova tima podelilo svoje mišljenje, komentare i sugestije kako bismo bolje razumeli određene uvide iz istraživanja i unapredili akcione planove.

U fokusu su nam bile teme koje smo kroz istraživanje prepoznali kao bitne za dalja unapređenja našeg okruženja:

- o Odnos menadžmenta prema zaposlenima
- o Dobrobit zaposlenih
- o Prepoznavanje, učinak i nagrađivanje
- o Otvorena i iskrena komunikacija
- o Saradnja između timova
- o Karijerni razvoj.

Koristeći „world cafe“ metodologiju koja omogućava da se grupe učesnika rotiraju po temama, odnosno stolovima, svi zaposleni su imali priliku da na svaku od 6 tema podele svoje mišljenje. Diskusiju po temama su vodili HR biznis partneri i izabrani predstavnici svake grupe. Odlični komentari i smernice koje su zaposleni dali omogućili su bolje razumevanje rezultata istraživanja i unapredili planove koji su zatim realizovani tokom 2023. godine.

Uspešna godina banke obeležena je još jednom važnom brojkom: zajedničkim snagama, kontinuiranim dijalogom i uspešno realizovanim akcijama unapređen naš skor angažovanosti zaposlenih za 8 poena.

Istraživanje o angažovanosti zaposlenih sprovedeno u 2023. godini pokazalo je da volimo svoj posao, uživamo u radu sa našim timom, da prepoznamo različite aktivnosti kojima smo unapredili naše okruženje i da smo spremniji da preporučimo našu organizaciju kao dobro mesto za rad. Teme koje su nam bitne, a prethodne godine smo prepoznali kao one na koje želimo da se fokusiramo takođe su znatno unapređene. Postali smo bolji u slavljenju uspeha, zadovoljniji nagrađivanjem i promenom modela zarada u mreži, otvoreniji u komunikaciji i više fokusirani na međusobnu saradnju, ponosni na brend i reputaciju banke na tržištu. Prepoznali smo šta je sve urađeno od prošlogodišnje ankete i na osnovu toga imamo i veće poverenje u buduće planove.

U 2023. započeli smo sa korišćenjem alata Heartcount, koji

nam omogućava da pratimo zadovoljstvo zaposlenih u radnom okruženju u realnom vremenu na nedeljnom nivou. To je posebno važno za kolege koje imaju menadžersku ulogu jer im omogućava da prate rezultate svakog zaposlenog pojedinačno i na osnovu toga donose informisane odluke.

Oblasti koje pratimo kroz ovaj alat su u skladu sa našim planovima za povećanje angažovanja - Wellbeing, Profesionalni (lični) razvoj, Odnos sa menadžmentom, Odnos sa kolegama, Feedback, Zadovoljstvo poslom, Produktivnost i efikasnost. Krajnji cilj je da se na nedeljnom nivou oseti puls zaposlenih i da se obradom ovih podataka stekne uvid u oblasti koje najviše utiču na zadovoljstvo i angažovanost zaposlenih, kao i da se prate efekti sprovođenja akcionih planova za unapređenje angažovanja.

2.7.2. Različitost i jednake mogućnosti

OTP banka se obavezuje na poštovanje ljudskih prava i u svakom trenutku deluje u skladu sa principima postavljenim u Vodećim principima Ujedinjenih nacija o poslovanju i ljudskim pravima, tokom svojih aktivnosti. Politika ljudskih prava utvrđuje obaveze, kao i principe i pravila koja će poštovati svi zaposleni, poslovni partneri i klijenti OTP Grupe.

OTP banka gradi i neguje radno okruženje u kome se različitosti pojedinaca cene, poštuju i prihvataju. Prema Etičkom kodeksu Banke, zabranjena je diskriminacija koja bi se bazirala na stvarnim ili pretpostavljenim osobinama pojedinca, kao što su rasa, boja kože, državljanstvo, nacionalna pripadnost ili etničko poreklo, jezik, verska ili politička ubeđenja, pol, rodni identitet, seksualna orijentacija, imovno stanje, genetske osobenosti, zdravstveno stanje, trudnoća, invaliditet, bračni i porodični status, osuđivanost, starosna dob, izgled, članstvo u političkim, sindikalnim i drugim organizacijama, političko ili drugo mišljenje.

Ovi principi odnose se na sve faze – od regrutacije, zapošljavanja, do mogućnosti za razvoj i usavršavanje. Kako bismo podržali i promovisali različitost, uspostavili smo saradnju sa Programom Ujedinjenih nacija za razvoj, Forumom mladih sa invaliditetom, i Programom promocije razvoja romskog preduzetništva (REDI). Do sada je dvoje praktikanata putem REDI programa prošlo devetomesečnu praksu u Banci, a u saradnji sa Forumom otvoren je i konkurs za mlade sa invaliditetom, koji će praksu započeti u 2024. godini.

Etičkim kodeksom takođe se zabranjuje i ne prihvata ponašanje koje se bazira na zastrašivanju zaposlenih, posebno ako se ono koristi kako bi se zaposleni navodili da preduzmu radnje protivne internim aktima Banke ili važećim pravnim propisima. Zabranjen je svaki vid ponašanja koji bi se ispoljio verbalno, neverbalno ili fizički, a koji rezultira predrasudama koje narušavaju dostojanstvo određenog lica, a za njega stvaraju preteće, neprijateljsko, degradirajuće, agresivno, ponižavajuće i uvredljivo okruženje, a posebno seksualno ili drugo uznemiravanje.

Slučajeve kršenja Etičkog kodeksa zaposleni mogu prijaviti Direkciji za kontrolu usklađenosti poslovanja putem kanala navedenih u Kodeksu, kao i Direkciji za ljudske resurse. Sve prijave, podneske i ispitivanja, Banka tretira poverljivo, uz zaštitu lica koje je prekršaj prijavilo, a nadležni organizacioni deo Banke ispituje slučaj i određuje potrebne mere. Tokom 2023. godine nisu primljene žalbe koje se odnose na kršenje ljudskih prava. Svi novozaposleni u sklopu obaveznih obuka prolaze edukaciju na temu poznavanja ljudskih prava.

Svi zaposleni u Banci obuhvaćeni su Kolektivnim ugovorom. Prema njegovim odredbama, poslodavac je obavezan da Odbor reprezentativnog sindikata obavestava o: odlukama i planovima koji su od uticaja na ekonomski i socijalni položaj zaposlenih, kretanju i promenama zarada, prosečnoj zaradi i strukturi zarada i njihovom učešću u troškovima poslovanja, kao i strukturi ostvarenih troškova i to jednom u toku kalendarske godine, broju sati prekovremenog rada, a nakon dostavljenog upita Sindikata, pripremama za utvrđivanje viška zaposlenih i usvajanje programa. Informacije se dostavljaju po potrebi na zahtev reprezentativnog sindikata u roku od 15 dana od dostavljanja zahteva.

Pored zagarantovanih prava na porodiljsko odsustvo, naknadu po osnovu invaliditeta i otpremninu pri odlasku u penziju za sve zaposlene, zaposleni na neodređeno vreme, kojima je istekao period probnog rada, imaju i privatno zdravstveno osiguranje. Zaposleni su dodatno osigurani u smislu privatnog penzijskog osiguranja, uz doprinos Banke na individualni račun zaposlenog, na osnovu lojalnosti od najmanje četiri godine, kao obaveznog sopstvenog ulaganja u dobrovoljni penzioni fond.

Pravo na porodiljsko odsustvo	2022.		2023.	
	muškarci	žene	muškarci	žene
Ukupan broj zaposlenih koji su iskoristili pravo na porodiljsko odsustvo	0	159	0	117
Stopa povratka na posao po isteku porodiljskog odsustva	muškarci	žene	muškarci	žene
	-	98.12%	-	96%

2.7.3. Obuke i razvoj zaposlenih

Razvoj zaposlenih u OTP banci u nadležnosti je rukovodećih struktura Banke i Direkcije Ljudskih resursa. Godišnji plan razvoja zaposlenih priprema se sa svim rukovodiocima. Godišnji razvojni plan se komunicira menadžmentu Banke, i potvrđuje se usaglašenost sa strateškim i operativnim ciljevima. Takođe, u okviru procesa godišnje evaluacije učinka za sve zaposlene se kreiraju razvojni planovi, u dogovoru zaposlenog sa rukovodiocem, a uz pomoć Tima za učenje i razvoj. Pored internih obuka, Banka obezbeđuje i finansijsku podršku i prilike za pohađanje eksternih kurseva i programa. Tokom 2023. godine svi zaposleni prošli su kroz proces ocene radnog učinka i individualnog razvoja.

Za pool OTP talenata organizovane su obuke iz oblasti: *people management, resilience, communication, team development, data management, change management*.

Zaposleni na menadžerskim pozicijama prošli su kroz ESG trening, Strateške radionice, Board Effectiveness i Coaching programme.

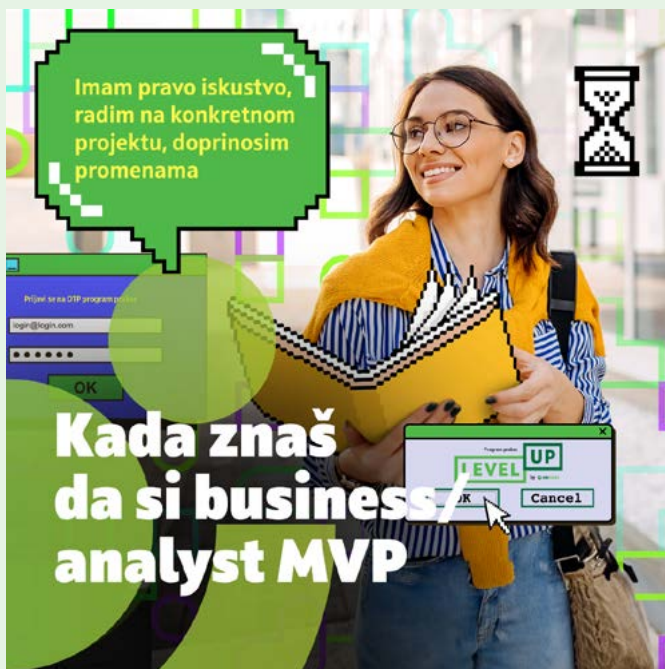
Fokus je bio na Agile Coach i obukama za Cloud, AI tehnologije, IT programske jezike i alate.

	2022.		2023.		
	Rukovodioci	Zaposleni (osim rukovodilaca)	Rukovodioci	Srednji nivo rukovodilaca	Zaposleni (osim rukovodilaca)
Ukupan broj sati obuke prema kategorijama zaposlenih	11,830	34,007	1,671	6,654	31,803
Prosečan broj sati obuke po zaposlenom	30.64	14.76	57	20.4	13.7
	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene	
Ukupan broj sati obuke prema polu	12,733	33,134	11,223	29,170	
Prosečan broj sati obuke po zaposlenom	17.30	16.94	15.6	14.6	

Level Up

Angažovanje mladih, sa malo iskustva ili gotovo bez njega, ulaganje u njihov razvoj i usmeravanje u skladu sa strateškim ciljevima Banke je put koji biramo u potrazi za kvalitetnim zaposlenima. U 2022. godini pokrenuli smo program prakse pod nazivom „Level Up“, sa idejom da studentima pomognemo da sledeći karijerni nivo dosegnu među raznovrsnim oblastima koje nudi bankarski svet. Oblasti su odabrane tako da prate strateška usmerenja Banke, i svako naredno izdanje programa pratiće drugačiju temu. Čitav program je koncipiran na ideji učenja u realnom okruženju sa realnim uticajem na svakodnevno poslovanje Banke. U prvom izdanju programa fokus je na data science-u, dok je drugo izdanje za temu imalo prodaju i analitiku u širem smislu.

U prvom izdanju, deset praktikanata aktivno je učestvovalo u aktuelnim projektima Banke u okviru deset različitih timova, u Beogradu i Novom Sadu. Drugo izdanje programa pruža priliku za 16 praktikanata. Pored toga što obrađuje dve teme, program se i geografski proširio pa pored Beograda i Novog Sada imamo i praktikante u Subotici, Kragujevcu, Nišu i Leskovcu. Praktikanti dobijaju priliku da prođu kroz sedmomeseci program koji smo

sa pažnjom za njih dizajnirali. Program selekcije kandidata je kompleksan i sastoji se iz četiri celine, tokom kojih se testiraju različite veštine i znanja kandidata. U procesu učestvuju kolege zadužene za ljudske resurse, ali i kolege u čije timove se praktikanti raspoređuju nakon uspešno završenog procesa selekcije.

Svakom praktikantu je dodeljen mentor i to je oblast na koju se kroz program stavlja poseban fokus, jer se kroz proces evaluacije sa praktikantima upravo taj aspekt pokazao kao nešto što u najvećoj meri utiče na njihovo iskustvo, ali i iskustvo tima kome praktikant pripada. Mentorski program je osmišljen kao dvosmerni proces u kom obe strane uče i podstiču jedna drugu. Praktikanti rade na različitim projektima koji imaju realan uticaj na poslovanje Banke i njihovo okruženje nudi isto što i novozaposlenima banke. Na ovaj način od samog početka kod njih razvijamo osećaj odgovornosti i pripadnosti timu.

U našoj Banci multidisciplinarnost je na ceni, pa tokom ovog programa kao i redovnog onboarding procesa, mlade kolege imaju priliku da pohađaju različite radionice i predavanja koja imaju za cilj da ih upoznaju sa temama koje ne moraju direktno biti u vezi sa temom njihovog programa prakse, ili pozicijom na kojoj su angažovani. Rad praktikanata i mentora se prati uz pomoć različitih alata koji omogućavaju da se na adekvatan način meri uspešnost programa, kao i da na sistemski način pruži neophodnu podršku svima učesnicima u programu.

2.7.4. Bezbednost i zdravlje na radu

Zdravlje i bezbednost na radnom mestu su prioritet za Banku, kako bi se osiguralo bezbedno radno okruženje, poboljšao kvalitet profesionalnog života zaposlenih i sprečili povezani rizici. Etičkim kodeksom Banka se obavezala da svojim zaposlenima obezbedi zdravo i tehnički opremljeno radno mesto koje je usklađeno sa propisima radnog prava, kao i zaštitu njihovog fizičkog integriteta i zdravlja.

Banka se pridržava lokalnih i međunarodnih pravnih propisa o formiranju i održavanju bezbedne i zdrave radne sredine. U skladu sa tim, sistemom bezbednosti i zdravlja na radu obuhvaćeni su svi zaposleni. Takođe, svi zaposleni prolaze obuku iz bezbednosti i zdravlja na radu, prve pomoći i protivpožarne zaštite prema planu obuka i u skladu sa zakonom propisanim rokovima. Pravilnik o bezbednosti i zdravlju na radu je dostupan svim zaposlenima na oglasnoj tabli putem internog portala Banke kome mogu da pristupe svi zaposleni Banke, kao i Uputstvo za postupanje prilikom povrede na radu.

Obaveza svakog zaposlenog jeste da se pridržava zdravstvenih i bezbednosnih propisa koji se odnose na vršenje rada, a za iste su merodavne odredbe propisa o radu, o bezbednosti i zdravlju na radu i o protivpožarnoj zaštiti.

Banka je zaključila ugovor sa licenciranom kompanijom koja vrši usluge iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu i imenovala licencirano lice za bezbednost i zdravlje na radu. Angažovana kompanija vrši preventivne preglede svih objekata Banke i dostavlja izveštaje o uočenim nedostacima koji se zatim otklanjaju. U skladu sa zakonom, vrše se i merenja uslova radne okoline u letnjem i zimskom periodu, kao i periodične kontrole električnih instalacija. U slučaju uočenih nedostataka, isti se otklanjaju. Takođe, obaveza svih zaposlenih je da pre početka i u toku rada pregledaju svoje radno mesto i opremu za rad, opremu za zaštitu na radu i da o uočenim nedostacima odmah obavesti neposrednog rukovodioca. Rukovodioci prijavu prosleđuju Direkciji za logistiku. Lice za BZR i Direkcija za logistiku su dužni da izvrše kontrolu, a uočeni nedostaci se u roku od 8 dana od dana prijavljivanja moraju otkloniti. Zaposleni ima pravo da napusti svoje radno mesto ukoliko prepozna opasnost koja ugrožava život i zdravlje.

Zaposlenima u OTP banci su obezbeđeni redovni sistematski pregledi. U okviru sistematskih pregleda obezbeđen je i pregled oftamologa zaposlenima koji koriste opremu za rad sa ekranom, u skladu sa Aktom o proceni rizika.

	2022.	2023.
Ukupan broj povreda	12	15
Broj povreda sa težim posledicama*	3	4
Stopa povreda	0.43	0.53
Stopa povreda sa težim posledicama	0.11	0.14

*uganuća, iščašenja, prelomi

Sledeće opasnosti identifikovane su kao pretežan uzrok povreda, na osnovu izveštaja o povredama: opasnost od saplitanja preko stvari koje su zaposleni stavili na prolaze, nepažljivo kretanje, saplitanje, pad prilikom dolaska i odlaska sa posla, nepažljivo zatvaranje blagajničkih kasa. O povredama na radu postoji Evidencija koja proizilazi iz Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu i Pravilnika o sadržaju i načinu izdavanja obrazaca izveštaja o povredi na radu i profesionalnom oboljenju, a koju vodi imenovano lice za bezbednost i zdravlje na radu.

Kolektivni ugovor kojim su obuhvaćeni svi zaposleni Banke takođe detaljno reguliše obaveze i odgovornosti poslodavca u domenu bezbednosti i zaštite života i zdravlja na radu, zatim prava i obaveze zaposlenih u ovoj sferi, kao i ulogu predstavnika zaposlenih i obrazovanje odbora za bezbednost i zdravlje na radu. Odbor za zaštitu zdravlja na radu sačinjen je od predstavnika poslodavca i Sindikata. Član Odbora ima pravo da:

- učestvuje u postupku procene rizika na radnom mestu i u radnoj okolini
- ima stalni uvid u akt o proceni rizika
- prikuplja podatke o opasnostima i štetnostima na radnom mestu i radnoj okolini koje nisu sadržane u aktu o proceni rizika i da inicira njegove izmene i dopune
- neposredno komunicira sa zaposlenima
- prima usmene i pismene predstavke zaposlenih
- neposredno komunicira sa rukovodiocima – organizatorima procesa rada
- neposredno komunicira sa licem koje obavlja poslove bezbednosti i zdravlja na radu
- poslodavcu daje predloge o svim pitanjima koja se odnose na bezbednost i zdravlje na radu
- zahteva od poslodavca da preduzme odgovarajuće mere za otklanjanje ili smanjenje rizika koji ugrožava bezbednost i zdravlje zaposlenih
- ističe obaveštenja na oglasnim tablama poslodavca o aktivnostima koje preduzima
- zaposlene informiše o aktuelnim pitanjima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, uz prethodno odobrenje direktora
- zahteva vršenje nadzora od strane inspekcije rada, ako smatra da poslodavac nije sproveo odgovarajuće mere za bezbednost i zdravlje na radu i da prisustvuje inspeksijskom nadzoru.

2.8

Održivost sopstvenih operacija

U okviru ESG Strategije OTP banke, definisani su i ciljevi koji se odnose na uticaj operacija Banke na životnu sredinu. To uključuje planove za dekarbonizaciju u okviru Scope 1 i Scope 2 emisija, upravljanje otpadom, smanjenje upotrebe plastike, upotrebu recikliranog papira i smanjenje upotrebe papira, upotrebu LED osvetljenja, mere za renoviranje mreže ekspozitura, i obnove voznog parka. Za ovu oblast nadležna je Direkcija za logistiku. Poslovanje banke u ovoj oblasti u potpunosti je usaglašeno sa nacionalnom zakonskom regulativom, što potvrđuje i podatak da tokom 2023. godine, kao ni prethodnih godina, nije bilo kazni niti drugih vrsta sankcija prema Banci u vezi sa neusaglašenostima sa zakonima i propisima.

2.8.1. Potrošnja energije i energetska efikasnost

Sve filijale banke i centralne zgrade su povezane na *Building Management System (BMS)*, što omogućava da se rasveta gasi u isto vreme u svim filijalama, odnosno onemogućava da rasveta ostane uključena van radnog vremena. Sa istim ciljem doprinosi energetske efikasnosti, putem ovog sistema reguliše se i temperatura u prostoru. Uz to, u upravnim zgradama u Beogradu na adresi Bulevar Zorana Đinđića 48 i 50 u zajedničkim prostorijama (hodnici, kupatila, sobe za štampu) instalirani su senzori pokreta radi kontrolisanja i uštede na rasveti.

U odnosu na prethodnu godinu, LED rasveta je ugrađena u još 30% ekspozitura, čime je smanjena potrošnja električne energije. Prethodno je, još u 2021. godini završeno renoviranje objekta na Trgu slobode 7 u Novom Sadu, koje je uključivalo i zamenu kompletne fluo i halogen rasvete LED rasvetom, čime je smanjena potrošnja električne energije. Pored toga, izvršena je zamena sistema klimatizacije za sistem A+ klase, koji imaju najveći prosek uštede električne energije u odnosu na kapacitet.

Centralna zgrada u Beogradu na Bulevaru Zorana Đinđića 50a/b ima solarnu elektranu na krovu, a proizvedena električna

energija ide direktno u sistem snabdevanja EPS-a, čime dodatno doprinosimo energetske efikasnosti. Banka ima zaključen ugovor o potpunom snabdevanju električnom energijom iz obnovljivih izvora (100% ZelEPS).

Potrošnja energije	2022.	2023.
Električna energija iz uglja	-	-
Električna energija hidroelektrane	42,490 GJ	33,915 GJ
Goriva različitog porekla koja koriste toplane u Srbiji	20,962 GJ	18,961 GJ
Zemni gas	7,553 GJ	2,756 GJ
Lož ulje	1,211 GJ	1,161 GJ

Potrošnja energije	2022.	2023.
Ukupno električna energija	42,490 GJ	33,915 GJ
Ukupno energija za grejanje	28,515 GJ	22,877 GJ

* Podaci o potrošnji električne energije prikupljeni su sa računara dobavljača po kojima banka plaća usluge, na kojima postoje detaljno iskazani podaci o potrošnji energije. Za potrošnju energije za grejanje podaci su analizirani dvostruko - na nekim računima iskazana je utrošena energija, a na nekim se obračun radi na osnovu površine. Za deo koji se obračunava po površini urađena je aproksimacija.

Proizvedena i prodana energija	2022.	2023.
Solarna energija	262.75 GJ	138.67 GJ

*Pored vremenskih uslova koji utiču na volatilnost u obimu proizvodnje solarne energije, u 2023. godini je tokom dva meseca u letnjem periodu solarna elektrana bila van pogona zbog tehničkog održavanja.

	2022.	2023.
Energetski intenzitet	26.37 GJ po zaposlenom	20.6 GJ po zaposlenom

2022.	
GHG Emisije – Scope 2*	1,517 t
Intenzitet GHG Emisija**	0.565 t po zaposlenom

2023.	
GHG Emisije – Scope 2*	1,307 t
Intenzitet GHG Emisija**	0.480 t po zaposlenom

* približne procene – na osnovu izračunate potrošene energije iz određenih izvora upotrebljeni su default podaci iz forme 9D CSR Portala OTP Grupe

**obuhvata Scope 2 emisije

Prelaskom na korišćenje električne energije samo iz hidroelektrane, u odnosu na baznu 2021. godinu Scope 2 emisije smanjene su za 8,223 t, a racionalizacijom mreže ekspozitura za 359 t. Smanjenju Scope 2 emisija doprineli su i zamena starih klima uređaja novim energetski efikasnijim, kao i stare rasvete LED rasvetom.

2.8.2. Upravljanje otpadom

Važeći Pravilnik o upravljanju otpadom i Plan upravljanja otpadom usvojio je u 2023. Izvršni odbor banke. Pravilnik reguliše prikupljanje, odlaganje i druge aktivnosti u vezi sa otpadom u svim organizacionim delovima Banke. Plan upravljanja otpadom sadrži, između ostalog, upustva za bezbedno skladištenje, postupanje i odlaganje generisanog otpada.

U skladu sa zakonskom obavezom, Banka je imenovala lice za upravljanje otpadom, a zaključeni su i ugovori sa kompanijama

koje preuzimaju otpadni papir i rashodovani nameštaj sa ciljem reciklaže. Takođe, preuzimaju se prazne kasete za tonere, a opasni otpad se predaje ovlašćenim kompanijama u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom. Ukupne količine predatog otpada se prate na godišnjem nivou, a težnja je da se količina otpada smanji smanjenjem količine potrošenog papira zahvaljujući digitalizaciji, kao i smanjenom upotrebom proizvoda u plastičnoj ambalaži. Izveštaji o godišnjim količinama prikupljenog otpada se dostavljaju Republičkom zavodu za statistiku.

U objektima centrale Banke u Beogradu su postavljene kutije za separaciju otpada, kao i kutije za prikupljanje plastičnih čepova, koji se skupljaju u humanitarne svrhe za potrebe Udruženja Čep za hendikep.

Banka je opredeljena za nabavku recikliranih tonera i papira sa FSC sertifikatom (papir na bazi drveta iz sertifikovanih šuma kojima se odgovorno upravlja)). Imajući u vidu da Banka u okviru komunalnog otpada ima i plastičnu ambalažu, ali je smanjena mogućnost predaje na reciklažu zbog dislociranosti objekata i male količine po objektu, planirano je stimulisanje smanjenja upotrebe plastične ambalaže. Kao početni korak, smanjena je količina plastičnih čaša za vodomate, kao i nabavka pića u plastičnoj ambalaži.

U 2022. godini na reciklažu je predato 32 tone papira, i 13 tona električnog i elektronskog otpada, dok je u 2023. godini predato na reciklažu 66.6 tona papira, 4,482 tona električnog i elektronskog otpada i 0.96 tona starih automobilskih guma.

2.9

Doprinos zajednici

Kao odgovoran član društvene zajednice, Banka uzima u obzir njene potrebe, pravce razvoja i prioritete, kako bi svojim aktivnostima doprinela dugoročnoj održivosti i inkluziji.

Naši prioritetu u ovom segmentu delovanja su podrška inovativnim projektima i preduzetništvu, ekologija i održivo poslovanje, podrška sportu, podrška projektima iz oblasti kulture, doprinos finansijskoj edukaciji, kao i pomoć lokalnoj zajednici, posebno najranjivijim društvenim grupama.

Prilikom izbora partnera Banka se rukovodi kriterijumima koji se odnose na deljenje istovetnih etičkih vrednosti, poštovanja načela odgovornog odnosa prema životnoj sredini, transparentnosti u poslovanju i međusobnog uvažavanja. Nastojimo da ostvarimo dugoročna partnerstva i da svim temama pristupimo sveobuhvatno, nastojeći da kreiramo projekte i inicijative koje pružaju kvalitetnu i sistemsku podršku i rešenja. Podrška OTP banke uključuje realizaciju robnih i novčanih donacija, mentorsku podršku, podršku u segmentu promocije, korporativno volontiranje, i doprinos uvećanju javne svesti o određenim temama od opšteg značaja.

Osim što samostalno iniciramo projekte usmerene na dobrobit zajednice, uključujemo se i u šire partnerske inicijative. Članstvom u lokalnim mrežama koje promovišu održivost kao zdrav i poželjan poslovni model razmenjujemo najbolje poslovne prakse i pokrećemo nove inicijative. Čvrsto verujemo da je za uspešan razvoj društvene zajednice neophodno zajedničko delovanje poslovnog, civilnog i državnog sektora.

Inicijativa „Zajedno do solidarnijeg društva“

OTP banka Srbija je sa svojim prijateljima i partnerima, Srpskim filantropskim forumom i Trag fondacijom pokrenula pionirsku inicijativu „Zajedno do solidarnijeg društva“, posvećenu izradi jedinstvenog Registra organizacija civilnog društva koje će Banka osloboditi od provizija prilikom uplata humanitarnih donacija na njihove namenske račune. Oslobođanje od provizija

važiće za sve grupe klijenata i za sve načine uplata koje se realizuju preko OTP banke, bez obzira na to u kojoj je banci otvoren račun na koji se donacija upućuje. Ova inicijativa pokrenuta je sa ciljem afirmacije i osnaživanja kulture davanja u našoj društvenoj zajednici.

Registar organizacija civilnog društva koje će biti oslobođene od provizija prilikom uplata donacija na njihove namenske račune, na jednom mestu će okupiti sve relevantne organizacije koje se bave humanitarnim radom, a kojima je ujedno potrebna dodatna podrška i vidljivost. Spisak će biti ažuriran na svakih 12 meseci, nakon čega će i nove organizacije moći da apliciraju da postanu deo ovog registra.

„Veoma se radujemo što smo kroz međusektorsko delovanje i saradnju uspeli da pronađemo kvalitetno i održivo rešenje za podršku radu civilnog sektora. Verujemo da će kreiranje Registra i ukidanje provizija na uplate humanitarnih donacija na namenske račune doprineti stvaranju povoljnijeg i podsticajnijeg okvira za davanje i filantropiju. Cilj nam je da u Registru, na jednom mestu okupimo sve aktere civilnog sektora čiji je rad transparentan, kontinuiran, poštovanja vredan i čiji rezultati zaslužuju dodatni podsticaj i veću vidljivost. Ponosni smo što će na ovaj način mnoga dobra dela i ideje biti realizovane. Obaveza nas u OTP banci, kao lidera u svojoj oblasti, je da učinimo sve što je u našoj moći da zajednicu u kojoj radimo unapređujemo, učinimo humanijom i podstičemo njen razvoj, ali i da inicijativama koje pokrećemo šaljemo dobar primer drugima da isto učine. Važno nam je i da pošaljemo poruku da pokretanje zajedničkih inicijativa po pravilu postizemo bolje i trajnije rezultate“, istakao je ovim povodom Predrag Mihajlović, predsednik Izvršnog odbora OTP banke.

„Svesni smo da je ukidanje bankarskih provizija na novčane donacije kompleksno pitanje i da podrazumeva uključivanje čitavih sistema u tu akciju, ali je isto tako važno da postoji dobra volja banaka da se to pitanje reši. Važno je da ukidanje provizija ne ostane usamljen slučaj od akcije do akcije, već odluka koju

će doneti sve banke na tržištu. Drago nam je da je OTP banka, kao jedna od najistaknutijih članica Srpskog filantropskog foruma, prva odlučila da ukine bankarske provizije i veliko nam je zadovoljstvo da smo deo tog važnog procesa. Napomenuo bih da su gestovi veoma važni. Ujedinjeni oko ove inicijative Srpskog filantropskog foruma i OTP banke pokazujemo zajednici da je važno da kroz sopstvene inicijative damo maksimalni doprinos i da davanje za humanitarne i slične inicijative stigne onima kojima je namenjeno bez ikakvih opterećenja provizija i poreza”, rekao je Veran Matić, izvršni direktor Srpskog filantropskog foruma na panelu organizovanom povodom predstavljanja Registra organizacija koje će biti oslobođene od plaćanja provizija.

2.9.1. Inovacije, preduzetništvo i zeleni projekti

Generator Zero

U 2023. godini sproveden je novi ciklus Generator ZERO konkursa, čiji je cilj da podrži rešenja koja doprinose smanjenju karbonskog otiska i rastu zelene ekonomije. Konkurs je otvoren za inovatore, startape, mikro, mala, srednja i socijalna preduzeća, kao i organizacije civilnog društva, a za ovogodišnji ciklus pristiglo je rekordnih 116 prijava.

Pobednik konkursa za 2023. godinu je projekat „Fragment ploče“ startapa Fragment Incorporated, koji se bavi proizvodnjom inovativnog i održivog građevinskog materijala od 73% reciklažnog stakla. Naime, za proizvodnju Fragment ploče koristi postindustrijsko staklo koje bi završilo na deponiji, čime se usporava popunjavanje i ubrzano nastajanje novih deponija. Svaka izgradnja nove deponije ima visok ugljenični otisak i dovodi do uništenja biodiverziteta i životne sredine.

Pobednički tim je od Banke osvojio dva miliona dinara savetodavnu i stratešku podršku u daljem razvoju i promociji

projekta - prezentovanje rešenja u OTP Lab inovacionom hub-u matične OTP Grupe i investicionom fondu Portfolion.

„Tradicija i reputacija koju već sada ima Generator, najveće je priznanje za našu posvećenost unapređenju cirkularne ekonomije i potrebama lokalne zajednice. Broj i kvalitet prijave koji svake godine raste još je bolji indikator opšteg društvenog značaja ove teme, i upravo to je bio razlog zašto smo i ovogodišnji ciklus posvetili smanjenju karbonskog otiska. Projekat Generator ZERO zbog koga smo se danas i okupili najbolje oslikava stratešku opredeljenost OTP banke ka održivom poslovanju i inovativnom razmišljanju u smeru razvoja zelene ekonomije, čime je opravdano tokom sedam godina postao jedan od naših najvažnijih projekata. Nadamo se da će neka od rešenja koja smo videli u finalu Generatora, pomoći da kreiramo odgovornije i održivije okruženje”, rekao je na proglašenju pobednika Predrag Mihajlović, predsednik Izvršnog odbora.

Podršku na projektu su pružili i brojni partneri: ICT HUB, Blic, Mastercard, Projekat Srbija Inovira podržan od strane USAID-a, Inicijativa Digitalna Srbija, Beogradska otvorena škola (BOŠ), Netokracija, Schneider Electric, MPC, Supernatural – udruženje koje se bavi zaštitom životne sredine.

Priznanja za Generator ZERO

Naš Generator ZERO osvojio je četvrtu nagradu na *Disrupt awards* nagradnom konkursu, koji je po treći put organizovao ADAM studio, okupljajući sve one koji razmišljaju drugačije i spremni su da eksperimentišu u svom poslu i tako pomeraju granice. OTP Banka nagrađena je u kategoriji Finansijski sektor, čime su prepoznati naši višegodišnji napori da podržimo domaće preduzetnike i inovatore koji žele da svojim idejama, projektima i rešenjima smanje karbonski otisak i time očuvaju našu planetu i naše okruženje učine zdravijim.

Uz to, na jedinstvenom Festivalu društveno odgovorne komunikacije u Srbiji i regionu osvojili smo titulu Kampanje sa svrhom *ECO GRAND PRIX 2023* u kategoriji za najbolje ECO društveno odgovorne kampanje. Nagrađen je naš projekat

Generator LAB koji je realizovan kroz tri pojedinačne inicijative: Generator ZERO, Generator dobrih dela i OTP Village. Nagradu je našoj Mileni Mićanović, direktorki za komunikacije i odnose sa javnošću, uručila Marija Beslač, direktorka za komunikaciju i partnerstva Nordeus Fondacije ispred stručnog Tima počasnih selektora. Za projekat Generator Lab i izvanredan doprinos potcilju 8.3 Agende 2030 osvojili smo nagradu „Šampioni održivosti“ koju dodeljuje Forum za odgovorno poslovanje.

OTP Village

Na samo nekoliko kilometara od centra Beograda, na lokaciji koja predstavlja stanište za više hiljada pčela otvoren je OTP Village, najnoviji „zeleni“ projekat Banke, koji realizujemo u partnerstvu sa ekološkim Udruženjem „Supernatural“. Pokretanje urbanog pčelinjaka i rasadnika sa 12 vrsta medonosnog bilja predstavlja još jednu u nizu inicijativa kojima pružamo podršku ekološkom aktivizmu i dajemo doprinos uvećanju biodiverziteta u želji da ukažemo na ključnu ulogu pčela za očuvanje našeg celokupnog ekosistema.

Prema rečima naše Milene Mićanović, direktorke za komunikacije i odnose sa javnošću, Banka pažljivo procenjuje svoje direktne i indirektno uticaje na životnu sredinu i podržava inicijative koje imaju pozitivan uticaj na ukupno stanje ekosistema: „Činjenica da pčele oprašuju više od 70 odsto biljaka i da od njih zavisi isti procenat ukupne flore i faune podstakla nas je da razmišljamo o ovoj važnoj temi i da zajedno sa našim partnerima iz Udruženja „Supernatural“ pokrenemo OTP Village. Uspostavljanje rasadnika medonosnog bilja i pokretanje pčelinjaka je naš način da doprinesemo očuvanju biodiverziteta, ali i da otvorimo još jednu važnu ekološku temu, a to je uvećanje znanja o medonosnim i divljim pčelama od čijeg opstanka zavisi opstanak gotovo cele planete. Upravo je odgovoran, racionalan i održiv odnos prema resursima i prirodnom okruženju među ključnim kriterijumima kako u odabiru projekata, tako i u izboru partnera koje ćemo podržati. Zahvalni smo našim saradnicima iz Udruženja „Supernatural“ što smo kroz OTP Village započeli još jednu zelenu priču koja sve zajedno treba da nas podstakne

da pažljivo i odgovorno biramo kako se ponašamo danas, jer od toga zavisi budućnost i opstanak onih koji dolaze posle nas“, istakla je ona.

Na otvaranju OTP Village-a svi zainteresovani imali su priliku da učestvuju u sadnji medonosnog bilja, dok su od Stanka Rajića, predsednika Beogradskog udruženja pčelara Srbije i Maje Kovač farmaceutkinje koja je osnovala Udruženje „Smilje i bosilje“, mogli da saznaju više o pčelarstvu i njegovim urbanim modelima, kao i važnosti, značaju i specifičnostima medonosnih biljaka.

O višestrukome značaju i ulozi pčela svedoči i činjenica da samo jedno pčelinje društvo okolnim poljoprivrednim usevima u velikoj meri poveća prihode kroz značajno uvećanje ukupnih prinosa. Na njihov nemejljiv doprinos u održanju ekosistema, kao i značaj učesća privatnog sektora u zelenim akcijama osvrnuo se i Srđan Stanković iz ekološke organizacije Supernatural.

„Kako bismo transformisali trenutni, linearni i dugoročno neodrživ ekonomski sistem koji funkcioniše po modelu „kupi-troši – baci“ u održivi, cirkularni i baziran na čistim izvorima energije i biorazgradivim materijalima, neophodna je saradnja svih društvenih aktera. Zbog toga je podrška koju OTP banka već godinama pruža brojnim zelenim programima pravi primer odgovornog ponašanja privatnog sektora. Pokretanje OTP Village-a kao projekta posvećenog pčelama i sam čin sadnje 1.000 medonosnih biljaka izuzetno je važan za nas. Ponosni smo što približavamo čudesni svet pčela ljudima, jer su pčele zbog svoje uloge polinatora, najvažnija bića na planeti“, zaključio je Stanković.

Projekat OTP Village realizuje se i kroz programe ekološke edukacije za zaposlene i njihovu decu. U 2023. godini organizovano je nekoliko ekoloških radionica na lokaciji OTP Village-a, kao i u prostorijama Banke.

Likovni konkurs

Banka je organizovala interni likovni konkurs „Kako čuvam svoju Planetu“ za deca zaposlenih koja su na sebi svojstven i kreativan način, pokazala koliko je za njih ekologija velika tema, kao i koliko je važno da zajednički čuvamo Prirodu.

Konkurs je prošao izuzetno uspešno i po svemu je premašio sva naša očekivanja. Dobili smo veliki broj kreativnih, inspirativnih i maštovitih radova i puno pozitivnih komentara za pokrenutu inicijativu.

Raduje nas što smo kroz crteže shvatili da naša deca prepoznaju koliko je ekologija važna tema, uviđaju koji su ekološki izazovi današnjice i razumeju zašto je važno da svi zajedno imamo znanja kako se Planeta čuva.

Njihovi radovi inspirisali su nas da motive sa crteža upotrebimo za kreiranje promotivnog materijala. Napravili smo platnene torbe, bukmarkere, nalepnice, priveske za ključeve što smo, uz knjigu na temu ekologije („Pomozimo svetu – spasimo Planetu“ Nemanje Potrebića ili „Klimatske promene“ Žan-Mark Jankovisija), poklonili svakom detetu koje nam je poslalo crtež. Organizovana je i izložba u prostorijama Banke u Bulevaru Zorana Điniđića 48v, u Beogradu.

Generator dobrih dela

Četvrti Sajam socijalnog i održivog preduzetništva „Generator dobrih dela“ organizovali smo u Tržnom centru Ušće, u okviru kog je šest domaćih malih biznisa zasnovanih na održivom i socijalnom poslovanju, izložilo svoje ekološke i reciklabilne proizvode i predstavilo koncepte rada i delovanja u društvu.

Kao Banka već dugi niz godina podržavamo razvoj preduzetništva u Srbiji, a jedno od ključnih strateških usmerenja je zelena tranzicija, odnosno posvećenost održivom poslovanju i ekološkim projektima. O tome zašto se zalažemo za vidljivost i jačanje domaćih socijalnih preduzeća i malih biznisa, govorila je ovom prilikom Milena Mićanović, direktorka za komunikacije i odnose s javnošću OTP banke: „Mi se trudimo da tokom cele godine iniciramo aktivnosti koje doprinose razvoju preduzetništva i zelene ekonomije, a svakim novim ciklusom Generatorskih dobrih dela želimo da skrenemo pažnju na preduzeća i male biznise koji kroz svoje modele poslovanja, edukaciju, proizvode podstiču i ulažu u ekološke projekte ili socijalno ugrožene grupe. Smatramo da je za kreiranje pozitivnih promena u savremenom dobu neophodna uključenost svih nas,

i građana i preduzetnika ali i korporativnog sektora, – što ujedno predstavlja ključnu poruku koju želimo da prenesemo putem ovakvih inicijativa“, izjavila je Mićanović.

Posetioci su mogli da se upoznaju sa proizvodima novog modnog brenda Friends of the Danube koje kreira majice, dukseve i torbe, i time promoviše zaštitu biodiverziteta Dunava tj. njegovog rečnog korita, stavljajući akcenat na edukaciju mladih. Cozy2wear je modni brend fokusiran na upotrebu prirodnih, biorazgradivih i organskih materijala u modnoj industriji. Socijalno preduzeće Naša kuća omogućava osobama sa invaliditetom da se osamostale i privređuju na jedinstven i inovativan način – reciklirajući paklice cigareta i stvarajući od njih najrazličitije proizvode od papira, dok Centar za integraciju mladih različitim inicijativama i prodajom kreativnih proizvoda podiže svest položaja dece sa ulice. All Nut je brend okrenut organskoj i prirodnoj kozmetici u najširem smislu, čije se poslovanje zasniva na zero waste principima. Credo casa toys je predstavio svoj koncept edukativnih, ekoloških, open-ended igračaka. Ove igračke pored funkcije koje imaju kod usmeravanja pažnje i razvoja fine motorike kod dece, daju mogućnost samostalnog intelektualnog i umetničkog razvoja.

Takođe, učesnici su tokom sajma imali priliku da razmene svoje dosadašnje iskustvo na Eko radionici sa Srđanom Stankovićem, predstavnikom ekološke organizacije Supernatural.

Od 2019. godine, kada je i nastala inicijativa Generator dobrih dela održana su tri sajma. Prvi je podržao šest socijalnih preduzeća, dok je drugi uprkos pandemiji, početkom 2021. godine organizovan u online okruženju i tada je svoje reciklabilne, inovativne i organske proizvode predstavilo pet malih biznisa. Prošle, 2023. godine, Sajam je prvi put održan u Novom Sadu na Trgu slobode gde je bilo sedam izlagača koji svojim delovanjem čuvaju sredinu, govore i zalažu se za društveno ranjive grupe.

2.9.2. Finansijska edukacija

Sticanje novih finansijskih znanja neophodno je na putu do kvalitetnijeg upravljanja ličnim finansijama. U vremenu kada finansijske tehnologije ubrzano napreduju, OTP banka želi da svim građanima pruži priliku da se bolje upoznaju sa pojedinim bankarskim proizvodima i pojmovima, i na taj način budu sigurniji u donošenju važnih životnih odluka.

Sa tim ciljem, izradili smo nekoliko edukativnih materijala koji su dostupni na veb-sajtu Banke. *Leksikon finansijskih pojmova* odnosi se na proizvode i usluge koje klijenti najčešće koriste, kao i na druge ključne finansijske termine. Pored definicija formuliranih na način prijemljiv opštoj populaciji, Leksikon donosi i ilustrativne primere i upućuje na druge korisne alate. *Prednosti korišćenja elektronskog i mobilnog bankarstva* je edukativni materijal koji pomaže građanima da se upoznaju sa načinom aktiviranja, glavnim funkcionalnostima i prednostima koje su im na raspolaganju, kako bi sigurno, jednostavno i brzo obavljali svoje finansijske transakcije. Pored materijala namenjenih fizičkim licima, dostupan je i edukativni materijal za mala i srednja preduzeća *Pet razloga zašto je digitalizacija spas za mala i srednja preduzeća*, koji je naročito značajan u kontekstu ubranog prelaska na digitalne kanale poslovanja tokom i nakon pandemije koronavirusa.

Podrška projektu „Finansijska pismenost“

Finansijska edukacija i inkluzija predstavljaju za Banku značajne i velike teme u segmentu korporativne odgovornosti, posebno kada je reč o deci i mladima, kao naročito značajnoj društvenoj grupi. Kroz projekat „Finansijska pismenost“ koji naša Banka podržava, a koji se sprovodi uz podršku partnera kojima je zajedničko zalaganje za unapređenje opštih i specifičnih finansijskih znanja, 500 učenika iz 13 srednjih škola u 12 gradova u Srbiji naučiće kako da donose pametne finansijske odluke i zašto je važno da razumeju sve pojmove iz sveta bankarstva, telekomunikacija i osiguranja. Program realizuje Grupa za obrazovanje koju čine Junior Achievement Serbia, Nordeus Fondacija, Center for the Promotion of Science i Inicijativa „Digitalna Srbija“.

Sa učenicima rade brojni edukovani poslovni mentori iz kompanija koji podržavaju pokrenutu inicijativu, među kojima su i naše kolege Miljan Lazarević, Ana Planinčić, Igor Nedeljković i Jasmina Nikolić. Kao prvi korak, nastavnici u školama koje učestvuju u programu i poslovni mentori zajedno su prošli kroz programski materijal i pripremili se za ulazak u učionice.

Tokom godine održano je više radionica u školama širom Srbije. Đaci u Ekonomsko-trgovinskoj školi u Kikindi imali su priliku da od našeg Miljana Lazarevića, direktora filijale Zrenjanin kao edukovanog poslovnog mentora, tokom tri radionice nauče zašto je važno dobro budžetirati i kako analizirati različite životne situacije u trenutku kada je potrebno doneti važne

finansijske odluke. Tokom radionica, koje su održane zajedno sa profesorkom Mirjanom Sekulin, razgovaralo se i o najvažnijim finansijskim pojmovima, proizvodima i konceptima.

Igor Nedeljković, stariji menadžer prodaje za privredu u OTP banci takođe je učestvovao u ovom programu kao poslovni mentor i edukator, i podelio svoje utiske: „Moja ideja je bila da deci na prijemljiv i njihovom uzrastu prilagođen način objasnim, i to na realnim primerima, kako se upravlja finansijama i koji su ključni finansijski pojmovi. Trudio sam se da ih kroz zanimljive zadatke motivišem da samostalno dobiju stvarnu sliku kako se donose ispravne finansijske odluke, kako se vrše kalkulacije i pronalaze rešenja u zadatim situacijama. Bilo mi je veliko zadovoljstvo što sam učestvovao u programu „Finansijska pismenost“, posebno zbog toga što su deca iskazala visok stepen uključenosti i veliko interesovanje za ovu tematiku. Siguran sam da su projekti posvećeni uvećanju finansijskih znanja kod mladih dugoročno korisni za društvo u celini.“

2.9.3. Ulaganje u kulturu

Ulaganje u kulturno nasleđe i podrška najboljim pojedincima, projektima i institucijama iz oblasti kulture predstavlja jednu od najvažnijih i najlepših investicija Banke. Ponosni smo na partnerstva sa priznatim institucijama koja nam omogućavaju da podršku i doprinos ovoj oblasti usmerimo na najbolji način.

U partnerstvu sa Izdavačkom kućom Booka u 2023. sproveden je drugi ciklus nagradnog konkursa za najbolji, originalni i neobjavljeni roman na srpskom jeziku. Izuzetno smo ponosni na to što je ovaj konkurs, iako još uvek mlad, već postao sinonim za otkrivanje novih, nadarenih pisaca. Neverovatno uspeh prošlogodišnje i prve porednice Mirjane Drljević, čiji je roman „Niko nije zaboravljen i ničega se ne sećamo“ postao bestseller sa više od 7,000 prodatih primeraka, dokaz je da je ovakav konkurs itekako potreban književnoj sceni u Srbiji.

Za drugi ciklus konkursa pristiglo je preko 350 prijava, a odlukom žirija za pobjednika je proglašen Mladen Milinov i njegov roman „Šutnja“. Ivan Bevc, glavni urednik izdavačke kuće Booka, iskazao je zadovoljstvo zbog činjenice da je u drugom godišnjem konkursu, baš kao i u prvom, otkriven nov, svež književni glas: „Posle fenomenalnog uspeha prvog konkursa, pred nama je bio ozbiljan izazov. Broj pristiglih rukopisa, obećavao je da ćemo i ovog puta otkriti novi književni glas, što se i dogodilo. U oštroj konkurenciji nekoliko zbilja odličnih rukopisa, izdvojio se izuzetan roman „Šutnja“ autora Mladena Milinova, zreo, idejno i pripovedački zaokružen i bolno aktuelan, a jezički superioran toliko da se može meriti sa najboljim regionalnim delima iz ovogodišnje produkcije. „Šutnja“ je veliko književno otkriće, a autor Mladen Milinov talenat kakav se retko sreće. Još jednom je konkurs koji smo sproveli uz veliku podršku partnera iz OTP banke potvrdio svoj značaj za ovdašnju književnu i kulturnu scenu“, rekao je Bevc.

Pobjednika očekuje novčana nagrada u iznosu od 250,000 dinara, objavljivanje knjige u tiražu od 3,000 primeraka, uz distribuciju u regionu sa intenzivnom promocijom autora i pobjedničkog romana.

Izdavačka kuća Booka i OTP banka raspisuju

KONKURS
za najbolji
neobjavljeni
roman

rok za slanje
rukopisa:
15. maj 2023.

BOOKA. **otpbanka**
Više informacija na www.bookars/konkurs

„OTP banka ostaje posvećena oblasti kulture, kao i pružanju podrške piscima, jer istinski verujemo u moć priče da poveže ljude. Izuzetno nam je drago što sa izdavačkom kućom

Booka delimo iste vrednosti.“, izjavila je prilikom proglašenja pobjednika naša Milena Mićanović, direktorka za komunikacije i odnose sa javnošću.

OTP banka tradicionalno podržava dodelu nagrade „Politikog Zabavnika“ za najbolje delo namenjeno mladima na srpskom jeziku. Za 2023. godinu, jednoglasnom odlukom stručnog žirija nagrada za najbolje delo pripala je Oliveri Zulović, autorki romana „Priručnik za solidan život“. Knjiga priča priču o dvoje tinejdžera, Ljubi i Ljubici, koji postaju prijatelji u trenucima u kojima im se oboma u porodici dešavaju veliki lomovi. Svi likovi u knjizi su stvarni, a nit koja povezuje glavne junake jeste to što jedno zbog drugog postaju bolji.

Banka je podržala i organizaciju koncerta klasične muzike Kraljevskih gudača Sv. Đorđa, koji je održan na Belom dvoru 31. oktobra 2023, dok su koncertu prisustvovali i klijenti Banke. Kraljevski gudači Svetog Đorđa je kamerni orkestar, čiji je koncertmajstor naš proslavljeni violinista Sreten Krstić. Orkestar deluje pod ovim nazivom od 1998. godine kada je dobio titulu Kraljevskog doma Karađorđevića kao istaknuti ansambl u Srbiji.

2.9.4. Podrška sportu

OTP banka je najveći sponzor i zvanična banka Olimpijskog komiteta Srbije već više od 20 godina. Ova saradnja predstavlja ubedljivo najduže sponzorstvo u srpskom sportu, i često je primer plodonosne, inspirativne i uspešne saradnje između biznis sektora i institucija sporta. Tema olimpizma za nas je izuzetno važna jer verujemo da je negovanje vrednosti kao što su „ferplej“, istrajnost, fokusiranost, disciplina, usmerenost na uspeh ključni preduslovi za razvoj prosperitetnog, zdravog i održivog društva u celini. Nastojimo da ove vrednosti negujemo i u našoj poslovnoj svakodnevici. Uz to, već dugi niz godina Visa olimpijska kartica OTP banke omogućava našim klijentima da i sami postanu donatori, jer se od svake njihove transakcije, na teret banke, odvaja deo sredstava u fond za ulaganje u sport.

U okviru ovog dugoročnog partnerstva, sa velikim zadovoljstvom smo se odazvali pozivu i donirali sredstva za izgradnju najsavremenije trenažne sale u Malom Idošu u kojoj su ispunjeni svi uslovi za pripreme sportista.

Predrag Mihajlović, naš CEO i predsednik Izvršnog odbora prilikom otvaranja trenažne sale podsetio je da je ovo čak šesti uzastopni olimpijski ciklus od kako je OTP zvanična banka Olimpijski komitet Srbije i istakao da će banka uvek sa ponosom podržati afirmaciju sporta, naročito među mladima: „Ova donacija najbolje odražava našu zajedničku želju nas i naših partnera iz Olimpijskog komiteta Srbije da sport približimo svima, kao i da omogućimo da se i u malim sredinama stvore atmosfera i uslovi koji će iznedriti još šampiona kao što je Adriana Vilagoš. Sigurni smo da će nova sala doprineti tome da njena forma ostane na svetskom nivou. Sa nestrpljenjem pratimo sva Adrianina takmičenja i želimo joj još puno uspeha,

medalja i oborenih rekorda. Zahvalio bih se i Olimpijskom komitetu Srbije što baš nas prepoznaju kao partnera za ovakve inicijative i nadamo se da je naša podrška tokom ovih godina barem malo uticala da i mi budemo deo najsajnijih trenutaka srpskog sporta", rekao je Mihajlović.

Adriana Vilagoš, naša najuspešnija bacačica koplja, trenutna vicešampionka Evrope za seniore, kao i svetska juniorska prvakinja, učestvovala je i u „Olimpijskom treningu sa OTP bankom“, koji tradicionalno organizujemo zajedno sa našim prijateljima iz Olimpijskog komiteta Srbije. Cilj ove manifestacije je da deca zavole sport, nauče pravila sportske igre i budu aktivni. Ovaj projekat uspešno realizujemo preko deset godina u gradovima širom Srbije, a u 2023. godini posetili smo Vršac.

Adriana je na poligonima za odbojku, atletiku, rukomet, košarku, sa đacima podelila svoj takmičarski duh i ljubav prema sportu. Osnovci iz škola Paja Jovanović, Vuk Karadžić, Mladost, Olga Petrov Radišić, Jovan Sterija Popović, nadmetali su se i skupljali bodove u pomenutim sportovima ali i kroz olimpijski kviz znanja, a najuspešnija je bila Osnovna škola Jovan Sterija Popović koju smo nagradili sportskom opremom i rekvizitima u vrednosti od 180,000 dinara.

U junu 2023. u Krakovu su održane Evropske igre, a tim Srbije je ostvario odličan rezultat – 16 osvojenih medalja. Olimpijci su nas obradovali sa čak 3 zlatne, 6 srebrnih i 7 bronzanih medalja. Sa tribina sportiste su bodrile i naše kolege Jovana Kljutić, Olga Kovačević, Aleksandar Vukmirović, Đorđe Stefanović i Stefan Cvijetić, koji su na licu mesta mogli da oseće šta znače olimpijski duh i olimpijske vrednosti, vide na delu „fair play“ i navijaju za svoju zemlju.

Tradicionalno smo učestvovali i na Olimpijskom Danu kojim je obeležen 129. rođendan Međunarodnog olimpijskog komiteta. Zajedno sa Olimpijskim komitetom Srbije i ostalim sponzorima i partnerima takmičili smo se u štafetnoj trci sponzora. Naš tim koji

su činili Jelena Živković, Sonja Mikavica, Svetlana Đenić, Vladimir Pavlović, Đorđe Petrušić i Despot Đorđević osvojio je treće mesto.

2.9.5. Podrška lokalnim zajednicama

U podršci lokalnim zajednicama, OTP banka se fokusira na podršku najugroženijim društvenim grupama, kao i manjim i nerazvijenim sredinama.

Tokom 2023. u ekspoziturama Banke u Pirotu, Babušnici, Svrlijgu, Boru i Zaječaru održani su "Dani otvorenih vrata" za maturante srednjih ekonomskih škola, tokom kojih su mladi imali priliku da se upoznaju sa načinom rada u banci, kao i sa specijalizovanim proizvodima i uslugama za mlade. Banka se odazvala i pozivu direktora gimnazije "Žarko Zrenjanin" u Vrbasu, koja je jedna od najstarijih gimnazija u našoj zemlji, za donaciju sredstava radi opremanja matematičkog kabineta -klupa, stolica, ormara, katedre, pribora za geometriju i štampača.

Banka je učestvovala i u rekonstrukciji dvorišta Osnovne škole u Duboni koja pripada najvećoj školi u opštini Mladenovac „Momčilo Živojinović“, na poziv direktora škole i opštine Mladenovac, a povodom nezapamćene tragedije koja se tamo dogodila. Prikupljena sredstva su namenjena rekonstrukciji dvorišta, izgradnji terena i drvene eko kućice.

Podržali smo i nacionalno takmičenje za decu u robotici „World Robot Olympiad“, održano u Hali sportova u Subotici. Cilj takmičenja je da se kroz izgradnju i programiranje robota deci i mladima približi nauka i naučni predmeti, kao i da ih ove aktivnosti podstaknu da izaberu inženjering i IT kao karijeru. „World Robot Olympiad“ održan je po četvrti put održao, a organizatori su Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku i Edutus fakultet. Ove godine za takmičenje su se prijavile 82 ekipe iz cele Srbije, sa ukupno više od 300 učesnika.

Jedan od primera osluškivanja potreba zajednice, predstavlja i donacija korišćenih i rashodovanih osnovnih sredstava banke uključujući kancelarijski nameštaj koji je bio korišćen u našim ekspoziturama kao i računara i štampača. U toku 2023. godine donirano je preko 340 rashodovanih osnovnih sredstava i time smo pomogli 19 korisnika među kojima su osnovne i srednje

škole, predškolske ustanove, domovi zdravlja, bolnice, udruženja penzionera, sindikalne organizacije kao i mnoga druga udruženja širom Srbije.

Tokom 2023. godine Banka je podržala niz kulturnih, sportskih i humanitarnih manifestacija od lokalnog i regionalnog značaja u Novom Bečeju, Zrenjaninu, Užicu, Vršcu i Gornjem Milanovcu.

Novogodišnja donacija zaposlenih

Interna proslava za sve zaposlene Banke realizovala je u znaku zajedničkih humanitarnih aktivnosti simbolično nazvanih „Kada znaš da zasijaš svojim srcem“.

Svi zaposleni u banci pozvani su da na dobrovoljnoj bazi doniraju hranu, igračke i odeću i ulepšaju praznike najsiromašnijim porodicama u zemlji, kao i deci sa mentalnim i intelektualnim smetnjama. Odziv zaposlenih bio je izuzetno veliki, prikupljeno je 2 tone donacije robe i uručeno je Udruženju Banke hrane, čija je primarna delatnost borba protiv siromaštva, gladi i rasipanja hrane, i Udruženju MaliVeliki koji se bavi unapređenjem kvalitet života dece sa smetnjama u razvoju koja žive u domovima u manje razvijenim delovima zemlje.

Banka nastoji da među zaposlenima neguje duh zajedništva i podstiče ih da podrže i pridruže se, u skladu sa svojim mogućnostima, filantropskim aktivnostima od šireg društvenog značaja.

Novogodišnja donacija

Na kraju uspešne godine, OTP banka je sa Ministarstvom zdravlja potpisala ugovor o medicinskoj donaciji u vrednosti od pet miliona dinara. Na taj način, OTP banka će direktno doprineti unapređenju urgentne medicine u Srbiji, darivanjem defibrilatora bolnicama u većim gradovima i portabilnih defibrilatora domovima zdravlja u udaljenim ruralnim područjima.

Ugovor o donaciji su potpisali Danica Grujičić, ministarka zdravlja Republike Srbije i naš Branimir Spasić, CFO i član Izvršnog odbora OTP banke, koji je tom prilikom istakao da ovaj čin predstavlja još jedan korak ka poboljšanju zdravstvenih uslova u Srbiji.

„Nastupajući praznični period želimo da obeležimo u znaku humanitarnih davanja kada ćemo se setiti i darivati one kojima je podrška potrebna. I ove godine umesto kupovine novogodišnjih poklona za klijente i partnere opredelili smo se za donaciju. Veliko nam je zadovoljstvo što ćemo, u saradnji sa Ministarstvom zdravlja, direktno doprineti dobrobiti zajednice u kojoj poslujemo. Saznali smo da postoji velika potreba za defibrilatorima u bolnicama širom Srbije, ali i za portabilnim koji se koriste u domovima zdravlja posebno van Beograda, te smo zato donaciju usmerili upravo na obezbeđivanje ovih uređaja. Ono što nas posebno raduje jeste spoznaja da portabilni modeli, koji će biti dostavljeni domovima zdravlja udaljenim od centralnih bolnica, imaju potencijal da doslovno spase živote ljudi. Nastojaćemo aktivno da doprinosimo društvenom ambijentu ne samo u godini koja je pred nama, već i u onima koje tek dolaze“, izjavio je Spasić.

Klub volontera

Pored finansijske podrške, OTP banka posvećena je promovisanju i negovanju volonterskog aktivizma, sa ciljem građenja humanijeg društvenog ambijenta. Banka je u 2023. godini pokrenula Volonterski klub za zaposlene i usvojila Politiku o korporativnom volontiranju. U prošloj godini volonteri Banke učestvovali su u volonterskoj akciji čišćenja 300 m obale Dunava koja je Banka organizovala zajedno sa udruženjem „Supernatural“, kao i u akciji ozelenjavanja urbanih površina u Novom Sadu koju je organizovala Gradska uprava. Osim „zelenih“ volonterskih aktivnosti banci je jedan od prioriteta angažman zaposlenih u domenu pomoći i unapređenju kvaliteta života za društveno marginalizovane grupe.

Programe volontiranja kreirali smo sa namerom da zajedno sa našim zaposlenima postignemo viši standard održivosti, socijalne i ekološke odgovornosti.

Izjava o korišćenju standarda	OTP banka Srbija a.d. Novi Sad izvestila je o informacijama navedenim u GRI indeksu za period 01.01.2023. – 31.12.2023. uz korišćenje (with reference) GRI Standarda. Ciklus izveštavanja: jednogodišnji
Korišćeni GRI 1	GRI 1: Foundation 2021

GRI STANDARD	STAVKA	STRANA	PRINCIPI GDUN I CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA
OPŠTI PODACI			
GRI 2: General Disclosures 2021	2-1 OSNOVNI PODACI O KOMPANIJI	37, 23	
GRI 2: General Disclosures 2021	2-2 ENTITETI UKLJUČENI O IZVEŠTAJ O ODRŽIVOSTI	37, 74	
GRI 2: General Disclosures 2021	2-3 PERIOD I DINAMIKA IZVEŠTAVANJA, KONTAKT OSOBA U VEZI SA IZVEŠTAJEM	74, 78	
GRI 2: General Disclosures 2021	2-4 KOREKCIJE PODATAKA	64	
GRI 2: General Disclosures 2021	2-5 EKSTERNA VERIFIKACIJA	-	
GRI 2: General Disclosures 2021	2-6 AKTIVNOSTI, LANAC VREDNOSTI I DRUGI POSLOVNI ODNOSI	37	
GRI 2: General Disclosures 2021	2-7 ZAPOSLENI	58-59	Princip 6 Cilj 8
GRI 2: General Disclosures 2021	2-8 DRUGI RADNICI	58-59	Princip 6 Cilj 8
GRI 2: General Disclosures 2021	2-9 STRUKTURA I SASTAV ORGANA UPRAVLJANJA	40	Cilj 16
GRI 2: General Disclosures 2021	2-10 IMENOVANJE I IZBOR NAJVIŠEG UPRAVLJAČKOG TELA	40	Cilj 16
GRI 2: General Disclosures 2021	2-11 PREDSEDAVAJUĆI NAJVIŠEG UPRAVLJAČKOG TELA	40	Cilj 16
GRI 2: General Disclosures 2021	2-15 SUKOB INTERESA	45	Cilj 16
GRI 2: General Disclosures 2021	2-22 IZJAVA O STRATEGIJI ODRŽIVOG RAZVOJA	33-34	
GRI 2: General Disclosures 2021	2-23 USVOJENE POLITIKE – POSLOVNA ETIKA	44-46	Princip 10 Cilj 16
GRI 2: General Disclosures 2021	2-26 MEHANIZMI ZA SAVETOVANJE I POKRETANJE PITANJA PRIMENE	46	Princip 10 Cilj 16
GRI 2: General Disclosures 2021	2-27 USKLAĐENOST SA ZAKONIMA I PROPISIMA	44	
GRI 2: General Disclosures 2021	2-28 ČLANSTVO U UDRUŽENJIMA	38-39	
GRI 2: General Disclosures 2021	2-29 PRISTUP UKLJUČIVANJU ZAINTERESOVANIH STRANA	42	
GRI 2: General Disclosures 2021	2-30 KOLEKTIVNI UGOVOR	61	Princip 3 Cilj 8

MATERIJALNE TEME			
GRI 3: Material Topics 2021	3-1 PROCES ZA ODREĐIVANJE MATERIJALNIH TEMA	42-43	
GRI 3: Material Topics 2021	3-2 LISTA MATERIJALNIH TEMA	42-43	
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 UPRAVLJANJE MATERIJALNIM TEMAMA		
	Antikorupcija	44-45	
	Marketing i označavanje proizvoda	46-47	
	Zaštita podataka o ličnosti	48-49	
	Rizici povezani sa klimatskim promenama	53-54	
	Zapošljavanje	58	
	Nediskriminacija, Odnosi zaposlenih i menadžmenta	60-61	
	Obuke i obrazovanje	61	
	Bezbednost i zdravlje na radu	62-63	
	Energija, Emisije	64	
Otpad	65		
Doprinos lokalnoj zajednici	66		
EKONOMSKI UČINAK			
GRI 201: Economic Performance 2016	201-1 DIREKTN A GENERISANA I DISTRIBUIRANA EKONOMSKA VREDNOST	23	Ciljevi 2,5,7,8,9
GRI 201: Economic Performance 2016	201-2 FINANSIJSKE IMPLIKACIJE I DRUGI RIZICI I MOGUĆNOSTI USLED KLIMATSKIH PROMENA	53-54	
ANTIKORUPCIJA			
GRI 205: Anti-corruption 2016	205-1 OPERACIJE U KOJIMA JE SPROVEDENA ANALIZA RIZIKA OD KORUPCIJE	44-45	Princip 10 Cilj 16
GRI 205: Anti-corruption 2016	205-2 KOMUNIKACIJA I OBUKE O ANTIKORUPCIJSKIM PROCEDURAMA I POLITIKAMA	45	
GRI 205: Anti-corruption 2016	205-3 POTVRĐENI SLUČAJEVI KORUPCIJE I PREDUZETE MERE	44-45	
ENERGIJA			
GRI 302: Energy 2016	302-1 POTROŠNJA ENERGIJE UNUTAR KOMPANIJE	64-65	Principi 7,8 Ciljevi 7,8,12,13
GRI 302: Energy 2016	302-3 ENERGETSKI INTENZITET	65	Princip 9 Ciljevi 7,8,12,13
GRI 302: Energy 2016	302-4 SMANJENJE POTROŠNJE ENERGIJE	64-65	Principi 8, 9 Ciljevi 7,8,12,13
EMISIJE			
GRI 305: Emissions 2016	305-2 INDIRECTNE (SCOPE 2) GHG EMISIJE	65	Principi 7,8 Ciljevi 3,12,13, 15
GRI 305: Emissions 2016	305-4 INTENZITET GHG EMISIJA	65	Princip 8 Ciljevi 13,14,15
OTPAD			
GRI 306: Waste 2020	306-1 GENERISANJE OTPADA I ZNAČAJNI UTICAJI U VEZI SA OTPADOM	65	Princip 8 Ciljevi 3, 6, 12

GRI 306: Waste 2020	306-2 UPRAVLJANJE ZNAČAJNIM UTICAJIMA U VEZI SA OTPADOM	65	
GRI 306: Waste 2020	306-4 OTPAD PREUSMEREN OD ODLAGANJA	65	
ZAPOŠLJAVANJE			
GRI 401: Employment 2016	401-1 UKUPAN BROJ NOVOZAPOSLENIH I FLUKTUACIJA ZAPOSLENIH	58	Princip 6 Ciljevi 5,8
GRI 401: Employment 2016	401-2 BENEFICIJE OSIGURANE ZAPOSLENIMA SA PUNIM RADNIM VREMENOM	61	Cilj 8
GRI 401: Employment 2016	401-3 PORODILJSKO ODSUSTVO	61	Princip 6 Ciljevi 5,8
ODNOS IZMEĐU ZAPOSLENIH I MENADŽMENTA			
GRI 402: Labor/Management Relations 2016	402-1 MINIMALNI PERIOD ZA OBAVEŠTAVANJE O PROMENAMA U POSLOVANJU	61	
BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU			
GRI 403: Occupational Health and Safety 2018	403-1 SISTEM UPRAVLJANJA BEZBEDNOŠĆU I ZDRAVLJEM NA RADU	62-63	Ciljevi 3,8
GRI 403: Occupational Health and Safety 2018	403-2 IDENTIFIKACIJA OPASNOSTI, PROCENA RIZIKA, I ISTRAGA INCIDENATA	63	Ciljevi 3,8
GRI 403: Occupational Health and Safety 2018	403-4 UČEŠĆE ZAPOSLENIH, KONSULTACIJE I KOMUNIKACIJA U VEZI SA BEZBEDNOŠĆU I ZDRAVLJEM NA RADU	63	Ciljevi 3,8
GRI 403: Occupational Health and Safety 2018	403-5 OBUKA ZAPOSLENIH O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU	62	Ciljevi 3,8
GRI 403: Occupational Health and Safety 2018	403-6 UNAPREĐENJE ZDRAVLJA ZAPOSLENIH	62-63	Ciljevi 3,8
GRI 403: Occupational Health and Safety 2018	403-8 ZAPOSLENI OBUHVAĆENI SISTEMOM BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU	62-63	Ciljevi 3,8
GRI 403: Occupational Health and Safety 2018	403-9 POVREDE NA RADU	63	Ciljevi 3,8
OBUKE I OBRAZOVANJE			
GRI 404: Training and Education 2016	404-1 PROSEČAN BROJ SATI OBUKE PO ZAPOSLENOM	62	Princip 6 Cilj 8
GRI 404: Training and Education 2016	404-2 PROGRAMI ZA UNAPREĐENJE VEŠTINA ZAPOSLENIH I PROGRAMI PODRŠKE PRI PENZIONISANJU ILI PREKIDU RADNOG ODNOSA	61	Cilj 8
GRI 404: Training and Education 2016	404-3 PROCENAT ZAPOSLENIH KOJI DOBIJAJU REDOVNU OCENU RADNOG UČINKA I KARIJERNOG RAZVOJA	61	Princip 6 Ciljevi 5,8
NEDISKRIMINACIJA			
GRI 406: Non-discrimination 2016	406-1 SLUČAJEVI DISKRIMINACIJE I PREDUZETE MERE	61	
DOPRINOS LOKALNOJ ZAJEDNICI			
GRI 413: Local Communities 2016	413-1 DOPRINOS LOKALNOJ ZAJEDNICI, PROCENA UTICAJA I RAZVOJNI PROGRAMI	66	

MARKETING I OZNAČAVANJE PROIZVODA			
GRI 417: Marketing and Labeling 2016	417-1 ZAHTEVI U VEZI SA PRUŽANJEM INFORMACIJA I OZNAČAVANJEM PROIZVODA I USLUGA	46-47	Cilj 12
GRI 417: Marketing and Labeling 2016	417-2 SLUČAJEVI NEPRIDRŽAVANJA PROPISA U VEZI SA PRUŽANJEM INFORMACIJA I OZNAČAVANJEM PROIZVODA I USLUGA	47	Cilj 16
GRI 417: Marketing and Labeling 2016	417-3 SLUČAJEVI NEPRIDRŽAVANJA PROPISA U VEZI SA MARKETINŠKIM KOMUNIKACIJAMA	47	
PRIVATNOST KLIJENATA			
GRI 418: Customer Privacy 2016	418-1 OSNOVANE ŽALBE U VEZI SA POVREDAMA PRIVATNOSTI KLIJENATA ILI GUBITKOM LIČNIH PODATAKA O KLIJENTU	50	Cilj 16

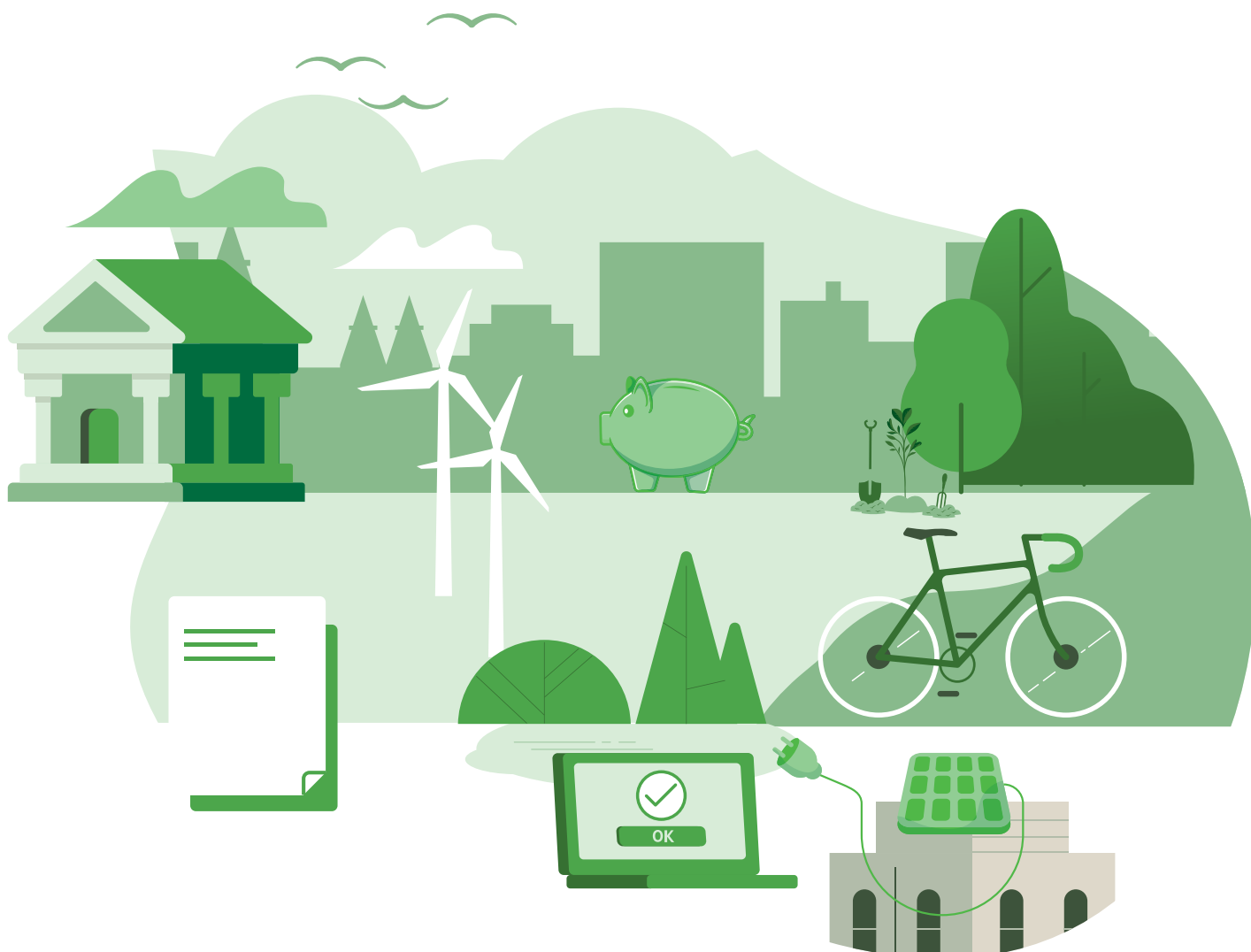
Podaci u nefinansijskom izveštaju OTP banke Srbija a.d. Novi Sad odnose se na 2023. godinu, ukoliko nije drugačije naznačeno.

Kontakt osoba za pitanja u vezi sa izveštajem:

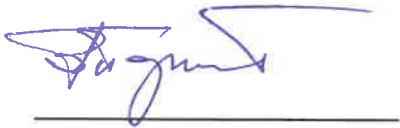
Milena Mićanović

Direktor Odeljenja za komunikacije i odnose sa javnošću

milena.micanovic@otpbanka.rs

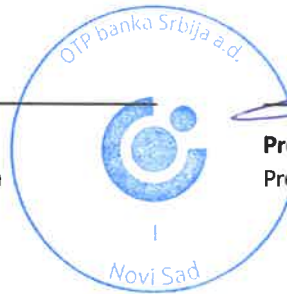
Godišnji izveštaj o poslovanju OTP banke Srbija a.d. Novi Sad, za ovu godinu koja se završila 31.decembra 2023. godine, odobren je od strane rukovodstva banke 15. marta 2024. godine.

Vladimir Pejčić
Direktor Direkcije računovodstva

Branimir Spasić
Član Izvršnog odbora

Predrag Mihajlović
Predsednik Izvršnog odbora